

GRIGORE BELOSTECINIC – PROMOTOR AL ȘTIINȚEI ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ECONOMIC

GRIGORE BELOSTECINIC

– PROMOTOR AL ȘTIINȚEI
ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ECONOMIC

Academia de Studii Economice din Moldova

**GRIGORE
BELOSTECINIC**
– PROMOTOR AL ȘTIINȚEI,
ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI
REFORMELOR ECONOMICE
(studiu biobibliografic)

Editura ASEM
Chișinău, 2010

CZU 016:[33+929]

P 94

„Grigore Belostecinic – promotor al științei, învățământului și reformelor economice” - lucrare-omagiu, consacrată jubileului Rectorului ASEM, editată cu concursul Bibliotecii Științifice și Departamentului Editorial-Poligrafic ale ASEM

Responsabil și coordonator al ediției:

Dr. **Silvia Ghinculov**, director al Bibliotecii ASEM

Redactor responsabil de ediție:

Galina Cotelea, Editura ASEM

Foto copertă: conf. univ. dr. **Vasile Șoimaru**, ASEM

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Grigore Belostecinic – promotor al științei și învățământului economic: Studiu biobibliogr. – Ch.: ASEM, 2010. – 302 p.

100 ex.

ISBN 978-9975-75-494-1

016:[33+929]

© Departamentul Editorial-Poligrafic al ASEM

ISBN 978-9975-75-494-1

SUMAR:

Prefață	4
Curriculum vitae	21
Repere strategice, științifice, pedagogice și manageriale ale lui Grigore Belostecinic	52
Interviuri	99
Reflecții asupra personalității lui Grigore Belostecinic	168
Felicitări cu ocazia jubileului	196
Arbore genealogic.....	256
Viața și activitatea în imagini.....	258
Bibliografie	294
Index de nume.....	320
Index de titluri.....	321

PREFAȚĂ

Grigore Belostecinic – economist, cercetător științific, profesor universitar, rector al ASEM, membru-corespondent al AȘM, – s-a născut la 7 ianuarie 1960, în com. Voinova, raionul Strășeni, în familia gospodarilor Leon și Irina Belostecinic (n. Țâmbalist).

După absolvirea școlii medii incomplete din satul natal (1975), urmează Colegiul (Tehnicumul) industrial-economic din Chișinău (1979), apoi Facultatea de Economie a comerțului de la Universitatea de Stat din Moldova, al cărei absolvent devine în 1983. Face studii de doctorat (1986-1989) la Institutul de Economie Națională „Gh. V. Plehanov” din or. Moscova, în 1989 susținând teza de doctor în economie. În 1999, susține teza de doctor habilitat în științe economice, din anul 2000 este profesor universitar.

În anii 1993-2006, Gr. Belostecinic a avut o serie de stagii științifice în străinătate: Germania – în domeniul restructurării întreprinderilor; SUA – în domeniul managementului și marketingului întreprinderilor mici și mijlocii; Polonia – în domeniul incubării afacerilor (organizarea și managementul business-incubatoarelor); Marea Britanie, Suedia – în domeniul dezvoltării curriculumului universitar al învățământului economic; SUA – în domeniul administrării învățământului superior; SUA, Germania, Olanda – în domeniul promovării activității antreprenoriale și transferului tehnologic în universități; Irlanda și Lituania – în domeniul dezvoltării economice regionale; Elveția – în domeniul logisticii și managementului lanțului de aprovizionare-livrare.

Activitatea profesoral-didactică și-o începe ca asistent universitar la Catedra merceologie a Universității de Stat din Chișinău (1983-1986); în anii 1990-1991 este asistent al Catedrelor de merceologie și de Economie a comerțului la aceeași instituție de învățământ. Din 1991 până în prezent activează la ASEM în calitate de lector superior, conferențiar,

profesor universitar la Catedra marketing; în perioada 1991-1998 mai deține și funcția de decan al Facultății de Marketing, iar între 1994 și 2002 este șef al Catedrei de marketing a acestei facultăți.

În funcția sa de rector al ASEM, din 2001, Gr. Belostecinic este un demn continuator al proiectului inițiat, în 1991, de către rectorul fondator al ASEM, prof. univ. dr. Paul Bran, rector al ASE București – de a dezvolta în R. Moldova o instituție națională de învățământ economic superior de tip nou. Proiectul, elaborat și parțial realizat de către ctitorii ASEM, a vizat pregătirea unor specialiști de înaltă calificare și variată specializare în condițiile tranziției, reformării și afirmării economiei de piață. Din acest punct de vedere, ASEM este o instituție de excelență pe linie didactică, științifică și cultural-națională, licențiații acesteia fiind apreciați ca specialiști valoroși atât în Moldova, cât și în numeroase țări din Europa și America. În pofida presiunilor ce s-au exercitat în ultimii opt ani, sistemul de învățământ de la ASEM a putut evita politizarea, punând accentul pe pregătirea tinerilor specialiști în economie conform standardelor vest-europene. Grație abnegației actualului rector, instituția cunoaște o continuă dezvoltare: s-au diversificat specializările; corpul profesoral-didactic se completează cu cadre tinere de înaltă calificare; se finalizează un nou, impunător bloc de studii, a fost deschisă o nouă sală multimedia (de calculatoare). Se completează continuu și Biblioteca ASEM, care rămâne a fi cea mai bogată în domeniu din R. Moldova (a fost deschisă o Sală modernă de literatură economică în limbi străine, care poartă numele rectorului-fondator al instituției și al bibliotecii, prof. P. Bran). Din 2003, ASEM devine o primitoare gazdă a numeroase evenimente științifice și culturale, unele cu participare internațională: aici s-au ținut colocvii, conferințe, sesiuni științifice, diverse manifestări omagiale, consacrate unor personalități notorii ale economiei, științei și culturii naționale și universale; lansări și prezentări de carte, expoziții tematice, artistice, fotografice etc.

Gr. Belostecinic dezvoltă o amplă activitate și în calitate de conducător sau coordonator al unor programe cu impact

important asupra vieții științifice și economice de la noi, ca lider sau membru al diferitelor organisme și instituții de specialitate. Astfel, este coordonatorul Programului de Stat „*Dezvoltarea competitivității și creșterea economică durabilă în contextul economiei bazate pe cunoaștere, globalizare și integrare regională și europeană (perioada 2010-2014)*”, conducătorul Proiectului de cercetare fundamentală instituțională „*Direcții și posibilități de asigurare și dezvoltare a competitivității în condițiile Republicii Moldova*” (termenul de realizare – 1 ian. 2007-31 dec. 2010); coordonatorul științific și participantul la Proiectul de cercetare „*Elaborarea modelelor de dezvoltare regională prin formarea clusterelor*” (perioada 1 ian. 2008 -31 dec. 2009). Lui Gr. Belostecinic i-a revenit coordonarea generală (din partea R. Moldova) a Programului de cercetare „*România și Republica Moldova. Potențialul competitiv al economiilor naționale. Posibilități de valorificare pe piața internă, europeană și mondială*”, realizat în comun de cercetători în domeniul economiei din România (Institutul Național de Cercetări Economice – INCE al Academiei Române) și Moldova (ASEM) în 2003 și coordonarea generală (din partea R. Moldova) a Programului de cercetare „*Factori și criterii ai competitivității economice*”, realizat în comun de către INCE al Academiei Române și ASEM (anul 2008). Depune eforturi apreciabile pentru a-și onora numeroasele responsabilități ce-i revin ca membru al Consiliului de Conducere al Camerei de Comerț și Industrie a R. Moldova; membru al Colegiului Ministerului Economiei și Comerțului al R. Moldova; membru al Plenarei și Consiliului pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM; membru al Plenarei și membru al Comisiei de Atestare a Consiliului Național de Acreditare și Atestare al R.M.; membru al Biroului Executiv al Consiliului Economic pe lângă Prim-ministrul Republicii Moldova; membru al Colegiului de redacție al „*Enciclopediei Moldovei*” (Chișinău, 2009, 736 p.). Este președinte al Asociației Economistilor din Moldova, președinte al Asociației moldo-italiene de logistică, președinte al Consiliului Științific Specializat din cadrul ASEM; conducător științific la teze de doctor în științe economice la specialitatea *Marketing, logistică* (din 1997).

Rezultatele activității de cercetare a lui Gr. Belostecinic au fost materializate în circa 120 de publicații, inclusiv 7 volume de autor (unele în colab.); numeroase articole și studii publicate atât în română, cât și în limbi de circulație universală, în reviste și culegeri de specialitate din Chișinău, București, Bulgaria, Ucraina, Polonia, Egipt etc. Este autorul mai multor cursuri și suporturi pentru studenții și masteranzii de la ASEM, a prezentat comunicări la zeci de simpozioane și alte foruri științifice desfășurate în Moldova și peste hotare.

Activitatea prodigioasă a lui Gr. Belostecinic este apreciată la justa valoare de către comunitatea științifică și economică din R. Moldova, dar și din străinătate. Astfel, a fost ales membru-corespondent al unor prestigioase foruri și instituții de specialitate precum: Academia Româno-Americană de Științe și Arte (2003); Academia Internațională de Management (2006); Academia de Științe a Moldovei (2007); este membru de onoare al INCE al Academiei Române (2004); al Asociației Italiene de Logistică (2005); al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte (2005); Doctor Honoris Causa al Universității „Ovidius” din Constanța (2008) și al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu (2009). *„Atașat cu trup și suflet destinului ASEM, Chișinău, pe care o conduce de câțiva ani buni, Gr. Belostecinic a adus rezultate și consistențe speciale și spectaculoase atât echipei sale de universitari, cât și construcției instituționale, managementului universitar și funcțional din ASEM. Formația intelectuală academică, structura sa de diplomat și de dascăl cu responsabilități în actul managerial al învățământului superior, rafinamentul și profunzimea în înțelegerea a ceea ce înseamnă economia în ansamblul său, dar și în semnificațiile ei cele mai adânci, pasiunea în abordarea tuturor temelor la care participă, fie că este vorba de editarea propriilor opusuri sau de cercetările complexe, colective, de epistemologie economică, conferă operei profesorului Grigore Belostecinic un caracter aparte, acela al probității profesionale și științifice rare, purtătoare a unei incontestabile vocații de savant și cărturar de cea mai aleasă valoare”* au remarcat prof. univ. dr. Mircea Ciumara, director general al INCE – Academia

Română și prof. dr. Valeriu Ioan-Franc, director general adjunct științific al INCE – Academia Română.

Volumul „*Grigore Belostecinic – promotor al științei, învățământului și reformelor economice*” este conceput și realizat în dorința de a face cunoscută activitatea științifico-didactică și administrativă a renumitului savant economist, profesor universitar, doctor habilitat în economie, membru-corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, rector al Academiei de Studii Economice din Moldova din anul 2001 – Grigore Belostecinic și cu prilejul împlinirii a 50 de ani din ziua nașterii.

Este un omagiu adus și profesorului Grigore Belostecinic, care contribuie la o amplă perfecționare a procesului de instruire și cercetare economică, accentul fiind pus pe calitate și creșterea exigențelor față de instruirea studenților, dezvoltarea cercetărilor științifice, perfecționarea managementului universitar.

Această lucrare va cuprinde date biografice, date privind studii, stagii științifice, funcții academice, experiență și subiecte de cercetare economică, participări la conferințe și congrese, date bibliografice privind lucrări originale și scrise în colaborare, precum și referințe cu privire la personalitatea și activitatea lui Grigore Belostecinic.

Bibliografia lucrărilor include perioada 1988-2009. La alcătuirea bibliografiei au fost consultate Bibliografia Națională a Moldovei, cataloagele Bibliotecii Naționale, Bibliotecii Științifice a Academiei de Studii Economice din Moldova, Internetul și arhiva personală a lui Grigore Belostecinic. Descrierile bibliografice au fost realizate în conformitate cu Standardele Naționale și Internaționale. Bibliografia se încheie cu indici auxiliari, care facilitează utilizarea acesteia: Indexul de titluri și indexul de autori.

Conf. univ. dr. Vasile ȘOIMARU;
Dr. Silvia GHINCULOV, ASEM

PREFACE

Grigore Belostecinic – an economist, scientist, professor, Rector of the Academy of Economic Studies of Moldova, Associate member of the Academy of Sciences of Moldova was born on the 7-th of January 1960 in the village Voinova, Straseni district in the family of Leon and Irina Belostecinic (Tambalist).

After leaving incomplete secondary school in his native village (1975), he attends the Industrial and Economic College of Moldova, then, in 1983 – the Faculty of Economics of Chisinau State University. He studied at the postgraduate studentship (1986-1989) at G. V. Plekhanov Institute of National Economy from Moscow; in 1989 he received his PhD in economics. In 1999 he defended his thesis for PhD (doctor's degree in economics), since 2000 he is a professor.

Between 1993 and 2006, Grigore Belostecinic realized a series of research works abroad: in Germany - in the domain of restructuring enterprises; in the United States - in the field of management and marketing of small and medium-sized enterprises; in Poland - in the field of business incubators (organization and management of business incubators); in the United States - in the administration of higher education, in the United Kingdom and Sweden - the development of university curricula for economic education, in the United States, Germany and the Netherlands - in the promotion of entrepreneurship and technology transfers in universities, in Ireland and Lithuania - in regional economic development, Switzerland - in the field of logistics and management of supplies and deliveries.

His training and teaching career began with the teacher-assistant position at the Department of Commodity of the State University of Moldova (1983-1986); in 1990-1991 he was became assistant at the Chair of Commodity trade and economy of the same university. Since 1991 he has been working at the

AESM, Department of Marketing as senior lecturer, assistant professor and university professor; in 1991-1998 filling the position of Dean of the Faculty of Marketing at the AESM, and from 1994 to 2004 being Head of Marketing Department of this faculty.

As rector of the AESM from 2001 Grigore Belostecnic became a worthy successor of the idea of higher economic schools of new type, initiated in 1991 by Paul Bran, the creator of the Academy of Economic Studies of Moldova, University Professor, ex-Rector of the Academy of Economic Studies from Bucharest. The project, elaborated and partially implemented by its founders, had the purpose of training highly qualified specialists for various specializations in the period of economic transition and reforms of the market economy.

The AESM excels in education, science and national culture among the best universities, so that its graduates are valued as highly qualified specialists, both in Moldova and in many countries of Europe and America. Despite the pressure that was exerted on the educational system in the last eight years, the Academy of Economic Studies managed to avoid politicization, focusing on training young professionals in the field of economy according to West European standards.

Thanks to the present Rector, the Academy of Economic Studies of Moldova continues to evolve: the diversification of economic disciplines, the teaching staff completed by young professionals with high qualification, the construction of a new academic building to be finished, the scientific university library moved to the new specially equipped premises, the Media Center, equipped with modern technology opened.

The Scientific Library of the AESM, disposing of the richest collection in the field of economics, continues to be completed. A reading hall of economic literature in foreign languages was recently opened bearing the name of the first Rector, founder of the university and the library - Professor Paul Bran.

Since 2003 the AESM has become a hospitable home for numerous international scientific and cultural activities:

symposia, conferences, scientific sessions; various events dedicated to the well-known men of the national economy, science and culture; book presentations, exhibitions of art photography also held here.

Grigore Belostecinic develops a wide range of activities as leader or coordinator of programs with an enormous impact on the economic and scientific activities of the country, he is leader and member of various organizations and specialized agencies. For example, he is the coordinator of the State Program "Development of competitiveness and economic sustainability in the context of the economy based on knowledge, globalization, regional and European integration (period 2010-2014); manager of the fundamental institutional research project "Current Trends and Opportunities for Development and competitiveness in the Republic of Moldova" (period of performance 1 Jan. 2007-31 Dec. 2010); supervisor and member of the research project "Development of models of regional development through the formation of clusters" (01 Jan. 2008 - 31 Dec. 2010). Grigore Belostecinic has carried out the overall coordination of the research program "Romania and the Republic of Moldova. The competitive potential of national economy. The opportunities to improve the domestic, European and world markets" (on behalf of the Republic of Moldova), jointly developed by academic economists from Romania (National Economic Research Institute of Romania (INCE) and Moldova (Academy of Economic Studies of Moldova) in 2003 and overall coordination (on behalf of the Republic of Moldova) of the Research Program "Factors and criteria for a competitive economy", jointly by the Romanian Institute for Economic Research (INCE) and the AESM (2008).

Grigore Belostecinic makes significant efforts to numerous honour responsibilities as member of the Council of Administrator of the Chamber of Commerce of the Republic of Moldova, as member of the Board of the Ministry of Economy and Trade of the Republic of Moldova, as member of the plenary meetings of the Council for Scientific and Technological Development of the Academy of Sciences of Moldova, as member of the plenary sessions and as member of the Certifying

Commission of the National Council for Accreditation and Attestation of the Republic of Moldova, as member of the Executive Bureau of the Economic Council of the Prime Minister of the Republic of Moldova, as member of the editorial board of the Encyclopedia of Moldova (Chisinau, 2009, 736 p.).

Grigore Belostecinic is the President of the Association of economists, the Chairman of the Moldovan-Italian Association of Logistics, President of the Specialized Scientific Council of the AESM, the scientific coordinator for the doctoral thesis in economics, specializing in marketing and logistics (since 1997).

The research results of Grigore Belostecinic are reflected in 120 publications, including 7 monographs (some in collaboration), numerous articles and published research papers both in the Romanian and other languages, in journals and specialized printed collections in Chisinau, Bucharest and countries such as Bulgaria, Poland, the Ukraine, Egypt, etc.

Grigore Belostecinic is the author of several training paper-works and other materials to aid the learning process for students and master's degree students of the AESM; he also made speeches at dozens of symposia and other scientific events that occurred both in Moldova and abroad.

The tremendous work of Grigore Belostecinic is duly appreciated by scientific and economic community of the Republic of Moldova, and far beyond the republic. He was elected as Associate member of prestigious professional forums and institutions, such as the Romanian - American Academy of Sciences and Arts (2003); the International Management Academy (2006); the Academy of Sciences of Moldova (2007); the honorary member of the Romanian Academy, the National Economic Research Institute of Romania (INCE) (2004); the Italian Association of Logistics (2005); the Romanian-American Academy of Sciences and Arts (2005); Dr. Honoris Cauza of the University "Ovidius", Constanta (2008) and the University "Lucian Blaga", Sibiu (2009).

"Giving his heart and soul to the Academy of Economic Studies of Moldova (Chisinau), which managing he has for several years, Grigore Belostecinic has demonstrated

incompatible impressive results, to both his high school team, and to the organizational structure, to the operational management of the university and the AESM, his Academic intellectual thinking, combining the diplomat and the educator with the responsibilities in the management of higher education, the complexity of his perception of what an economy means, as well his passion for everything in what he is involved, whether it be editing his own work or joint collaborative research economic epistemology - brings to the works of Grigore Belostecinic special spirit of the rare professional and scientific integrity, demonstrating the undeniable vocation of a scientist and an elected servant of science." (univer. prof. Dr. Mircea Chumarev, Director General of National Economic Research Institute of Romania (INCE), prof. Dr. Valeriu Ioan-Franc, deputy director general of the INCE - Romanian Academy.)

The publication "*Grigore Belostecinic – the champion of science, education and economic reforms: a bibliographic study*" elaborated and implemented to get acquainted with the scientific, didactic, and administrative activities of the famous scientist and economist, professor, PhD in economics, Associate member of the Academy of Sciences of Moldova, the Rector of the Academy of Economic Studies of Moldova since 2001 - Grigore Belostecinic and in honor of his 50-th anniversary.

This is to do homage to Grigore Belostecinic, who contributes to comprehensive improvement of the preparation and conduct economic research, paying particular attention to quality and optimization of training students, the development of various areas of scientific research, improvement of university management.

This work will include biographical data, data on education, research internships, and academic responsibilities, experiences and subjects of economic researches, participation in conferences and congresses, as well as bibliographic information about publications and copyright works, written in collaboration, as well as links to identity and Grigore Belostecinic's activities.

The bibliography covers the period from 1985 to 2009. During the preparation of bibliography: the National Bibliography of Moldova, catalogs of the National Library, Scientific Library of the Academy of Economic Studies of Moldova, the Internet and personal archive of Grigore Belostecinic were studied. Bibliographic descriptions were made in accordance with national and international standards. The publication concludes with auxiliary indexes that facilitate its use: the name and author indexes.

Vasile SOIMARU, Ph.D.;
Silvia GHINCULOV, Ph.D., AESM

ПРЕДИСЛОВИЕ

Григорий Белостечник – экономист, ученый, профессор, ректор Молдавской Экономической Академии, член-корреспондент Академии Наук Молдовы родился 7 января 1960 года в селе Войнова, Страшенского района в семье Леона и Ирины Белостечник (урожд. Цымбалист).

После окончания неполной средней школы в родном селе (1975), закончил Индустриально-экономический колледж (техникум) Молдовы, затем в 1983 году – факультет Экономики торговли Кишиневского Государственного Университета. Обучался в аспирантуре (1986-1989) Института Народного хозяйства им. Г. В. Плеханова в Москве. В 1989 году защитил кандидатскую диссертацию по экономике, в 1999 году защитил диссертацию на степень доктора наук в области экономики, профессор – с 2000 года.

В период с 1993 по 2006 гг. Григорий Белостечник осуществил серию научных стажировок за рубежом: Германия – в области реструктурирования предприятий; США – в области менеджмента и маркетинга малых и средних предприятий; Польша – в области бизнес-инкубаторов (организация и управление бизнес-инкубаторами); США – в области администрирования высшего образования; Великобритания, Швеция – в области развития университетских технологий в экономическом образовании; США, Германия, Нидерланды – в области продвижения предпринимательской деятельности и внедрения технологий в университетах; Ирландия и Литва – в региональном экономическом развитии; Швейцария – в области логистики.

Учебно-преподавательская деятельность Григория Белостечник началась в качестве преподавателя-ассистента на кафедре товароведения Государственного университета Молдовы (1983-1986), в 1990-1991 гг. являлся ассистентом кафедр товароведения и экономики торговли в этом же вузе. С 1991 года и по настоящее время трудится в МЭА на

кафедре маркетинга (старший преподаватель, доцент, университетский профессор); в 1991-1998 гг. занимал должность декана факультета Маркетинга МЭА, а с 1994 по 2004 являлся заведующим кафедрой Маркетинга этого факультета.

В качестве ректора МЭА с 2001 года Григорий Белостечник стал достойным продолжателем идеи высшей экономической школы нового типа, родившейся в 1991 году и внедряемой **Паулом Браном** – создателем Молдавской Экономической Академии, университетским профессором, ректором Экономической Академии Бухареста. Проект, разработанный и частично реализованный его основателями, имеет целью подготовку специалистов высокой квалификации и различной специализации в условиях переходной экономики, реформ и утверждения рыночной экономики.

МЭА является передовым вузом с позиций применения дидактических методов, науки и культуры, ее выпускники получают высокую оценку высококвалифицированных специалистов как в Молдове, так и во многих странах Европы и Америки. Несмотря на давление, которое было оказано на систему образования в последние восемь лет, Молдавской Экономической Академии удалось избежать политизации, делая акцент на подготовку молодых специалистов в области экономики согласно западноевропейским стандартам.

Благодаря стараниям нынешнего ректора, Молдавская Экономическая Академия продолжает развиваться: осуществляется диверсификация экономических специальностей, профессорско-преподавательский состав представлен молодыми специалистами высокой квалификации, заканчивается строительство нового учебного корпуса, научная библиотека вуза переехала в новые, специально оборудованные помещения, был открыт Центр Мультимедиа, оснащенный современной техникой.

Продолжает укомплектовываться научная библиотека МЭА, которая обладает самой богатой коллекцией в

области экономики. Был открыт читальный зал экономической литературы на иностранных языках, который носит имя ректора –основателя вуза и библиотеки – профессора Паула Брана.

С 2003 года МЭА становится гостеприимной площадкой для проведения многочисленных научных и культурных мероприятий, многие из которых являются интернациональными: здесь были проведены симпозиумы, конференции, научные сессии, различные мероприятия, посвященные известным ученым в области экономики и деятелям культуры, презентации книг, выставки художественной фотографии и др.

Григорий Белостечник развивает обширную деятельность в качестве руководителя или координатора программ, имеющих большое значение в экономической и научной деятельности страны, является лидером или членом различных организаций и специализированных учреждений. Так, например, он является координатором Государственной программы «Развитие конкурентоспособности и повышение экономической устойчивости в контексте экономики, базирующейся на знаниях, глобализации, региональной и европейской интеграции (период 2010-2014 гг.)»; руководителем фундаментального исследовательского институционального проекта «Направления и возможности обеспечения и развития конкурентоспособности в условиях Республики Молдова» (срок исполнения 01.01.2007 – 31.12.2010); научным руководителем и участником исследовательского проекта «Разработка моделей регионального развития путем формирования кластеров» (01.01.2008 – 31.12.2010). Григорий Белостечник осуществлял общую координацию (со стороны Молдовы) программы исследования «Румыния и Республика Молдова. Потенциал конкурентоспособности национальных экономик. Возможности совершенствования на внутреннем, европейском и мировом рынке», реализованную совместно с учеными-экономистами из Румынии (Национальный Институт Экономических Исследований Румынии (INCE))

и Молдовы (Молдавская Экономическая Академия) в 2003 и общую координацию (со стороны Р. Молдова) исследовательской программы «Факторы и критерии конкурентоспособной экономики», реализованной совместно с Институтом Экономических Исследований Румынии (INCE) и МЭА (2008).

Григорий Белостечник прилагает значительные усилия для выполнения многочисленных обязанностей в качестве члена Совета Руководства Торговой и Промышленной Палаты Республики Молдова, члена Коллегии Министерства Экономики и Торговли Республики Молдова, члена Пленарных заседаний Совета по Науке и Технологическому развитию Академии Наук Молдовы, члена Пленарных заседаний и члена Аттестационной Комиссии Национального Совета по Аккредитации и Аттестации Республики Молдова, члена Исполнительного Бюро Экономического Совета при премьер-министре Республики Молдова, члена редколлегии «Энциклопедии Молдовы» (Кишинев, 2009, стр.736).

Григорий Белостечник является Президентом Ассоциации Экономистов Молдовы, председателем молдавско-итальянской Ассоциации Логистики, председателем специализированного Научного Совета в рамках МЭА, научным руководителем докторантов при написании диссертаций по экономике, специализации в области маркетинга и логистики (с 1997).

Результаты научных исследований Григория Белостечник нашли отражение в 120 публикациях, включая 7 монографий (некоторые в сотрудничестве), многочисленные статьи и опубликованные исследования как на румынском языке, так и на других повсеместно распространенных языках, в журналах и специализированных сборниках Кишинева, Бухареста, таких странах, как: Болгария, Польша, Украина, Египет и др.

Григорий Белостечник является автором ряда учебных курсов и других материалов, в помощь учебному процессу для студентов и мастерантов МЭА выступил на десятках

симпозиумов и других научных форумах, имевших место как на территории Молдовы, так и за рубежом.

Огромная работа Григория Белостечник оценена по достоинству как научными и экономическими кругами Р.Молдова, так и далеко за пределами республики. Он был избран членом-корреспондентом престижных профессиональных форумов и институтов, таких как: Румынско-Американская Академия Науки и Искусства (2003), Международная Академия Менеджмента (2006), Академия Наук Молдовы (2007), является почетным членом Румынской Академии, Национального Института Экономических Исследований Румынии (INCE) (2004), Итальянской Ассоциации Логистики (2005), Румынско-Американской Академии Науки и Искусства (2005), Доктор «Honoris Causa» Университета «Ovidius», Констанца (2008) и Университета «Lucian Blaga», Сибиу (2009).

«Отдав свое сердце и душу Молдавской Экономической Академии (Кишинев), которой руководит несколько лет, Григорий Белостечник продемонстрировал особые впечатляющие результаты как своей вузовской команды, так и организационного построения, университетского и функционального менеджмента МЭА. Академическое интеллектуальное мышление, совмещение составляющих дипломата и наставника с обязанностями в управлении высшим образованием, многогранность понимания того, что значит экономика в целом, а также ее глубинный смысл, страстность в решении всего, в чем участвует, будь то редактирование собственных работ или совместных коллективных исследований экономической гносеологии – привносит в труды Григория Белостечника особый дух редкой профессиональной и научной честности, демонстрируя неоспоримое призвание ученого и избранного служителя науки» (универ. проф., доктор Мирча Чумара, генеральный директор Национального Института Экономических Исследований Румынии (INCE), проф. др. Валериу Иоан-Франк, заместитель генерального директора по науке INCE – Румынская Академия).

Издание «Григорий Белостечник – проводник науки, образования и экономических реформ: библиографическое исследование» разработано и реализовано с целью ознакомления с научно-дидактической и административной деятельностью известного ученого-экономиста, профессора, доктора экономических наук, члена-корреспондента Академии Наук Молдовы, ректора Молдавской Экономической Академии с 2001 года – Григория Белостечник в честь 50-летия со дня его рождения.

Это дань уважения Григорию Белостечник, который содействует всестороннему совершенствованию процесса подготовки и проведения экономических исследований, уделяет особое внимание качеству и оптимизации подготовки студентов, развитию различных направлений научных исследований, совершенствованию университетского менеджмента.

Эта работа включает в себя биографические данные, данные об образовании, научных стажировках, академических функциях, опыте и тематике экономических научных исследований, участии на конференциях и конгрессах, библиографические данные об авторских изданиях и трудах, написанных в сотрудничестве, а также ссылки на личность и деятельность Григория Белостечник.

Библиография охватывает период с 1988 по 2009 гг. В процессе подготовки библиографии были изучены: Национальная Библиография Молдовы; каталоги Национальной библиотеки, Научной библиотеки Молдавской Экономической Академии, Интернета и личного архива Григория Белостечник. Библиографические описания были сделаны в соответствии с национальными и международными стандартами. Издание завершается вспомогательными инструментами, которые облегчают его использование: именным и авторским указателями.

*Василе ШОЙМАРУ, доктор экономических наук;
Сильвия ГИНКУЛОВ, доктор экономических наук,
МЭА*

BELOSTECINIC GRIGORE: CURRICULUM VITAE

STUDII

- 1975 - 1979 – Tehnicumul (Colegiul) Industrial Economic, or. Chișinău
1979 - 1983 – Universitatea de Stat din Moldova, facultatea *Economie a Comerțului*
1986 - 1989 – Institutul Economiei Naționale „G.V.Plehanov”, or. Moscova, doctorat

STAGII ȘTIINȚIFICE

- 1994 – Germania – în domeniul restructurării întreprinderilor
1995 – SUA – în domeniul managementului și marketingului întreprinderilor mici și mijlocii
2002 – Polonia – în domeniul incubării afacerilor (organizarea și managementul business-incubatoarelor)
2003 – Marea Britanie, Suedia – în domeniul dezvoltării curriculumului universitar al învățământului economic
2003 – SUA – în domeniul administrării învățământului superior în SUA
2004 – Germania, Olanda – în domeniul promovării activității antreprenoriale și transferului tehnologic în universități
2004 – Irlanda de Nord, Lituania – în domeniul dezvoltării economice regionale
2006 – Elveția – în domeniul logisticii și managementului lanțului de aprovizionare-livrare

EXPERIENȚĂ DIDACTICĂ ȘI ACADEMICĂ

- 2001 – 2009 Rector al Academiei de Studii Economice din Moldova
1991 – 2009 Lector superior, conferențiar, profesor universitar la catedra “Marketing”, Academia de Studii Economice din Moldova (ASEM)
1994 – 2002 Șef-catedră „Marketing”, ASEM
1991 – 1998 Decan al facultății „Marketing”, ASEM
1990 – 1991 Asistent universitar la catedrele „Economie a comerțului” și „Merceologie” ale Universității de Stat din Moldova

- 1986 – 1989 Doctorand, Institutul Economiei Naționale „G.V.Plehanov”, or.Moscova
- 1983 – 1986 Asistent, catedra „Merceologie” a Universității de Stat din Moldova.
- 2001 – 2009 Președinte al Asociației Economiștilor din Moldova
- 2002 – 2008 Membru al Comisiei de Atestare a Consiliului Național de Acreditare și Atestare al Republicii Moldova
- 2002 – 2009 Membru al Consiliului de Conducere al Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova
- 2003 – 2009 Membru al Colegiului Ministerului Economiei și Comerțului al Republicii Moldova
- 2004 – 2009 Membru al Consiliului pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM
- Aprilie 2006 – prezent Președinte al Asociației Moldo-Italienne de Logistică (AMILOG)
- 2006 – 2008 Membru al Biroului Executiv al Consiliului Economic pe lângă Prim-ministrul Republicii Moldova
- Președinte al Consiliului Științific Specializat D 32.08.00.06 din cadrul ASE, cu dreptul de susținere a tezelor de doctor în științe economice la specialitatea 08.00.06 – Marketing; logistică.

DISTINCȚII DE STAT

- Ordinul de Onoare al Republicii Moldova – decembrie 2009

TITLURI ONORIFICE

- Doctor Honoris Causa al Universității „Ovidius” din Constanța, România – 2008
- Doctor Honoris Causa al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, România – 2009
- Membru corespondent al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte – 2003

- Membru de Onoare al Institutului Național de Cercetări Economice al Academiei Române – 2004
- Membru de Onoare al Asociației Italiene de Logistică – 2005
- Membru de Onoare al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte – 2005
- Membru corespondent al Academiei Internaționale de Management – 2006
- Membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei – 2007

CONDUCĂTOR DE PROGRAME ȘI PROIECTE

- 2009** – Coordonatorul Programului de Stat „Dezvoltarea competitivității și creșterea economică durabilă în contextul economiei bazate pe cunoaștere, globalizării și integrării regionale și europene” (perioada 2010-2014)
- 2008** – Coordonator științific și participant al proiectului de cercetare „Elaborarea modelelor de dezvoltare regională prin formarea clusterelor”(perioada 01 ianuarie 2008-31 decembrie 2009)
- 2008** – Coordonarea generală (din partea Republicii Moldova) a programului de cercetare „Factori și criterii ai competitivității economice”, realizat în comun de către Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române și Academiei de Studii Economice din Moldova.
- 2007** – Conducătorul proiectului de cercetare (cercetare fundamentală instituțională) „Direcții și posibilități de asigurare și dezvoltare a competitivității în condițiile Republicii Moldova”. Termenul de realizare – 01 ianuarie 2007-31 decembrie 2010.
- 2003** – Coordonarea generală (din partea Republicii Moldova) a programului de cercetare „România și Republica Moldova. Potențialul competitiv al economiilor naționale. Posibilități de valorificare pe piața internă,

europăeană și mondială”, realizat în comun de cercetători în domeniul economiei din România (Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române) și Republica Moldova (Academia de Studii Economice din Moldova).

Directorul proiectului „Logistic and Supply Chain Management”, proiect care s-a realizat în 2 etape cuprinzând următoarele perioade: **2005-2006, 2007-2008.**

ACORDURI DE COLABORARE ȘTIINȚIFICĂ CU ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA

ROMÂNIA

Academia de Studii Economice din București
 Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
 Centrul Regional de Formare Continuă pentru
 Administrația Publică Locală Sibiu
 Universitatea „Valahia” din Târgoviște
 Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați
 INCE al Academiei Române
 Universitatea din Oradea
 Universitatea „Petru Maior”, Târgu-Mureș
 Primăria orașului Predeal, România
 Universitatea „Ovidius” din Constanța
 Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Universitatea
 „Ovidius” din Constanța
 Universitatea Ecologică din București
 Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu
 Universitatea „A. I. Cuza” din Iași
 Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
 Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești

RUSIA

Донской государственный аграрный университет
 Российская экономическая академия им. Г. В.
 Плеханова
 Российский государственный торгово-экономический
 университет (Воронеж)

LETONIA

Școala Economică din Stockholm, or. Riga

BELARUS

Белорусский экономический университет

Белорусский торгово-экономический университет
потребительской кооперации

UCRAINA

Донецкий национальный университет

Государственная академия жилищно-коммунального
хозяйства г. Киев

Одесский институт предпринимательства и права

Кременчугский государственный политехнический
университет

Днепропетровский национальный горный университет

Житомирский государственный технологический
университет

Львовская коммерческая академия

Университет экономики и права «КРОК» – Киев

Киевский торгово-экономический университет

FRANȚA

Universitatea Pierre Mendes France de Grenoble

Universitatea Paris-Dauphine

Universitatea Jean Moulin or. Leon; AUF

Universitatea Rennes-2 - Haute Bretagne

Universitatea Auvergne-Clermont 1

POLONIA

Academia Economică Krakovia

Universitatea din Zielona Gora

BULGARIA

Academia Economiei Naționale “D.A. Tenov”

TURCIA

Universitatea Hacettepe

Polytechnical Education Foundation Potek

ITALIA

Universitatea Degli Studi, Palermo

Universitatea din Bologna

Universitatea Calabria

SERBIA

Institutul de Economie Agricolă, Belgrad

ELVEȚIA

International Trade Centre, Austria

SPANIA

Universitatea internațională din Andalucia

SUA

Universitatea Nebraska din Omaha

ORGANIZAȚII STRĂINE ÎN MOLDOVA

Camera de Comerț Americană din Moldova

**PARTICIPĂRI LA CONFERINȚE ȘI CONGRESE
(în ultimii 5 ani)**

1. Intenational Congress „La supply chain nelle aziende globali: vision, strategy, achievements” – 5 maggio 2005, Roma. (Organizator - Asociația Italiană de Logistică).
2. The 30th Annual Congress of the American Romanian Academy of Arts and Sciences (ARA) – Chișinău, 5-10 July 2005. (Organizatori - Academia Româno-Americană de Științe și Arte, ASEM).
3. Conferința internațională „Investițiile străine directe și dezvoltarea economiilor naționale” – Brașov, România, 13-15 septembrie 2005 (Organizatori – Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române, Universitatea „Spiru Haret” Brașov, ASEM).
4. Congresul Internațional de Logistică. Ediția a III-a. – București – România, Palatul Parlamentului, 3-4 noiembrie 2005 (Organizatori – Asociația Italiană de Logistică, Institutul Național de Comerț Exterior al Italiei).
5. International Conference „Building export success through supply chain management” – Chișinău 19-20 april 2006. (Organizatori – Academia de Studii Economice din Moldova, Asociația Moldovenească de Aprovizionare, Centrul Internațional de Comerț din Geneva, Secretariatul de Stat pentru economie al Elveției).
6. Conferința științifică „Învățământul universitar din Republica Moldova: dezvoltare și tendințe de reformare în

- context european” – Chișinău, 19 aprilie 2006. (Organizatori - ASEM).
7. International Conference „RFID. Giunzione tra la logistica delle merci e dell'informazione” – Venezia, Italia, 9 giugno 2006. (Organizatori – Asociația Italiană de Logistică, Institutul Național de Comerț Exterior al Italiei).
  8. Conferința științifică internațională „15 ani de independență a Republicii Moldova” – Chișinău, 22 august 2006 (Organizator – Academia de Științe a Moldovei).
  9. Conferința Internațională Moldo-Italiană de Logistică. „Logistica în Moldova. Obstacole și oportunități în cadrul scenariului Europei Integrate” – Chișinău, 3 noiembrie 2006. (Organizatori – Asociația Italiană de Logistică, Asociația Moldo-Italiană de Logistică, Institutul Național de Comerț Exterior al Italiei, ASEM).
  10. Международная конференция, Развитие экономического сотрудничества между Беларусией и Молдовой в рамках «Европейской и региональной интеграции» – Кишинев, ASEM, 29-31 mai, 2007.
  11. S-st RENAM UC – 2007, RENAM National Research and Education Network Users Conference – Chisinau ASEM 14-15 mai 2007.
  12. Simpozion științific Internațional „Dezvoltarea durabilă a României și Republicii Moldova în context european”. I.N.C.E. al Academiei Române, Universitatea „Ovidius”, Constanța, 18-19 septembrie, 2007.
  13. Simpozion științific Internațional „Finanțarea regională a dezvoltării durabile”. Universitatea Ecologică din București, I.N.C.E. al Academiei Române Tulcea, 1-3 noiembrie, 2007.
  14. Международная научно-практическая конференция «Беларусь-Молдова: 15 лет дипломатических отношений». Институт истории, государства и права АН Республики Молдова, Кишинэу, 16 ноября, 2007.
  15. The quality management of education. International Conference „Ecological Performance in a competitive economy (proceeding) – Bucharest, 20-21 november, 2008.

16. Conferința științifică Internațională „Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii: probleme și soluții pentru România și Republica Moldova”. ASEM, Academia Română, Chișinău, 26-17 septembrie, 2008.
17. The International Scientific and Tehnical Conference on The Improvement of the Quality, Relivolity and Long Usage of Tehnical Systems and Tehnological Processes. – Egypt, Sharm el Sheikh, 7-14 december, 2008.
18. NATO Advanced Networking Workshop „Cyber Terrorism: Prevention and Protection”, Chișinău, 21-23 mai 2009, ASEM.
19. „Influence of World Crisis on the Change and Modernization Strategy Interaction of the Russia – EU – CIS Triangle” (Institut of National Economy Romanian Academy of Sciences, Academz of Economic Studies of Moldova, University Spiru Haret, Brasov) – Brașov, 11 – 13 June 2009.
20. Conferința științifică internațională „Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii” – Chișinău, 25-26 septembrie 2009, ASEM.
21. Международная научно-практическая конференция «Бухгалтерский учет и аудит в условиях информационной глобализации» – г. Свиштов, Болгария, 4-5 ноября 2009 года.
22. Международная научно-практическая конференция «Аграрный сектор в условиях финансового кризиса». – Свиштов, Болгария, 5-6 ноября 2009 года.
23. International Conference „Ecological performance in a competitive economy”, Bucharest, Romania, 12-13 November 2009.
24. Conferința subregională „Metodologia finanțării învățământului superior în țările în curs de tranziție” – Chișinău, 30 noiembrie – 1 decembrie 2009.

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC LA TEZE DE DOCTOR:

1. **Moldovan Viorelia.** Tema: „Evaluarea mediului concurențial și a competitivității în viziunea marketing”. Anul susținerii – 1997.
2. **Melnic Igor.** Tema: „Direcții și posibilități de implementare a marketingului în prestarea serviciilor de asigurare”. Anul susținerii – 2001.
3. **Petrovici Ala.** Tema: „Direcții de optimizare a sistemului logistic în procesul de distribuție a mărfurilor”. Anul susținerii – 2001.
4. **Buzichevici Cazimir.** Tema: „Marketingul parteneriatului în procesul de distribuție”. Anul susținerii – 2001.
5. **Savciuc Oxana.** Tema: „Promovarea consultanței de marketing ca factor de relansare economică în Republica Moldova”. Anul susținerii – 2003
6. **Vișan Ionela-Roxana.** Tema: „Investigarea comportamentului de cumpărare și consum și exploatarea rezultatelor în practica de marketing”. Anul susținerii – 2004.
7. **Ghenova Svetlana.** Tema: „Оптимизация процесса планирования ассортимента продукции в рамках маркетинговой деятельности предприятия. ” Anul susținerii – 2006.
8. **Aricova Zinovia.** Tema: „Формирование стратегии развития предприятия на основе маркетинговой концепции управления”. Anul susținerii – 2006.
9. **Ioniță Irina.** Tema: „Marketingul urban și competitivitatea orașelor”. Anul susținerii – 2008.

ACTIVITATEA EDITORIAL-REDAȚIONALĂ:

- Membru al Colegiului de redacție al ediției “Enciclopedia Moldovei” – Chișinău, 2009, 736p.
- Președinte al Colegiului de redacție al ediției anuale „Analele Academiei de Studii Economice din Moldova”.
- Membru al consiliului de redacție al revistei „Fin-Consultant”.
- Membru al consiliului de redacție al revistei „Sănătate publică. Economie și management în medicină”.
- Coeditor științific al proceedings-ului „The 30th Annual Congress of the American Romanian Academy of Arts and Sciences.” – Chișinău, Central Publishing House, 953 p.
- Președintele colegiului redacțional “Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii: probleme și soluții pentru România și Republica Moldova : conf. șt. intern. (26-27 sept. 2008) . – Chișinău : ASEM, 2008. – Vol. 1. - 382 p. ; Vol. 2. – 372 p.
- Membru al colegiului redacțional “Dezvoltarea durabilă a României și Republicii Moldova în context european și mondial: conf. șt. inter., 22-23 sept. 2006, Chișinău”. – Chișinău: ASEM, 2007. – Vol. 1. – 460 p.; Vol. 2. – 386 p.
- Președintele colegiului redacțional “Integrarea Europeană și Competitivitatea economică: simpoz. intern. (23-24 sept. 2004)” . – Chișinău: ASEM, 2004. – Vol. 1. - 371 p.; Vol. 2. – 345 p.; Vol. 3. – 216 p.
- Membru al comitetului organizatoric „Prima Conferință Moldo-Italiană de Logistică „Logistica în Moldova. Obstacole și oportunități în cadrul scenariului Europei integrate” (3 noiemb. 2006)” . – Chișinău, 2007. – 141 p.
- Membru al colegiului redacțional „Rolul științei și învățământului economic în realizarea reformelor economice din Republica Moldova (25-26 sept. 2003): conf. intern.”. – Chișinău: Editura ASEM, 2003. – Vol. 1. – 613; Vol. 2. 617-784 p.

- Membru al comitetului organizatoric pentru pregătirea conferințelor internaționale Securitatea informațională 2005, 2006, 2007, 2008, 2009.
- Membru al comitetului organizatoric „Tendințe de Dezvoltare a Societății Informaționale = Tendencias of the Information Society Development: conf. intern., 9-10 dec., 2004”. – Chișinău: ASEM, 2004. – 189 p.
- Annual Congress of the American Romanian Academy of Arts and Sciences (ARA): The Academy of Economic Studies of Moldova : july 5-10, 2005 : proceedings / Acad. de Studii Economice din Moldova; ed. Grigore Belostecinic, Dumitru Todoroi. – Chișinău: Editura ASEM, 2005. – 953 p.
- Membru al colegiului de redacție al Buletinului Universității Petrol-Gaze din Ploiești, seria „Științe Economice” din anul 2008.
- Membru al colegiului de redacție al revistei „Management General”, editată de Facultatea de Management din Brașov a Universității „Spiru Haret” din anul 2008.
- Membru al colectivului editorial al revistei „Management of Sustainable Development”, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu din anul 2009.
- Membru al colegiului de redacție al revistei „Calitatea – acces la succes”, România, din anul 2009.
- Membru al colectivului editorial al „Ovidius University Annals of Economics”, Universitatea „Ovidius”, Constanța din anul 2009.
- Redactor-șef al revistei științifico-didactice „Economica”, ASEM, 2009.

Fortbildungsakademie der Wirtschaft (FAW)
Gemeinnützige Gesellschaft mbH

CERTIFICATE

Belostecnic Grigore

born 07.01.1960

attended the

"Train-the-Trainer-Programme"

from 13.06.1994 until 22.07.1994

as a part of the TACIS-project "Management-Training Moldova"

and successfully passed the test

at the

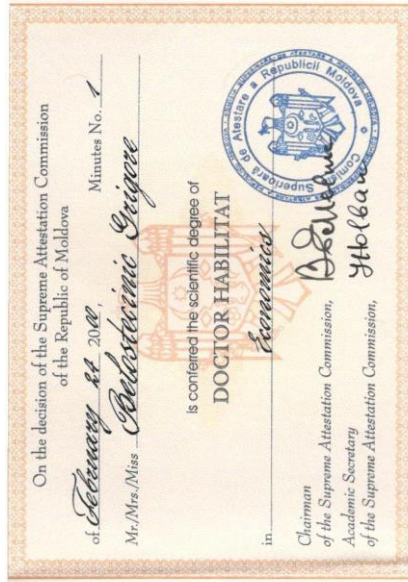
Center for Training and Economic Assistance

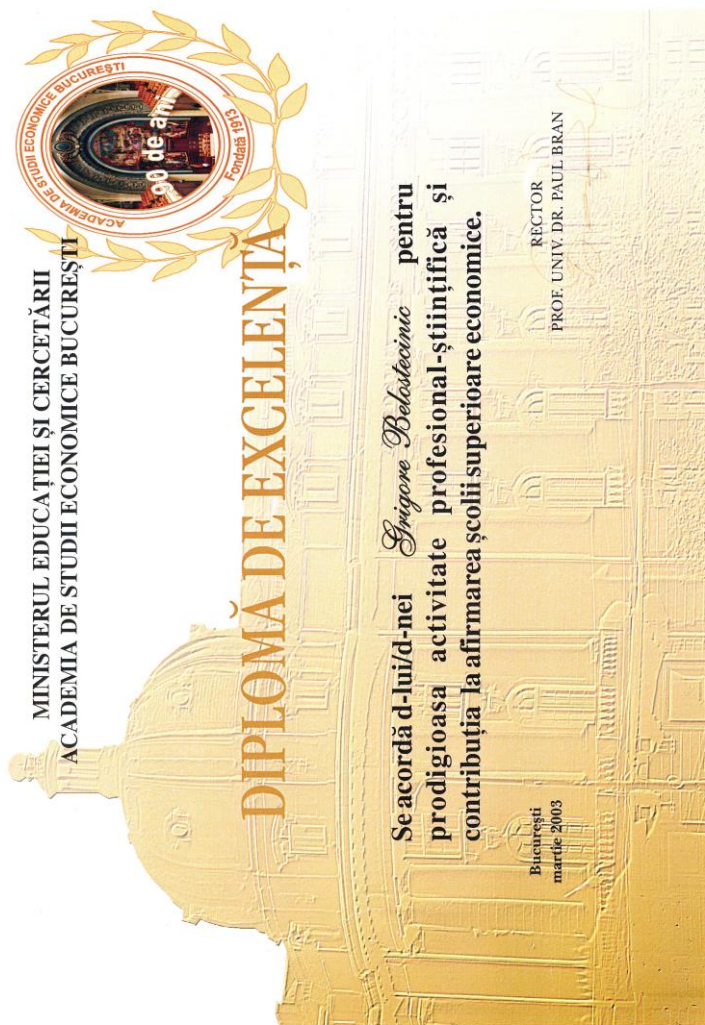
Chișinău, Moldova, 22 July 1994

Uwe Göbel
Executive Manager
Fortbildungsakademie der Wirtschaft (FAW)
Cologne, Germany

Barbara Dressler
Consultant
Coopers & Lybrand
Frankfurt/M., Germany

United States Department of State

This is to certify that

Grigore Belostecinic

*participated in the
International Visitor Program
of the
United States Department of State
“The Administration of Higher
Education in the U.S.”*

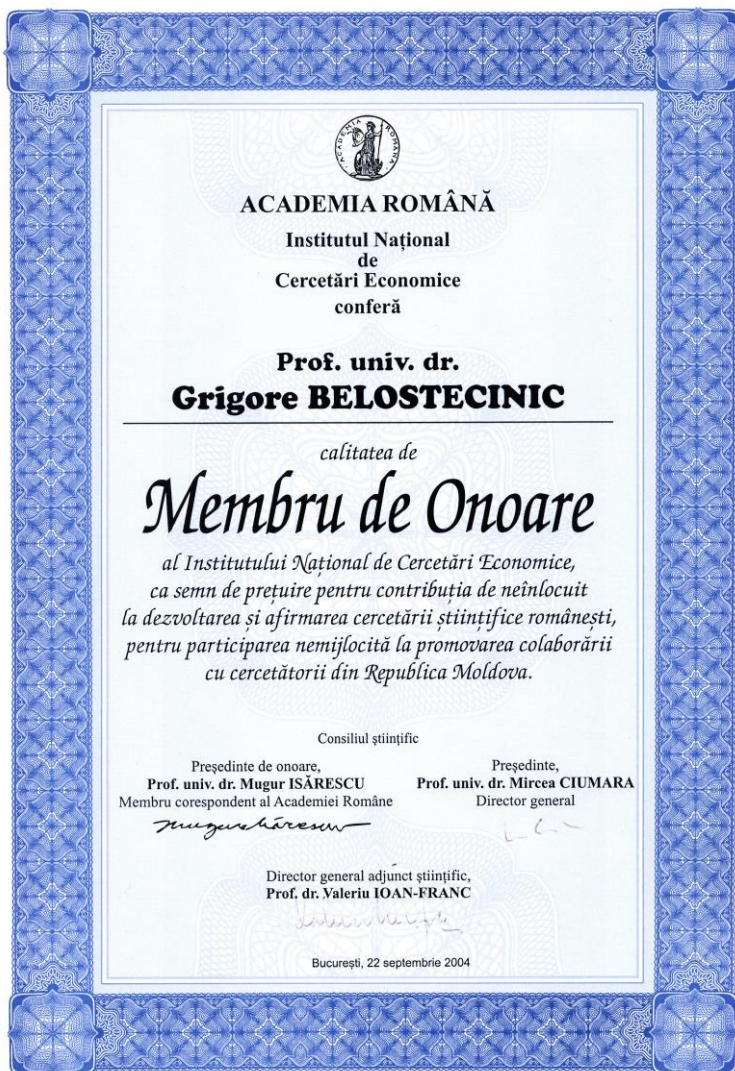
October 12 – November 2, 2003

Washington, D.C.

W. Charles Moore II

Director

*Office of International Visitors
Bureau of Educational
and Cultural Affairs*

BLACK SEA UNIVERSITIES NETWORK

The 5th Conference of Rectors of the Black Sea Region,

Decided to AWARD

Prof. Dr. Grigore BELOSTECNIC

for

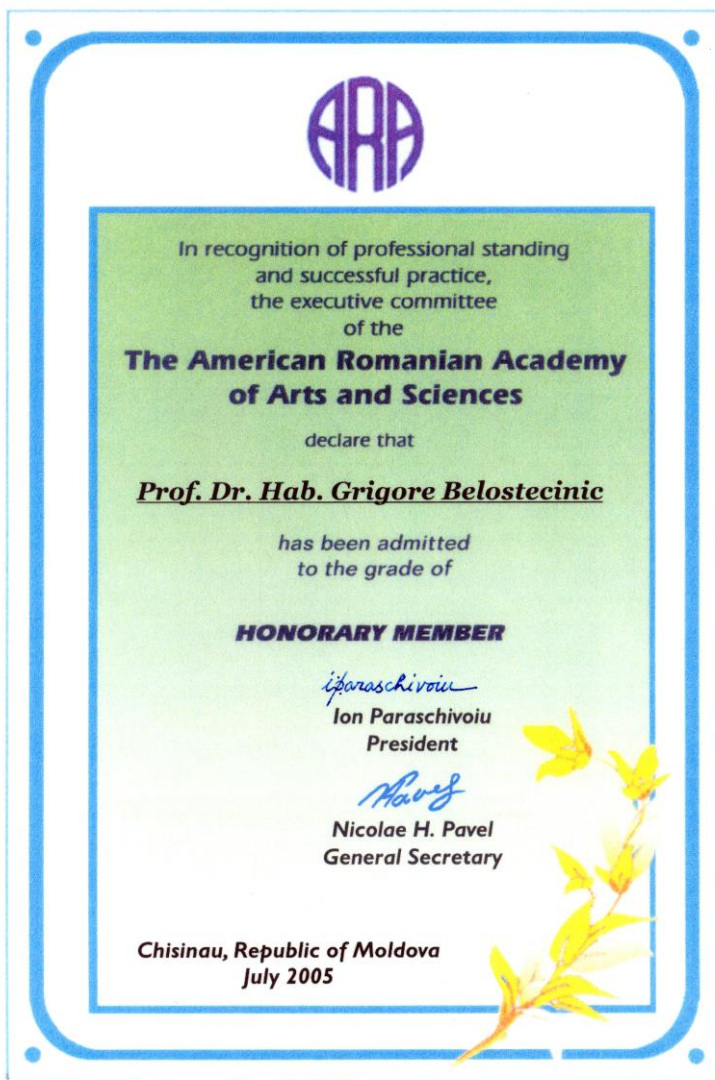
**OUTSTANDING CONTRIBUTIONS TO THE ACADEMIC
COOPERATION IN THE BLACK SEA REGION**

*BSUN President,
Prof. Abel Mafiamarov*

Chișinău, Moldova, October 8th, 2004

10 ani de activitate

În semn de considerație și recunoștință pentru receptivitate și implicare în promovarea spiritului întreprinzător în mediul elevilor

*Grigore Belostecinic, Rector
Academia de Studii Economice din Moldova*

Președintele Consiliului Director

Chișinău, 17 decembrie 2005

Director executiv JA Moldova

European Logistics Association
European Certification Board for Logistics

73042

Certificate

European Master Logistician

EMLog

This is to certify that

Grigore Belostecnic

has been assessed as meeting the professional standards of
European Master Logistician at the Strategic Management level.

ECBL
European Certification
Board for Logistics

J. J. J. J.
President

ELA
European Logistics Association

[Signature]
President

President National Certification Board

[Signature]
President National Certification Board

17-04-2007

Date

Uniunea Scriitorilor din Moldova

DIPLOMA
Vasile Stroescu
se acordă

Domnului (Doamnei) Ācad. Grigore Belostecnic
pentru susținerea literaturii și culturii naționale.

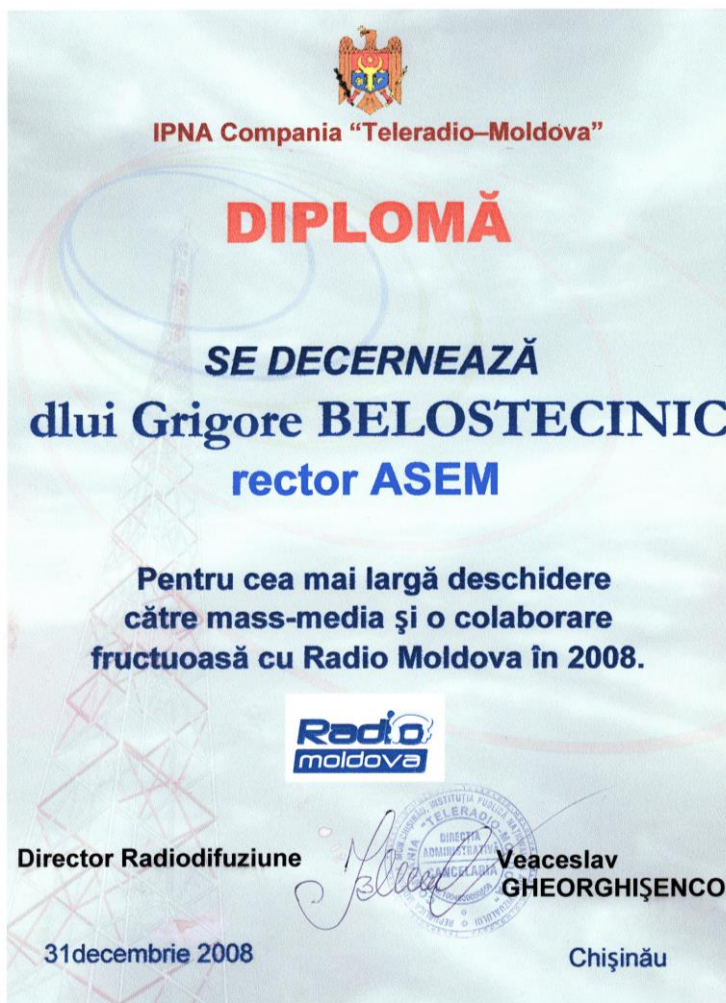

Președinte *M. Cimpoi*
Academician Mihai Cimpoi

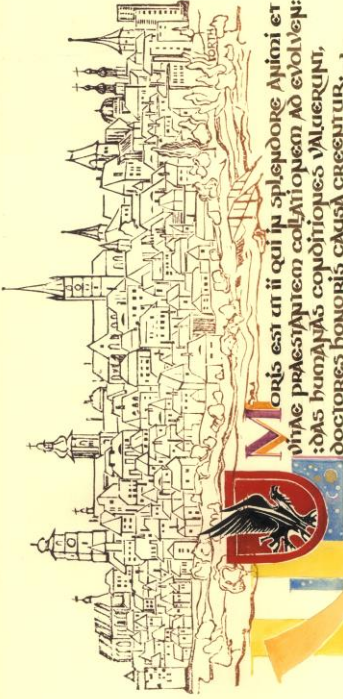
Chișinău, 13 octombrie 2007

Moris est tui qui in splendore Animi et
vite praestantem collationem ad evolvē-
das humanas conditiones valuerunt,
doctores honoris causa creantur.

Rector et **S**enatus **U**niversitatis de **L**acian **B**laga
nominate Cisjutiensis, consilio die XIII mensis Junii Anno MMVIII
habito, in omnium consensus, cum orationibus Ac illustrius vir
Vir Grigore Belostecnic ad eruditionem diciturque collegas
pariter contrahere et efferre laudem magnamque admirā-
tionem merito esse

Grigore Belostecnic
doctorem honoris causa
creatum et declaratum.

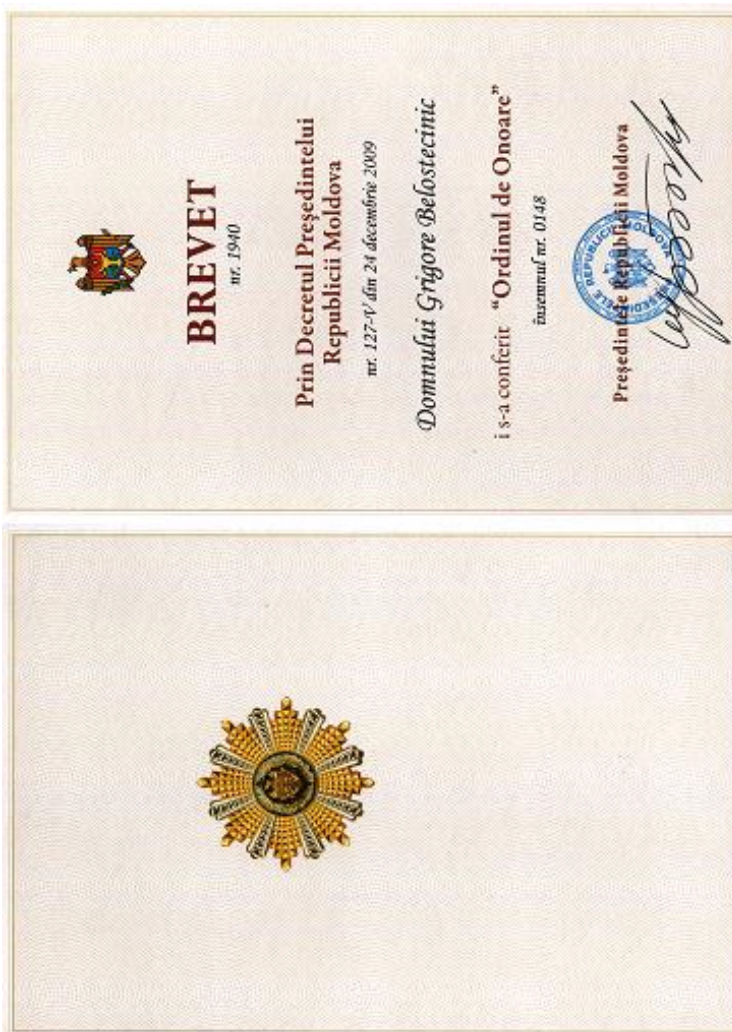
Propterea diploma magis Universitatis Cisjutiensis sigillo
auctoritate repositaque subscriptione firmatum et dāvi curatum.

Datum Cisjuti, die XIII mensis Junii, Anno Domini MMIX.

rector universitatis
Cisjutiensis Oprescu

CONSILIUL NAȚIONAL
PENTRU ACREDITARE ȘI ATESTARE

DIPLOMĂ

Se conferă

domnului membru corespondent

Grigore BELOSTECINIC

*pentru merite deosebite în pregătirea
și atestarea cadrelor științifice
și științifico-didactice de calificare înaltă*

Președinte al CNAA

Valeriu CANȚER,
academician

7ianuarie 2010

Chișinău

REPERE STRATEGICE, ȘTIINȚIFICE, PEDAGOGICE ȘI MANAGERIALE ALE LUI GRIGORE BELOSTECINIC

PROGRAM DE ACTIVITATE pentru candidare la postul de rector al Academiei de Studii Economice din Moldova, 2001

I. CONDIȚII GENERALE

Actuala perioadă de tranziție a Republicii Moldova de la o economie centralizat-planificată la o economie de piață se caracterizează prin multiple schimbări sociale și economice în toate domeniile de activitate, inclusiv în învățământul superior.

Dintre acestea ținem să menționăm următoarele:

- acceptarea și dezvoltarea pieței serviciilor educaționale;
- expansiunea sistemului de învățământ superior (numărul instituțiilor de învățământ superior a crescut în R. Moldova de la 9 în anul universitar 1990-1991, până la 52 – în anul universitar 2000-2001). Drept consecință, piața educațională devine o piață concurențială;
- creșterea rapidă a numărului studenților, vorbindu-se chiar de o explozie numerică a lor la anumite specialități, cum ar fi cele economice și juridice;
- micșorarea cheltuielilor publice pentru învățământ;
- dezvoltarea așa-zisei „transparente”, instituțiile de învățământ fiind chemate să explice societății ce fac și cât de bine o fac (procesul de evaluare academică și acreditare a instituțiilor de învățământ);
- creșterea mobilității internaționale a studenților, profesorilor și cercetătorilor, precum și internaționalizarea pieței muncii etc.

În aceste condiții, instituțiile de învățământ se vor confrunta în perspectivă cu un șir de *probleme, determinate de:*

- înăsprirea concurenței pe piața educațională;
- schimbarea nevoilor, aspirațiilor și cerințelor studenților;
- creșterea accelerată a costurilor educației;
- scăderea posibilă a numărului candidaților la învățământul superior în urma schimbărilor demografice în țară și devalorizării sociale a cunoștințelor absolvenților care, de cele mai multe ori, intră direct în șomaj sau sunt nevoiți să presteze munci necorespunzătoare pregătirii lor etc.

În acest context, sistemul de învățământ din țară solicită o amplă reformă, iar problema adaptării instituțiilor de învățământ la dinamica foarte accentuată a lumii în care trăim devine foarte importantă.

Cele indicate mai sus solicită schimbări și perfecționări radicale și în învățământul economic. Dezvoltarea învățământului economic superior trebuie să prezinte o prioritate, având în vedere problemele noi de ordin practic și teoretic, care se pun în legătură cu restructurările profunde ale întregii vieți economico-sociale și ale procesului de integrare economică. Pentru a parcurge această etapă de tranziție la economia de piață, avem nevoie de economiști bine pregătiți profesional, conform exigențelor actuale, și care să înțeleagă, să susțină și să promoveze interesele naționale. Toate acestea impun noi cerințe științei economice și învățământului superior economic, accentul urmând să fie pus pe calitate.

În aceste condiții, Academiei de Studii Economice din Moldova îi revine un loc central și o mare responsabilitate pentru dezvoltarea științei economice și a învățământului economic în țara noastră.

Calitatea învățământului economic este determinată de mulți factori obiectivi și subiectivi, presupunând antrenarea într-un amplu proces a cadrelor didactice, studenților, personalului administrativ, conducerilor catedrelor, decanatelor și rectoratului. Iată de ce, în calitate de candidat pentru ocuparea postului de rector al ASEM, îmi propun să contribui, alături și împreună cu Senatul, decanatele, catedrele, cadrele didactice, studenții și

personalul administrativ, precum și cu sprijinul Ministerului Educației și al altor instituții guvernamentale, la realizarea unui șir de măsuri, menite să îmbogățească procesul de instruire și cercetare în cadrul acestei prestigioase instituții de învățământ superior. Avem mare nevoie de o evoluție a schimbărilor spre progres, inteligență, profesionalism și moralitate, spre consolidarea unei școli economice naționale prestigioase.

Programul de activitate are la bază realizările pe care cadrele didactice, personalul administrativ și studenții din ASEM le-au înfăptuit pe parcursul celor aproape 10 ani de activitate. Totodată, aceste rezultate pot fi și trebuie să fie mult mai bune, în concordanță cu nivelul de dotare tehnică și de pregătire a personalului didactic de care dispune Academia, precum și poziția favorabilă pe piața muncii a profesiei de economist și a numărului mare de doritori de a-și face studiile în cadrul ASEM.

Programul de activitate se bazează pe mai multe direcții mai importante.

II. PERFECȚIONAREA PROCESULUI DE INSTRUIRE ȘI ASIGURARE METODICO-DIDACTICĂ

În acest domeniu ne propunem:

1. *Depunerea unor eforturi considerabile* în scopul menținerii contingentului de studenți la secția de zi și creșterea numărului celor care își fac studiile la secția fără frecvență, inclusiv studii de scurtă durată. În acest scop, consider că este necesar:

- structurarea specialităților în funcție de cerințele pieței, lărgirea gamei specialităților;
- flexibilitatea în politica de preț pentru cei care își fac studiile contra plată;
- organizarea procesului de admitere (primirea actelor, probele de admitere etc.) și în principalele orașe din țară: Bălți, Soroca, Cahul, Bender, Comrat, cu perspectiva deschiderii în aceste localități a unor centre teritoriale sau filiale;

- elaborarea unor programe speciale de promovare a imaginii ASEM și de atragere a candidaților la studenție etc.

2. *Creșterea flexibilității procesului de studii*, perfecționarea continuă și adecvarea planurilor de învățământ la cerințele economiei țării și în concordanță cu cele ale universităților avansate din țările dezvoltate.

În acest sens, trebuie să se aibă în vedere:

- corelarea planurilor de învățământ cu necesitățile științifice și practice ale economiei naționale și cerințele agenților economici;
- introducerea de noi discipline, inclusiv care ar asigura o pregătire mai profundă în informatică, drept și alte domenii;
- îmbinarea optimă a disciplinelor teoretice și celor aplicative, excluderea repetărilor și suprapunerilor inutile și ineficiente;
- creșterea ponderii cunoștințelor noi cu valoare prioritar formativă;
- stabilirea volumului optim de cunoștințe necesare viitorilor specialiști;
- perfecționarea practicii studenților în unitățile economice etc.

Cu referință la raportul dintre pregătirea teoretică și cea aplicativă, consider că necesitatea pregătirii teoretice pentru economistul modern este mai mult decât evidentă. Aparatul conceptual economic trebuie bine însușit pentru a forma gândirea economică, iar conceptele, ideile, teoriile economice trebuie să constituie fundamentul pregătirii generale. Totodată, trebuie să nu uităm că, în economia de piață pentru care optăm, pragmatismul este o dominantă esențială. Trebuie să înțelegem că aceste două dimensiuni nu se opun, ci reprezintă un sistem unitar, interdependent și interinfluent. Iată de ce, consider că învățământul economic superior trebuie să fie centrat atât pe însușirea gândirii abstracte, ca formă de sprijinire eficientă a practicii, cât și pe studierea problemelor concrete ale țării, ca formă de susținere a practicii.

3. *Determinarea raportului optimal a disciplinelor de bază, opționale și facultative în planurile de învățământ.*

4. *Implementarea sistemului de organizare a studiilor pe baza creditelor transferabile la toate facultățile.*

5. *Susținerea și extinderea învățământului cu predare în limbile străine de mare circulație pentru un număr mai mare de specializări, cu condiția ca aceasta să nu dăuneze pregătirii de specialitate.*

6. *Îmbunătățirea asigurării metodice și didactice a disciplinelor incluse în planurile de învățământ cu manuale, prelegeri, îndrumări metodice, studii de caz etc. Corelarea mai bună a curriculumului facultăților cu cerințele pieței. În acest context, se impune o perfecționare a conținutului programelor analitice în scopul îmbunătățirii procesului de învățământ, excluderii unei rupturi între ceea ce se predă în anii mici și anii mari de studii, renunțarea la descriptivism, istorism, repetări în conținutul diferitelor discipline etc. Este necesară elaborarea de teste pentru autocontrol și autoevaluarea studenților. După conținut, cursurile nu trebuie să se limiteze la sinteza cunoștințelor deja existente despre un domeniu. Menirea cursurilor și seminarelor trebuie să devină nu atât de a-l învăța pe student, cât de a-l învăța să învețe, să gândească și să formuleze decizii. Absolventul-economist trebuie să aibă însușită metoda de a învăța, de a se documenta, de a asimila noi cunoștințe pentru rezolvarea problemelor noi cu care se va confrunta.*

7. *Perfecționarea continuă a procesului de predare, a instrumentarului și procedurilor didactice și pedagogice folosite de cadrul didactic, fiind necesare mijloace și procedee didactice cele mai potrivite, prin care cunoștințele să fie cât mai bine recepționate, să antreneze gândirea studentului, să-i trezească interesul și să-l motiveze la căutări proprii pe tema abordată. Având în vedere aceste aspecte, consider necesare dezvoltarea și aprofundarea pregătirii didactice și pedagogice a profesorilor tineri și a cadrelor în formare pentru ocuparea unui post didactic. În acest context, consider că ar fi binevenită formarea în cadrul ASEM a unui Centru de pregătire pedagogică, care ar*

putea acorda un sprijin real atât profesorilor din cadrul ASEM, cât și în domeniul perfecționării pedagogice, contra unor taxe stabilite, a profesorilor de economie din alte universități, colegii de profil economic și, în mod deosebit, a profesorilor de economie din școli și licee, în legătură cu eventuala extindere a predării disciplinei de Economie în învățământul preuniversitar

Unele studii referitoare la gradul de însușire a cunoștințelor transmise în procesul de învățământ arată că omul nu reține decât: 10% din ceea ce citește; 50% din ceea ce vede și aude; 70% din ceea ce vede, aude și citește. Din aceste considerente, o atenție deosebită va fi acordată dotării unui număr mai mare de săli de studii și laboratoare cu aparatură didactică, inclusiv tehnică de vizualizare a informațiilor existente în calculator sau pe suport video, de redare a informațiilor de pe suport audio etc. Este binevenită și crearea unui studiou TV prin cablu, care, prin dotarea respectivă a sălilor de studii, să fie utilizat în procesul de instruire.

Paralel cu cele indicate mai sus, vor fi organizate acțiuni de instruire a personalului didactic și auxiliar în privința confecționării materialelor didactice adecvate, utilizării aparaturii și a tehnicii de calcul. Se impune și elaborarea unui set de măsuri ce vor permite organizarea stagierii profesorilor, șefilor de catedre, a decanilor în centre universitare prestigioase din alte țări, precum și în anumite ministere, instituții, întreprinderi din economia reală.

III. DEZVOLTAREA CERCETĂRILOR ȘTIINȚIFICE ÎN DOMENIUL ECONOMIC ȘI ALTE DOMENII COMPLEMENTARE

Calitatea procesului educațional depinde de numeroși factori și condiții, unul din cei mai importanți fiind modul cum se asigură legătura dintre procesul de învățământ și cercetarea științifică. Consider că însăși desfășurarea procesului didactic are nevoie de o bună fundamentare științifică. În acest context, toate cadrele didactice trebuie să fie implicate în procesul de cercetare, iar rezultatele acestei activități să se regăsească în conținutul teoretic și aplicativ al disciplinelor predate. Prin

activitatea de cercetare trebuie să fie asigurată, de asemenea, și participarea cadrelor didactice din ASEM la elaborarea strategiilor de dezvoltare social-economică a țării. Dacă dorim să fim o instituție prestigioasă, trebuie să ne conducem de regula: profesorul în ASEM este nu numai un consumator și propagandist de cunoștințe economice, dar și un producător de idei și concepții noi. *Pentru aceasta se cer eforturi deosebite, orientate spre următoarele direcții mai importante:*

1. Crearea unei rețele proprii de cercetare prin înființarea în cadrul ASEM a unui Centru de Cercetare Științifică Economică, responsabil de organizarea și desfășurarea activității de cercetare și asistență de specialitate, precum și de asigurarea integrării procesului de cercetare la nivel de catedre, facultăți, Academie.
2. Inițierea încheierii unor convenții de cercetare științifică și colaborare cu instituții specializate în domeniu și universități din țară și de peste hotare.
3. Promovarea principiilor competiționale în cercetare.
4. Doctoratul trebuie să devină una din cele mai semnificative și performante activități științifice, deoarece cuprinde un personal științific aflat într-o perioadă de viață cu cel mai ridicat potențial științific. Totodată, sunt necesare exigențe mai mari față de cei care își fac studiile la masterat și doctorat, fiind prevăzute cicluri de cursuri avansate în materii generale, de specialitate și pedagogice, prevederea în planul individual a elaborării și susținerii publice a unor lucrări științifice, folosirea mai pe larg a aparatului matematic.
5. Problemă importantă este și valorificarea potențialului pe care îl reprezintă studenții, îndeosebi cei de la anii superiori de studii, care trebuie să fie implicați în mod direct în procesul de cercetare științifică.
6. Continuarea organizării de sesiuni științifice pentru cadrele didactice, doctoranzi și studenți, prin orientarea lor spre rezolvarea unor probleme concrete și de importanță majoră pentru economie și societate.

7. Susținerea editării și în continuare a revistelor științifice, precum și a unor culegeri tematice de referate, concomitent cu creșterea cerințelor față de calitatea acestora, punând accentul pe valoarea lor teoretică și aplicativă.
8. Susținerea, inclusiv financiară, a intențiilor de participare a personalului științifico-didactic la simpozioane și conferințe științifice organizate în țară și peste hotare, precum și la stagii de informare și documentare.

Finanțarea programelor de cercetare urmează să fie efectuată din mai multe surse, cum ar fi:

- Alocările din sursele extrabugetare ale ASEM în scopul susținerii unor proiecte concrete, necesare procesului didactic sau destinate comercializării ulterioare unor beneficiari potențiali;
- Sistemul contractelor încheiate cu autorități guvernamentale și agenți economici din țară și de peste hotare;
- Sistemul granturilor obținute de la instituții și organizații internaționale etc.

IV. DEZVOLTAREA BAZEI TEHNICO-MATERIALE

Pe parcursul ultimilor ani, în cadrul Academiei de Studii Economice s-au depus eforturi considerabile în vederea dezvoltării bazei tehnico-materiale necesare desfășurării în bune condiții a procesului de studii (construcția Complexului sportiv: dotarea cu tehnică de calcul, aparatură didactică; completarea fondului de carte etc.).

În acest scop:

1. Vom continua înzestrarea sălilor de studii, laboratoarelor, catedrelor, decanatelor, subdiviziunilor cu aparatură didactică, tehnică de calcul, aparatură de comunicare, de tipărire, copiatoare.
2. Vom asigura modernizarea bibliotecii ASEM, înnoirea permanentă a fondului de carte, dotarea cu calculatoare și tehnică modernă, cu literatură pe suporturi

- informatice moderne, accesul la Internet, aprovizionarea cu copiatoare, lărgirea nomenclatorului de carte și reviste pentru abonare.
3. Dotarea suplimentară a tipografiei, laboratoarelor specializate (informatică, limbi moderne, merceologie etc.), Centrului medical cu utilaj și tehnică modernă.
  4. Menținerea sălilor de curs, laboratoarelor, încăperilor auxiliare într-o stare satisfăcătoare în corespundere cu destinația acestora, efectuarea unor schimbări sub aspect calitativ, igienic și al utilizării.
  5. Reparația capitală treptată și condiționarea corespunzătoare a căminelor studențești, schimbarea mobilierului.
  6. Înființarea unui Club studențesc, pentru a permite organizarea manifestărilor cultural-distractive, activitatea ansamblurilor artistice etc. prin reconstrucția, reamenajarea și dotarea corespunzătoare a aulei din blocul „A” de studii și a încăperilor adiacente.
  7. Realizarea unui program de reducere a cheltuielilor de funcționare (energie electrică și termică, apă etc.), precum și recuperarea daunelor produse în blocurile de studii, cămine, alte încăperi, de la cei vinovați. Acestea din urmă ne obligă să perfecționăm educația și responsabilitatea personală față de patrimoniul Academiei și necesitatea utilizării raționale a resurselor disponibile.

V. PERFECȚIONAREA MANAGEMENTULUI UNIVERSITAR ȘI FORMAREA UNEI COMUNITĂȚI ACADEMICE ÎN CADRUL ASEM

Pentru a realiza cele indicate mai sus, este nevoie de o nouă concepție managerială la nivel universitar și de facultăți, aici urmând să se manifeste plener autonomia universitară, promovarea unor relații de parteneriat între profesori și studenți, formarea unei comunități academice în cadrul ASEM. Aceasta presupune și respectarea principiului descentralizării, transmiterea suplimentară a unor competențe și responsabilități facultăților și catedrelor. Este

nevoie de un alt mod de organizare a muncii consiliilor științifice ale facultăților, de instrumente bine precizate în mâna decanului, cu care acesta să poată conduce efectiv procesul didactic (formarea unui fond de premiere din sursele extrabugetare, dreptul de a respinge antrenarea anumitor profesori în procesul de instruire la facultatea respectivă etc.).

Rectorul, decanii, șefii de catedre trebuie să-și câștige încrederea celor pe care urmează a-i îndruma. Pentru aceasta este nevoie ca rectorul să devină factorul central care să exercite o conducere morală, bazată pe inteligență, înțelepciune, curaj, colegialitate, stimă și bunăvoință față de întregul personal didactic, administrativ, doctoranzi și studenți, indiferent de vârstă și posturile deținute, principii pe care mă oblig să le respect în cazul alegerii în funcția de rector al ASEM. Întregul personal trebuie să dispună de informații demne de încredere privitor la ceea ce se face și cum se face în cadrul Academiei. Doar în acest mod poate fi asigurată participarea tuturor membrilor la tot ce privește activitatea și dezvoltarea instituției.

În plus, rectorul trebuie să elaboreze o politică a calității, care să presupună o creștere a exigențelor față de instruirea studenților, și pe care să o transmită prin mijloacele cele mai directe și convingătoare întregului personal didactic și administrativ și, mai ales, studenților. Pentru o mai bună fundamentare științifică a procesului didactic și luarea unor decizii de perfecționare a activităților didactice și administrative, vor fi organizate sondaje de opinii pentru a cunoaște aspecte privind organizarea, desfășurarea, calitatea procesului didactic și a serviciilor administrative.

Ne propunem, de asemenea, cooperarea cu toate organizațiile studențești, în primul rând, cu organizația sindicală a studenților, inclusiv prin sprijin material și financiar în organizarea diferitelor acțiuni ce țin de protecție socială, odihnă, tratament, condiții de trai, precum și în desfășurarea de simpozioane, seminare, întruniri pe teme de interes profesional, social, cultural.

Consider necesară crearea, în cadrul ASEM, a unei subdiviziuni specializate în acumularea de informații privind

cererea de absolvenți pe piața forței de muncă, organizarea de târguri cu participarea beneficiarilor potențiali, promovarea angajării în câmpul muncii a absolvenților, organizarea unui contact permanent cu absolvenții ASEM etc.

Pentru realizarea cu succes a obiectivelor menționate, ne mai propunem: asigurarea unei salarizări corecte a cadrelor didactice și personalului administrativ; plasarea adecvată a stimulentele; aplicarea criteriilor profesionale în activitatea personalului; eliminarea mecanismelor birocratice; impunerea responsabilității și a participării democratice a întregului colectiv de profesori și studenți la viața academică.

VI. PROMOVAREA IMAGINII ASEM

Este necesară promovarea imaginii ASEM printr-o comunicare permanentă și corespunzătoare atât cu publicul intern, cât și cu cel extern. *Pentru aceasta ne propunem:*

- continuarea editării propriului ziar, care să reflecte toate aspectele vieții academice, contribuind astfel la crearea unui climat favorabil de muncă;
- stabilirea și menținerea contactelor cu mijloacele de informare în masă, editori de ziare, reviste, reporteri, transmiterea de informații despre ASEM în scopul promovării imaginii și prestigiului Academiei;
- organizarea și desfășurarea unor evenimente speciale precum: congrese, simpozioane, seminarii, colocvii, conferințe, conferințe de presă etc., în cadrul cărora se vor stabili contacte și se va transmite informații cu privire la activitatea ASEM reprezentanților mass-mediei;
- organizarea unor „Zile ale ușilor deschise” pentru potențialii abiturienți, zile de întâlniri ale profesorilor ASEM cu colectivele de profesori și elevi din școli, licee, colegii etc.
- desfășurarea de acțiuni prin invitarea de personalități ale lumii politice, economice, sociale, culturale, practicieni, cu scopul menținerii unui flux de informații benefice atât

pentru cadrele didactice și studenți, cât și pentru cei invitați etc.

În încheiere, vreau să-mi exprim convingerea că, respectând aceste exigențe, Academia de Studii Economice va reuși să contribuie la soluționarea cât mai reușită a problemelor cu care se confruntă în prezent societatea noastră. Totodată, realizarea acestui program depinde atât de contribuția personală a rectorului, cât și a Senatului, a conducerii facultăților și catedrelor, a tuturor cadrelor didactice, studenților și personalului administrativ.

Prof. univ. dr. hab. Gr. BELOSTECINIC

**SĂ CONTINUĂM ÎMPREUNĂ:
Program de activitate al candidatului la postul de
rector
al Academiei de Studii Economice din Moldova**

*„O națiune care nu merge înainte, stă pe loc;
sau mai rău, dă înapoi”*

Ion Luca Caragiale

CONDIȚII GENERALE. La începutul mileniului al treilea, societatea umană devine una bazată pe cunoaștere și informații, pe cuceririle cele mai noi ale tehnicii și tehnologiilor, în special ale tehnologiilor informaționale, care au mărit viteza de propagare a cunoștințelor, și este marcată, astfel, printr-o dinamică a unei dezvoltări fără precedent. O societate în care cunoștințele, fiind întotdeauna un vector al dezvoltării, devin factorul determinant al progresului, iar rolul învățământului, științei, dar și al culturii, în general, este unul primordial. Dezvoltarea contemporană impune universităților noi ritmuri. Viteza (sau timpul) devine un factor foarte

important de asigurare a competitivității în orice domeniu de activitate umană, inclusiv al educației.

Pentru Academia de Studii Economice din Moldova, anul 2006 este unul deosebit – anul marcării celei de-a 15-a aniversări de la fondare. În această perioadă, Academia a evoluat considerabil, devenind principala și, pentru moment, unica instituție universitară de profil economic din țară, fiind poziționată și apreciată drept una dintre cele mai moderne, performante și dotate instituții de învățământ din Republica Moldova. ASEM s-a impus în conștiința opiniei publice, și-a format o imagine, și-a câștigat buna reputație atât în țară, cât și în străinătate. Nivelul înalt al studiilor, cercetărilor științifice, tendințele de perfecționare continuă și abilitatea de adaptare la cerințele societății ne-au plasat pe treapta celor mai atractive instituții de învățământ superior.

E demn de remarcat și faptul că rezultatele obținute de ASEM în cei 15 ani de existență trebuie să constituie fundamentul proiectelor prioritare în viitorul apropiat.

ASIGURAREA ȘI DEZVOLTAREA CALITĂȚII SERVICIILOR EDUCAȚIONALE ȘI DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ ÎN ASEM. Aderarea R. Moldova la Procesul de la Bologna și operarea unor modificări în legislația în vigoare a învățământului în vederea implementării stipulărilor din documentele de constituire a acestuia în învățământul universitar din țara noastră, formal, ne-au făcut compatibili cu învățământul european (organizarea studiilor pe trei cicluri, noul Nomenclator de specialități etc.). Totodată, mai avem multe de făcut, în primul rând, îmbunătățirea calității procesului de studii. Calitatea nu poate fi declarată prin acte normative și legislative. Calitatea presupune o responsabilitate a fiecărei universități. E important să conștientizăm faptul că produsul nostru final nu este absolventul, ci dezvoltarea lui umană ca *valoare adăugată* (diferența dintre imputuri și outputuri), cunoștințele, competențele și abilitățile dobândite, care-i permit să se realizeze profesional.

Pornind de la cele indicate mai sus, pentru perioada care urmează, ne propunem:

- Elaborarea și implementarea în ASEM a unui sistem intern de asigurare și dezvoltare a calității studiilor, precum și asigurarea unui management de calitate a procesului educațional;
- Elaborarea standardelor educațional-profesionale pentru noile domenii de formare profesională;
- Promovarea principiului flexibilității procesului de studii, prin continuarea perfecționării planurilor de învățământ, implementarea noilor tehnologii educaționale etc., luând în considerație atât cerințele stipulate în documentele de constituire a Procesului de la Bologna, cât și experiența celor mai prestigioase instituții de profil economic din lume, de experiența proprie în domeniu, dar și de cerințele pieței muncii;
- Adoptarea programelor de studii, a disciplinelor, din perspectiva dezvoltării durabile, precum și a proceselor de integrare și globalizare, cu toate șansele și oportunitățile, dar și provocările pe care le conțin; Asigurarea unui învățământ performant, racordat la cele mai recente evoluții în sfera educației pe plan mondial; folosirea unor mijloace moderne de abordare a procesului de învățământ prin conferirea unui caracter deschis, de dialog și dezbateri;
- Folosirea mai activă a modelelor educaționale bazate pe tehnologiile informaționale, precum organizarea de videoconferințe și prelegeri la distanță, înscrierea studenților la cursuri opționale, întocmirea orarului lecțiilor și plasarea acestuia în rețea, folosirea borderourilor electronice cu acces pentru fiecare student prin parolă cu scopul vizualizării acestora, comunicarea profesor-student prin rețea, transmiterea de conspecte, alte materiale prin intermediul poștei electronice etc. Evident că vom fi nevoiți să mărim considerabil capacitatea de trafic pentru accesul la Internet al rețelei ASEM;
- Dezvoltarea învățământului la distanță, producerea de materiale didactice adecvate acestei forme de studii;

- Dezvoltarea bibliotecii virtuale (digitale) a ASEM, extinderea materialelor didactice pe suport electronic. În legătură cu faptul că elaborarea de materiale didactice virtuale este un lucru nou pentru un număr mare de cadre didactice, va fi înființat un „Laborator multimedia”, subdiviziune a Departamentului de informatică, care să acorde asistență și suport în domeniu;
- Definitivarea programelor de masterat pentru ciclul II de studii. Masteratul trebuie să asigure aprofundarea cunoștințelor în domeniul studiilor de licență sau într-un domeniu adiacent, dezvoltarea cunoștințelor și competențelor avansate de analiză, sinteză, precum și a capacităților de cercetare științifică;
- Oferirea unor programe de masterat contra taxă, la comanda agenților economici;
- Dezvoltarea unui masterat-tip MBI, ca formă de învățământ postuniversitar, pentru candidații cu vechime în muncă de cel puțin 2 ani, similar masteratelor europene de acest gen;
- Centrarea procesului didactic pe ideea că Academia este un loc în care studentul **poate** să învețe, și nu **trebuie** să învețe. În acest context, va fi accentuat rolul procesului de studiu individual în formarea profesională, în paralel cu formarea unei culturi a învățării academice independente. Totodată, sunt necesare și condiții potrivite pentru organizarea muncii individuale a studenților, precum și o responsabilitate sporită și o autodisciplină exemplară a studentului;
- Susținerea în continuare a învățământului cu predare în limbile străine, cu condiția ca aceasta să nu dăuneze pregătirii de specialitate. Totodată, consider necesară deplasarea accentului pe însușirea cunoștințelor și terminologiei de specialitate în limbi moderne de către toți studenții ASEM;
- Organizarea unui Centru de Pregătire Lingvistică în ASEM, care va oferi servicii, contra plată, atât destinate

studenților și profesorilor ASEM (în condiții preferențiale), cât și doritorilor din afara instituției noastre;

- Îmbunătățirea asigurării metodice și didactice a disciplinelor incluse în planul de învățământ cu manuale, prelegeri, îndrumări metodice. În același timp, este necesară renunțarea la metodele tradiționale, valoroase pentru vechiul model, și dezvoltarea și utilizarea unor metode noi de formare profesională, adecvate actualelor cerințe (presupunând conținuturi, metode de predare și materiale didactice noi). Studiile de caz, simulările, jocurile de roluri, activitățile în grupuri, schimburile de experiență sunt metode mult mai reușite de instruire. Anume elaborarea acestor materiale didactice va fi apreciată într-o măsură mai mare și, respectiv, va crește stimularea materială pentru elaborarea și editarea acestora.
- Stimularea cercetărilor științifice fundamentale și aplicative în domeniul economic și alte domenii complementare, prioritatea fiind acordată analizei proceselor complexe ale tranziției din Republica Moldova, soluționării multiplelor probleme de ordin teoretic și practic, ce apar în urma restructurărilor de ordin social și economic, dar și realizării practice a obiectivului strategic de integrare europeană a țării noastre. Să nu uităm că unul dintre obiectivele fondării ASEM a fost asigurarea integrării învățământului economic superior cu procesul de cercetare științifică, iar aceasta ne obligă la mai multe decât ceea ce am reușit să realizăm până în prezent;
- Chiar dacă procesele de studiu și de cercetare sunt inseparabile în învățământul universitar, vom insista asupra valorificării mai largi a oportunităților oferite de infrastructura actuală de cercetare a ASEM (Centrul de Cercetare Economică, laboratoarele de cercetare, biblioteca științifică a ASEM etc.), prin crearea unor structuri separate de munca didactică atât prin angajarea

unor persoane doar în activitatea de cercetare, cât și prin atragerea activă a profesorilor de la catedrele ASEM, care doresc o implicare activă în procesul de cercetare. Evident că sursele de finanțare ale cercetării științifice trebuie să fie formate preponderent prin participarea la concursul de granturi naționale de cercetare, programe internaționale de cercetare, contracte cu diferiți agenți economici, instituții, organizații. Totodată, vom insista asupra planificării (directe sau indirecte), în devizul ASEM, a unei părți din sursele speciale (un anumit procent sau o sumă concretă), ce va fi destinată în exclusivitate procesului de cercetare, în scopul susținerii unor proiecte concrete de cercetare sau cofinanțării proiectelor obținute pe bază de concurs. Consider binevenită și stimularea materială a proiectelor de cercetare prezentate, chiar și în cazul în care acestea nu au fost acceptate;

- Pregătirea ASEM-ului pentru acreditarea externă de către Asociația Europeană a Universităților (EUA), Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ENQA) sau altă structură abilitată.

DEZVOLTAREA RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE ȘI PROMOVAREA IMAGINII ASEM. Deși, pe parcursul ultimilor ani, au fost extinse considerabil relațiile internaționale ale ASEM, vom rămâne și pe viitor fideli principiilor de deschidere și cooperare internațională. *În acest context:*

- Avem nevoie de eforturi suplimentare în acest domeniu, fiind necesară și diversificarea legăturilor internaționale, inclusiv cu centrele universitare și de cercetare prestigioase la nivel european și mondial;
- Vom promova schimburile de programe educaționale, de profesori și studenți, de experiență, în scopul abordării procesului educațional dintr-o perspectivă nouă, adecvată epocii pe care o parcurgem. Procesul de la Bologna ne obligă să susținem mobilitatea studenților, profesorilor, cercetătorilor, fapt pentru care

trebuie să negociem cu universitățile cu care avem încheiate convenții de colaborare (sau cu cele cu care vor fi încheiate ulterior), un schimb mai activ de studenți și profesori atât prin plecarea din ASEM, cât și, mai ales, prin atragerea studenților și profesorilor din alte universități;

- Vom folosi mai activ oportunitatea poziției geografice a Republicii Moldova pentru atragerea la studii a candidaților din statele vecine, precum și din alte state ale lumii, prin oferirea unui raport optim calitate-preț al serviciilor educaționale prestate;
- Vom promova masterate comune cu universități acreditate din Europa, pentru a face valabile (a echivala) diplomele pe piața europeană și mondială a muncii.

Sunt necesare și eforturi suplimentare în vederea promovării noastre în țară și străinătate printr-o comunicare permanentă și corespunzătoare atât cu publicul intern, cât și cu cel extern. *Pentru aceasta, ne propunem:*

- Promovarea mai activă a brandului „ASEM”, ca element de imagine a instituției;
- Participarea la târguri și expoziții educaționale naționale și internaționale;
- Elaborarea și diseminarea CD-urilor de prezentare a ASEM în limbile română, engleză, alte limbi de circulație internațională, a altor materiale promoționale;
- Elaborarea unor pachete complexe de prezentare a ofertei educaționale a ASEM, menite să promoveze comunicarea și colaborarea sub diferite aspecte și forme cu alte universități, instituții, organizații, întreprinderi din țară și străinătate;
- Dezvoltarea unor proiecte noi de promovare a ASEM în mediul economic și politic național și internațional, precum elaborarea și publicarea anuală a unui „Raport național asupra competitivității Republicii Moldova”, cu date exacte privind investițiile, exporturile, tehnologiile folosite, resursele umane, politicile

economice, infrastructura, cercetarea – dezvoltarea – inovarea etc. Acest raport ar informa și orienta factorii de decizie politică și economică în legătură cu punctele forte și punctele slabe, oportunitățile și pericolele eventuale pentru economia națională. De asemenea, consider binevenită și elaborarea unui Raport-clasament al competitivității întreprinderilor autohtone.

DEZVOLTAREA BAZEI TEHNICO-MATERIALE.

Va fi continuat cursul de creare a unor condiții optime, necesare desfășurării procesului de învățământ, cercetării științifice, activităților educative, cultural-artistice și sportive, pentru asigurarea unor condiții bune de cazare și alimentare a studenților. *În acest scop:*

- Va fi continuată dotarea sălilor de studii, laboratoarelor, catedrelor, decanatelor, subdiviziunilor cu aparatură didactică, calculatoare și tehnică de comunicare, alte bunuri;
- Va fi finalizată construcția noului bloc de studii al ASEM, care va uni prin pasarela actualele blocuri B și C și va întregi, într-un fel, complexul universitar ASEM. Două nivele din blocul nou vor fi destinate bibliotecii științifice a ASEM, ceea ce va crea condiții optime pentru lucrul individual al studenților;

Vor fi propuse Senatului spre examinare o serie de noi proiecte investiționale:

- Construcția unei Săli sportive polivalente cu bazin de înot.
- Construcția unui Centru de Cultură și Artă al ASEM.
- Construcția unui cămin studentesc și transformarea unuia dintre cele existente într-un hotel de 2-3 stele pentru studenți.
- Un Centru de conferințe, care poate fi amplasat în blocul B, etajul 7, aripa stângă.

CONSOLIDAREA COMUNITĂȚII ACADEMICE A ASEM. În acest scop, ne propunem:

- Manifestarea plenară a autonomiei universitare, concomitent cu respectarea principiului descentralizării,

transmiterii suplimentare a unor competențe și responsabilități structurilor și subdiviziunilor ASEM;

- Asigurarea permanentă a transparenței prin informarea întregului personal privitor la ceea ce se face și cum se face în ASEM;
- Vor fi continuate sondajele de opinii ale studenților, care ar monitoriza procesul instructiv-didactic și ar permite adoptarea rapidă a deciziilor necesare perfecționării acestuia;
- Cooperarea cu toate organizațiile studențești, inclusiv acordarea de sprijin material și financiar în organizarea diferitelor acțiuni ce țin de odihnă, condiții de trai, organizarea de simpozioane, mese rotunde, alte activități extracurriculare. Spre regret, problema pasivității studenților în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova este una stringentă, cu eventuale efecte negative atât pentru ei înșiși, cât și pentru întreprinderile în care vor lucra și țara în care vor trăi. Iată de ce este necesară antrenarea studenților în activități menite să aducă beneficii tuturor, susținerea inițiativelor studențești, stimularea acestora la autoinstruirea suplimentară în afara orelor;
- Motivarea personalului didactic de calitate pentru a rămâne în ASEM și pentru a nu fi tentați de căutarea altui loc de muncă;
- Pregătirea continuă a personalului implicat în formarea profesională atât prin organizarea pregătirii psihopedagogice în ASEM, cât și prin organizarea, o dată la 5 ani, a unor stagii obligatorii de documentare, pe durată de o lună și cu menținerea salariului, în realitatea economică din țară (întreprinderi, organizații, instituții);
- Sunt necesare schimbări radicale în comportamentul celor doi actori principali ai procesului didactic: studentul și profesorul, în care, deseori, studentul nu percepe profesorul decât în ipostază că-l așteaptă la examen, ca să-

l pice. Este necesară promovarea relațiilor de parteneriat profesor-student;

- În condițiile confruntării universităților cu noi probleme, inclusiv sub presiunea resurselor financiare limitate, devine necesară promovarea ideii universității antreprenoriale. În acest context, vor fi susținute inițiativele profesorilor ASEM de formare a unor centre, firme-satelit, de cercetare, consultanță, prestare a altor servicii, prin oferirea de spații (în limita celor existente și legislației în vigoare) și crearea condițiilor normale de activitate. Acest fapt este foarte important pentru profesorii noștri care nu au experiență de activitate practică. De asemenea, în scopul educației antreprenoriale, va fi sprijinită și înființarea unor firme proprii de către studenți și tineri profesori.

Să nu uităm că suntem un colectiv foarte mare, fiecare își are „Eu”-l său, uneori, foarte sensibil la orice nemulțumire. Cu regret, sunt frecvente și învinuirile de lipsă de integritate. Deseori, lasă de dorit și relațiile profesor–student, dar și student–profesor. Tocmai de aceea, în timpul cel mai apropiat, va fi elaborat „Codul Onoarei (sau Codul moral) al ASEM”. Aceasta va contribui la creșterea prestigiului și a capitalului moral al instituției, la aprofundarea și consolidarea coeziunii membrilor ei, la formarea unui climat universitar bazat pe cooperare (profesională și socială) și competiție după reguli corecte.

În încheiere, țin să-mi exprim convingerea că și pe viitor Academia de Studii Economice va reuși să contribuie la soluționarea cât mai eficientă a problemelor cu care se confruntă societatea noastră.

Totodată, realizarea acestui program depinde atât de contribuția personală a rectorului, cât și a Senatului, a conducerii facultăților și catedrelor, a tuturor cadrelor didactice, studenților și personalului administrativ tehnic.

Este evident și faptul că orice reformare a învățământului superior nu trebuie să intre în contradicție cu principiile, valorile și drepturile universitare fundamentale, stipulate în

documentul-program „Magna Charta Universitatum” (Bologna, 1988), și anume:

1. Universitatea este o instituție autonomă;
2. Educația și cercetarea în universități trebuie să fie inseparabile;
3. Libertatea în cercetare și educație este principiul fundamental al vieții universitare;
4. Universitatea este promotorul tradițiilor umaniste europene.

Grigore BELOSTECINIC

GRIGORE BELOSTECINIC,
dr. hab. în științe economice, prof. univ.,
pretendent la postul vacant de membru-corespondent
al Academiei de Științe a Moldovei la specialitatea
„Marketing și Logistică”

ARGUMENTAREA DIRECȚIEI ȘTIINȚIFICE ÎN ASPECT FUNDAMENTAL. Economia Republicii Moldova este marcată, pe parcursul ultimilor 15 ani, de un proces istoric fără precedent – tranziția de la un sistem economic supercentralizat la unul de piață. Schimbările produse în această perioadă, în aspect politic, economic și social, au impus întreprinderile moldovenești să găsească și să implementeze noi soluții, care să le permită o funcționare adecvată, ceea ce a solicitat acceptarea și asimilarea conceptului modern de marketing.

În acest context, integrarea și dezvoltarea marketingului în întreprinderile autohtone a parcurs mai multe etape, pornind de la integrarea conceptuală a acestuia, ca o totalitate de idei, ca o filosofie a businessului, ca un mod de gândire, concretizat, în principal, în orientarea lor spre nevoile consumatorilor,

integrarea pe piață și concentrarea spre obținerea de profit, urmând **integrarea organizațională** a marketingului, ceea ce a dus la crearea unor structuri specializate de marketing în cadrul întreprinderilor, și **integrarea operațională** a acestuia – planificarea, programarea și desfășurarea unor activități specifice de marketing.

Totodată, chiar dacă numeroase studii efectuate în ultimii ani în diferite țări dezvoltate ale lumii au reconfirmat importanța marketingului pentru succesul în afaceri, realitatea confirmă faptul că întreprinderile noastre, în marea lor majoritate, nu practică strategii, planuri, programe de marketing bine argumentate și elaborate în baza unor ample **cercetări de marketing**. Întreprinderile nu au conștientizat încă suficient faptul că cercetarea de marketing trebuie să însoțească întreaga problematică a afacerilor. Majoritatea întreprinderilor nu dispun încă de cunoștințele necesare, de resursele umane și financiare care să le permită să acționeze în mod eficient pe piață, într-un mediu concurențial agresiv și care devine tot mai exigent.

În același timp, noile procese și fenomene, care acționează atât la nivelul economiilor naționale, cât și globale, precum internaționalizarea și globalizarea afacerilor, intensificarea la un nivel fără precedent a exigențelor și presiunilor concurențiale pe piețele naționale și internaționale, dinamismul accentuat al mediului de afaceri, schimbărilor rapide și frecvente de atitudini ale consumatorilor și altele, conferă marketingului un rol mult mai important, fundamentat pe alte principii impuse de modificările din cadrul mediului economico-social la general. S-a constatat, de asemenea, că există și un decalaj substanțial între teorie și practică în domeniul marketingului. În plus, principiile și conceptele strategice elaborate și acceptate în statele economic dezvoltate deseori nu sunt larg cunoscute, bine înțelese și corect implementate în statele cu economia în tranziție, precum Republica Moldova. În acest context, **au sporit preocupările cercetătorilor și analiștilor** în domeniu pentru găsirea de noi modalități și tehnici, apte să ofere celor interesați căi de rezolvare a problemelor apărute, inclusiv găsirea de noi soluții de marketing care să răspundă

provocărilor și riscurilor cu care se confruntă întreprinderile într-o lume în permanentă schimbare; se impune necesitatea unor clarificări conceptuale în aria preocupărilor de marketing, ceea ce ar permite o folosire mai performantă a instrumentarului acestuia.

Cele indicate mai sus impun necesitatea restructurării și remodelării, **în baza unor analize și demersuri științifice**, a modului în care agenții economici își desfășoară activitatea de marketing. **Marketingul** nu numai că devine mai complex, ca funcție, în urma acestor schimbări ale mediului de afaceri, ci se transformă tot mai mult într-o **știință analitică**, unde trebuie folosite logica, analiza sistemică a datelor și cercetarea sofisticată de piață.

De menționat și faptul că, în peste o jumătate de secol de existență, **știința marketingului** a cunoscut o dezvoltare spectaculoasă atât sub aspectul extinderii în cele mai diverse ramuri economice, social-culturale, politice, cât și din punctul de vedere al aprofundării cunoașterii domeniului, al tehnicilor și instrumentelor de investigare a proceselor și fenomenelor pe care le include această **ramură a teoriei și practicii economice**. Totodată, luând în considerație aria largă a proceselor pe care le include marketingul, pornind de la cele strict economice și până la cele psihologice, sociologice, estetice, matematice, statistice etc., investigațiile științifice în marketing vor căpăta tot mai mult un **caracter interdisciplinar**, iar în măsura în care conceptul modern de marketing a evoluat de la nivelul unei funcții a întreprinderii la cel de concept general de conducere sistemică a întreprinderilor orientate spre piață, **cercetarea sistemică** a fenomenelor și proceselor de piață capătă o importanță foarte mare.

Liberalizarea, europenizarea și globalizarea afacerilor, creșterea exigențelor clienților, noile evoluții din domeniul tehnologiilor informaționale au dus și la o creștere considerabilă a importanței **logisticii** la nivel de întreprindere, de ramură a economiei naționale (**mezologică**), la nivelul economiei naționale (**macrologică**), al continentului european (**eurolologică**) sau la nivelul **logisticii globale**. Totodată, un

număr considerabil de probleme circumscrise logisticii, de natură teoretică sau practică, rămân încă insuficient soluționate. În acest context, o atenție deosebită trebuie să se acorde studierii ample a operațiunilor complexe ce-i leagă reciproc pe producători și consumatori (utilizatori), în vederea organizării raționale a proceselor logistice și de optimizare a mișcării bunurilor. Drept **domenii de eficientizare a logisticii** pot fi relațiile cu furnizorii, relațiile cu clienții, procesele logistice din cadrul subdiviziunilor întreprinderilor, procesele logistice între aceste structuri, relațiile dintre întreprinderile din cadrul lanțului logistic și altele, iar acestea solicită eforturi mult mai mari în acest domeniu din partea oamenilor de știință și a practicienilor.

MARKETINGUL ȘI LOGISTICA ÎN NOILE CONDIȚII ALE MEDIULUI ECONOMIC. Procesul de tranziție, în Republica Moldova, de la un sistem social economic închis, determinat în toate structurile, cu mecanismele și funcțiile sale de monopol și hipercentralizare, la un sistem deschis și liberalizat, antrenează schimbări radicale la nivel macro- și microeconomic, inclusiv o restructurare de priorități în cadrul întreprinderilor. Astfel, dacă, până nu demult, centrul de greutate în întreprindere era axat pe problemele tehnice de producție, de fabricare a produselor, iar trecerea acestora la desfacere și distribuție urma ca o consecință, ca un proces secundar, atunci, în prezent, accentele se deplasează spre problemele desfacerii, spre studierea pieței, a cererii consumatorilor, căreia trebuie să i se adapteze producția. În aceste condiții, se creează premise favorabile aplicării conceptului de marketing în activitatea agenților economici, are loc o creștere considerabilă a interesului față de marketing. Acesta se concretizează în încercarea de a organiza și chiar în organizarea unor astfel de compartimente în întreprinderi și organizații de diverse tipuri, introducerea studiului marketingului în învățământul mediu și universitar, organizarea de cursuri postuniversitare, manifestări științifice etc. În aceste condiții, a apărut și necesitatea pregătirii de cadre cu o înaltă calificare în domeniul teoriei și practicii marketingului.

Cu referință la conținutul categoriei de marketing, de regulă, se menționează următoarele:

1. Marketingul este o metodologie a activității de piață a întreprinderii, care dezvoltă principiile, metodele, funcțiile, organizarea acesteia.
2. Reprezintă o filosofie a businessului modern (adică este un mod de a gândi, o mentalitate, un spirit), care oferă posibilitatea de a elabora și realiza o strategie și tactică eficace de atingere a obiectivelor propuse, este arta de a crea și satisface cererea într-un mod profitabil.
3. Marketingul presupune un nou mod de conducere, este o funcție integratoare a managementului, care asigură orientarea corectă a activității tuturor subdiviziunilor întreprinderii și, în același timp, integrarea întreprinderii în mediul economic general.
4. Fiind o concepție modernă în orientarea și organizarea activității întreprinderilor, marketingul presupune, totodată, și un ansamblu de activități practice, cum ar fi: distribuția fizică a mărfurilor, realizarea unor cercetări concrete de marketing, desfășurarea unor activități promoționale etc.
5. Implementarea conceptului de marketing presupune aplicarea unor metode și procedee științifice în scopul realizării unor investigații, colectării de date, analizei unor informații destinate rezolvării problemelor de marketing. Pentru aceasta marketingul dispune de un întreg arsenal de metode și tehnici de cercetare atât proprii, cât și furnizate de alte științe, cum ar fi sociologia, psihologia, matematica, statistica etc.
6. Alături de alte resurse, în condițiile unei economii concurențiale, marketingul capătă o deosebită importanță în asigurarea și dezvoltarea competitivității întreprinderii și a produselor acesteia.

De menționat și faptul că sfârșitul secolului XX și începutul secolului XXI se caracterizează prin schimbări considerabile în modul de gândire și comportament al întreprinderilor și organizațiilor și determină accentuarea rolului și importanței marketingului în activitatea acestora, dar impune și necesitatea restructurării și reevaluării modului de desfășurare a

marketingului, o reexaminare a căilor prin care marketingul poate fi acceptat ca o filozofie a bussinesului. Bazându-ne pe aceste considerente, cercetarea problemei în cauză, atât din punct de vedere teoretic, cât și aplicativ, capătă o importanță majoră.

În acest context, printre *factorii cu o influență mai mare asupra evoluției marketingului* și care pun în fața științei marketingului, dar și a întreprinderilor, noi probleme, dar și oferă noi oportunități, de regulă, *sunt menționați*:

1. Internaționalizarea și globalizarea afacerilor.

Economia mondială este profund marcată de fenomenul internaționalizării afacerilor, creșterii interdependenței economice între state, integrării economice la nivel regional, european sau chiar mondial. În aceste condiții, economia mondială devine una globală, iar fenomenul globalizării – unul dintre subiectele cele mai discutate în lume.

Trebuie să recunoaștem că globalizarea nu are alternative. Aceasta a devenit o realitate obiectivă a integrării economice a statelor lumii, proces început de multe decenii în urmă (sau poate chiar cu sute de ani în urmă, dacă să considerăm începutul globalizării descoperirea Americii de către Cristofor Columb), având astăzi ritmuri de creștere mult mai rapide.

Este evident și faptul că globalizarea cuprinde cele mai diverse domenii ale societății umane, devenind o lege universală pentru etapa actuală a procesului de internaționalizare. Totodată, componenta economică a acesteia constituie partea cea mai importantă. Anume transformările de ordin economic, produse în ultimele decenii în lume, cum ar fi extinderea firmelor naționale în căutarea de noi surse de profituri dincolo de granițele statului de origine, devenind astfel transnaționale; creșterea considerabilă a mobilității capitalului și integrarea piețelor financiare; declinul continuu al rolului și importanței economice a granițelor politice naționale; revoluția informațională și altele, sunt considerate printre cele mai importante motivații ale globalizării.

Se consideră că globalizarea, internaționalizarea afacerilor și a efectelor acestora reprezintă cel mai mare impact asupra

activității de marketing. Marketingul se desfășoară într-un mediu tot mai global și dinamic, ca urmare a schimbărilor economice, sociale și politice ce se reflectă în procesul globalizării rapide a economiei. Noțiunea de piețe separate naționale încetează să mai fie actuală, iar crearea pieței unice europene (cu standarde comune, cerințe tehnice foarte precise etc.) au grăbit și au încurajat această tendință. În aceste condiții, întreprinderile și organizațiile care nu reușesc să se integreze și să răspundă favorabil acestor modificări sunt în pericol să rămână în urmă sau chiar să dispară. Iată de ce, din punctul de vedere al marketingului, se pune problema restructurării operațiilor de marketing la nivel național, iar politicile de marketing trebuie concepute și realizate la nivel național astfel, încât să poată face față concurenței la nivel internațional.

2. Creșterea intensității concurenței. Concurența capătă noi dimensiuni și se desfășoară la scară globală. Creșterea intensității concurenței este datorată și vitezei de perfecționare, lansare pe piață și transmitere în țări mai puțin dezvoltate a tehnologiilor noi, aceasta oferind, pe de o parte, oportunități, iar pe de altă parte – amenințări. Competiția se desfășoară astăzi mai curând între rețele decât între firme și vor câștiga acele firme, care dețin cele mai bune rețele de marketing. În acest context, Ph. Kotler, patriarhul științei și învățământului de marketing, consideră că „firmele care vor reuși în afaceri... vor fi cele care vor izbuti să pună la punct cele mai eficiente rețele globale”, adică firmele care vor forma alianțe strategice cu alte firme, uneori chiar concurente, prin fuzionare, ceea ce ar crea posibilități mai mari de penetrare a unor piețe noi, atragerea mai masivă de capitaluri și reducerea de costuri.

De asemenea, ritmul schimbărilor se accelerează în permanență, timpul devenind un factor determinant al avantajului competitiv, iar necesitatea de a ajunge cât mai devreme pe piață, de a recupera cât mai rapid investiția făcută a devenit una foarte importantă. Aceasta cere un nou tip de organizare, caracterizată de reacții și adaptări rapide, cum ar fi reducerea duratei tuturor proceselor (economie de timp), respectarea termenelor (punctualitate), reorganizarea

permanentă a proceselor (flexibilitate în timp), elaborarea de tehnologii și produse noi (spirit inovator) etc.

De menționat și faptul că, odată cu obținerea independenței economice și politice și având intenții de integrare în economia europeană și mondială, Republica Moldova se include în concurența națiunilor. În aceste condiții, prosperitatea țării presupune competitivitate pe piața internă și piețele internaționale, iar problematica competitivității economice, dobândirii și menținerii avantajelor competitive, precum și folosirii eficiente a factorilor care le determină, devine foarte actuală.

De menționat că abordarea problemei competitivității devine, actualmente, importantă pentru majoritatea țărilor lumii. Totodată, dacă pentru țările cu un sistem economic dezvoltat aceasta permite evaluarea impactului tendințelor noi apărute asupra poziției deținute pe piața mondială, determinând schimbarea politicii economice în vederea susținerii competitivității deja formate, atunci pentru țările proaspăt ieșite pe piața mondială și cu economie în tranziție, precum R. Moldova, problema competitivității trebuie abordată pornind de la specificul lor național, determinând formarea condițiilor necesare asigurării competitivității acestora pe piața mondială.

Cele indicate mai sus, de asemenea, impun necesitatea restructurării și reevaluării modului în care agenții economici își desfășoară activitatea de marketing din perspectiva asigurării și dezvoltării competitivității acestora.

3. Modificarea sistemului de valori al consumatorilor.

Clienții au devenit mai avizați, sofisticăți și puternici, mai pretențioși datorită progresului tehnico-științific, care a dus la îmbunătățirea calității, creșterea fiabilității și durabilității produselor și la extinderea posibilităților de informare a consumatorilor. În plus, apariția unor grupuri, rețele și alianțe de intermediari comerciali lipsește, în mare măsură, producătorii de capacitatea de control asupra pieței. Această tendință este valabilă atât pentru bunurile de larg consum, cât și pentru cele industriale. Prin urmare, marketingul trebuie să ofere producătorilor noi mijloace prin care să anticipeze dorințele în

permanentă schimbare ale consumatorilor și noi mijloace de a-i pune la dispoziție cât mai rapid produsele și serviciile care să-i satisfacă aceste dorințe.

4. Încetinirea ritmurilor de dezvoltare a pieței. În multe sectoare economice piața a ajuns în faza de maturitate. Marjele de profit se reduc continuu, aceasta solicitând o eficiență operațională mai mare și pentru activitățile de marketing. În aceste condiții, o importanță mare capătă nu numai câștigarea de noi clienți, dar și păstrarea clienților actuali (fidelizarea clientului prin activități specifice marketingului relațional). Aceasta ridică și o nouă problemă de marketing, și anume, cum să fie creată și stimulată o nouă cerere pe piață în schimbul concurenței stricte pe criteriile cotei de piață.

5. Creșterea complexității întreprinderilor și organizațiilor. Aceasta determină necesitatea adaptării structurilor organizatorice, a sistemelor de operare, comunicare, remunerare, precum și a activităților de training în vederea motivării tuturor angajaților întreprinderilor spre asimilarea unei orientări și filosofii de marketing.

Cele indicate mai sus impun necesitatea restructurării și remodelării, în baza unor analize și demersuri științifice, a modului în care agenții economici își desfășoară activitatea de marketing. **Marketingul** nu numai că devine mai complex, ca funcție, în urma acestor schimbări ale mediului de afaceri, ci se transformă tot mai mult într-o **știință analitică**, unde trebuie folosite logica, analiza sistemică a datelor și cercetarea sofisticată de piață.

Indiferent dacă sunt mari sau mici, puternice sau slabe, țările sunt egale în fața noilor reguli ale jocului schimburilor economice internaționale. Implicarea lor în tranziție, precum Republica Moldova, în procesele generate de fenomenul globalizării, se complică și prin faptul că integrarea acestora în economia mondială decurge concomitent cu reformarea economiilor acestor state și tranziția la economia de piață.

În primul rând, însăși economia de piață, prin esența sa, presupune o serie de schimbări cardinale, precum:

- orientarea întreprinderilor spre lansarea pe piață numai a bunurilor pentru care există cererea consumatorilor;
- lipsa deficitului de bunuri și servicii datorită mecanismului de funcționare a pieței;
- tendința continuă de îmbunătățire a calității produselor pentru a menține poziția întreprinderilor pe piață și cucerirea unor piețe noi;
- tendința de accelerare a vânzărilor, de mărire a volumului vânzărilor, ce nu contravine interesului consumatorilor și contribuie la creșterea profiturilor întreprinderilor;
- repartizarea rațională a resurselor în baza mecanismului concurenței;
- schimbările structurale în activitatea de producere pe baza principiilor economice (preț, cerere solvabilă etc.), și nu a celor administrative etc.

În asemenea condiții, depășirea situației de criză în economia țării depinde nu numai de deciziile luate la nivel macroeconomic, dar, într-o măsură și mai mare, de capacitățile conducerii întreprinderilor de a elabora și realiza acele strategii, care permit valorificarea, într-un mod mai eficient, a posibilităților pe care le oferă piața. Iată de ce, de rând cu prezența unei piețe concurențiale dezvoltate, aplicarea unui marketing eficient devine un factor important al asigurării și dezvoltării competitivității economice. În acest context, în elaborarea politicii sale de marketing, întreprinderea trebuie să pornească de la primatul consumatorului în cadrul pieței și prezența concurenței, iar deciziile strategice și tactice, întregul instrumentar de marketing, programele și planurile de marketing trebuie să fie orientate spre asigurarea și dezvoltarea competitivității întreprinderii.

Ținând cont de impactul deosebit pe care îl are marketingul asupra capacității concurențiale a întreprinderilor, se propune considerarea marketingului drept o resursă importantă a acestora, deoarece de aplicarea unui marketing eficient depind rezultatele întregii activități economice a întreprinderii.

Vorbind despre premisele și tendințele posibile în dezvoltarea și aplicarea marketingului în condițiile economiei

noastre naționale, *putem contura următoarele concluzii mai importante:*

- a) Dezvoltarea și aplicarea marketingului în Republica Moldova este influențată, în mare măsură, de particularitățile dezvoltării economiei țării în perioada anterioară și se confruntă în prezent cu un spectru larg de probleme pe care le pune societatea atât pe plan teoretic, cât și practic.
- b) Chiar dacă pe parcursul ultimilor 10-15 ani în țara noastră au avut loc schimbări radicale în atitudinea față de marketing, majoritatea întreprinderilor nu și-au format încă o orientare de marketing și o concepție de marketing suficient de matură, având preponderent o orientare spre produs și folosind în calitate de factor principal în lupta pentru atragerea consumatorilor prețurile relativ mai scăzute, cărora le corespunde și o calitate inferioară.
- c) Aplicarea marketingului strategic se află în faza incipientă, fiind influențată de modificările frecvente ale componentelor mediului ambiant, instabilitatea economică și socială, evoluția dezordonată a cererii, ofertei, a prețurilor, ceea ce face dificilă cercetarea și explicarea trăsăturilor pieței interne în această perioadă și elaborarea programelor și planurilor de marketing. Lipsa unei concepții strategice în cadrul întreprinderilor poate fi explicată și prin nivelul scăzut al cunoștințelor în domeniu și mentalității învechite a unei părți considerabile a personalului cu funcții de conducere.
- d) Funcția marketingului este justificată de foarte puține întreprinderi, în multe cazuri aceasta având rolul serviciului de vânzări. Activitățile de marketing sunt limitate și se reduc preponderent la activități de promovare și vânzare, negociere și încheiere a contractelor de vânzare-cumpărare, controlul vânzărilor, unele activități de cercetare a pieței și de analiză a concurenței și sunt orientate, de regulă, spre

obiective pe termen scurt, uneori în detrimentul relațiilor bune cu furnizorii și clienții.

- e) Pentru majoritatea întreprinderilor este specifică lipsa specialiștilor în marketing performant, aceștia având în foarte multe cazuri studii în alt domeniu, fiind necesară o pregătire suplimentară în domeniul managementului și marketingului.

Totodată, schimbările sociale și economice, care au loc în prezent în țara noastră, vor determina întreprinderile să activeze în baza principiilor de marketing și să accepte o orientare de marketing. Printre cele mai importante dintre acestea putem menționa: liberalizarea economiei; schimbarea proprietății asupra celei mai mari părți din economie; apariția și dezvoltarea firmelor private și nestatale; creșterea considerabilă a numărului agenților economici – ofertanți de bunuri materiale și servicii; accentuarea schimbărilor frecvente în structura și dimensiunea cererilor pentru consum și modificarea factorilor care determină cumpărarea; globalizarea afacerilor la nivel internațional și orientarea activităților multor întreprinderi spre export; transformările sociale de proporție etc.

Implementarea conceptului de marketing în cadrul întreprinderilor este indisolubil legată de realizarea cercetărilor de marketing, activitate prin care întreprinderea obține date destinate soluționării problemelor de marketing de către organele de decizie.

În același timp, investigațiile realizate au scos în evidență lipsa în cadrul întreprinderilor a unui sistem eficient de acumulare, prelucrare și stocare a informațiilor de marketing și o orientare scăzută a întreprinderilor spre cercetare;

În contextul schimbărilor sociale și economice care au loc în prezent, pe plan mondial și în țara noastră, devine necesară o trecere de la organizarea unor compartimente de marketing spre o orientare de marketing a întreprinderii în întregime, unde toate compartimentele acesteia și toți angajații trebuie să se orienteze spre consumatori și satisfacerea nevoilor lor. Marketingul devine o funcție cu adevărat integratoare a managementului, cu un statut superior celorlalte funcții din cadrul întreprinderii, iar

scopul principal al activității de marketing trebuie să devină asigurarea și dezvoltarea competitivității întreprinderii.

Considerăm că un sector foarte important de asigurare a competitivității este și organizarea și desfășurarea de acțiuni în vederea formării unei imagini favorabile a țării și de promovare a vânzărilor pe piețele externe. Promovarea trebuie privită ca o investiție în afaceri.

Activitatea unei întreprinderi și, în consecință, competitivitatea, depinde de totalitatea factorilor interni și externi ce o influențează și o determină și trebuie să constituie obiectul unor preocupări permanente ale întreprinderilor pe **întreg procesul funcționării lor**. În acest context, chiar dacă este o categorie relativ tânără, **logistica** nu mai este privită doar ca o totalitate de activități de facilitare a circuitului bunurilor materiale și a serviciilor de la producător spre clienți, ci ca o resursă strategică a organizației, un instrument eficient al politicii de marketing a întreprinderii, un important mijloc concurențial și sursă de avantaje competitive.

Creșterea rolului și atenției ce se acordă pe plan mondial studierii ample a operațiunilor complexe ce-i leagă reciproc pe producători și consumatori în vederea *organizării raționale a proceselor logistice și de optimizare a mișcării bunurilor este determinată și de:*

- a) Sporirea cu ritmuri rapide a cheltuielilor de distribuție și, în primul rând, a celor de transport, determinate de creșterea rapidă a prețurilor la resursele energetice.
- b) Înnoirea rapidă și diversificarea producției de mărfuri.
- c) Aplicarea pe scară tot mai largă a sistemului de management al calității totale, ceea ce a solicitat schimbări și în sistemul logistic.
- d) Intensificarea rapidă a fluxurilor de date și informații legate de fluxul fizic al mărfurilor și necesitatea organizării adecvate a fluxurilor informaționale și folosirea pe scară tot mai largă a calculatoarelor în organizarea fluxurilor informaționale.

- e) Creșterea importantă a logisticii în costurile totale ale întreprinderilor, ce a devenit o arie-cheie de manifestare a concurenței.
- f) Scăderea rezervelor de sporire a profiturilor întreprinderilor prin îmbunătățirea procesului de producție, fiind necesară căutarea de noi posibilități de reducere a costurilor totale și creștere a competitivității, procesele logistice oferind, în acest sens, rezerve încă nevalorificate;
- g) Tendința de diminuare a stocurilor (de materii prime, detalii, subsansambluri, componente, mărfuri) pe care le formează întreprinderile producătoare (în calitate de utilizatori și detașiști (ca intermediari comerciali) în volumul total al stocurilor existente în canalul de distribuție, ceea ce solicită noi metode de gestiune a acestora.
- h) Creșterea importanței distribuției inverse și a preocupărilor de protejare a mediului înconjurător, ceea ce impune îmbinarea intereselor logistice ale furnizorilor, clienților, dar și a societății în întregime.

Creșterea importanței logisticii este determinată și de liberalizarea, europenizarea și globalizarea afacerilor, creșterea exigențelor clienților, noile evoluții din domeniul tehnologiilor informaționale, considerate drept o revoluție în domeniul logisticii etc.

Procesele integraționiste care au loc în prezent în Europa vor schimba radical conținutul logisticii la nivelul întreprinderii, la nivel național sau chiar global. Este vorba despre eventuale schimbări și modernizări în infrastructura transporturilor, creșterea vitezei de transportare a mărfurilor, concomitent cu o eventuală reducere a cheltuielilor pentru transportare, apariția unor noi sisteme informaționale logistice, a unor centre logistice și de distribuție la nivel european, îmbunătățirea calității serviciilor logistice, standardizarea și unificarea echipamentelor de depozitare și manipulare etc.

Schimbările logistice care au loc în prezent în statele-membre ale Uniunii Europene au o importanță foarte mare și

pentru statele care vor adera sau doresc să adere la această structură, precum Republica Moldova. Pe de o parte, aceasta indică direcțiile și tendințele de dezvoltare a proceselor logisticii, iar pe de altă parte – impune elaborarea unor standarde și luarea unor decizii în domeniul logisticii care să corespundă cerințelor statelor-membre ale Uniunii Europene.

În R. Moldova, sectorul logistic, în actuala concepere a acestuia, este la început de cale. De asemenea, în prezent se simte o lipsă acută de specialiști în domeniu. *În aceste condiții, o importanță deosebită pentru noi capătă:*

- a) Găsirea celor mai bune formule organizatorice pentru integrarea activităților logistice în cadrul întreprinderilor, orientarea spre constituirea unor structuri distincte, prin care să se implementeze funcția logistică în unitățile economice;
- b) Depășirea structurilor și barierelor existente în vederea implementării unei cooperări interorganizaționale între întreprinderile care formează lanțul de distribuție și întreprinderile prestatoare de servicii logistice (de transportare, depozitare etc.);
- c) Promovarea și implementarea conceptului de cost logistic total, astfel ca toate costurile aferente unei probleme decizionale să fie considerate în interdependență, încercându-se găsirea unor soluții în vederea optimizării cheltuielilor la nivelul întregului sistem logistic, dar care ar permite și maximizarea profiturilor.
- d) Este deosebit de necesar ca întreprinderile, organizațiile să dispună de personal cu competențe bune în domeniul logisticii, care să înțeleagă funcționarea lanțului de aprovizionare-livrare și care să utilizeze instrumente bazate pe informații privind elaborarea și implementarea unor strategii logistice eficiente și eficace.

Este deja cunoscut că, după mai mulți ani de balansare între Est și Vest, Republica Moldova și-a declarat în sfârșit ferm orientarea strategică spre o eventuală asociere și aderare la

marea familie a statelor europene. Totodată, statele doritoare de aderare trebuie să-și apropie competitivitatea de nivelul înregistrat în țările-membre. Deci, după cum au făcut-o și alte state, trebuie să plecăm de la o evaluare exhaustivă a stării economiei naționale în raport cu cerințele integrării în Uniunea Europeană. Trebuie să recunoaștem că avem nevoie de o economie de piață funcțională, care să facă față unor noi presiuni concurențiale, într-un nou mediu competitiv, încadrat în cu totul alte dimensiuni. Formarea unei structuri economice adecvate solicită cercetări fundamentale pentru fiecare ramură și subramură a economiei naționale, cu scopul stabilirii celor cu un potențial competitiv și de export mai înalt din punctul de vedere al rentabilității, tehnologiilor folosite, asigurării cu materii prime, calificării cadrelor, potențialului de creștere, nivelului veniturilor de la capitalul investit, structurii cheltuielilor de producere și a altor componente care determină competitivitatea ramurii. Specializarea economiei trebuie să presupună o repartizare a forței de muncă pe sectoare și produse cu valoare adăugată mai mare, iar fără **investiții în cercetare și dezvoltare** nu avem șanse să devenim competitivi în aceste domenii.

Trebuie să conștientizăm și faptul că integrarea Moldovei în Uniunea Europeană nu trebuie să reprezinte un scop în sine, ci o cale posibilă de dezvoltare economică și socială a țării, de creștere a nivelului de trai al populației. După cum declarația de orientare strategică a R. Moldova spre aderare la Uniunea Europeană a consolidat, într-un fel, întreaga societate, **competitivitatea țării**, sub toate aspectele care o definesc, **poate deveni o idee națională** ce ne-ar permite atingerea acestui obiectiv.

**DISCURS PREZENTAT LA ȘEDINȚA
CONSILIULUI PENTRU ȘTIINȚĂ ȘI**

**DEZVOLTARE TEHNOLOGICĂ AL ACADEMIEI
DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI
(15 septembrie 2009)**

*Membbru corespondent al AȘM Grigore BELOSTECINIC,
prof. univ. dr. hab., rector ASEM*

***SUGGESTIONS ECONOMIC MODERNIZATION AND
EUROPEANIZATION REPUBLIC OF MOLDOVA***

Changing political vector in Moldova after the parliamentary elections in the summer of 2009 takes place in conditions of profound and unprecedented economic crisis, with the chance to transform into a social and political crisis of proportions. In these circumstances, the new leadership of the country, came to power by democratic means, is forced to develop in a matter of urgency, a crisis action plan and a vast program of social and economic development of the country, taking into account the situation where we find, and economic trends at the regional level and global. Of particular importance in this context, becomes concrete economic doctrine that will underpin the further development of the state, labor productivity growth, export orientation to the economy, regional development, economic and physical infrastructure development, bringing back the normal life of Moldovan villages, setting harmonious ethnic relations and peacekeeping, as important prerequisite for successful implementation of any program of economic and social development of the country, promoting knowledge and innovation in all fields, including the country's economic development.

Cu permisiunea dvs., îmi voi expune, succint, opinia pe marginea a trei probleme care au tangențe cu cercetarea, în general, și cu cea economică, în particular, care au fost deja abordate, vor fi abordate sau figurează în proiectele de decizii ale actualei ședințe extraordinare a Asambleii AȘM, și anume:

1. Situația economică din țară și unele propuneri de ameliorare.
2. Dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere.

3. Unele aspecte de ordin politic care ar putea să prezinte interes pentru cel mai înalt for al oamenilor de știință din țară.

Vă rog să-mi fie iertată îndrăzneala de a ieși pe alocuri în afara domeniului de cercetare căruia m-am dedicat. Dar trebuie să recunoaștem faptul că, în ultimii ani, în lume, inclusiv în Republica Moldova, politicul tot mai mult pătrunde în viața economică și, din păcate, invers, economicul în viața politică.

În primul rând, îmi exprim acordul total cu constatarea din proiectul Declarației care urmează să fie adoptată, precum că situația social-economică este astăzi similară celei de la sfârșitul anilor '90 ai secolului trecut, iar eu aș zice că este chiar mai gravă decât atunci când, în sfârșit, a fost stopat declinul economic și au apărut primele premise ale unei creșteri economice durabile pentru anii care urmau, premise valorificate și exploatate pe larg de guvernarea venită la putere, pe cale democratică, în anul 2001.

Spre regretul nostru, resursele administrative de asigurare a creșterii PIB-ului și a veniturilor la bugetul de stat s-au epuizat. Drept consecință, ritmul de creștere economică în ultimii ani a scăzut considerabil, precum și ritmul de creștere a veniturilor la bugetul de stat. În plus, evoluția PIB-ului redă doar starea generală a unei economii, dar ne spune foarte puțin despre calitatea acesteia. Or, parte componentă a PIB-ului o constituie și cheltuielile guvernamentale, deseori ineficiente, aflate în creștere în toată lumea, inclusiv în Republica Moldova.

De asemenea, a fost mult mai ușor, în etapa inițială a perioadei despre care vorbim, să asigurăm o creștere a PIB-ului decât să inițiem și să condiționăm schimbări structurale în economie, care să asigure o creștere economică durabilă și, cel mai important, să genereze o îmbunătățire a calității vieții. Drept consecință, R. Moldova s-a pomenit într-o criză economică profundă și fără precedent. Aici, în această sală, în prezența dnei prim-ministru de atunci, noi am abordat problema dată, am vorbit și despre eventualele consecințe și necesitatea elaborării unor măsuri anticriză, așa precum au făcut-o majoritatea statelor lumii. Din păcate, s-a procedat exact invers.

Până la 5 aprilie a.c. s-a spus, de la cele mai înalte tribune, că țara noastră nu este și nici nu va fi afectată de criză, deoarece totul este sub control, iar începând cu data de 6 aprilie ni s-a comunicat că, în mare măsură, criza a fost depășită până la 4 aprilie. Ceea ce s-a întâmplat ulterior va avea consecințe negative mari, criza economică riscând să degenereze într-o criză social-politică de proporții, provocată în mod intenționat. Voi face în continuare unele constatări cu referință la situația în care ne găsim și ceea ce avem, poate chiar diferite de cele care se conțin în mesajul de adio al ex-președintelui țării. *Ce avem?*

Un mediu de afaceri absolut deteriorat, bazat pe restricții și nu pe stimulente, în care predomină interesele curente și nu cele strategice, de perspectivă, individuale și de grup, cu o mulțime de funcționari publici iresponsabili, conjuncturiști, lipsiți de inițiative și care execută orbește toate indicațiile venite de sus, nu acceptă discuții, argumente și orice încercare de analiză economică care nu corespunde părerilor acestora (să ne amintim de etichetări de genul „așa numiții analiști economici”, „nostradamuși” etc.). De unde și propunerea de lichidare a unicului institut de profil economic din cadrul AȘM făcută de cei care au pus temelia acestei distrugerii, lipsind de eficiență o structură foarte importantă și necesară funcționării normale a unei economii de piață. Mă refer aici la Agenția Națională de Protecție a Concurenței, responsabilă doar în fața Parlamentului. Acest fapt a descurajat dorința de a investi acumulările de capital aici, în țară, și investirea acestora în Est sau în Vest.

1. Neefectuarea, în mod premeditat și intenționat, a modificărilor la Legea Bugetului de Stat pentru anul 2009, absolut necesare pentru optimizarea veniturilor și cheltuielilor în condiții de criză economică.
2. Cheltuirea absolut irațională, ineficientă și iresponsabilă a resurselor financiare ale statului în condiții de criză.
3. Decizii conjuncturale, cu substrat politic, de majorare a salariilor angajaților din sfera bugetară, a pensiilor și burselor pentru studenți, fără acoperire financiară.

4. Acumularea unor datorii enorme față de agenții economici, începând cu toamna anului 2008, prin nerestituirea taxei pe valoarea adăugată pentru producția exportată.
5. Creșterea considerabilă a deficitului bugetului de stat, care a atins cifra de 2,5 miliarde lei în primele 8 luni ale anului curent.
6. Acțiuni speculative, cu iz politic, pe piața hârtiilor de valoare de stat, prin care s-a asigurat rezolvarea unor probleme curente, neglijându-se consecințele (ex-președintele țării a declarat că pleacă fără a lăsa datorii, dar care este prețul acestei situații?).
7. Urmează să apreciem prejudiciile aduse bugetului de stat și economiei în ansamblu prin decizia pripită și absolut greșită de a introduce regimul de vize cu România, devenită în ultimii ani principalul partener comercial al Republicii Moldova.

Lista poate fi continuată, dar mă opresc aici.

Este firesc ca noua conducere a țării, ajunsă la putere pe cale democratică, ca și precedenta, să inițieze elaborarea unui vast program de dezvoltare socială și economică a țării, luând în considerare situația în care ne găsim, dar și tendințele principale stabilite pe plan internațional. Un program care să fie supus și unei expertizări din partea savanților și la elaborarea căruia trebuie să participe Academia de Științe în calitate de unic consultant al guvernului. Un program care, sugestiv, aș propune să fie intitulat *Program de modernizare economică și de europenizare a R. Moldova*, axat pe principiile ce au stat la baza formării Alianței pentru Integrare Europeană, pe care le consider bine argumentate și de importanță strategică pentru țara noastră. Moldova trebuie să devină un stat competitiv. Iar competitivă este țara în care dorești să trăiești, să-ți dezvolti o afacere, să investești și de care vrei să-ți legi destinul.

Președintele Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso, a înaintat o nouă inițiativă pentru UE. Este vorba de a crea o **Europă a oportunităților**, prin a face Europa un loc mai atractiv pentru a trăi și a munci, prin promovarea cunoașterii și

inovării în vederea dezvoltării. E o idee care corespunde într-un totu și intereselor țării noastre și care poate fi preluată de noi prin crearea de oportunități pentru investiții și o viață mai bună. Trebuie să transformăm Moldova într-o țară atractivă și să înțelegem că lipsa actuală de atractivitate este cauzată și de nesoluționarea definitivă a problemei transnistrene, dar și de faptul că Republica Moldova este un stat **sărac și indecis**. Indecis, în sensul că nu știe unde dorește să ajungă: din nou în socialism, comunism sau să devină un stat liber, cu adevărat democratic, bazat pe principiile unei economii libere, de piață, liantul căruia să-l reprezinte interesele comune ale individului, agenților economici, statului și societății în întregime. Iar fără a ști unde dorești să ajungi nu poți stabili cum poți ajunge. La fel după cum nu poți constitui o societate, bazată pe capital, fără a accepta prezența în această societate a capitaliștilor.

Ideea construirii unui stat social este una bună. Problema principală este, însă, nu cum să cheltuim bani pentru proiecte sociale, dar cum să facem acești bani. Cel mai evident eșec al socialismului a fost neputința creării de bogăție. Iată de ce avem de ales între ordine distructivă și dezordine creativă. Repet: între aceste două variante.

Trebuie să încetăm omagiile și tentativele de a-l reabilita pe Marx și să adoptăm viziuni mult mai largi asupra realităților. Doctrina marxistă prezintă astăzi interes în lume doar din punct de vedere pedagogic și în contextul studierii istoriei gândirii economice. Iar vorbind despre implicarea statului în economie, discuțiile se duc în jurul a trei poziții doctrinare: keynesismul, neoliberalismul și social-democrația. Aici și trebuie să căutăm soluții pentru R.Moldova: un model bazat pe libera concurență, libera inițiativă, egalitate în drepturi și șanse egale pentru agenții economici, îmbinarea reușită a intereselor tuturor participanților la procesele care au loc în cadrul pieței, ceea ce va duce și la o alocare mai reușită a resurselor, iar statul, paralel cu întronarea democrației, trebuie să pună acest model în slujba întregii societăți. Mai menționez că doctrina liberală niciodată nu a negat necesitatea prezenței statului în economie și nici nu a promovat dezordinea economică. Un sistem economic poate

rămâne viabil doar atâta timp cât societatea are soluții de contracarare a abuzurilor, fie ale statului, fie ale pieței.

Este cunoscut că Republica Moldova duce lipsă de resurse naturale consistente, necesare dezvoltării economice a statului. Dar la fel de cunoscut este și faptul că, în actualele condiții de globalizare și internaționalizare a afacerilor, importanța dotării cu factori naturali a asigurării succesului și competitivității unui stat este în continuă descreștere. Astăzi, într-o măsură mai mare, contează eficiența folosirii resurselor, indiferent de originea și proveniența acestora. Înaintașul nostru, Dimitrie Cantemir, afirma în cunoscuta lucrare „*Descrierea Moldovei*”, cu 300 de ani în urmă, că nu-i destul ca o țară să fie înzestrată cu resurse naturale pentru ca ea să fie bogată. Avuția ei sporește numai în măsura în care crește hărnicia poporului său și se intensifică activitatea comercială. Astăzi aceasta ar însemna necesitatea creșterii productivității muncii și orientarea economiei spre export. Iar aceasta depinde, după cum am arătat mai sus, de promovarea cunoașterii și inovării în toate domeniile de activitate, inclusiv în dezvoltarea economică a țării. *Astfel, putem conchide următoarele:*

1. Edificarea societății bazate pe cunoaștere a devenit un scop rațional pentru toate statele lumii, inclusiv pentru R. Moldova. Aceasta reprezintă astăzi singura cale spre competitivitate și prosperitate economică.
2. Republica Moldova are nevoie de constituirea unui mediu de afaceri favorabil inovării și o politică clară și realistă în domeniu, care să pornească de la stimularea activităților de cercetare-dezvoltare-inovare. Este nevoie de o abordare sistemică a inovării, în contextul relațiilor și intereselor tuturor actorilor participanți la acest proces: universități, instituții de cercetare, finanțatori și, nu în ultimul rând, stat.
3. În ceea ce privește cercetarea-dezvoltarea-inovarea, este necesară deplasarea accentelor spre inovare și transfer tehnologic, din nevoia de a transforma cât mai rapid rezultatele cercetării în produse pe piață. Astfel, probabil, pe termen scurt, pentru Moldova este mai importantă

preluarea de tehnologii în raport cu crearea de tehnologii din perspectiva de creștere accelerată a productivității. În acest context, devine importantă promovarea cooperării științifice și tehnologice cu mari companii transnaționale (din țară și din străinătate), ceea ce ar oferi acces la cercetare avansată și tehnologii performante.

4. Procesul de inovare va avea succes în Republica Moldova numai dacă cunoștințele noi vor fi valorificate în economie, vor fi asimilate de întreprinderi. Din această perspectivă, drept motiv pentru susținerea cercetării-dezvoltării-inovării, efectul economic trebuie să fie stabilit în baza unor analize de eficiență și rentabilitate.
5. Vorbind despre integrarea efectivă a cercetării noastre în spațiul european al cercetării, devine important să ne găsim locul și rolul nostru în cercetarea științifică europeană, nișa noastră pe piața europeană a cercetării-dezvoltării-inovării. În acest sens, este necesară identificarea domeniilor prioritare în care ar fi concentrată această activitate, care ne-ar asigura un avantaj competitiv pe piața europeană a cercetării.

Este firesc că, în situația creată, rolul cercetării, la general, și al Academiei de Științe, în particular, devine și mai important decât anterior, iar luarea unor decizii pripite ar putea să aducă prejudicii greu de recuperat.

Cele menționate mai sus pot fi completate cu faptul că R. Moldova continuă să rămână țara cu cel mai scăzut nivel de urbanizare din Europa (64 la sută din întreaga populație locuiește în mediul rural). Iar localitățile urbane nu înseamnă doar centre de dezvoltare economică, dar și condiții mai bune de viață, acces la servicii de educație și de ocrotire a sănătății de calitate etc. În acest context, avem nevoie de o politică economică de dezvoltare regională, de dezvoltare și a altor centre urbane decât puținele existente în prezent în țară. Acestea ar putea fi: în zona de Centru-Nord: Orhei, Ungheni, Soroca; în zona de Centru-Sud: Hâncești, Comrat, Cahul. Nu este neapărat necesar să apelăm la definiția de județe, ci de regiuni sau ținuturi. Este firesc ca în

condițiile actuale să păstrăm și în continuare raioanele și centrele raionale, cu toate atributele care le aparțin.

De asemenea, este o datorie a noastră să readucem la viață normală satele moldovenești, grație cărora ne-am menținut ca popor în perioade foarte grele din istoria noastră. Este necesară stabilirea unor relații armonioase și menținerea păcii interetnice ca premisă importantă pentru implementarea oricărui program de dezvoltare socială și economică a țării. Iar responsabilitatea pentru aceasta trebuie să revină populației băștinașe majoritare care să decidă, ea singură, și identitatea sa națională, denumirea limbii în care vorbește etc. și să ofere aceleași drepturi minorităților naționale. Din păcate, noi, populația băștinașă, mai continuăm să ne simțim minoritari și nu ne asumăm integral responsabilitatea care ne revine.

Din anul 2001 încoace, în Republica Moldova au survenit mai multe schimbări, bune și mai puțin bune. Iată de ce consider că Academia de Științe ar putea iniția efectuarea unei cercetări fundamentale în vederea stabilirii modificărilor de ordin comportamental și psihologic care au avut loc în societatea noastră în perioada la care mă refer, pentru a putea găsi *răspunsuri la un șir de întrebări, precum:*

1. Cum și de ce a fost posibil ca la începutul secolului XXI, într-un stat din centrul Europei, într-o societate care devine tot mai mult una bazată pe cunoaștere și informații, întreaga putere din stat să fie monopolizată de către o singură persoană?
2. Cum și de ce a fost posibilă monopolizarea dreptului asupra independenței R. Moldova de către cei care la începutul anilor '90 au luptat deschis și vădit împotriva acestei independențe, lipsindu-mă de acest drept pe mine și alții ca mine, care am stat pe atunci în genunchi în fața monumentului lui Ștefan cel Mare, fiind huiduiți și fugăriți de către milițieni și cei care se declară astăzi mari patrioți?
3. Cum a fost posibilă monopolizarea dreptului asupra imaginii domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt, simbol

- al unității noastre naționale, de către cei care luptă împotriva demnității și idealurilor acestui popor?
4. De ce ne-am revoltat cu toții și am acuzat distrugerea bisericilor și mănăstirilor în perioada sovietică și am tolerat implicarea activă a bisericii în politică, folosirea slujitorilor bisericii pentru propaganda ideologiei comuniste? Ca mai apoi să căutăm explicații științifice de ce nu plouă sau de ce au secat pâraiele și fântânile în satele Moldovei?!
  5. De ce au fost implicate toate minoritățile naționale din Moldova, unite în jurul partidului comunistilor, împotriva intereselor naționale ale populației majoritare, fără a lua în calcul eventualele consecințe, provocându-ne la un război civil?
  6. De ce se promovează atât de insistent frica și starea de psihoză în contextul unei eventuale uniri cu România? Și de ce nu se demonstrează, prin analize științifice, că, spre marele nostru regret, soarta acestui popor a fost decisă întotdeauna nu de el însuși, dar de alții, și nu aici, dar în marile capitale europene, precum Viena, Paris, Londra sau altele?
  7. De ce în Republica Moldova, stat suveran și independent, declarat democratic și multinațional, se acceptă și este bine să fii rus, ucrainean, evreu, tătar, turkmen sau uzbek și se consideră o crimă să fii sau să te declari român? Ce, România este un stat criminal, cu un popor criminal? Și cine a decis acest lucru?
  8. De ce am acceptat această dezbinare totală și divizare a societății în:
    - ai noștri și restul;
    - dușmani și patrioți (și ce înseamnă să fii patriot?);
    - două sindicate;
    - două uniuni ale scriitorilor (și de ce am fost lipsiți de dreptul de a comunica cu această pătură deosebită a intelectualității unui popor, precum sunt scriitorii, prin mijloacele de informare în masă pe parcursul ultimilor 8 ani?);

- de ce am acceptat inițierea divizării mediului academic și universitar prin acceptarea tuturor inițiativelor și finanțarea tuturor proiectelor ale unora, și discreditarea, subfinanțarea și distrugerea altora?

Sunt întrebări, la care va trebui să găsim răspunsuri tot noi, chiar dacă unora aceste răspunsuri ar putea să nu le placă.

Sunt absolut convins că Academia de Științe mai are multe de spus și de analizat.

INTERVIURI

НУЖНО ВЕРИТЬ СВОИМ УЧЕНЫМ *(Interviu cu profesorul Grigore Belostecinic, realizat de Evghenia Amambaeva, “Логос-пресс”, 2002)*

На съезде Ассоциации экономистов Молдовы 14 декабря новым председателем этой неправительственной организации был избран Григорий Белостечник – ректор Молдавской Экономической Академии, доктор хабилитат экономических наук, профессор.

«ЛП»: Насколько неожиданным для Вас было избрание главой Ассоциации экономистов и как теперь изменится деятельность этой организации?

– Предложение о выдвижении моей кандидатуры обсуждалось до проведения съезда, и в этом смысле ничего неожиданного не было. Ассоциация экономистов Молдовы (АЭМ) – общественная организация, объединяющая людей по профессиональному признаку. Созданная в 1991 году, она всегда ставила своей задачей поддержание экономической науки, образования в этой области, имиджа самой профессии экономиста. На каком-то этапе Молдавская Экономическая Академия осталась как бы в стороне от того, чем занималась Ассоциация. Это противоестественно, потому как МЭА – кузница экономических кадров республики. Было принято правильное решение – сконцентрировать деятельность Ассоциации вокруг Экономической академии. Так что, мое избрание на должность председателя нужно рассматривать не столько в личностном аспекте, сколько в должностном. Такой шаг направлен на активизацию деятельности ассоциации, оказание ей необходимой поддержки и помощи.

Одной из задач, которую предстоит решить нашей профессиональной организации, является создание своего печатного органа, который пропагандировал бы идеи

научных кадров, специалистов-экономистов из практической области деятельности, предлагал бы широкое обсуждение всех экономических явлений, происходящих в стране.

Создание и поддержание имиджа профессии экономиста – другое значимое направление деятельности ассоциации. Это очень актуально, так как на протяжении последних лет наблюдается настоящий бум вокруг обучения этой профессии. В системе высшей школы республики функционируют 52 вуза, среди них около 40 частных, или альтернативных, как их принято называть. В 36 учебных заведениях готовят специалистов высшей квалификации по экономическим специальностям. Я не согласен с высказываниями в масс-медиа о том, что происходит «инфляция» экономистов. Чем больше хороших экономистов, тем меньше экономическая инфляция. И знания в области экономики нужны всем, независимо от вида деятельности, и пойдут только на пользу.

Недостаточное качество подготовки служит благодатной почвой для падения престижа профессии. Поддержка экономического образования в школах и лицеях республики также выделена в число приоритетных задач Ассоциации. Дело в том, что в нашей стране ощущается большой дефицит экономических знаний среди населения. Решение правительства ввести экономику в качестве обязательной дисциплины для старшеклассников было очень своевременным. В развитых странах давно в обязательный курс среднего образования введены экономические дисциплины, и даже при поступлении в вузы абитуриенты сдают вступительные экзамены по экономике. Однако, выполнение этого решения упирается в отсутствие квалифицированных преподавательских кадров. В школах и лицеях экономику зачастую преподают другие учителя-предметники. Эта проблема также входит в поле деятельности АЭМ. Кроме того, формирование и высказывание профессионального мнения о тех экономических программах, которые

реализуются в нашей стране, доведение его до широких слоев населения – прямая задача Ассоциации.

«ЛШ»: Для проведения аналитической работы необходим соответствующий интеллектуальный потенциал...

– Поэтому речь идет о тесной связи организации с МЭА. Молдавская Экономическая Академия является основным высшим учебным заведением по подготовке квалифицированных специалистов в области экономики. Естественно, она обязана разрабатывать научные основы всех тех экономических процессов, которые происходят в развитии страны. МЭА – единственное специализированное учебное заведение в области экономических знаний. Здесь сконцентрирован основной научный потенциал нашей республики. Если общее число экономистов со степенью доктор хабилитат составляет 48 человек, то в МЭА работает 20 из них. Из 500 докторов экономики в Академии представлены 160. Эти цифры наглядно характеризуют интеллектуальную мощь научных кадров вуза.

Прошло то время, когда можно было говорить о нехватке опыта работы в условиях переходного периода от плановой к рыночной экономике. В прежние годы часто ссылались на отсутствие подобного опыта во всей мировой практике. Но прошло уже 10 лет. За это время появились определенные наработки успешных действий в переходный период или период реформирования (как в Китае). В стадии «переходного периода» находится сейчас около 30 стран по всему миру. Разработаны различные модели перехода, есть свои успешные результаты. Их необходимо систематизировать, проанализировать, дать научное обоснование и наиболее успешные активно использовать в нашей практике. Любое начинание может быть успешным при базировании на научных разработках.

«ЛШ»: Почему в таком случае Молдова не может похвастаться экономическими успехами?

– К сожалению, до сегодняшнего дня этот потенциал не был востребован. Роль ученых-экономистов была минимизирована и малозаметна, оставалась невостребованной. При разработке программ социально-экономического развития (которые были предложены различными составами правительства) ученые не предлагали своих альтернативных вариантов. С другой стороны, никаких рекомендаций никто никогда не запрашивал. Вы знаете, что уже значительный период времени наука не финансируется из бюджетных средств. Это, безусловно, даст о себе знать потерей того научного потенциала, который накапливался долгие годы. За последние 8 лет ни одна научная тема в академии не была поддержана на уровне государства бюджетными ассигнованиями.

В кампанию по избранию ректора МЭА я вышел с предложением о создании новой структуры под названием «Центр экономических исследований и анализа». Сейчас мы начинаем исследовательскую работу, которая будет финансироваться из внебюджетных средств академии. Я имею в виду привлечение части денег, которые вуз получает за обучение на контрактной основе. Предполагается финансирование пяти тем с общим бюджетом в 150 тыс. леев. Главное – начать исследовательскую деятельность и показать, что МЭА обладает достаточным резервом для ее проведения. Потом, я думаю, это может заинтересовать государственные институты, предприятия и в перспективе повлечь выделение финансовых средств.

Разрабатывается несколько стратегических направлений. Приоритетный интерес представляет тема исследований на макроэкономическом уровне. Если мы говорим о различных моделях перехода к рыночной экономике, то настала пора их квалифицированного анализа. Необходимо отследить специфику каждого варианта переходной экономики и найти оптимальный для Молдовы в этой поливариантности. Это поможет скорректировать ход

реформ, которые получили бы научное обоснование. Например, проблемы, связанные с инфляцией, безработицей. Тут необходимо определить оптимальный, приемлемый уровень этих негативных явлений для республики. Завершающим этапом проведения стратегических исследований явится представление полученных результатов вниманию властных структур и общественности через прессу, научные журналы или же издание монографий.

Несмотря на то, что Молдова – страна небольшая, и у нас нет крупных ученых мирового уровня, способных выдвигать новые экономические теории, нельзя держать экономическую науку в загоне, на нее нужно опираться при принятии важных решений в области экономического развития общества.

«ЛП»: Принятие бюджета-2002 относится к важным экономическим решениям. Участвовали ли специалисты Академии в его подготовке и насколько учли их предложения?

– Еще на уровне проекта предлагаемый вариант бюджета был подробно изучен учеными Академии. В итоге детальные замечания и рекомендации были направлены в Правительство, Парламент, Президентуру. У нас, например, вызывает большое сомнение необходимость увеличения в 1,5 раза расходов на органы публичного управления и контроля. Затраты на реформирование контролирующих органов (ГНИ, Счетная палата, Департамент контроля и ревизий) также увеличены в 1,6 раза. Вместе с тем, целесообразно выделить больше средств на образование и науку.

Судя по тому, в каком окончательном варианте он был принят, в работе наших специалистов не было большой необходимости.

«ЛП»: Как бы Вы сегодня охарактеризовали экономическое положение Молдовы?

– Естественно, как достаточно тяжелое. Все прошедшие годы характеризуются отсутствием конкретной экономической программы того, что мы хотим построить.

Только определившись с направлением, можно выработать программу экономических шагов для реализации поставленной задачи. Все декларируемые направления до сих пор не выдерживались. Многие иностранные кредиты, взятые под определенные проекты, были использованы неэффективно. А ведь это поистине колоссальные суммы денег, которые теперь составляют внешний долг государства. Однозначно, их использование в реальном секторе экономики принесло бы свои практические плоды.

Беда в том, что мы распляем усилия по всем направлениям сразу. Гораздо предусмотрительнее было бы выделить приоритетные. Например, удобное геополитическое положение Молдовы, о котором много и долго все говорят, позволяет сделать акцент на развитии туризма и соответствующей инфраструктуры к нему, других видов услуг. Вместе с тем, ожидать скачка экономического роста в развитии сельскохозяйственного сектора и перерабатывающей промышленности не приходится, так как традиционно в других государствах они дотируются за счет прибыльных отраслей экономики. На мой взгляд, перспективной отраслью может стать легкая промышленность, потенциал которой во многом упущен. Надо концентрировать усилия на энергосберегающих направлениях и на отраслях, в которых можно задействовать значительную часть трудовых ресурсов.

Научно-обоснованное экономическое прогнозирование и экспертиза ученых-экономистов могли бы стать серьезным подспорьем в реализации планов развития страны. Государство должно научиться верить своим ученым.

**„ECONOMIȘTII TREBUIE SĂ PROMOVEZE
INTERESELE NOASTRE NAȚIONALE”**
*(Interviu cu prof.univ.dr.hab. Grigore Belostecnic,
rector al ASEM, realizat de Galina Cotelea-Chiorsac,
2002)*

– Dle Rector, s-a scurs un an de când ați preluat conducerea Academiei de Studii Economice din Moldova. Ce bilanț ați putea face?

– Cu acest prilej am făcut o dare de seamă în fața Senatului Academiei despre realizarea platformei mele preelectorale, în segmentul trasat pentru acest an. Apropo, la începutul acestui an, ASEM a marcat un deceniu de la fondare. Anul ce s-a scurs a fost unul plin de transformări în toate domeniile Academiei. Tot ce s-a realizat și continuă să se înfăptuiască e rezultatul muncii întregului colectiv.

– Totuși, să începem de la, probabil, una din primele inițiative ale Dvs. – restructurarea organizatorică a ASEM. Cu ce scop a fost făcută?

– Schimbările efectuate au fost discutate o perioadă îndelungată în subdiviziunile instituției, au fost luate în considerare propunerile și doleanțele. Scopul a fost crearea unor condiții optime de instruire pentru studenți și activitate pentru profesori, optimizarea cheltuielilor financiare, adică, în ultima instanță, eficientizarea și ameliorarea procesului de studii și cercetare științifică la ASEM.

În acest context, în cadrul Senatului au fost discutate problemele de importanță majoră și strategică, iar Consiliul de administrație a devenit cu adevărat un organ de conducere a Academiei. Facultățile nou-create: Business și Administrarea afacerilor și Economie generală și Drept au devenit foarte atractive pentru viitorii studenți (a confirmat-o și „Admiterea – 2002”), precum și noile specialități: Economie generală, Contabilitate bancară, Informatică și limbi moderne aplicate, Comerț, Economia și managementul mediului etc.

– Introducerea noilor planuri de învățământ, extinderea ariei de predare a limbilor moderne, organizarea și

participarea la conferințe etc. au avut și ele un impact serios asupra îmbunătățirii continue a procesului didactic...

– Planuri noi de învățământ au fost elaborate și implementate la toate specialitățile și specializările. Pe lângă faptul că sunt bazate pe sistemul european de credite transferabile, ele includ un număr mult mai mare de discipline opționale și facultative, prioritate având cele care asigură pregătirea de specialitate. Totodată, la elaborarea acestor planuri am ținut cont de eventualele modificări în organizarea procesului didactic pentru studenții înmatriculați în baza adevărinitei de studii medii generale, diplomei de bacalaureat, de studii universitare superioare sau de scurtă durată.

De asemenea, am inițiat îmbunătățirea organizării procesului de studii în învățământul cu frecvență redusă. La specialitățile Relații economice internaționale, Turism și servicii hoteliere, Cibernetică și informatică economică, la care, prin tradiție, studiile se efectuau doar la secția cu frecvență la zi, anul curent s-a făcut înmatricularea și la secția fără frecvență. E cert lucru că în condițiile actuale ale economiei de piață cunoașterea, cel puțin, a unei limbi moderne este asemenea unei „cărți de vizită” pentru fiecare economist. De aceea, pe lângă specialitățile unde limbile moderne totdeauna au stat „în capul mesei”, ele au căpătat acest statut și la toate specialitățile facultății „Business și Administrarea afacerilor”, și la specializarea „Informatică și Limbi moderne aplicate”.

În ceea ce privește manifestările științifice, în anul de studii 2001-2002, pentru prima dată a fost organizată Olimpiada republicană la Economia aplicată cu participarea ASEM, la care au participat peste 80 de elevi și profesori din majoritatea județelor republicii. În aceeași ordine de idei, aș menționa organizarea în cadrul Academiei noastre a lucrărilor Congresului III al Asociației Economiștilor din Moldova, participarea la expoziția „Admiterea – 2002”, Zilele ușilor deschise la ASEM, organizarea și desfășurarea primului Târg al locurilor de muncă etc.

– Se știe că prestața Academiei este asigurată de cei peste 400 de profesori, din care majoritatea cu titluri științifice

și didactice (inclusiv 27 de doctori habilitați și profesori universitari). Sub conducerea Dvs. calitatea corpului profesoral-didactic a cunoscut dimensiuni noi?

– M-am străduit să dezvolt potențialul științific al profesorilor, mă refer la deschiderea pe lângă Academie a două consilii științifice specializate, de asemenea, la mărirea numărului de specialități la care pot fi susținute teze de doctorat (la cele tradiționale s-au mai adăugat Relații economice internaționale și Metode economico-matematice). A fost creat Centrul de Cercetare Economică, cu Consiliul său științific, organe responsabile de desfășurarea cercetărilor și a manifestărilor cu caracter științific. Pentru prima oară în istoria Academiei au fost selectate, pe bază de concurs, 5 teme de cercetare cu finanțare din sursele extrabugetare. S-au desfășurat la nivel înalt cele două evenimente științifice: Conferința științifică studențească și Simpozionul internațional „Probleme regionale în contextul proceselor de globalizare”, la care au luat parte reprezentanți ai 12 țări ale lumii. A fost restructurat Departamentul editorial-poligrafic cu diviziunile sale, care a editat în această perioadă circa 250 de lucrări didactice, metodice, științifice etc. A apărut cu regularitate revista științifico-didactică „Economica” etc.

– ASEM are tradiții de colaborare cu instituții de prestigiu de peste hotare, profesorii și studenții noștri efectuând deseori diferite stagii în străinătate. Cum se prezintă acum situația la acest capitol?

– În ultimul timp au fost extinse relațiile de colaborare cu mai multe instituții de învățământ și științifice din țară și dincolo de hotarele ei. Au fost încheiate acorduri - convenții de colaborare cu Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române, cu Academia de Studii Economice - București, Universitățile din Oradea, Pitești, Sibiu (România), Institutul de Business și Drept din Odesa, Universitatea de Economie Națională și Academia de Stat a Resurselor Umane și Comunale din Kiev (Ucraina), Universitatea din Istanbul (Turcia).

Au fost acceptate și susținute financiar toate cererile de participare la simpoziunile științifice, organizate în țară și în

străinătate, precum și toate deplasările de specializare în universități din România. Vara trecută 15 studenți au întreprins un stagiul de o lună la Universitatea din Grenoble - Franța, alți 15 au participat la o școală de vară, organizată de ASE București.

– *Academia resimte tendința Dvs. de a gestiona economicos resursele ei financiare, în același timp dezvoltarea bazei tehnico-materiale, susținerea organizațiilor studentești etc. ...*

– Într-adevăr, în anul universitar 2001-2002 am avut un deficit acut de surse financiare, am fost nevoiți să apelăm la un credit bancar de circa 40 mii. lei, utilizat în exclusivitate pentru salarizare. Au fost revizuite contractele de dare în arendă a unor spații, iar veniturile suplimentare (celor preconizate) pe care le-am obținut în urma înmatriculării unui număr mai mare de studenți la anul I (circa 3700) ne-au permis achitarea tuturor datoriilor, chiar o majorare a salariilor de bază și a suplimentului pentru unele funcții.

Posibil, cu mici întâzieri, dar am reușit să facem unele investiții și în baza tehnico-materială. E vorba de reamplasarea Colegiului Național de Comerț și a claselor lui liceale, reparația capitală sau parțială și amenajarea unor cămine, săli de studii și administrative, reparația și dotarea cu computere performante a două săli de calculatoare.

Am fost receptiv și la doleanțele organizațiilor studentești ce activează în cadrul ASEM: Sindicatele, Asociația Națională a Studenților și Tineretului din Moldova, Asociația Tinerilor Manageri, Liga Studenților Români „Columna”, care au fost asigurate cu sprijin financiar, condiții necesare de lucru etc. A fost susținută, inclusiv material, activitatea echipelor sportive, colectivele artistice.

– *Bilanțul primului an fiind trasat, v-aș întreba ce planuri aveți pentru viitor?*

– Mă voi opri la cele mai importante. Pe lângă continuarea îmbunătățirii asigurării metodice și didactice a procesului de instruire, vom introduce noi specialități, vom organiza noi

olimpiade, conferințe, simpozioane. Intenționăm să fondăm un Business-incubator, să deschidem niște Centre-satelit, pentru a facilita atragerea de noi proiecte etc. Preconizăm să creăm o echipă de profesori cu experiență pentru elaborarea și promovarea unor proiecte de cercetări și consulting, inclusiv pentru elaborarea unei strategii de alternativă de dezvoltare social-economică a țării, ce s-ar baza pe orientarea economiei spre export, atragerea investițiilor străine și crearea noilor locuri de muncă.

În plan editorial, consider necesar fondarea și editarea ziarului „Curierul economic”, în comun cu Asociația Economiștilor din Moldova, care ar putea fi difuzat și în afara instituției noastre ca ziar de alternativă, în limba română.

În contextul relațiilor internaționale, intenționăm elaborarea unei lucrări de proporții de prezentare a imaginii Republicii Moldova peste hotare (deja există o înțelegere de editare a ei în Germania). Avem un șir de proiecte și la capitolul „dezvoltarea bazei tehnico-materiale” a Academiei...

Doresc ca cei peste 11 000 de studenți, profesori și personal administrativ-auxiliar să fie mândri că activează și studiază la ASEM. Absolvenții noștri, economiștii de mâine, sunt cei care vor redresa economia țării, promovând interesele noastre naționale.

VALENȚELE SPIRITULUI UMAN ȘI TEMELIA VIEȚII NOASTRE ...

**(În dialog cu Grigore Belostecinic, rectorul Academiei
de Studii Economice – Andrei Viziru, 2004)**

*„Dacă în viața omului va apărea ceva nou și
măreț, va apărea din spirit; dacă vrem să
perfecționăm omul, trebuie să facem desăvârșit
spiritul său. Toate valorile se află în el”.*

Giovani Papini

**–Copacul este organismul cel mai conservator al naturii,
iar omul, dimpotrivă, cel mai activ. Cu toate acestea găsim
foarte multe asocieri dintre copac și om. Ne vom referi la cea**

mai esențială: și unul, și altul au rădăcini, chiar dacă în cazul omului expresia este metaforică. Așadar, domnule Grigore Belostecinic, care vă sunt rădăcinile și cât datorăți părinților că ați devenit o personalitate, un copac în toată frumusețea, ce poate rezista furtunilor și tuturor intemperiilor, dacă e să fac iarăși o asociere?

–Noi, tot ce obținem în viață, le datorăm părinților noștri, evident, într-o măsură mai mare sau mai mică. Spre regret, părinții mei nu mai sunt în viață, dar am avut părinți foarte înțelepți, de la care am învățat foarte multe, pentru ce le sunt recunoscător și ceea ce am luat de la ei mă străduiesc să transmit și copiilor mei. În ceea ce privește rădăcinile mele, sunt de la Strășeni, din centrul Moldovei, nu departe de Chișinău.

–Aforismele – zicea Tudor Vasiliu, – sunt ca boabele de grâu: la nevoie faci din ele o pâine, deși rostul lor e să devină holdă. Iată de ce apelezi la ele des. În cazul D-voastră, cred, ar fi potrivit să parafralez aforismul „spune-mi cine-ți sunt prietenii și-ți spun cine ești”; spuneți-mi, deci, cine au fost părinții?

–Părinții mei au fost oameni gospodari, de la țară, care au reușit să obțină foarte multe în viață și au fost apreciați, stimați de toți sătenii. Pe buneii nu i-am prins în viață. Am fost penultimul copil în familie. Când l-am pierdut pe tata, aveam doar 25 de ani, dar întotdeauna m-am mândrit cu părinții mei, de la care, precum am mai menționat, am moștenit foarte multe calități și deprinderi utile pentru viață. Am crescut într-o familie cu mulți copii, de toți suntem 9 frați și toți au devenit oameni gospodari ca și părinții.

–S-a constatat că personalitatea umană se constituie în primii ani de viață. Nu întâmplător noi, românii, avem expresia – cei șapte ani de acasă. Cum percepeți D-voastră această expresie?

–Această noțiune eu o compar cu temelia unei case, atunci când este o temelie trainică, rezistă și casa mai mulți ani. În caz contrar, la prima încercare de cutremur sau altă calamitate poate să se surpe. La fel și cei 7 ani de acasă formează temelia vieții unui om.

–*Prietenii pe care vi-i alegeți, îi selectați după criteriul celor 7 ani de acasă?*

– Am diferiți prieteni, nu pot să judec acum, dacă au sau nu cei șapte ani de acasă, dar bănuiesc că îi au. Apreciez prietenii după mai multe criterii, inclusiv după modul în care ei, la rândul lor, țin la prieteni și colegi.

–*Ce prețuți mai mult la oameni, în special la studenții instituției pe care o dirijați?*

– Cel mai mult apreciez sinceritatea, îmi plac foarte mult oamenii sinceri, care nu se comportă urât în societate, deci au **cei șapte ani de acasă**. Studenții noștri sunt mult mai pregătiți decât noi, avem un tineret cu alte valori, care ne insuflă încredere în ziua de mâine.

–*Vă urez succese și să aveți cât mai mulți prieteni adevărați și discipoli cu cei 7 ani de acasă integri!*

– Vă mulțumesc din suflet, iar în privința prietenilor, prefer să am mai puțini prieteni, dar mai buni.

**„PROMIT CĂ VOI FACE TOT POSIBILUL
PENTRU A NU-MI DEZAMĂGI COLEGII ȘI
STUDENȚII...”**

(În dialog cu Grigore Belostecinic, rectorul Academiei de Studii Economice – Tatiana Roșca, 2006)

–*Dle Belostecinic, colegii Dvs. v-au încredințat cel de-al doilea mandat de rector al ASEM. Ce semnificație are pentru Dvs. această încredere?*

– A fi conducătorul unei instituții atât de mari precum este Academia de Studii Economice din Moldova înseamnă niște obligații și responsabilități deosebite. A fost o testare foarte serioasă pentru mine și mă bucur sincer că am susținut-o pe o notă pozitivă. Promit că voi face tot posibilul pentru a nu-mi dezamăgi colegii și studenții.

–*Spuneți-ne, vă rog, ce trebuie să mai facă o universitate care deja se află în topul preferințelor tinerilor?*

– Motto-ul programului meu a fost: „*O națiune care nu merge înainte stă pe loc; sau mai rău, dă înapoi*”. Același lucru trebuie să facă o universitate care a obținut deja anumite realizări: trebuie să meargă înainte și să nu stea pe loc. Este un principiu al mediului concurențial: chiar dacă deții o poziție de lider într-o activitate, nu înseamnă că nu trebuie să faci nimic. Trebuie să depunem eforturi foarte mari pentru a menține poziția pe care o are în prezent ASEM, pentru că uneori este mult mai dificil să te menții pe o poziție decât s-o cucerești.

– **Ce se va întâmpla în ASEM în următorii 5 ani?**

– Mi-ar fi foarte greu să vorbesc, în câteva cuvinte, despre toate câte sunt planificate pentru următorii 5 ani. Cele mai importante planuri de activitate pentru perioada indicată sunt incluse în programul pe care l-am intitulat sugestiv „*Să continuăm împreună*”. O prioritate absolută pentru noi este îmbunătățirea calității serviciilor educaționale și de cercetare prestate în ASEM. De asemenea, sunt preconizate un șir de măsuri care ar putea să contribuie la îmbunătățirea calității procesului de studii în ASEM. În condițiile în care dispar hotarele dintre state și națiuni, suntem obligați să asigurăm mobilitatea studenților, profesorilor și cercetătorilor.

Intenționăm să elaborăm și să publicăm anual un „*Raport național asupra competitivității Republicii Moldova*”, ce ar încadra date exacte privind investițiile, exporturile, tehnologiile folosite, resursele umane, politicile economice, infrastructura, cercetarea-dezvoltarea-inovarea etc. Acest raport ar informa și orienta factorii de decizie politică și economică în legătură cu punctele forte și cele slabe, oportunitățile și pericolele eventuale pentru economia națională. De asemenea, consider binevenită și elaborarea unui Raport-clasament al competitivității întreprinderilor autohtone.

– **Poate fi vorba despre anumite transformări radicale în activitatea ASEM?**

– Transformări radicale nu vor interveni. Vom continua împreună acele lucruri pozitive și tradiții care au fost acumulate de ASEM pe parcursul celor 15 ani de la fondarea instituției. Evident, vor fi unele schimbări, dar ele vor fi de ordin tactic,

inclusiv implicarea mai activă a ASEM-ului în procesul de cercetare științifică și în revigorarea relațiilor noastre externe.

– Dle rector, erați la cârma ASEM la aniversările a 10 și 15 ani de la înființarea instituției. Cum vor fi sărbătoriți cei 20 de ani de la fondarea ASEM?

– Într-adevăr, dacă am face unele calcule, am vedea că și aniversarea de 20 de ani ai ASEM se încadrează în termenul pentru care am fost ales recent rectorul Academiei. Cred că și atunci vom vorbi despre succesele pe care le-am obținut. Fără doar și poate, și atunci vom invita oaspeții noștri de onoare. De asemenea, atunci vom vorbi și despre unele probleme care, oricum, vor apărea. Sperăm, însă, că acestea vor fi neînsemnate.

РОВЕСНИЦА РЕСПУБЛИКИ

*(Interviu cu profesorul Grigore Belostecinic,
realizat de Evghenia Amambaeva, 2006)*

Отгремели салюты, погасли праздничные фейерверки по случаю знаменательной даты – ДНЯ НЕЗАВИСИМОСТИ МОЛДОВЫ. Но будни продолжают соседствовать с праздниками, и цифра «15» еще долго будет напоминать о себе в актовом залах с юбилейных торжеств в министерствах, ведомствах, учебных заведениях, потому что с первых дней и недель провозглашения независимости страны, стали создаваться новые государственные и общественные структуры Молдовы – ровесники независимости республики. Одним из таких детищ нового суверенного государства стала Молдавская Экономическая Академия (МЭА). Тогда, 25 сентября 1991 г., Постановлением Правительства Республики Молдова учреждается новое высшее учебное заведение экономического профиля – МЭА. В канун юбилея доктор хабилитат экономических наук, профессор, ректор МЭА Григорий Леонович

БЕЛОСТЕЧНИК дал эксклюзивное интервью обозревателю «Независимой Молдовы» Дмитрию СИДОРОВУ.

– История высшего экономического образования в Молдове насчитывает свыше полувека. Еще в 1953 г. в Кишиневском госуниверситете был основан экономический факультет. Специалистов этого профиля выпускал и Кишиневский политехнический институт. Чем была вызвана необходимость создания нового вуза?

– С провозглашением независимости настали новые времена, и страна пошла по другому пути развития: от командно-административной экономики к рыночной. Назрела острая необходимость в учреждении специализированного вуза. Востребованность специалистов в области экономических наук была достаточно острой. И это должны были быть профессионалы, умеющие работать в новых условиях хозяйствования.

А экономическому образованию у нас в действительности более ста лет. Еще в 1900 г. в Кишиневе открылась первая коммерческая школа, а в 1924 г. – уже существовала и Высшая коммерческая школа в статусе довузовского учебного заведения.

Что касается подготовки специалистов с высшим образованием, то отсчет времени и вправду идет с 1953 г. Неоценимый вклад в этот процесс внесли академики Борис Мельник и Сергей Радауцан, известные ученые Марлен Макеенко, Иван Мокан, Михаил Карауш, Петру Секриеру, Виорел Цуркану и многие другие. Все они мечтали о том времени, когда в республике будет создан свой профильный вуз.

– Осуществление мечты приносит с собой не только удовлетворение, но и проблемы. Страна шла по неизведанному пути. Видимо, не простыми были и первые шаги к становлению Академии? Ведь все происходило на ваших глазах и при личном участии. Какими они были – те первые годы?

– Сложными. Судьба преподнесла мне счастливый случай. Все минувшие 15 лет с сентября 1991 г. я работаю в МЭА, и это высокая честь для меня. Предложили возглавить новый по тем временам факультет маркетинга, а в сентябре 2001 г. избрали ректором академии.

Если же вернуться к проблемам, то их было множество. Предстояло создание новых факультетов, учебных программ и планов. Учили студентов и учились сами. Одним словом, начинали с себя. Могу с гордостью сказать, что усилия не пропали даром, и Академия состоялась. Если в 1991 г. мы приняли 3 тысячи студентов, то нынче их в Академии обучается около 17 тысяч. За минувшие годы в МЭА подготовлено свыше 20 тысяч высококвалифицированных специалистов. Сегодня у нас 27 кафедр и 6 факультетов. Учебный процесс проводят почти 500 педагогов. Свыше 60% из них обладают учеными степенями и академическими званиями. Есть свой академический Национальный колледж торговли и система постуниверситетских программ.

– В 1999 г. министры образования ряда европейских стран подписали Болонскую декларацию о создании Европейского ареала высшего образования. Позднее, с принятием других документов, декларация получила название «Болонский процесс». Насколько успешно МЭА интегрируется в общее образовательное пространство Европы?

– Республика Молдова присоединилась к Болонскому процессу на майском форуме 2005 г. в норвежском городе Бергене. Мы внесли серьезные модификации не только в учебные программы, но и в образовательные технологии. Новшества коснулись и приведения в соответствие с европейской моделью действующего списка-перечня специальностей. Уже с прошлого года учебный процесс в МЭА состоит из двух ступеней – трехгодичного и двухгодичного периодов обучения с присвоением, соответственно, квалификации бакалавра и мастера. Наконец, ввели широкую систему студенческого самоуправления с выборами студенческих советов

факультетов и сената МЭА. Они помогают эффективной организации студенческой жизни, укреплению партнерства между студентами и администрацией, защищают студентов от различных форм дискриминации, содействуют их объединению в неправительственные организации, стимулирующие студенческую активность.

Хочу отметить, что Болонский процесс предусматривает высокую мобильность студентов. Они должны обучаться не только в своей стране, но и в европейских государствах, быть приверженными общеевропейским ценностям. У нас есть договоренность с Краковским экономическим университетом (Польша) об обмене студентами. Она успешно работает. Молдавские студенты уже проходили там обучение, а польские – в стенах МЭА. Сейчас ведем переговоры по такому взаимодействию и с другими вузами европейских стран.

– Престижность вуза в немалой степени определяется конкурсом абитуриентов. Каким он был в нынешнем году?

– Существенно выше, чем на экономические специальности других вузов. На 2100 мест было подано свыше 4200 заявлений. Нас это радует.

– Один из показателей подготовки высококвалифицированных кадров – их востребованность. Есть ли среди выпускников академии известные экономисты?

– Наш вуз молод. Тем не менее, многие выпускники МЭА заявили о себе, как о незаурядных личностях и авторитетных специалистах. Среди них есть заместители министров, директора коммерческих банков, руководители крупных предприятий. Недавно в США встретился с одним из наших выпускников – шефом аналитического отдела всемирно известной компании «General Electric». Общался с ними и в ряде других стран.

Наступит то время, когда в высшем руководстве страны будут только выпускники нашей Академии. Это,

конечно, шутка. Но в ней, быть может, найдется место для доли правды.

– **ASEM – не только учебный, но и научный центр. Здесь осуществляется и подготовка ученых.**

– В нашем вузе действуют 8 ученых советов по защите диссертаций. За предшествующие годы степень доктора наук защитили более 100 человек и около 15 удостоены степени доктора хабилитат.

– **ПЕРЕФРАЗИРУЯ СЛОВА ПОЭТА, МОЖНО СКАЗАТЬ: ЭКОНОМИСТОМ МОЖЕШЬ БЫТЬ И ГРАЖДАНИНОМ БЫТЬ ОБЯЗАН.**

– Согласен. Хотим видеть наших выпускников государственниками, подлинными патриотами, умеющими вписаться в общественную жизнь страны. Мы прививаем студентам навыки, позволяющие им раскрыть свой потенциал, быть гражданами с широким мышлением и высоким интеллектом, осознающими круг проблем, стоящих перед Молдовой. Они должны уметь вести деловые переговоры, отстаивать свою позицию, продвигать интересы страны в зарубежье.

Нелегко угнаться за быстротекущей жизнью. А ведь так много надо успеть. Значит, жить надо с предельной нагрузкой и не ограничивать себя лишь профессиональной сферой.

– **О Вашей лично нагрузке и работоспособности говорят много. Уроки коллегам на собственном примере?**

– Иначе бы жизнь стала одноцветной. Меня приглашают к участию в работе этих и других структур как специалиста Академии, которую я там и представляю. Не отношу это к своим личным заслугам, а к признанию потенциала нашего вуза, к высокой оценке его профессорско-педагогического состава.

– **На стенах Вашего кабинета – многочисленные дипломы, подтверждающие присвоение вам званий почетного члена ряда академий зарубежных стран. Высоко оценен многими иностранными научными и педагогическими институтами и вклад Ваших коллег в**

экономическую науку, в укрепление международного сотрудничества МЭА с зарубежными профильными академическими центрами.

– Молдова идет по пути европейской интеграции. Членство в ЕС – насущная задача страны. Педагогическая наука не может оставаться вне этого процесса. Мы установили тесную коперацию с высшими школами и научными институтами более чем с 20 странами мира. У них богатые традиции в экономическом образовании и научно-исследовательской деятельности. МЭА является членом Ассоциации европейских университетов, Ассоциации университетов франкофонии, сети университетов стран Черноморского бассейна, Сети университетов стран Центральной Европы. Поддерживаем связи с экономическими академиями Румынии, Италии, США, Испании, Польши, Германии, Франции, Болгарии и многих других государств. Это партнерство позволяет нам совершенствоваться и внедрять современные методы обучения и научных исследований.

– Какие встречи с зарубежными коллегами вам особенно памятны?

– Их было много. Посчастливилось общаться со столпами мировой экономики на многих экономических форумах, научных конференциях, в том числе с участием лауреата Нобелевской премии в области экономики, профессором Стиглица, выдающегося специалиста мирового масштаба по маркетингу – американского профессора Котлера. Во время моей учебы в аспирантуре в Московском институте народного хозяйства им. Г.В. Плеханова там работали выдающиеся ученые экономики, такие как: Леонид Абалкин, Руслан Хасбулатов и др. Имена этих людей являются гордостью науки. Для поименного перечисления корифеев экономической мысли, с которыми доводилось встречаться, не хватило бы объема газетной публикации.

– Коллеги и студенты отмечают вашу доброжелательность в общении. Вместе с тем говорят и о высокой

требовательности. Как сопрягаются эти понятия, и считаете ли себя «жестким» руководителем?

– Жесткость во взаимоотношениях – не мой метод общения. Я привержен коллегиальным методам руководства. Такой подход позволяет людям раскрывать свой потенциал. Ценю порядочность и пунктуальность. Отношение к коллегам и студентам такое, какого жду к себе с их стороны.

– О чем вы будете говорить в приветственном слове на юбилейных торжествах по случаю 15-летия МЭА? Можно ли приоткрыть завесу тайны?

– Тайны никакой нет. Буду говорить о достижениях за этот период, равно как и о том, что предстоит сделать. Воздадим дань уважения и признательности тем, кто стоял у истоков создания академии. Это прежде всего первый ректор МЭА – румынский гражданин, профессор Паул Бран, ушедший из жизни нынешним летом. Будем чествовать второго ректора академии – профессора, доктора хабилитат, члена-корреспондента АНМ Евгения Хрищева. Обязательно отметим вклад в становление Академии наших ветеранов – известных ученых и талантливых педагогов, таких как: Сержиу Киркэ, Виорел Цуркану, Думитру Молдовану, Олег Стратулат, Александр Шербанский, Василий Шоймару, Ион Которча ... Словом, все тех, кто вложил душу и сердце в рождение нашего вуза.

Мы отметим праздник открытием академического Центра европейской документации. А в предстоящем году будет сдан в эксплуатацию новый учебный красавец-корпус МЭА.

В рамках юбилея пройдет и научно-практическая конференция с участием зарубежных гостей и коллег из молдавских вузов. Мы все поздравим друг друга с нашим общим праздником.

P.S. Успеваю попрощаться с ректором, когда в кабинет Григория Белостечника приносят письмо с ярким логотипом на конверте.

– Подтверждение участия в юбилее?

– Не похоже.

Григорий Леонович держит в руках приглашение на Конгресс Ассоциации университетов стран Черноморского бассейна в Варне. Пишут, что форум пройдет с 20 по 22 сентября. Обидно. Не смогу приехать. Вот, отметим наш юбилей... И придет новый день.

ГРИГОРИЙ БЕЛОСТЕЧНИК

**Доктор хабилитат экономических наук, профессор,
ректор МЭА, член-корреспондент**

Академии Наук Молдовы

**(Журнал «Aquarelle», сентябрь, 2008: Спецпроект
«Школьные годы»)**

Школа: Средняя школа села Войново Страшенского района.

Годы обучения: 1967-1975.

Успеваемость. Окончил школу на одни пятерки. Я был послушным, добросовестным учеником, всегда готовился к занятиям. Любимчиком в семье я не был, так как после меня родился младший братик, поэтому завоевывал любовь родителей хорошими отметками и школьными успехами. Однако я занимался не только учебой, у меня был широкий круг интересов: любил футбол и баскетбол, занимался танцами, играл в духовом оркестре, участвовал в спектаклях (мне даже давали главные роли).

Предметы. Я всегда любил математику. Когда в школу приходили практиканты, они, удивляясь моим успехам, сулили успешную карьеру в этой области. Любил физику, потому что с четвертого класса увлекся фотографией, а этому ремеслу нас обучал учитель физики. Еще был успешен в географии, поэтому отвечал за кабинет географии: выдавал ребятам карты, выставлял глобусы, следил за приборами. Меньше всего мне нравились литература и язык.

Любимый учитель. Очень запомнилась моя первая учительница Вероника Аркадьевна. Она научила меня писать (хоть я и не такой «древний», но застал чернильницы). Иван Сергеевич Малай, преподаватель физики и одновременно искусства фотографии, был мне по-своему близок. Он был серьезным на уроках, зато на переменах мог пошутить и посмеяться с учениками. (Я сам стараюсь использовать такой подход в работе, быть более открытым).

Любовь. Первые «любовные» записки я стал писать еще во втором классе. Послания были всегда предназначены одной девочке по имени Варвара, и передавал я их через одноклассников. С Варварой мы «случайно» встречались по дороге в школу. Случайностью, правда, это было только для нее.

Детская мечта. Первая моя мечта была стать лесником. Отец был хорошим охотником и часто брал меня с собой в лес. Потом я мечтал стать артистом ансамбля «Жок». Я даже вырезал из газет фотографии танцоров «Жока».

Прозвище. Меня и братьев называли сокращенно от фамилии «Билэ» – так называют косточки на деревянных счетах. Когда я был помладше, за светлые волосы меня почему-то прозвали Попом.

По секрету. В пору обучения в начальных классах мы с соседом случайно разбили школьное окно. Это было самым болезненным воспоминанием. Я боялся, что меня накажут, расскажут отцу. Однако все обошлось, эту проказу нам простили.

Школьное воспоминание. Мне предстоял экзамен по географии, и, как отличник, я был уверен, что преподаватель освободит меня от него. Но он сказал: «Я хочу в очередной раз услышать от тебя отличный ответ». Этот случай очень повлиял на меня, и, к несчастью для моих студентов, будучи уже 25 лет преподавателем, я никогда никого не освобождал от экзаменов, повторяя слова моего учителя.

«ДЕРЖИ ГРОССМЕЙСТЕРА!»
(Журнал «Public», март, 2009)

Настольные игры существуют уже несколько тысячелетий и могут похвастаться весьма интересными историями своего происхождения. Так, например, шашками увлекались еще египетские фараоны, которые считали, что игру изобрел бог мудрости Тот, а шахматы и вовсе – плод многовекового творчества индийцев, арабов, персов, монголов и таджиков. Как бы там ни было с шашками и шахматами, а игру в поддавки однозначно придумала женщина. Только в ее хитрую головку, могла прийти идея изменить стратегию победы в пользу проигравшего. Подозреваем, что целью игры был даже не победный финал, а сам процесс общения, посредством перемещения фигур по клетчатой доске. Во всяком случае, мы предполагали именно это. Итак, предлагаем анализ партии в поддавки с журналистским уклоном или просто интервью под шахматным прикрытием.

Сеанс одновременной игры проводили: Оксана Гылка и Анна Тарасова.

Нам повезло, мы поймали ректора Экономической академии после четырех часов чтения лекций. После занятий (как признался сам Григорий Леонович Белостечник) он входит в раж и становится достаточно разговорчивым. Возможно, поэтому ректор, словно семечки, щелкал и наши вопросы, и шашки на доске. Видя этот напор, мы, согласно легендарному «шахматному справочнику» Ильфа и Петрова, надеялись сдать гроссмейстеру хотя бы после двадцать второго хода. Заметьте, именно так и произошло!

1 – Как и Остап Бендер, мы твердо знаем, что первый ход Е2-Е4 не грозит никакими осложнениями, и потому открываем им одновременный сеанс игры и диалога. Итак, поступаая в университет, Вы сами

определялись с направлением или первое серьезное решение навязали родители? От чего зависел Ваш выбор?

– В те времена наиболее ценным (от слова цена/зарплата) считался факультет автоматике и телемеханики. Поэтому я, долго не раздумывая, направился в политехнический институт. Но поскольку на тот момент у меня с собой не оказалось призывного свидетельства, подать документы не смог. Тогда назло всем я выбрал место, где был самый большой конкурс в Молдове. Как говорится, если падать – то с большой высоты! Им оказался торгово-экономический факультет Госуниверситета, куда в то время поступали только отличники. Мне же, как обладателю красного диплома промышленно-экономического техникума, вместо четырех нужно было сдать только один экзамен. Что я и сделал.

2 – Ходите и... признавайтесь, применимо ли было к Вам расхожее мнение о бедности студенческого сословия? Как формировался Ваш студенческий бюджет?

– В наши времена студента олицетворяла бутылка кефира и полбатона. Это были элементы имиджа всех студентов, в том числе и моего, несмотря на то, что я систематически получал стипендию, причем повышенную (вместо стандартных 37 рублей – целых 56). Но и этого порой оказывалось недостаточно, поэтому последние два года я еще и подрабатывал – сначала ночным дежурным в Министерстве юстиции, а затем сторожем и дворником в одном из детских садов. За работу получал дополнительные 80-90 рублей, и это была неплохая прибавка.

3 – Если Вы поступили на такой серьезный факультет, где нужно было хорошо учиться, да еще и работали ночью, когда ж Вы спали?

– Студенческий возраст тем и хорош, что успеваешь делать все в более короткие сроки. Это потому что способности иные и эффективность работы очень высокая. Признаться, вначале учеба действительно требовала особого внимания – я даже боялся, что меня отчислят за

неуспеваемость уже после первой сессии. Помню, систематически терроризировал друзей вопросами, как надо готовиться к сессиям, и не переставал удивляться тому, что мне читают лекции аж кандидаты экономических наук. Потом привык, втянулся. Кроме учебы и работы, успевал еще много чего другого. К примеру, за всю студенческую жизнь не пропустил ни одного спектакля в Театре Пушкина (теперь Эминеску).

– _ **Хорошо... Бейте меня!**

– _ **?????**

4 – Ваш ход, Вы должны бить мою пешку! (смеемся)

А пока Вы это проделываете – следующей вопрос: знаете ли Вы, что такое жизнь в общежитии? Если да, то, как нормальный студент, Вы должны были хотя бы пару раз опаздывать и являться туда после отбоя. В связи с этим случилось ли лазить по балконам или Вы умели договариваться с вахтерами?

– Я не был кишиневцем и, разумеется, вначале жил в общежитии. Но, во-первых, тогда не существовало дискотек, которые работали бы до четырех часов утра, а во-вторых, к опозданиям относились не так серьезно, как теперь. На вахте нас всегда пропускали. Мы вообще с вахтерами дружили, потому что только они сообщали о полученных письмах, которые мы очень ждали от наших ... девчонок. Несмотря на это, через балконы мы все же лазили. Причем без особой надобности, просто так мы предпочитали ходить в гости к сокурсницам. Как всем нормальным студентам, нам хотелось эпатажа и экстрима! А еще мы кидали с высоты на асфальт полиэтиленовые мешочки, полные воды, освежая таким образом проходящих мимо студентов. Это на самом деле очень весело – попробуйте!

5 – Сегодня же это сделаем. А как складывались Ваши отношения с комендантом, есть в Вашем активе хоть один строгий выговор?

– Недоразумения с комендантами порой случались. Как правило, когда мы не хотели делать уборку на этаже. По

этой причине пару раз я и заслужил тот самый строгий выговор. Ну не нравилось мне это делать! Если вам кто-то из студентов скажет, что ему очень приятна эта процедура, – вы ему не верьте!

– **Учтем. Ходите!**

– Мой ход? Я поддаюсь!

6 – Я этим пользуюсь и предлагаю Вам вспомнить свои самые любимые в студенческие годы блюда и напитки. Приходилось ли Вам голодать или готовить «кашу из топора»?

– Голодать – не голодали. На выходные систематически ездили домой и возвращались обратно с полными сумками всего: не только съедобного, но и жидкого! Что касается меню, то по утрам пили чай, плотно и дешево обедали в студенческой столовой, а вот ужин готовили по очереди. Это, как правило, была картошка, во всех ее вариациях, иногда яйца – в общем, все, что можно приготовить быстро и просто. Когда же к процессу готовки присоединялись девочки, нам перепало что-то более оригинальное и вкусное. А вот что касается напитков, то кроме кефира... (улыбается) порой пили пиво, тогда его можно было купить очень дешево. Крепкие напитки, как правило, не употребляли. Коньяк был дорогим, а водка – нетипичный напиток для студентов того времени. В общем, если мы и выпивали, то либо покупное пиво, либо домашнее вино. ...Мой ход?

7 – Да! Бейте сразу две мои пешки. Не огорчайтесь, лучше расскажите какие-нибудь занятные истории, связанные с практикуемыми в Ваше время поездками в колхоз?

– Все годы, пока учились в университете, ездили на уборку винограда. Так вот, однажды мы, большие знатоки виноделия, решили сами сделать вино. Но оказалось, при брожении винограда используется специальная посуда. А мы, естественно, об этом не знали и, наполнив до краев цинковый сорокалитровый бак, припрятали его на пару дней в кустах. В итоге от дегустации полученного продукта

нам было очень плохо, притом довольно долгое время. После этого происшествия виноделием мы больше не занимались – скромно ездили, как и все студенты, в ближайшую деревню и тщательно тестировали на качество вино, приготовленное местным населением.

8 – Какой была Ваша студенческая позиция – лидер или масса? В чем это выразалось?

– Я был лидером, потому что являюсь таким по натуре и не довольствуюсь серединой: или все, или ничего! Уже в техникуме, хотя был далеко не самым заметным по росту и комплекции, меня назначили старостой группы, и я с этой работой справлялся. А уж поступив в университет и имея за плечами опыт техникума, я сразу стал выполнять обязанности комсорга группы. Это, думаю, и помогло в дальнейшем сформироваться мне как личности. Я хожу?

9 – Да! Вы меня снова бьете и одновременно признаетесь, какие отношения у Вас были с вашими преподавателями. Ладили или существовала определенная конфронтация?

– Чаше ладили, но и конфликты бывали. Особенно запомнился случай с преподавателем, который ныне работает в нашей академии (его фамилии я вам не скажу). Это случилось опять же в колхозе. Вставать на работу надо было рано. Естественно, это давалось с трудом. Когда преподаватель в очередной раз явился будить, все кое-как поднялись, только я, не найдя в себе сил, продолжал лежать. Тогда он перевернул кровать вместе со мной. Эта выходка меня очень возмутила, и, так как я еще со школьной скамьи занимался фотографией, я тут же все это бесчинство запечатлел на пленку. Мои действия не очень понравились преподавателю, и ему пришлось собственноручно привести кровать в прежнее положение.

10 – А бывали случаи, когда преподаватель придирался или целенаправленно Вас «заваливал»?

– Я считаю такое невозможным. Если студент действительно подготовлен, его нелегко завалить. Хотя подобный случай однажды произошел со мной в

техникуме. Учитель истории не то что хотел меня завалить, но не желал ставить мне пятерку вместо четверки. Несмотря на то, что я получил разрешение директора техникума на пересдачу и еще лучше подготовился к экзамену по его предмету, он категорически отказался повышать мне оценку. (Кстати, на днях он приходил ко мне в кабинет и просил кое в чем оказать ему содействие. Я помог, но так и не решился напомнить ему о том случае). В университете я тоже пару раз получал четверки (нынешние восьмерки), но каждый из этих экзаменов пытался пересдать – ведь моей целью был красный диплом. Так и случилось. Бейте! И знайте, с кем имеете дело!

11 – Значит, полного краха на экзаменах Вам испытать не довелось? Видимо, вопрос о бомбах и шпорах придется упустить?

– Задавайте, я честно признаюсь! Как уже говорилось выше, я очень боялся завалить свою первую сессию. Эти переживания охватили меня настолько, что я подготовил шпоры практически по всем предметам. В конце концов, я ими не воспользовался, но они вселили в меня уверенность. Потому сейчас я открыто говорю своим студентам: пишите шпоры! Мало того, можете даже прихватить их с собой на экзамен, потому как они действительно «греют», НО... даже не пробуйте ими воспользоваться!

12 – С Вас – инструкция по написанию и использованию шпор.

– Я готовил обычные длинные гармошки, в которых довольно легко найти нужный ответ. А прятали мы их в специальный кармашек, который пришивали в день экзамена на внутреннюю часть пиджака. Карман большой, туда можно было даже бомбы прятать. Это было достаточно удобно для тех времен. Сейчас благодаря техническому прогрессу все еще более упрощается. Вот, например, продавщица нашего книжного киоска, где стоят ксероксы, так мне и сказала: «Господин ректор, передайте нашим студентам, чтоб они себя не мучили, исписывая клочки бумаги мелким почерком. Пусть пишут как обычно

и на больших листах, а мы легко все это уменьшим до нужных размеров». Я честно все так и передал.

Кстати, если уж речь об этом зашла, могу привести пример самого наглого списывания. В техникуме мы сдавали экзамен по нудному предмету – обществоведению. Благо нам разрешили пользоваться материалами съездов КПСС, которые обычно печатались в красивых красных обложках. В одну из таких красных корочек мы и вклеили блок из учебника по обществоведению, предварительно удалив оттуда материалы XXIV съезда КПСС. На экзамене каждый, передавая друг другу книгу, делал вид, что читает первоисточник. В техникуме же произошел не менее интересный случай. Кто-то из группы, выбирая билет, помимо своего зацепил еще один, который и передал ожидающим в коридоре. Дальше все шло по налаженной схеме. Зная, какой у него билет, студент в коридоре готовился непосредственно к нему. А когда заходил в класс, вытаскивая билет, допустим № 3, смело произносил цифру 12. После сдавал свой билет № 12 учителю вместе с блестящим ответом, а третий номер незаметно выносил в коридор, и манипуляция повторялась вновь. Став экзаменатором, и будучи знакомым с этой хитростью, я всегда лично просматриваю билеты. Плюс ко всему я никогда и никого не освобождаю от экзаменов (хотя мы вправе это делать). А все потому, что в пятом классе учитель по географии не освободил меня. Тогда он сказал, что просто еще раз хочет услышать мой хороший ответ. Это было достаточно веским аргументом, мне понравилась такая философия, и вот уже 26 лет мои студенты страдают от этого убеждения... Я проигрываю, оказывается?

– **Еще не вечер!**

– Разговорили меня, я и не заметил, как вы исподтишка пару своих пешек забрали!

13 – Мы играем честно, а теперь так же честно признайтесь, как Вы готовились к сессиям: заранее или, как истинный студент, в последнюю ночь?

Существовали ли специфические практики заучивания и бодрствования?

– Некоторым кажется, что история с ногами в тазаках с водой взята из сказок. Лично мы систематически использовали такой прием. А еще мы где-то услышали, что если есть больше сладкого, то материал лучше и быстрее запоминается. Во время зимних сессий я со своими товарищами превышал суточную норму сахара, наверное, в десятки раз. Сначала мы съедали много кубиков рафинада, потом помещали ноги в таз и... ложились спать (смеется). Наверное, эта комбинация давала хороший эффект, потому что в нашей группе практически не было пересдач. Если сравнить с нынешними сессиями, то это небо и земля. Тогда если за всю сессию было три-четыре должника – это уже было очень много. Вопрос сразу же поднимался на СОБРАНИЯХ группы и заседаниях комсомольской организации.

14 – Судя по повальной успеваемости, Вы, вероятно, знали, как правильно задобрить преподавателя?

– У нас было много молодых преподавательниц, пришедших к нам сразу после вуза, которым мы иногда улыбались. Или вы другое имеете виду? А-а-а! Ну, непосредственно для экзамена мы сбрасывались по 30-50 копеек (это было очень много) и покупали букет цветов, воду, иногда даже конфеты. Но чтобы помимо этого что-то давать, честно признаюсь, я этим не занимался. Я вообще не предполагал, что такое возможно. Хотя после окончания университета краем уха слышал от моих коллег, какие связи их поддерживали. У меня таких выгодных знакомств и родства не было ни с кем. А если бы были, кто знает, пользовался ли я бы ими.

15 – Говорят, от сессии до сессии живут студенты весело. Расскажите о Ваших любимых развлечениях в студенческую пору: посиделках, вечеринках.

– Мы устраивали различные тематические встречи, разрабатывали сценарии и приглашали к нам студентов из других университетов. Такое времяпрепровождение было

типичным в то время для всех студентов. Что касается лично меня, то я родился седьмого января, и на протяжении всех студенческих лет каждый раз на мой день рождения обязательно был назначен экзамен. Это было сделано специально, чтобы студенты не праздновали Рождество. Но меня это не останавливало: сдал экзамен, я ехал домой, в Страшенский район, и привозил оттуда целый чугунок еще горячих голубцов и домашнее вино. Эти постэкзаменационные посиделки всегда проходили на ура. Помнится, на одну из них мы собрались в красном уголке. Тогда я запечатлел это событие на фотоснимках, впоследствии оказавшихся компрометирующими. И не потому, что там со стаканами вина светятся известные ныне личности, а из-за того, что если рассматривать фото более внимательно, то на плакатах за нашими спинами можно увидеть крупными буквами фразу: СОВЕТСКИЙ ОБРАЗ ЖИЗНИ! Та-а-а-ак, мне нужно срочно браться за игру!

16 – Да-да! И одновременно расскажите, как Вы обмывали диплом?

– А вот это не очень веселый случай. Мы всей группой отмечали в ресторане «Молдова», рядом с Органным залом. Тогда улица называлась 28 Июня (как раз именно в эту дату мы и гуляли). Шел 1983 год, времена еще доперестроечные, и на заборах и зданиях писать строго запрещалось. И надо же было так случиться, что именно в тот вечер на некоторых домах по этой улице появились неположенные в то время надписи политического характера. А так как мы гуляли весело и до самого утра, то первыми попали под подозрение у специальных серьезных органов, которые стали мучить нас дознаниями. Короче, проблемы у нас были где-то в течение месяцев трех. В конце концов, все закончилось хорошо, но эта обмывка запомнилась мне на всю жизнь. Хотя погуляли мы все-таки отлично!

17 – Я быю Вас, то есть Вашу пешку, и одновременно интересуюсь: в кабинете у тогдашнего ректора часто приходилось бывать?

– Нет! В наше время студенты из разрядов «самые хорошие» и «самые плохие» попадали не к ректору, а к декану. Поэтому в ректорском кабинете за все студенческое время я лично ни разу не был. Это в противовес тому, что за восемь лет моего ректорства в моем кабинете побывало очень много студентов.

18 – Судя по этому, к креслу ректора Вы и не примеривались. Тогда какой виделась Вам профессиональная и жизненная перспектива?

– В то время происходило строгое распределение студентов на работу после окончания вуза. Я был первым в списке и мог выбрать самое лучшее из всего перечня. Недолго думая, я сделал это по принципу: иду туда, где самая хорошая зарплата (120 рублей). Но декан факультета предложил мне остаться на кафедре, и я моментально согласился, поставив перед собой цель стать доцентом.

В таком случае у меня появлялись интересная работа, достаточно свободного времени, общение с молодежью, а также зарплата в 320 рублей. Через пару лет работы доцентом на кафедре меня снова пригласили на высокую, хорошо оплачиваемую должность вне стен университета. Я почти согласился и направился сниматься с партийного учета (таково было условие). Пришел к секретарю парторганизации, который меня остановил, сказав, что видит во мне будущего заведующего кафедрой. Честно признаться, мне это польстило. Я опять остался в университете и стал завкафедрой. Потом, спустя годы, когда накопился опыт, мне доверили ректорство. Таким образом, я даже перевыполнил свои планы!

19 – Хотели бы Вы вернуться в студенчество либо внедрить в настоящее что-то из ваших студенческих времен?

– Я не хочу возвращаться в студенчество, так же, как никто не хочет возвращаться в детство. Об этом поют в

незамысловатой песне, но если задуматься серьезно, то каждый возраст имеет свою прелесть и возможности, которые надо использовать по максимуму. Относительно второй части вопроса мне вспоминается, о чем говорят практически все иностранцы, приезжающие к нам в гости. Они прекрасно видят то, чего у них давно нет, и то, что у нас еще частично сохранилось, – это отношение людей друг к другу, социальная сплоченность, можно сказать, даже коллективизм. Раньше, конечно, это было более выражено... Поэтому я бы с удовольствием возродил поездки в колхоз и стройотряды, совместные походы в кино и в театры, встречи с интересными людьми, студенческие посиделки. Лишенная этого молодежь становится более прагматичной. Сейчас, когда предлагаешь студенту что-нибудь сделать, то он сразу задается вопросом: а что я с этого буду иметь?

20 – Постоянно находясь в студенческой среде, что Вы можете сказать о нынешней молодежи? Действительно ли есть существенная разница между поколениями?

– Огромная разница! Несмотря ни на что, нынешние студенты в десятки, а может быть, и в сотни раз лучше студентов того поколения. У них намного больше потенциала и доступа к любой информации. У них есть возможность путешествовать, чего я в свое время не сделал (странствовать надо было, а не сидеть в читальных залах!). Кроме того, все изменения, произошедшие за последние 20 лет, пошли им на пользу. Я абсолютно точно уверен, что нынешние студенты добьются многого и сделают для нашей страны гораздо больше. Я положительно к ним отношусь и не согласен с теми, кто ставит в пример им прежние времена и нравы.

21 – И все же времена и нравы меняются. Сейчас уже нет среднестатистической молодежи – почти каждый индивидиуальность и по-своему самовыражается. Как Вы реагируете на такие

вольности, как нестандартные прически и макияж, современный маникюр и короткие юбки студенток?

– Моя реакция – положительная, мне всегда нравились красивые женщины. Раньше мы так шутили: «Вон идут две девушки – одна красивая, а другая с математического факультета». Теперь эта шутка не актуальна. Думаю, не стоит об этом долго разглагольствовать, лучше пройтись по нашим коридорам и увидеть все собственными глазами. Касательно самовыражения, я против ограничений. Каждый человек создает самого себя и ищет то, чем он отличается от всех остальных. В поисках этого он самовыражается и самореализуется. Мир прекрасен именно таким разнообразием. Вот уже начинается серьезная игра, да?

22 – Скорее она подходит к концу, и, судя по Вашим рассказам, Вы достаточно демократичный человек. В таком случае, как Вы относитесь к тандему «студент-преподаватель»?

– Я за партнерские отношения, но за высокую ответственность как одних, так и других перед тем, чем они занимаются. Я против авторитарности и требую такого же отношения к студентам от моих коллег. Мы не можем существовать без студентов, а студенты не могут без нас. Поэтому мы должны быть на их стороне.

– **Григорий Леонович, а у нас партия!**

– Я сдаюсь! Я проиграл!

– **На самом деле это мы поддались на Ваше обаяние. Так что проигравших здесь нет!**

– Я остался в выигрыше? Тогда я разрешаю вам еще немножко меня помучить.

– **Тогда каковы Ваши пожелания современным студентам?**

– В целом, желаю им брать как можно больше от студенческой поры, так как этот особый период жизни не повторится никогда. Рекомендую как можно больше ходить на концерты (в театры, музеи), как можно больше познавать, как можно больше работать и как можно больше

отдыхать. Да! И не забывать о самом главном: стать хорошими специалистами. Потому что сейчас происходит определенная смена ценностей в нашем обществе и студенты сами понимают, что уже недостаточно только диплома о высшем образовании – требуются конкретные знания и навыки, хорошие оценки и рекомендации. И хочется всем пожелать как можно больше весны в сердцах, любить и быть любимыми!

– Жмем руки?

– Жмем!

POLITICUL ȘI ECONOMICUL SE INTERSECTEAZĂ TOT MAI MULT – SOCIETATEA SUFERĂ

*(Interviu cu profesorul Grigore Belostecinic, realizat de
Valeriu Canțer și Elena Ciornaia, 2009)*

Despre criza economică și cea financiară se vorbește tot mai des și în Republica Moldova. Vorbesc despre ea nu doar oamenii simpli, care, se pare, au simțit efectele ei ceva mai devreme, dar și autoritățile care au recunoscut, abia de curând, că Moldova, într-adevăr, se confruntă cu o criză economică profundă, în majoritatea domeniilor, astfel încât au început să se gândească și la soluții.

De exemplu, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă spune că lucrează la un plan anti-șomaj în cadrul planului mai amplu al Guvernului pentru depășirea crizei economice. Aceasta vede soluția prin crearea locurilor de muncă la sate și propune să li se ofere tot felul de facilități fiscale celor care doresc să-și deschidă afaceri la țară. Agenția recunoaște că se gândește, în primul rând, la moldovenii care revin cu bani din străinătate, lucru ce displace celor ce caută un loc de muncă și care spun că planurile Guvernului nu prea au

nimic în comun cu viața reală. Situația pe piața muncii s-a înrăutățit, mai ales după revenirea de peste hotare a moldovenilor rămași acolo fără serviciu. Mulți dintre ei au început să facă cozi la Agenție ca să se angajeze în Moldova.

Amintim că, la începutul acestei luni, câteva portaluri specializate pe probleme ale pieței forței de muncă constatau că piața de joburi din Chișinău e în recesiune. Din statisticile oficiale deducem că la începutul acestei luni (mai – n.r.) își căutau de lucru peste 50 de mii de persoane, de două ori mai multe decât în luna similară din anul trecut, în timp ce erau ofertate numai 4 mii 700 de locuri vacante, cu aproape o pătrime mai puțin decât acum trei luni.

Invitatul nostru este prof. univ. dr. hab. Grigore Belostecinic, rectorul Academiei de Studii Economice.

Autoritățile moldovene au adoptat măsuri anticriză chiar înainte de a recunoaște efectele pe care recesiunea globală le are asupra economiei naționale, susține rectorul Academiei de Studii Economice, Grigore Belostecinic, într-un interviu pentru Europa Liberă. El s-a referit, întâi de toate, la politica monetară promovată de Banca Națională a Moldovei – micșorarea ratei de bază a dobânzilor, reducerea rezervelor obligatorii ale băncilor comerciale etc. – prin care s-a încercat facilitarea accesului agenților economici la finanțe. Până și măsurile anunțate de Agenția Națională a Ocupării Forței de Muncă privind susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în localitățile rurale reprezintă acțiuni promovate de mai multă vreme, afirmă Grigore Belostecinic. Rectorul ASEM a adăugat, însă, că nu există rețete exacte pentru depășirea crizei, fiecare încercând să o facă în felul sau.

„Trebuie, în primul rând, să aducem în concordanță veniturile și cheltuielile noastre și acest lucru deja a și început. Mă refer la optimizarea cheltuielilor publice de la bugetul de stat. Doar sunt foarte bine cunoscute aceste reduceri, chiar considerabile, cred eu, ale finanțării sectorului public al economiei de la bugetul de stat. În plus, trebuie să intensificăm promovarea unor proiecte investiționale care presupun folosirea într-o măsură mai mare a forței de muncă. Mă refer aici, în

special la dezvoltarea infrastructurii economice – drumuri, rețele de comunicare, modernizarea satelor moldovenești, domeniu unde avem foarte mari rezerve. Mă refer la aprovizionarea cu apă, sisteme de canalizare. Cu alte cuvinte, trebuie să menținem un grad cât mai mare de ocupare a populației în câmpul muncii, dar și a capacității de cumpărare a populației”, a subliniat Grigore Belostecinic la întrebarea în care parte ar trebui autoritățile să-și concentreze atenția pentru a proteja cât mai eficient cetățenii de efectele crizei.

Structura economiei moldovene, adică lipsa domeniilor celor mai afectate la nivel global cum ar fi industria auto sau cea siderurgică, precum și remitențele care, deși în scădere, continuă să acopere cu lichidități economia țării, sunt atuuri care trebuie luate în considerație atunci când se vorbește despre criza în Moldova, crede rectorul ASEM.

În opinia sa, R. Moldova nu poate decât să aștepte redresarea situației la nivel global, care va influența pozitiv economia sa, la fel cum a afectat-o negativ criza mondială.

Totodată, întrebând fiind rândurile cui ar putea să le îngroașe noii șomeri – ale simpatizanților comuniștilor sau opoziției, Grigore Belostecinic a refuzat să comenteze legătura dintre criza economică și cea politică din Moldova, declarând doar că este afectată societatea din Republica Moldova în întregime.

„MOLDOVA NU A ATINS ÎNCĂ PUNCTUL DE JOS AL CRIZEI”

***(Interviu acordat publicației „Business Expert” de către
rectorul Academiei de Studii Economice din Moldova,
Grigore Belostecinic, 2009)***

–2009 se anunță a fi greu pentru absolvenții cu profil economic. Companiile fac mai degrabă disponibilizări decât angajări. Vom avea un nou val de șomeri cu diplomă?

–Suntem în criză, iar o mare parte din companii și-au stopat activitatea. Asta ar putea să ducă la scăderea cererii față de absolvenții ASEM-ului. Dar astfel de probleme au existat și până acum. Au mai fost perioade de criză, or noi am continuat să pregătim cadre. Pe piața muncii au fost mai întotdeauna probleme cu angajarea tinerilor specialiști, mai ales când majoritatea companiilor cer „experiență” de la tânărul absolvent. Apropos la acest subiect, de fiecare dată când mă întâlnesc cu foști studenți ai ASEM, actuali directori de întreprinderi mari, îi întreb: Domnilor, cereți de la absolvenți experiență. Dar voi ați avut experiență atunci când numai ați absolvit? Evident că nu.

–A suferit, cumva, programul de studii modificări în condiții de recesiune? Sunt predate ore de luptă anticriză?

–Curriculumul universitar nu este atât de flexibil pentru a fi schimbat în legătură cu orice eveniment din economia Republicii Moldova. Este un plan de învățământ care trebuie respectat și, la nevoie, se introduc modificări. Nu am inclus cursuri speciale de depășire a situației de criză financiară și economică, dar compensăm acest lucru prin alte activități. Am organizat recent un simpozion la care am auzit referate extraordinare despre situația actuală din economia țării. Sunt absolut convins că la cursuri majoritatea profesorilor abordează situațiile de criză. O fac și eu, de altfel, deoarece această situație prezintă un interes special.

–Unde se află în opinia academică ieșirea din criză?

–Acolo unde a și început. În economia enorm de mare a Statelor Unite ale Americii, care asigură o treime din produsul mondial brut. Zic lucrul aceste pentru că nu toți conștientizează dimensiunea adevărată a economiei americane – 30% din produsul brut, urmată de Japonia, Germania cu 6,7% și Federația Rusă cu 0,9%. Economia din SUA a determinat expansiunea crizei și, probabil, că acolo se va începe și ieșirea din recesiune. Există unele simptome că această economie deja începe să-și revină din șoc. În Republica Moldova, din câte se pare, nu am ajuns încă la punctul de jos al crizei. S-ar putea ca recesiunea să fie mai adâncă în lunile ce urmează, după care vom vedea în noiembrie-decembrie primele simptome de refacere. Noi am intrat, din anumite considerente, mai târziu în criză și mai târziu vom depăși acest șoc. Statele care au recunoscut criza, au discutat pe larg soluțiile și acum se îndreaptă spre acțiuni anti-criză și post-criză, în timp ce noi încă mai polemizăm: este sau nu criză?! Economia moldovenească este mică și deschisă. Atunci când toți creșteau, am beneficiat și noi de creștere, când e criză, „beneficiem” și noi de ea.

–S-a anunțat existența unui plan guvernamental anticriză. Ce măsuri intuieți că ar trebui să conțină acesta?

–Când încă nici nu se vorbea oficial despre criză, Banca Națională luase de fapt măsuri tipice anticriză. Mă refer la reducerea rezervelor obligatorii, diminuarea ratei de bază, măsurile anti-inflație. Deciziile dure cu caracter economic, dar și unele cu un caracter neeconomic, aprobate în noiembrie-ianuarie, deja au consecințe asupra economiei. Mă refer la scăderea activității investiționale, a producției industriale, ar putea urma probleme de șomaj.

Sectorul financiar a fost mai puțin afectat de criză, pe când în sectorul real s-a observat reducerea producției, a orelor de lucru, a numărului de angajați. Pe de altă parte, în Moldova este mare ponderea agriculturii care se orientează spre autoconsum și, astfel, se resimte mai puțin criza. Totodată, nu sunt de acord cu afirmațiile că remiterile de peste hotare nu influențează creșterea veniturilor la bugetul de stat.

Dacă se va păstra stagnarea economică, cel puțin se va evita creșterea negativă, consider că va fi un succes pentru Republica Moldova. *În ceea ce ține de măsuri anticriză:*

Unu. Trebuie revăzut bugetul de stat. De redus cheltuielile sociale. Nu mă refer la plata pensiilor (care, oricum, nu este clar de ce s-au majorat, știind că intrăm în criză), a burselor și salariilor pentru bugetari. Mă refer la obiecte de menire sociale care urmau să fie construite. Să renunțăm temporar la ele.

Doi. Este apreciabilă intenția de a investi în infrastructură. Nu neapărat în cea de natură economică, ci și cu tentă socială – apă, canalizare, drumuri, gazificare etc. Dezvoltarea infrastructurii aduce noi locuri de muncă. Deci obținem o ocupare mai mare a populației și menținerea solvabilității. Când omul nu are salariu, scade cererea, scade producția, importul și așa apare un cerc vicios.

Marele economist Keynes spunea că, în condiții de criză, putem să punem oamenii să sape gropi, iar ulterior să le astupe. Nu contează logica activității, important e ca oamenii să aibă de lucru și salarii.

– Există voci care spun că statul ar trebui să susțină acum direct producătorii, deoarece, mărinde veniturile și menținând cererea, se subvenționează, de fapt, producătorul străin. Pentru că moldoveanul cu mai mulți bani în buzunar tot produse străine cumpără...

– În Spania, cetățenii care vor să schimbe o mașină veche pe una nouă primesc o subvenție de 2 mii de euro. Se face clientul mai solvabil, dar și uzina auto are de lucru. Se urmărește un dublu efect: susținerea producătorului, dar și a populației. Eu nu cred că întreprinderile moldovenești vor reduce prețurile sau vor fi mai competitive, dacă vor primi bani de la stat. Pur și simplu, vor încerca să obțină un profit suplimentar. Personal, sunt împotriva protecționismului.

– Ne putem aștepta la probleme de personal atunci când se va reveni la normalitate?

– Noi, universitățile, ne dorim întotdeauna ca cererea să fie mai mare pentru forța de muncă. Ni se reproșează că pregătim prea multe cadre pentru economie. Nu sunt de acord cu această ipoteză.

Problema nu e că avem mulți specialiști, ci că avem puține locuri de muncă. Am făcut o analiză în baza datelor de la Biroul forței de muncă, în care se constată că cea mai mare cotă de șomeri provine din cei care nu au deloc instruire, urmează persoanele cu studii medii și tehnice, iar cei mai puțini șomeri sunt printre cei cu studii superioare. Da, unii dintre ei nu lucrează conform specialității, dar nu ar trebui să ne deranjeze acest fapt, ei, oricum, se vor promova în funcții mai mari având o pregătire mai bună. Studentul capătă la universitate valoare adăugată. O persoană care a intrat la facultate nu este și nici nu poate fi aceeași la ieșire. Un exemplu de extremă: un taximetrist cu studii superioare își va face întotdeauna mai bine lucrul și va tinde să progreseze.

– Dar în ce măsură studiile economice din Republica Moldova sunt competitive cu cele de peste hotare?

– ASEM a implementat sistemul de management al calității ISO 9001, fiind prima instituție de învățământ din Moldova care a obținut o astfel de certificare. Dacă spunem că vinurile din Mileștii Mici sunt certificate în sistemul ISO și sunt recunoscute pe piața europeană ca respectând anumite standarde, la fel și procesul de studii la ASEM respectă standardele. Posibilitățile financiare ale universităților moldovenești sunt, însă, incomparabile cu cele din Occident. Or, ar trebui să ne pună pe gânduri faptul că bugetul unor instituții americane sau din Europa este de câteva ori mai mare decât cel al Republicii Moldova. Totuși, mulți absolvenți de-ai noștri lucrează peste hotare. M-am bucurat să întâlnesc în Atlanta la compania „General Electric” un absolvent al ASEM-ului lucrând în calitate de conducător de departament financiar sau un altul fiind șef de finanțe la o bază militară americană.

– Cândva exista o practică de pregătire a specialiștilor conform cererii întreprinderilor. Se mai procedează în acest fel?

– Da, însă nu într-o măsură atât de mare. Din păcate, nu avem experiența din Occident când înseși companiile sunt interesate să susțină învățarea noilor manageri și specialiști. Dar, facem și noi primii pași. Recent am implementat un proiect

în colaborare cu Moldcell. Împreună am elaborat un ciclu de ore ce țin de anumite aspecte de activitate a acestei companii: resurse umane, marketing, management, finanțe etc. Angajații Moldcell au predat prelegeri. Este o încercare reușită de a atrage mediul de afaceri într-un parteneriat cu învățământul superior.

**„MOLDOVA, PROBABIL, TREBUIE SĂ ALEAGĂ:
ÎNTRE ORDINEA DISTRUCTIVĂ ȘI DEZORDINEA
CREATIVĂ...”**

(Perpetuum matinal, Radio „Vocea Basarabiei”, 19.09.09.

*Moderatorul emisiunii: Efim Josanu (adaptare – Liuba
Lupașcu). Invitat – dl Grigore BELOSTECINIC, rector
ASEM)*

–Dle Rector, cât de bună s-a dovedit a fi pentru dvs. alegerea carierei în știință versus cea de om de afaceri, cel puțin?

–Este o alegere a mea, calea pe care am parcurs-o, din moment ce am absolvit facultatea respectivă și aveam să optez pentru știință sau sectorul real al economiei. Petru Secrieru, decanul facultății, un om de o inteligență deosebită, mi-a sugerat să rămân la catedră, considerând, probabil, că dispun de acele capacități și aptitudini, ce-mi permit să apar în fața studenților. Am ales, deci să fac carieră în domeniul învățământului și nu regret acest lucru. M-am convins că atunci când dorești să obții ceva și mai depui și eforturi în acest sens, de regulă, îți reușește.

–Modest ca întotdeauna, dle Rector. Oamenii mari sunt întotdeauna modești...

Recunosc că în perioada sovietică aveam față de oamenii din business o atitudine de compasiune. Îi consideram niște pragmatici lipsiți de veleități romantice, întotdeauna calculând, recalculând, necruțători și avizi în competiția lor pentru avuție. În turnul meu de fildes, mă

credeam un filosof, care privea vânzoleala concurenței ca pe un ridicol spectacol al deșertăciunii. Încă până nu demult nu-mi dădeam seama că sunt prizonierul vechilor prejudecăți pe care le-am luat cu mine din „cușca” regimului ce m-a format după calapoadele sale brutale și care s-a străduit metodic, din răspuțeri, să-mi inoculeze disprețul, desconsiderația pentru avuția personală. Am intrat în tranziția spre democrație cu falsa rușine că a visa la bogăție, ca să nu zic la o decentă bunăstare omenească, e ceva acceptabil doar pentru firile mercantile, incapabile să cuprindă sferile spiritualului. Numai atunci când m-am ciocnit cu fruntea de realitate, mi-am dat seama cât de mult greșeam. E așa sau nu?

–Sunt niște prejudecăți, care-și au temelia în educația pe care am primit-o noi încă pe timpurile sovietice, fiind sub influența deosebită a ideologiei vechi, prin care s-a dorit să demonstrăm că suntem alții decât lumea care ne înconjoară, că avem alte valori, altă atitudine față de bogăție, că trebuie să avem alte comportamente în societate, în condițiile în care eram toți egali...Istoria a demonstrat că nu putem să fim toți egali. Or, în 1990,91 nu doar s-a dărâmat un regim și un imperiu, a plecat în istorie fosta URSS, ci s-au schimbat complet și valorile, atitudinea față de oameni. Să ne împăcăm cu gândul că oamenii sunt diferiți și dacă acceptăm că suntem în procesul de constituire a unei societăți bazate pe capital, trebuie să tolerăm în ea și prezența capitaliștilor, adică a oamenilor bogați. Bogăția este un domeniu analizat și supus investigațiilor profunde din cele mai vechi timpuri, începând cu primii care s-au dedicat cercetărilor economice – mercantiliștii, la care v-ați referit. Atitudinea a fost întotdeauna diferită, iar tendința de a acumula bogăție, fie individuală, fie pentru stat sau popor, este una foarte bună...

–Nu că doar bună, chiar recomandabilă...

–Și necesară!

–Pentru că undeva, regimul de altădată a produs o ruptură în felul nostru de a gândi. Aici se ascunde și sâmburele invidiei tradiționale moldovenești: „dacă moare capra ta să moară și a vecinului”. Deși zicalele sunt cam

aceleași la toate popoarele, cea cu capra e doar a noastră. Pentru americani, de exemplu, bogăția vecinului este apel la îndemnul spre bogăția proprie. Ei spun, ca și noi, de altfel: mai bine mai târziu decât niciodată, dar adaugă faptul că e și mai bine la timp, decât prea târziu. Cât de târziu a plecat socialismul de la noi?

– Târziu. Dar a plecat, demonstrând că nu e în stare să acumuleze bogăție, iar această competiție între socialism și capitalism, în care am fost implicați atât de mult timp, a arătat doar că socialismul ca structură nu are șanse și e sortit eșecului.

– Păi da, Churchill a spus, referindu-se la URSS, că trebuie să fii genial, ca să transformi un țărâm atât de mare și bogat într-un stat atât de sărac. Extraordinar. Am moștenit o sărăcie dură și o mentalitate păcătoasă.

– Și cea din urmă e mult mai greu de schimbat. A fost ușor să schimbăm la începutul anilor '90 – regimul de guvernare. A fost ușor să declarăm unele obiective ce urmau a fi atinse, dar a fost mult prea dificil să schimbăm mentalitatea. Și faptul a fost penalizat prin revenirea, mai târziu, la unele valori depășite anterior, pentru a înțelege încă o dată că atunci când îți propui atingerea unui obiectiv, trebuie să depui efort și să mergi până la capăt.

Or, nu mai e posibil astăzi să menții un stat izolat de tot restul lumii. Noi vorbim foarte mult despre globalizare, care este o realitate și în aceste condiții nu trebuie să luptăm cu ceea ce numim *globalizare*, ci să găsim metode de a ne adapta acestor cerințe, să ne implicăm în competiția care continuă lumea. Căci, viața modernă, o societate liberă este bazată pe competiție, în care supraviețuiesc cei mai puternici, mai abili, care se adaptează mai ușor la schimbări. Aceasta ar trebui să facem și noi.

Revenind la tema abordată anterior, este bine cunoscut modelul suedez: de a construi un stat ideal. S-a încercat o trecere lentă, fără revoluții, de la o societate capitalistă la una ideală, adică mai socialistă. Dar condițiile au fost foarte specifice. S-a constituit un cartel, sub forma unei înțelegeri la nivel de stat între Sindicate (o organizație monopolistă în

Suedia), Guvern, Patronat. S-au înțeles să nu iasă banii din țară, pentru a investi în alte domenii; să crească salariile, dar nu cu ritmuri mai mari decât creșterea productivității muncii...etc. Și a fost posibil doar atât timp cât Suedia a putut fi protejată de consecințele globalizării. Îndată ce s-a implicat activ în acest proces internațional, a devenit imposibil. Faptul se referă și la R. Moldova. Nu putem opune rezistență acestor tendințe stabilite la nivel mondial, regional sau european. Republica Moldova trebuie să obțină beneficii din oportunitățile globalizării, integrării economice europene și regionale și să diminuăm eventualele riscuri la care suntem supuși la fel ca orice stat, fie mare sau mic, din întreaga lume.

– **Revenind la actualitatea noastră, mă gândeam la criză. M-a șocat expresia unui laureat al Premiului Nobel pentru economie, Josef Stiglitz, care, în „Analiza piețelor cu informație asimetrică”, caracteriza, la începutul acestui an, foarte paradoxal: „Întregul sistem bancar, care a declanșat criza, s-a bazat pe ideea că un prost se naște la fiecare minut, iar jumătate din proști trăiesc în Europa”. Din spirit contestatar m-aș revolta, zicând: Dle Stiglitz, și cealaltă jumătate în America rămâne?**

Ce e cu această criză, dle Rector, de unde vine, când va sfârși?

– De mai bine de un an criza rămâne în topul temelor abordate, antrenându-i în proces, inclusiv pe cei mai puțin informați cetățeni ai țării.

E și firească învinuirea adusă Americii în acest caz, or, actuala criză financiară, transformată în una economică mondială, acolo începe (din cauza lipsei de lichiditate în sistemul bancar). Aceasta fiind din cauza nerambursării marilor credite, oferite populației pentru construcția și procurarea de locuințe. Evident, luând în considerație dimensiunile enorme ale economiei acestui stat, era și firesc să implice consecințe asupra economiei întregii lumi, inclusiv a Europei. Voi aduce drept argument câteva cifre: ponderea economiei americane în PMB (produsul mondial brut) este de 25-30%. Urmează Japonia și

Germania cu câte 6,8-7%. Pentru comparație: ponderea PIB-ului Rusiei în PMB e de doar 0,8-1%.

Să știți, însă, că economia americană a fost întotdeauna și generatoare de creștere economică. Și acum, când apar primele simptome de stabilizare, revenim și noi la speranța că și la noi situația se va îmbunătăți, chiar dacă va fi mai târziu, pentru că mai târziu am recunoscut că ne-a călcat criza pragul. Convingerea mea e că noi trebuie să trăim această perioadă cu pierderi cât mai mici posibile. Apoi nu e criza economică cea mai grea povară pentru țara noastră. Criza de moralitate e ceea ce ne doare mult mai mult. Aceasta ar putea să treacă mai greu, până la o schimbare de atitudine, de comportament, de grijă a individului față de ceea ce este în țară...

– **Perfect exprimată această necesitate de a intra pe o altă vultură a moralității. Volens-nolens, criza, ca și comunismul e un „rău necesar, pe care trebuia să-l trecă omenirea”, vorba lui Papa Ioan Paul al II-lea, dar...**

– Dar, dacă alte țări, fugind de socialism atunci, la începutul lui 1990, au stabilit clar și tranșant unde vor să ajungă, atunci noi, spre regret, am balansat foarte mult timp în intenția de a ne determina, a găsi calea pe care s-o urmăm. Nu era clar: ne dorim întoarcere spre socialism, un comunism luminos și utopic, sau să construim o societate liberă, bazată pe concurență liberă, în care fiecare dintre noi, ca cetățeni, și orice agent economic să aibă șanse egale de a se manifesta. Statul e cel care trebuie să-și asume, în acest caz, marea responsabilitate de a pune aceste modele de dezvoltare economică, specifice unei societăți moderne, în favoarea întregii societăți. Aici am vrut să zic că nu poți să stabilești cum să ajungi undeva, fără a-ți pune clar acest scop: unde vrei să ajungi?! Ar trebui să ajungem la un consens național asupra faptului ce dorește să facă Republica Moldova și unde dorește să ajungă.

– **Este foarte important ceea ce spuneți. Dar este un proverb latin: „Îți lipsesc toate, când îți lipsesc banii”. Atunci când vorbești de moralitate, mi-am amintit de un gând scos „din adâncuri” de către cel mai longeviv premier**

al țării noastre: „Să avem mai întâi ce pune pe limbă și apoi să gândim ce limbă vorbim”. Mitul, oricât de tâmpit, prinde. Iar un om politic niciodată nu ar fi avut dreptul să confunde niște noțiuni științifice.... Dar asta s-a întâmplat. E un trecut...

Datoriile importante nedeclarate față de sectorul economic, socializarea bugetului, stagnarea economiei, aprofundarea sărăciei și căderea unor indicatori economici sub nivelul anului 2001. Sunt doar unele din moștenirile guvernării comuniste în R. Moldova în ultimii 8 ani. PIB-ul pe cap de locuitor în RM este puțin peste 3 mii \$, în timp ce în România e 12, 2 mii \$, în Ucraina – 6,9 mii \$ în Georgia, care a trecut printr-un război, de aproape 5 mii \$. Sunt date din articolul „Moștenirea comunistă: sărăcia s-a aprofundat în RM în perioada în care comuniștii au fost la guvernare”, semnat News In. Ce credeți?

– Sigur că am o atitudine față de tot ce se întâmplă în această țară, inclusiv față de moștenirea care a rămas noii guvernări a RM, dar vreau să revin și aici la un pic de istorie. Am fost și noi studenți la facultățile economice încă pe timpurile sovietice și pentru a arăta bunăstare, comparațiile și analizele dinamice se făceau în raport cu anul 1913, ca lucrurile să aibă o tendință pozitivă. La fel și noi, în ultimul timp, toate analizele economice pe care le facem, luăm ca punct de comparație anul 2001, atunci când comuniștii au venit la putere, pentru a arăta că avem o dinamică pozitivă la capitolul multor indicatori economici. Părerea mea e că nu trebuie să luăm ca referință anul 2001, ci să facem o comparație în raport cu alte state, cu care am pornit cam de la același nivel sau chiar comparativ cu statele vecine, în raport cu care economia RM este mult mai modestă și are probleme foarte mari. Mulți indicatori, inclusiv PIB-ul pe cap de locuitor și nivelul de salarizare a personalului companiilor, indiferent de forma de proprietate – lasă mult de dorit. Productivitatea muncii în RM constituie doar 14 la sută în raport cu cea medie atinsă de Uniunea Europeană în 27 de state. Pentru comparație, în România este 42 la sută, alte state 60-72% (fostele țări cu care

am fost aproximativ la același nivel de dezvoltare economică). Bine, noi spunem că un economist poate să trateze orice indicator, orice cifră, dându-i în același timp valență pozitivă sau negativă, depinde ce scop urmărește prin comentariu. Dar situația este așa cum este. Tristă. Apropo, la sfârșitul anilor 1999, 2000, cred eu, situația în economia RM era mult mai favorabilă decât cea pe care o avem acum. Atunci, în sfârșit, ne reușise să stopăm declinul economic. Apăruse prima creștere economică, fie neesențială, ea producea oportunități de creștere economică durabilă pentru anii care urmau. Acestea au fost foarte bine valorificate de guvernarea care a venit în 2001. Însă, spre mare regret, acele resurse administrative care au fost folosite pe larg la începutul acelei perioade, s-au epuizat foarte repede. Drept consecință, în continuare a scăzut considerabil și ritmul de creștere economică, și creșterea veniturilor bugetului de stat. Or, o creștere reală și durabilă poate fi asigurată doar în condiții de libertate economică și atunci când agenții economici au condiții egale de activitate, având șansa să câștige cel care este mai puternic, mai activ, mai instruit și nicidecum cel care este protejat și susținut prin modalități mai puțin oneste.

– Dle Rector, dacă tot vorbim de moralitate, o să vă rog să vă referiți la impactul exodului masiv de moldoveni peste hotare. Care ar fi, inclusiv în termeni economici, dar mai ales sociali, drama pe care urmează să o trăim?

– Consider că abia urmează să constatăm consecințele exodului masiv de populație în străinătate, chiar dacă au fost și unele efecte pozitive de moment, remitențele – ca sursă din care s-a completat masiv bugetul statului sau care a susținut, în mare parte, activitatea economică în RM. (Apropo, remitențe, acest termen e absolut nou, încă nu poate fi găsit în dicționarele de specialitate).

Consecințele negative abia urmează să apară. Mă refer, în primul rând, la destrămarea familiilor. Am avut posibilitate, în această vară, să merg la țară și am constatat că satele moldovenești sunt într-o stare deplorabilă. Unele sunt pe cale de distrugere, chiar dispariție. Ce trebuie să conștientizăm

neîntârziat e că ne-am menținut ca popor anume grație satului moldovenesc. În cazul în care s-ar rupe aceste rădăcini, ar putea să apară și probleme mult mai grave, care țin de viitorul nostru ca popor.

Apropo, Republica Moldova rămâne în Europa ca statul cu cel mai mic nivel de urbanizare. Aproape 64% din populația țării locuiește în mediu rural. Iar mediul urban înseamnă nu doar centre de creștere economică, mai înseamnă și calitatea vieții, servicii de educație, medicale mai bune. De aceea ar trebui să ne preocupe mai mult problema satelor moldovenești.

– Din an în an se repetă aceeași problemă. Pentru 1 litru de apă cu “fâs”, cum zice lumea – dăm până la 10 kg de grâu. Cum s-ar putea rezolva această situație dureroasă pentru țărănul moldovean: comercializarea produselor agricole?

– Este o situație anormală, dar sunt și de părerea că țăranul nu trebuie să fie cel care să-și ducă producția agricolă s-o comercializeze el însuși la piață. Trebuie să ajungem în situația în care lui îi va fi mult mai convenabil să o predea unor intermediari comerciali, care trebuie să facă acest lucru, dar care să o facă în condiții absolut libere și respectându-se interesele ambelor părți. Or, și aici ajungem la o monopolizare totală și nedeclarată a acestor posibilități, de a avea acces la piețele interne și, de ce nu, chiar și la piețele externe de desfacere. Trebuie să recunoaștem că atât importurile, cât și exporturile sunt monopolizate de un număr limitat de agenți economici. Iar monopolismul înseamnă a dicta condiții, a pune bariere artificiale uneori la unele activități economice ale altor agenți. Atunci când vom avea un sistem economic care să funcționeze totalmente în interesele tuturor participanților la procesele care au loc în cadrul pieței (mă refer aici la producător, dar și la stat), vom avea succes și aceste relații.

– Vine o nouă guvernare, niște tineri „foarte porniți pe bine”. Care ar fi recomandările dvs. pentru ei? Ce trebuie să facă?

– Personal, am speranțe foarte mari în guvernarea care vine. În majoritatea lor sunt persoane bine instruite, cu practică

acumulată în activitățile pe care le-au desfășurat anterior și vreau să cred că vor asigura această schimbare a lucrurilor spre bine. Evident că trebuie să începă cu o analiză exhaustivă, totală a situației actuale din economia Republicii Moldova și să vină cu un program vast de dezvoltare economico-socială a țării pentru întreaga perioadă de guvernare. Eu sunt absolut convins că vom fi martorii unui program de guvernare foarte bine pus la punct, bazat pe acele principii care au stat la baza formării Alianței pentru Integrare Europeană.

Întrebări de la ascultători

Actrița Ninela Caranfil:

– Am fost invitată la ASEM de vreo câteva ori la manifestări culturale extraordinare, m-a impresionat ceea ce s-a întâmplat acolo. Dle rector, v-am admirat de la distanță și sunt o admiratoare a dvs. Spuneți, vă rog, în această criză de moralitate, cum dvs., ca personalitate v-ați păstrat moralitatea? Las-să știe și alții secretul, pentru că am făcut compromisuri, în special noi, intelectualii, și mă doare sufletul pentru unii că nu și-au păstrat verticalitatea. Or, dvs. sunteți unul dintre puținii care ați făcut-o și pentru aceasta vă admir!

– Mulțumesc mult, în special pentru impresia bună despre ASEM, instituție pe care o conduc de mai bine de 8 ani și căreia i-a reușit multe, chiar în vremuri vitregite de tranziția interminabilă. Probabil nu există rețete nici aici, recomandate tuturor, referitor la comportamentul în situații de criză, situații critice. În genere, adevărata structură a omului se cunoaște în astfel de situații. Este important să simțim responsabilitatea care ne aparține și să nu fim indiferenți față de ce se întâmplă în jurul nostru, iar uneori să avem îndrăzneala și curajul să ne expunem părerea, chiar dacă ar putea să intre în contradicție cu părerea altora.

Ștefan, Chișinău:

– Cu ce poate să contribuie colectivul de savanți ai ASEM, ca să ieșim cât mai repede din criză?

– Toți oamenii de știință din RM, și cei de la ASEM inclusiv, nu au fost vreodată indiferenți față de situația în care a intrat țara noastră, față de criză. Ba mai mult, noi de fiecare dată

ne-am expus atitudinea noastră, fie în prezența celor care au fost la Guvernare, fie în prezența dnei prim-ministru Greceanâi, prin care am sesizat opinia publică referitor la faptul că Moldova intră tot mai mult într-o criză economică și financiară profundă, dar, spre regret, nu am fost auziți, ba dimpotrivă - asigurați că totul este normal, sub control, pentru ca imediat după alegerile din 5 aprilie să se anunțe că noi deja am depășit situația de criză. Noi am sugerat necesitatea elaborării unui program anti-criză în RM, pe care nu-l avem la moment, spre regret, și care ne face unicii în zonă prin această lipsă. Or, era absolut necesar să se facă modificări la Legea bugetului pentru 2009, să se optimizeze cheltuielile, să fie folosiți mai rațional și eficient banii publici. Ceea ce putem face noi, e să generăm idei, să facem analize, să ne expunem părerea noastră celor care pot să le implementeze. Iar cei care pot să le implementeze sunt la guvernare și au dreptul la decizii definitive.

Intervenția moderatorului:

– **Fosta guvernare a pus accentul pe socializarea bugetului. Adică s-a încercat să se dea sărăciei un fel de decență, de cele mai dese ori prin majorări neesențiale de pensii și „pâine electorală”. Care e greutatea acestei „pâini” cu iz politic?**

– Este bine atunci când statul are grijă de populația sa, inclusiv de categoriile vulnerabile. Dar aici problema cea mare nu e în faptul de a folosi sau nu banii pentru unele proiecte sociale. Cel mai dificil este să facem acești bani. Iată aici este de folos doctrina liberală. Eu mi-am permis să fac o mică constatare zilele acestea, gândindu-mă ce trebuie să aleagă Republica Moldova, probabil, între o ordine distructivă și o dezordine creativă. Să găsim o variantă mai aproape...

– **Asta e piața...**

– Piața nu înseamnă o lipsă totală a statului din economie. Nici cele mai liberale doctrine economice nu au exclus prezența statului. Un sistem economic se poate menține atâta timp, cât se poate proteja de abuzuri din partea pieței, dar și din partea

statului. Trebuie să majorăm salarii, pensii, burse, dar în cazul când avem acoperire financiară. Or, acum suntem în situația în care ne putem confrunta cu probleme foarte grele în asigurarea acestei creșteri.

Ion Teleman, Iurceni:

– AIE se va bucura de susținerea financiară a Occidentului. Dar toate țările europene folosesc o sursă financiară suplimentară, provenită de la populație. Astăzi populația dispune de multe miliarde de dolari și euro. S-ar putea de atras acești bani, de investit în economie, dar e asigurat sută la sută?

– Sunt absolut convins că structurile financiare internaționale și UE vor susține RM. Deja s-au făcut declarații în acest sens, se poartă negocieri în vederea acordării unor credite în condiții foarte bune, pentru o perioadă lungă de timp. Europeanii conștientizează că în cazul în care Moldova nu va fi susținută financiar pentru a ieși din această criză, costurile pe care le vor suporta și ei, europenii, cu Republica Moldova vor fi mult mai mari decât cheltuielile ce apar prin acordarea acestui sprijin masiv. Mai ales că criza, în sfârșit, s-a anunțat deschis, iar deficitul bugetar pentru primele 8 luni ale 2009 este de 2,5 mld lei sau 13% din total, adică foarte mare.

Cât privește banii populației, fiecare este liber să decidă ce să facă cu banii în plus de care dispune. Ori îi depune la bancă, ori îi investește în afaceri, dar în ambele cazuri există riscuri.

Iarăși moderatorul:

– Dle Rector, în încheiere, mi-am amintit de spusese lui Lincoln, președintele SUA: „Niciodată n-o să-l faceți puternic pe cel slab, slăbindu-l pe cel puternic, niciodată n-o să-l ajutați pe nevoiaș să-și câștige bucata de pâine, ruinându-l pe cel care plătește. N-o să nașteți frăția între oameni, învrăjbindu-i. N-o să-i ajutați pe cei săraci, nimicindu-i pe cei înstăriți. Neapărat veți plăti mai mult, pierzând și ceea ce ați câștigat. N-o să treziți niciodată interesul pentru grijile societății, dacă veți distruge în om personalitatea, lipsindu-l de inițiativă și de libertate. Mai ales niciodată n-o să reușiți să le fiți de folos oamenilor, dacă veți lucra în locul lor, făcând ceea ce pot să

facă pentru bunăstarea lor chiar ei înșiși”. Și dumneavoastră ce mesaj aveți pentru ascultătorii „Vocii Basarabiei”?

– Mesajul meu e unul mai personalizat. În timpul apropiat, ASEM va marca o zi deosebită. Suntem de-o vârstă cu statul Republica Moldova. Ba mai mult: ziua în care a fost creat ASEM, e și Ziua tuturor economiștilor din țară. Adresez felicitări tuturor celor care și-au adus aportul la dezvoltarea ASEM-ului, iar în calitate mea de președinte al Asociației Economiștilor din RM – felicit toți economiștii, care au făcut foarte multe lucruri pentru dezvoltarea acestui stat și sunt absolut convins că le vor face și mai departe. Haideti să ne implicăm cu toții în a face ceea ce se cere de la noi și ce dorește poporul nostru! Să facem împreună ca acest popor să aibă o viață mai bună! Se zice, uneori, că dacă greșește un medic, ar putea suferi un om. Dacă greșește un economist, s-ar putea să sufere societatea în întregime...Păi, haideti să facem așa ca să greșim mai rar și să producem cât mai multe lucruri bune pentru societatea noastră! Suntem un popor harnic, uneori mult prea ascultător, dar suntem capabili să scoatem societatea noastră din impas și să o plasăm în circuitul democratic, în care fiecare om să se manifeste liber.

MOLDOVA 1: „FORMULA SUCCESULUI”
(Cu Valentin Todercan, Dumitru Țurcanu și Grigore Belostecinic, Rectorul Academiei de Studii Economice din Moldova, 2009)

Dumitru Țurcanu: *Bine v-am găsit, stimați telespectatori. Astăzi la emisiunea „Formula succesului” avem invitat unul dintre organizatorii și promotorii științei economice din Republica Moldova...*

Valentin Todercan: *Grigore Belostecinic, Rectorul Academiei de Studii Economice din Moldova, membru corespondent al AȘM, este oaspetele nostru. Bine ați venit la noi!*

Grigore Belostecinic: *Bine v-am găsit și vă mulțumesc pentru invitația pe care mi-ați făcut-o.*

Dumitru Țurcanu: *Bine ați venit, dle Rector, și dacă îmi permiteți, s-o începem chiar de la alegerea D-voastră în funcția de rector. Pe atunci erați cel mai tânăr rector. Eu cred că și acum continuați să rămâneți cel mai tânăr rector dintre instituțiile de învățământ superior de la noi din țară. Numai la 41 de ani ați fost ales rector și atunci era un concurs suficient de dur pentru D-voastră. Haideți să ne amintim de acele momente și să ne spuneți cu ce ați început, care au fost primii pași în munca D-voastră de rector?*

Grigore Belostecinic: *Da, cu adevărat, așa a fost să fie, în anul 2001, atunci când am fost ales în acest înalt post, pentru a conduce o universitate printre cele mai mari din Republica Moldova și multă lume poate credea că aș putea să nu mă descurc din cauza că eram într-un fel mai tânăr decât acum. Dar acest avantaj trece foarte repede și acum putem să vorbim despre unele fapte care au intrat în istorie ori au trecut deja. Mai mult de 7 ani de când dețin acest post și nu știu, probabil că m-am descurcat în măsura în care colegii mei mi-au permis și pentru al doilea mandat să conduc ASEM-ul. Am început-o, de fapt, nu de la nimic, căci aveam anumită experiență, pornindu-mi cariera anume în domeniul învățământului și științei, chiar*

dacă am avut și alte oferte atunci când am absolvit facultatea, oferte de angajare în sectorul real al economiei. Dar au fost oameni care m-au îndrumat și m-au zis că vor să mă vadă un conferențiar și poate un șef de catedră. Acesta a fost decanul meu de facultate, regretatul Petru Secieru, care ulterior a fost și prorectorul Universității de Stat din Moldova. Zic că am venit cu o anumită experiență care am acumulat-o, pornind de la posturile mele de lector la catedră.

Dumitru Țurcanu: *Și vrem să spunem telespectatorilor noștri că D-voastră la 31 de ani erați deja decan, este o vârstă foarte tânără pentru un decan...*

Grigore Belostecinic: Nu știu, eu uneori mă gândesc că poate au fost niște întâmplări, așa în favoarea mea, dar mai știu eu...

Valentin Todercan: *Studenții D-voastră, probabil, vor și ei la o vârstă fragedă să ajungă în unele posturi de conducere, cel puțin la 30-32 de ani să ajungă decani ai unor facultăți, poate sunt și din cei care sunt discipolii D-voastră, de aceea s-o luăm metodic, să-i învățăm bazându-ne pe succesele D-voastră și dându-le exemplu.*

Grigore Belostecinic: Eu sunt absolut convins că lor le va reuși mult mai mult decât ne-a reușit nouă. Ei au o pregătire foarte bună, au posibilități mult mai mari decât am avut noi, dar revin la problema care ați abordat-o inițial. Probabil că am venit cu o anumită experiență în domeniu, or am reușit să dețin această funcție de decan de facultate, ulterior cea de șef la catedra „Marketing”, în care activez și până în prezent. Le-am combinat un timp împreună și lucrul ăsta poate mi-a fost de folos atunci când mi s-a încredințat înaltul post de rector al ASEM. M-a făcut să privesc lucrurile din exterior, fiindcă am venit din acest colectiv.

A fost, ca și orice început, cu o mulțime de probleme, v-am zis că poate unii își puneau semne de întrebare: mă voi descurca sau nu, probabil că cel mai greu pentru o persoană nou-înaintată în post este cea de a acumula deprinderi de a lua decizii. Asta, probabil, a fost cel mai complicat – atunci când vine un prim document care contează foarte mult, pe care trebuie să-l

semnezi, un document contabil, să iei o decizie care poate să influențeze soarta altor oameni, căci noi suntem un colectiv foarte mare: peste 15 mii de studenți, peste o mie și ceva de angajați. În colectivele mari sunt tot felul de probleme, adică deprinderea de a lua decizii, probabil că este una foarte importantă pentru persoana care intră într-un post, dar nu am avut mari dificultăți nici la acest capitol, m-am descurcat, sper că bine.

***Valentin Todercan:** Noi știm deja că mulți din studenții D-voastră, dar mai ales din prima promoție, cred că este și una din cele mai valoroase, cel puțin pentru corpul didactic, dar și pentru Moldova, pentru că au apărut un grup de tineri specialiști cu specialități noi, ne fac față și peste hotarele țării.*

Grigore Belostecnic: Eu am avut posibilitate să călătoresc mult, în diferite țări, adică să fiu în vizite de lucru la mai multe universități, pentru că îmi place să preiau experiența altor instituții de învățământ din lume, este un lucru foarte bun. Și chiar, uneori, mi se pare că am reușit să implementez ceva și în ASEM. Și mă bucur foarte mult când găsesc atât foști absolvenți ai instituției noastre, cât și studenți care au plecat pentru o perioadă mai mare sau mai mică să-și continue studiile la vreo universitate americană și, de regulă, la toți le reușește. Dar nouă întotdeauna ni se pare poate că celor care au fost cândva le-a reușit mai multe. Eu țin foarte mult la toți absolvenții ASEM-ului, care merită cu adevărat să fie apreciați la cel mai înalt nivel, dar și mie uneori mi se pare că acei care au fost înmatriculați în anii '91-92 au venit cu un entuziasm foarte mare și problemele care erau puse în fața științei economice, învățământului economic au fost deosebite în legătură cu această schimbare radicală, ce a avut loc în bazele economiei noului stat format Republica Moldova. Deci, veneau persoane foarte bine pregătite în învățământul preuniversitar, cărora le-a reușit foarte mult. Noi am fost prima universitate care am început să pregătim studenții noștri cu predare în limbi străine de circulație internațională (engleză, franceză, un timp germana) și aceasta le-a permis să promoveze poate un pic mai ușor și mai bine în comparație cu absolvenții altor universități.

Aici, sunt de acord cu D-voastră, găsim absolvenții noștri oriunde în lume, inclusiv în cele mai mari bănci, în cele mai mari întreprinderi.

Valentin Todercan: *Aceasta voiam să vă întreb. Țasta-i un exemplu, dar de fapt absolvenții ASEM-ului se găsesc, într-adevăr, în cele mai mari bănci și se găsesc aproape în toate ramurile economiei noastre, dar și în străinătate.*

Grigore Belostecinic: Exact. Dar sunt convins că absolvenții noștri încă se vor mai arăta pe viitor. Vă imaginați, noi de abia aveam 19 ani, adică primele promoții înmatriculate, care au absolvit de mult ASEM-ul, au acum poate un pic peste 30. Le găsim în toate structurile statului, în ministere, departamente, la cele mai înalte posturi, dar cred eu că viitorul le aparține.

Valentin Todercan: *Să vedeți că eu cred că absolvenții de azi vor fi chiar mult mai bine pregătiți decât cei care au fost în prima promoție. Cu toate că, mă repet acum, noi parcă ținem mai mult la primii copii sau, or și mezinii sunt dulci, darăștia care vin acum au la dispoziție absolut tot: informație, baza didactică, bază metodică ș.a.m.d.*

Grigore Belostecinic: Exact. Oricum, primii rămân primii. Ei sunt cei vor spune întotdeauna că noi am fost primii și lor le aparține această onoare.

Valentin Todercan: *Lor le-a fost cel mai greu. Dar le-a fost și mai ușor, pe de altă parte, pentru că noi atunci, țara noastră cel puțin, a trecut prin unele fenomene economice, cum ar fi schimbarea valutei naționale, devalorizarea și întărirea leului, macroeconomia etc.*

Grigore Belostecinic: Da, au avut posibilități mult mai mari să se realizeze, dar sunt de acord aici cu D-voastră că actualii studenți este firesc să aibă posibilități mult mai mari pentru pregătire. La începutul anilor '90, când am făcut primele achiziții de tehnică de calcul, apropo, produse pe atunci aici, în Republica Moldova, la fosta uzină „Sigma”, nouă ni se părea că am făcut un lucru foarte bun, chiar dacă au fost dintre cele mai primitive primele calculatoare pe care le-am achiziționat. În prezent avem posibilități foarte mari: orice student al ASEM-ului și orice cadru

didactic, dar, de fapt, noi le permitem și celor din afara instituției noastre să ne viziteze, să aibă acces la zeci de mii de reviste editate în toată lumea, în format electronic. Noi suntem abonați și avem posibilități de a accesa diferite informații, zeci de mii de reviste științifice, care se publică în toate limbile de circulație internațională. Intri într-o sală respectiv dotată a ASEM-ului și ai această posibilitate. E evident că informația decide totul...

Dumitru Țurcanu: *Confirm, domnule Rector. Am avut ocazia să fiu la biblioteca D-voastră și, într-adevăr, m-a impresionat. În plus, faptul că prin Internet, într-adevăr, poți să comanzi literatura respectivă și sunt un șir de servicii extraordinar de utile și, în același timp, accesibile pentru un public mai larg.*

Grigore Belostecinic: Da, dar studenții noștri, în ultimul timp, încearcă și încep să prefere într-o măsură mai mare biblioteca noastră virtuală și mă tem să nu-și piardă deprinderea de a lucra cu cartea tradițională.

Valentin Todercan: *Dar, totuși, să ne amintim de acea perioadă deloc ușoară, ca să revenim pe urmă la 2001, când ați preluat funcția de rector și nu în condițiile cele mai bune, ca acum să ajungem că mai aveți un bloc nou, care se dă în exploatare sau iată, iată se finisează lucrările, aveți complex sportiv, aveți condiții. Cum ați ajuns la aceste performanțe?*

Grigore Belostecinic: Noi avem o infrastructură foarte bine dezvoltată, mă refer la toate componentele pe care trebuie să le aibă o universitate, o universitate care este responsabilă pentru ceea ce face. Evident că s-a făcut pas cu pas. N-a fost necesar să facem după venirea mea în postul de rector ceea ce s-a făcut, inclusiv lucruri foarte bune, ba chiar multe lucruri foarte bune și de către primul rector al ASEM-ului, profesorul Paul Bran, care a pus temelia bibliotecii noastre moderne, la care s-a referit și domnul Țurcanu. Și cel de al doilea rector al ASEM-ului, domnul profesor E.Hrișcev, care a făcut eforturi foarte mari pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale. De la mine s-a cerut ceea ce nu au reușit să facă predecesorii mei și, probabil, că ceva am reușit să realizăm. Chiar zilele ăstea, implementând în ASEM „Sistemul de Management al Calității” conform standardelor

ISO-9000, trecem o procedură de audit extern, efectuată de o întreprindere specializată în a face acest audit, o companie engleză în domeniul educației și mi-a plăcut foarte mult o constatare deosebită, când ne-a zis că corespundem unor exigențe foarte mari în domeniul educației și, evident, că pe primul loc au pus Biblioteca ASEM (apropo, două din etajele acestui bloc nou de studii vor fi oferite Bibliotecii Științifice). Dorim și ne-am implicat să elaborăm o strategie de dezvoltare informațională a Academiei de Studii Economice, căci noi vorbim acum foarte mult despre această virtualitate care pătrunde în toate domeniile de activitate: e-guvern, e-comerț, e-banking etc. Și chiar dacă ați zis că v-a plăcut centrul nostru multimedia, mai avem laboratoare foarte bine dotate, tehnică de calcul etc.

Valentin Todercan: Vorbim de partea materială a Academiei, dar vreau să vă întreb și de partea științifică, de activitatea savanților economiști la D-voastră... Care este situația în acest domeniu?

Grigore Belostecinic: Noi conștientizăm responsabilitatea care ne aparține, Academiei de Studii Economice din Moldova, pentru dezvoltarea și promovarea învățământului economic în țară, a științei economice, și vreau să vă zic că, în ultimul timp, și nu în ultimul rând, în consecința implementării unui nou cod de lege în domeniul științei, activitățile de cercetare s-au dezvoltat într-o măsură mai mare și în cadrul instituției noastre, dar, probabil, că și în alte universități la fel. Noi am fost fundați, Academia de Studii Economice, în baza a trei subdiviziuni existente pe atunci: două facultăți din cadrul Universității de Stat din Moldova – Facultatea de Economie și cea de Economie a Comerțului și Institutul Național de Planificare Economică a Ministerului Economiei, pare-mi-se așa se numea pe atunci, și unul din obiectivele formării instituției noastre a fost să asigurăm această îmbinare a procesului de educație, procesului de pregătire a cadrelor cu cel de cercetare științifică. Dar, spre regret, ulterior acest institut dispăruse ca subdiviziune din cadrul instituției noastre din cauză că nu prea existau fonduri suficiente pentru a finanța cercetarea științifică. Poate au fost și unele greșeli la nivel național în acest sens, dar atunci când am venit în postul de

rector, mi-am propus să revitalizez acest centru, această structură de cercetare a ASEM-ului și am și făcut-o. În prezent avem în cadrul instituției noastre un Centru de Cercetare Economică, pe care, dacă ne reușește, îl extindem până la nivel de Institut de Cercetare Economică, care ar putea să fie (de ce nu?) poate unul de alternativă celui de la Academia de Științe. În acest context, am putea să expunem uneori păreri diferite. Adevărul apare din discuții, atunci când se confruntă mai multe idei, mai multe păreri. Adică suntem în activități, consider eu, destul de importante pentru noi, inclusiv de cercetare. În prezent, avem vreo 8 sau 9 teme de cercetare cu finanțare de la bugetul de stat prin intermediul Academiei de Științe, dar au început să apară și solicitări din partea agenților economici și mă bucură lucrul ăsta. În marea lor majoritate, agenții economici din Republica Moldova, întreprinderi, instituții, organizații, nu prea conștientizează importanța activității de cercetare, prin care se obțin informații foarte utile, necesare luării deciziilor economice. Asta este una, și doi – unii nu prea înțeleg foarte bine sau nu conștientizează, sau nu au asemenea posibilități, sau pregătire suficientă, pentru a înțelege și importanța pregătirii continue a cadrelor. În toată lumea se vorbește despre învățământul pe viață, pregătire continuă. Și ori cât de bine pregătit ar fi un angajat al unei structuri de orice gen – fie întreprindere, instituție, organizație, – dar participarea la anumite forumuri de perfecționate, seminare, conferințe este oportună. Iată acesta, aici este rolul nostru: să ajutăm agenții economici, să fim în stare să preluăm noi, în primul rând, ceea ce este nou în toată lumea și să generăm noi idei pe care apoi să le implementăm.

Valentin Todercan: În toată lumea este criză economică care vine peste noi. Ce fac, în acest caz, savanții care studiază economia?

Grigore Belostecinic: Noi trebuie să înaintăm propuneri. Chiar dacă nu suntem noi cei care sunt responsabili de implementarea anumitor propuneri, suntem, totuși, obligați să sensibilizăm problema, să atenționăm asupra unor evoluții, poate uneori nu atât de favorabile, pentru economia națională. Eu chiar recent am avut o mare ocazie să prezint, să am o intervenție în fața

înaltului forum al Academiei de Științe, unde mi-am expus părerea referitoare la unele evoluții posibile ale crizei economice mondiale și crizei financiare pentru Republica Moldova. Și, oricum, în cazul în care Moldova ar putea să fie afectată de criză, ar putea să ni se amintească nouă, economiștilor, că nu am abordat problema atunci când trebuia să luăm niște decizii.

Dumitru Țurcanu: *În esență, este foarte greu să promovezi, la noi, în realitatea noastră, anumite idei, concepte, chiar și la nivel de stat?*

Grigore Belostecinic: Aș vrea să fiu sincer cu D-voastră. Ar fi foarte bine să se organizeze mai multe discuții și confruntări de idei și opinii pe probleme, în primul rând, de ordin economic, fără implicații politice, or economia în cazul ăsta pentru noi contează mult mai mult decât altele. Spre regret, spre regret zic, nu prea sunt promovate asemenea discuții și mese rotunde, prin care să se confrunte opiniile diferitor adepți ai diferitor doctrine economice, dacă vreți, anumite decizii pe care le poate lua statul, responsabil de promovarea politicii economice a Republicii Moldova în anumite domenii.

Valentin Todercan: *Să ne amintim de acele timpuri, când D-voastră abia ați absolvit Tehnicumul Industrial-Economic care acum, cum se numește?*

Grigore Belostecinic: Este Colegiul Național de Informatică, amplasat pe strada Sarmisegetuza, fosta stradă Starâi, 48.

Valentin Todercan: *Înseamnă că n-ați pierdut legătura cu ei.*

Grigore Belostecinic: Niciodată.

Valentin Todercan: *Și după asta ați venit la Universitate, Facultatea de Economie a Comerțului și Merceologie, rămânând mai apoi la facultate, nu?*

Grigore Belostecinic: Așa a fost.

Valentin Todercan: *La catedră. Trei ani ați fost tânăr specialist la catedră și ați realizat teza de doctorat la Moscova.*

Grigore Belostecinic: Da, eu nu m-am gândit până acum să-mi sistematizez un pic aceste evenimente, prin care am trecut

pe parcursul vieții mele active, dar probabil că voi fi nevoit cândva să le fac. Acestea sunt amintiri plăcute.

Valentin Todercan: *Noi căutăm o formulă a succesului D-voastră, de aceea ne gândim că atunci când ați absolvit acest tehnicum, mai apoi universitatea ați spus că cineva v-a îndrumat să perseverați anume în știință. De ce ați urmat acest sfat?*

Grigore Belostecinic: Bine. Eu vreau să vă zic că toate deciziile pe care le-am luat în viață, le-am luat eu, de unul singur. Nu prea am avut posibilități foarte mari de a primi consultații din partea părinților mei sau a apropiaților, de aceea deciziile mi-au aparținut mie de fiecare dată. Eu am absolvit tehnicumul, cum era pe timpurile celea, cu diplomă roșie, ceea ce îmi oferea posibilități foarte mari, adică să aleg să muncesc liber oriunde, doar vă amintiți și D-voastră că dacă nu plecai să te angajezi unde erai repartizat după absolvirea unei instituții de învățământ, aveai probleme foarte mari. Și așa a fost să nimeresc la Facultatea de Economie a Comerțului și Merceologie de la USM, unde era cel mai mare concurs, și unde am avut profesori foarte buni. Pentru mine a fost tot timpul un orientir decanul meu de facultate, deja menționat, Petru Secieru, care era și un pedagog foarte bun (apropro, devenise și el la doar, pare-mi-se, 31 de ani decan de facultate). Și la fel, și aici mi-a fost dat să absolvesc facultatea cu diplomă roșie și să fiu primul la procedura de repartizare pentru plecare în câmpul muncii, dar domnul decan mi-a propus să rămân să-mi continui activitatea în cadrul catedrei de profil. Dar asta nu a fost unica posibilitate, fiindcă peste un an și mai bine, mi s-a oferit din nou o ofertă să mă angajez în activități practice, dar am fost nevoit să mă consult cu unele structuri din cadrul Universității de Stat și mi s-a și propus să rămân la USM, fiindcă vedeau în mine un viitor șef de catedră.

Eu nu am plecat imediat pentru a-mi lua doctoratul, deoarece era un anumit „rând” de colegi care activau de mai mult timp la catedră. La timpul potrivit, am ales Institutul Economiei Naționale „Plehanov” din Moscova, care era principala instituție de învățământ în domeniul economic.

Dumitru Țurcanu: *Era cel mai prestigios în domeniu. Era un fel de ASEM a Moldovei.*

Grigore Belostecinic: Așa este. Apropo, în prezent se numește la fel Academia de Studii Economice din Rusia, păstrându-și numele „Plehanov”, o instituție deosebită, care și-a păstrat imaginea până în prezent și cu care întreținem relații, având încheiat și un Acord de colaborare.

Dumitru Țurcanu: *Și care a fost tema doctoratului D-voastră?*

Grigore Belostecinic: M-am ocupat inițial de problemele care țin de managementul calității. Or, mi-am făcut doctoratul la catedra de Merceologie, Standardizare, Metrologie și Management al calității.

Valentin Todercan: *Dar pedagogii D-voastră mai sunt, mai țineți contact cu ei?*

Grigore Belostecinic: Cu regret, o parte din ei nu mai sunt, dar au rămas unii decani de facultăți. A trecut mult timp... A doua teză am făcut-o aici, la Chișinău, pe probleme de implementare a marketingului în activitatea întreprinderilor moldovenești, la care am avut drept persoane invitate și colegi de la București, care făcuseră universități prin Statele Unite ale Americii și care au apreciat-o foarte bine. Acum eu spun studenților mei: „Nu ratați posibilitățile pe care le aveți”.

Dumitru Țurcanu: *Este impresionantă această derulare a amintirilor, să ne întoarcem acum la Voinova. Vorbiți-ne despre copilăria D-voastră, despre părinți, despre satul D-voastră.*

Grigore Belostecinic: Da, sunt amintiri care mă emoționează foarte mult... Eu, m-am născut, aici, nu departe de Chișinău, într-un sat relativ mic, acum, satul Voinova, raionul Strășeni. Este o localitate care se află la intersecția a trei raioane: Călărași, Strășeni și Orhei și din aceste motive a fost în diferite timpuri în componența diferitor structuri administrativ-teritoriale. Este o localitate foarte pitorească, ba chiar mi-am permis recent să editez o mică cărțuție, o broșură despre istoria satului, pe care am intitulat-o „Voinova – un sat din codrii Moldovei”. Este o localitate căreia i-am găsit în arhivă prima

documentare în anul 1435, printre cele mai vechi probabil din țară, despre care s-au păstrat documente care certifică aceasta (inițial numită Voinăuți). Ajunseseră pe la sfârșitul sec. XVIII, începutul sec. XIX și mai târziu, până la trei mii și ceva de locuitori. Spre regret, în ultimul timp, numărul populației a început să scadă cu ritmuri foarte rapide. Și aici este de vină globalizarea. Recent am început să simt o necesitate internă de a mai scrie ceva și despre locul de unde am plecat de mulți ani, deși părinții mei nu mai sunt în viață, dar mi-au rămas acolo frați și surori, doar m-am născut într-o familie cu mulți copii și asta este o favoare mare pentru mine.

Dumitru Țurcanu: *Câți copii ați fost?*

Grigore Belostecinic: Eu am fost al optulea în familia noastră și mai am un frate mai mic, care își are o afacere acolo unde m-am născut, un business foarte reușit pentru nivelul unei localități rurale din Republica Moldova. Asta este. Avem locuri pitorești foarte plăcute, eu plec deseori la școala din sat, unde mai fac câte o donație de carte, pe care o primesc de la diferiți scriitori care ne vizitează.

Valentin Todercan: *În familia D-voastră toți au învățat bine?*

Grigore Belostecinic: Sigur că nu. Fratele meu cel mai mare are deja 68 de ani, este de vârstă pensionară, nu a avut posibilitățile pe care le-am avut noi, cei mai mici și, probabil, vă dați seama că într-o familie cu mulți copii lucrurile stau un pic altfel, dar părinții mei au fost oameni gospodari. Asta recunoaște toată lumea, erau stimați, erau apreciați în localitatea în care m-am născut. O parte dintre noi a obținut studii medii de specialitate, alții – studii superioare, depinde de eforturile pe care le-am depus și insistența cu care ne-am dorit să atingem anumite scopuri.

Valentin Todercan: *Odată ce D-voastră ați atins asemenea performanțe, probabil că și la școala medie, acolo unde ați învățat, ați avut niște profesori foarte buni...*

Grigore Belostecinic: Da, am absolvit școala doar cu note de cinci, așa cum era pe timpuri, și n-am avut probleme cu înmatricularea apoi la colegiu.

Dumitru Țurcanu: *Țineți legătura cu colegii de clasă din sat? Vă mai întâlniți?*

Grigore Belostecinic: Probabil că mai puțin, doar ocazional, dar am constatat și aici niște evoluții ale lucrurilor. Cele mai bune relații, mai plăcute amintiri și mai frecvente întâlniri le am cu colegii mei din tehnicum și mi se pare că vârsta a fost cea care păstrează mai mult aceste relații care s-au cimentat cu anii, or era o vârstă tânără, de acumulare a noilor cunoștințe pe atunci (informatică etc.).

Valentin Todercan: *Și cum sunt copiii D-voastră în sensul studiilor?*

Grigore Belostecinic: Sunt bine, probabil. Eu am trei copii. Băiatul mai mare, Daniel, a absolvit liceul „Mircea Eliade”, după ce a fost înmatriculat în instituția noastră. După un an și mai bine, a avut ocazia să-și continue studiile la Universitatea din SUA, statul Omaha, pe care a și absolvit-o anul trecut, devenind absolvent de onoare al acestei universități (după media pe care a obținut-o la studii, dovadă este informația plasată pe site-ul acestei universități). După absolvire a fost imediat angajat într-o companie internațională de proporție, care se numără printre primele patru dintre cele mai importante companii de audit financiar-contabil și consultanță. Nu fac publicitate, dar este o companie de looting, plasată în câmpul muncii și, pare-mi-se, o duce foarte bine. Dar scopul este să-și continue studiile, să facă un masterat la o universitate de prestigiu, poate reușește să plece la Harward (cel puțin, am avut asemenea discuții), unde este o școală foarte bună de afaceri, sau într-o universitate europeană.

Dumitru Țurcanu: *El se consultă cu D-voastră sau deciziile le ia de unul singur?*

Grigore Belostecinic: Uneori le discută cu mine, alteori eu sunt un pic mai insistent, fiindcă, sincer să vă zic, nu prea dorea să plece la studii în străinătate. Se simțea bine aici, acasă, chiar dacă...

Dumitru Țurcanu: *...sub aripa tatălui...*

Grigore Belostecinic: Tatăl nu prea intervenea, fiindcă am anumite principii de care mă conduc în cazul ăsta: uneori

neintervenția are efecte mai bune, decât în cazul în care intervii. Dar nu prea vroia să plece, zicea că este bine și acasă, dar eu am insistat și el a acceptat.

Dumitru Țurcanu: *Băiatul se căsătorește acolo și nu-l mai vedeți înapoi...*

Grigore Belostecinic: Nu cred, fiindcă a plecat și domnișoara lui încolo.

Fetița mea își face studiile și ea la liceul „Mircea Eliade”. Este în clasa a 9-a. Are emoții foarte mari, fiindcă trebuie să susțină la vară examenele de capacitate pentru acest nivel de instruire.

Dumitru Țurcanu: *... și Alexandru?*

Grigore Belostecinic: Al treilea copil al meu are doar trei ani și două luni – i-a împlinit recent, în decembrie. Probabil că copiii care apar mai târziu, la o vârstă mai târzie, au altă atitudine din partea noastră. Alexandru, când se bagă sub scaun, îmi strigă: „tăticu, m-am blocat” și eu trebuie să fac ceea ce fac de fiecare dată – să-l „deblochez”. Apropo de probleme privind criza economică, și aici i-am spus cuiva că situația de criză economică este atunci când se blochează mecanismele de funcționare normală a unei economii și mi-am amintit de feciorul meu...

Valentin Todercan: *Și atunci un economist-savant se bagă „sub scaune și deblochează mecanismele”...*

Grigore Belostecinic: Da, știind care sunt mecanismele de deblocare. La fel e și cu criza economică: în cazul în care ar fi necesar să facem lucrul acesta, trebuie să găsim mecanismele de deblocare a circuitelor închise, când uneori ieșire parcă nu există, dar ea oricum trebuie găsită.

Valentin Todercan: *Domnule Rector, ce le-ați spune studenților D-voastră, în speranța că ei vă ascultă acum, au auzit despre viața D-voastră, rezultatele D-voastră. Ce sfat le-ați da celor care vor deveni proaspeți absolvenți și celor care sunt înmatriculați la anul întâi?*

Dumitru Țurcanu: *Poate nu atât în calitate de rector, cât de ..., să spunem, un coleg mai mare...*

Valentin Todercan: da, cu anumită experiență, un părinte, dacă vrei...

Grigore Belostecinic: Eu comunic foarte mult cu studenții noștri în măsura în care mi-am păstrat și calitatea de profesor, nu am renunțat, adică mi-am păstrat cursurile pe care le-am avut și până la intrarea în postul de rector și fac lucrul ăsta permanent, le dau și sfaturi... Principalul, de fiecare îi îndrumez să fie mai insistenți în ceea ce fac și în ceea ce trebuie să facă. Să fie activi, or dacă nu ești activ și nu te implici în ceea ce se întâmplă într-o grupă academică, în cadrul unei facultăți, unei instituții, nu acumulezi experiență, nu acumulezi aptitudini. Ba chiar le-am spus recent că atunci când vor pleca să se angajeze în câmpul muncii, trebuie să prezinte un CV, prin care să demonstreze că sunt în stare să facă față funcțiilor la care pretind. Păi, un CV nu poți să-l dezvolti într-o singură noapte, trebuie să acumulezi pe parcurs, inclusiv în anii de studenție. Acesta este principalul meu sfat: să fie responsabili de ceea ce trebuie să facă, să fie insistenți, să fie activi și să depășească barierele care apar în viață.

Dumitru Țurcanu: Domnule Rector, să considerăm că aceste criterii stau și la baza formulei succesului D-voastră?

Grigore Belostecinic: Ar putea să fie. Nu-mi plac oamenii iresponsabili pentru ceea ce fac, nu-mi plac persoanele care sunt inconsecvente, inactive, dacă doriți, asta e ceea ce nu accept și, probabil, că încerc să respect și eu. Este important să fim responsabili de fiecare dată pentru ceea ce facem și să nu fim indiferenți.

Dumitru Țurcanu: Am ajuns și la formulare, da?

Grigore Belostecinic: Ar putea să fie. Eu nu prea am meditat asupra acestor „rețete”, dar, firesc, că nu sunt rețete care pot fi însușite de fiecare, de exemplu: pentru a avea un succes trebuie să te conduci de următoarele criterii... Aici nu sunt.

Valentin Todercan: Nu este chiar atât de matematică această formulare.

Grigore Belostecinic: Da, exact, nu pot fi modelate aceste formule, fiecare își atinge succesul său. Eu sunt absolut convins că succesul este relativ. Unuia i se pare că și-a atins succesul

atunci când a devenit un șef de echipă de trei persoane și se simte foarte bine și consideră că a atins o performanță foarte mare.

Dumitru Țurcanu: *Și se oprește la aceasta.*

Grigore Belostecinic: Iar alții, spre regret, nu se limitează nici atunci când reușesc să dețină funcții foarte înalte, dar își mai caută succesul. Aici nu pot fi rețete unice pentru toată lumea. Este important ca fiecare să-și stabilească itinerarul propriu prin care să-și atingă succesul.

Valentin Todercan: *Din păcate, emisiunea noastră e pe sfârșite. Vă mulțumim pentru prezența D-voastră la noi în studio. Vă dorim noi realizări și suntem siguri că D-voastră aveți de atins noi culmi ale succesului. Mulțumim pentru că ați acceptat să veniți la noi.*

Grigore Belostecinic: Și eu vă mulțumesc foarte mult pentru invitația pe care mi-ați făcut-o și faptul că am prezentat ceva interes pentru emisiunea D-voastră, pe care o urmăresc de fiecare dată și-mi pare a fi una potrivită și interesantă.

REFLECȚII ASUPRA PERSONALITĂȚII LUI GRIGORE BELOSTECINIC

RECOMANDARE

pentru admiterea la concursul de obținere a titlului de membru al Academiei de Științe a Moldovei, la specialitatea „Marketing și Logistică”, a candidaturii Domnului Grigore Belostecinic, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar, Rector al Academiei de Studii Economice din Republica Moldova (ASEM)

Argumentare:

1. Aport științific. Grigore Belostecinic e cunoscut atât în Republica Moldova, cât și dincolo de frontierele acesteia ca un reputat economist în domeniul *Marketing* și *Logistică*,

Această afirmație este susținută de:

a) numărul considerabil de lucrări publicate (70, apărute în R. Moldova și peste hotare), printre care numai monografiile adună toate împreună circa 900 de pagini. Și aici se cere o precizare. În lista monografiilor Dl Belostecinic nu include lucrarea *Utilizarea modelului Fishbein-Rozenberg și a metodei ordonării rangurilor în testarea produselor* (Chișinău, 1997, 40 pag.) din considerentul că îmbibarea acesteia cu destul de *fină matematică* o „constrânge” în plachetă. Pe când această recurgere la modele matematice reprezintă un *atu* pentru a fi ales academician în componența intenționat formatei secții „Economie și Matematică” din cadrul AȘM. Pentru Dl profesor Belostecinic utilizarea matematicilor ca exprimare simbolică și numerică este o chestiune indispensabilă în examinările sale științifice. Însă puțini își dau seama că în problemele de *Logistică* doctorul habilitat Grigore Belostecinic urcă mai sus, atingând „corzi” sensibile din domeniul *metamatematicii* și *filozofiei relațiilor*.

b) Organizarea (sau coorganizarea) unui șir de întruniri științifice. Doar câteva exemple: *Conferința Internațională Moldo-Italiană de Logistică*, Chișinău, 3 noiembrie 2006; *International Conference „Building export succes through supplz chain management”* (sub egida instituțiilor respective din Elveția, Italia, Moldova), Chișinău, 10-20 aprilie, 2006; *„The 30th Annual Congres of the American Romanian Academy of Arts and Sciences”*, Chișinău, 5-10 iulie, 2005.

c) Participarea cu discursuri la mai multe întruniri științifice. Exemple: *International Congress „La supply chain nelle aziende globali: vision, strategy, achievements”*, Roma, 5 mai, 2005; *Congresul Internațional de Logistică. Ediția a III-a* (sub egida instituțiilor respective din România, Italia), București, 3-4 noiembrie, 2005; *Conferința Internațională „RFID Giunzione tra la logistica delle merci edel’informazione”*, Venezia, 9 iunie, 2006.

2. Conducător al organizării procesului didactico-științific. Rectorul Grigore Belostecinic și-a manifestat harul de excelent manager al complicatului proces de educație și cercetări științifice, fiind apreciat în această privință imediat după absolvirea facultății.

a) Este admis să-și facă primul doctorat la prestigiosul Institut din Moscova „G.V. Plehanov”. Este ales șef de catedră, practic concomitent și decan de facultate. Între timp susține al doilea doctorat, devenind profesor universitar. În 2001, cu brio, ocupă postul de rector al ASEM, după bunele *cărămizi*, montate în fundament și între *piloni de regretatul profesor Paul Bran* și academicianul Eugen Hrișcev. În 2005 este reales în fruntea ASEM ca manager deja verificat, instituția devenind o prestigioasă forjerie de specialiști în domeniul economiei.

b) Dl profesor Grigore Belostecinic acordă o atenție deosebită bazei materiale și, extrem de important, climatului psihologic al comunității instituționale, informatizează Academia, construiește noi blocuri și inspiră optimism tuturor.

c) Sistemul de stagiere în instituțiile internaționale și studiile postuniversitare la ASEM sunt organizate exemplar. Pe lângă faptul că profesorul Belostecinic a supravegheat,

„crescând” 8 doctori în științe economice, Domnia sa personal face stagiere în Germania, SUA, Polonia, Marea Britanie, Suedia, Olanda, Elveția și altele, urmărind o permanentă autoperfecționare.

d) Este responsabil de organizarea Conferinței republicane „*Învățământul universitar din Republica Moldova: dezvoltare și tendințe de reformare în context european*”, Chișinău, 19 aprilie 2006.

3. Rating. Datorită succeselor în cariera sa de om de știință, profesor universitar, de manager cu har, menționate mai sus, și a zbulciumului de autoperfecționare, Domnul Grigore Belostecinic devine o personalitate cu prestigiu de rezonanță nu numai locală. Domnia sa e cunoscut ca persoană cu viziuni largi, cu facultatea de previziune, constructivă, cu tact sociopolitic și cu o pronunțată responsabilitate civică. În favoarea celor afirmate servesc următoarele: Dumnealui este Membru de Onoare al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte, Membru de Onoare al Asociației Italiene de Logistică, Membru de Onoare al Institutului Național de Cercetări Economice al Academiei Române, Membru al Plenarei Consiliului Național de Atestare și Acreditare al Republicii Moldova, Membru al Plenarei Consiliului pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM, membru al Biroului Executiv al Consiliului Economic pe lângă prim-ministrul Republicii Moldova, președinte al Asociației Economiștilor din Republica Moldova și altele.

4. Etate. Unul dintre avantajele extrem de importante ale domnului Grigore Belostecinic este că Domnia sa e în floarea vârstei și, având un „PIB” personal în creștere accelerată, după părerea noastră este un lider în domeniul socioeconomic, care ar face cinste AȘM și ar întineri-o.

Petru SOLTAN,
membru titular al AȘM

GRIGORE BELOSTECINIC,
*doctor habilitat, profesor universitar, rector al Academiei
de Studii Economice din Moldova, președinte al
Asociației Economiştilor din Republica Moldova*

Profesorul **Grigore Belostecinic**, a cărui personalitate o prezentăm în rândurile ce urmează, face parte din noul val de cadre universitare și științifice, apărut după formarea Republicii Moldova, ca cerință firească a creării și dezvoltării, practic explozive, a Academiei de Studii Economice din Moldova. Cine este dânsul și ce merite îi legitimează personalitatea? Domnul Grigore Belostecinic este un român născut în 1960, în R. Moldova, raionul Strășeni. După multă muncă și perseverență, ajunge profesor universitar și, la numai 41 de ani, în 2001, este ales și apoi reales de către comunitatea profesorală rector al Academiei de Studii Economice. Ca o recunoaștere publică a personalității sale științifice și intelectuale, dl Grigore Belostecinic este ales membru-corespondent al Academiei de Științe a Moldovei.

Lectura CV al Dumnealui pune în lumină o prodigioasă activitate pe mai multe planuri: didactic, managerial, internațională de cercetare științifică și civic.

Pe plan didactic, activează din 1983 și, după ce obține titlul de doctor și doctor habilitat (doctor conferențiar), ajunge, prin concurs, profesor universitar de Marketing. După experiențe apreciate de șef de catedră și decan, este ales rector, poziții în care contribuie substanțial la dezvoltarea Academiei. De pildă, în perioada sa de rectorat, numărul de studenți a sporit dublu: de la 7.457 la peste 16.000 (2001-2007); s-a construit încă un bloc de studii în plus la cele 5 existente deja; s-a amenajat un incubator de afaceri și 27 săli de calculatoare conectate la internet; s-a creat o nouă facultate: de Business și Administrarea Afacerilor etc. În urma acestor dezvoltări, Academia de Studii Economice din Moldova, creată în 1991 cu 3800 de studenți și ajunsă astăzi la 16.000 de studenți, cu 500 de cadre profesionale, 7 facultăți, servicii de masterat și de doctorat, se prezintă astăzi

cu o instituție care impresionează prin mărime, modernitate și orientare europeană.

Pe planul activității internaționale reține atenția orientarea rectorului și Academiei spre experiențele universitare ale țărilor occidentale dezvoltate.

În cadrul acestei preocupări, un loc aparte îl ocupă stagiile în străinătate ale domnului Grigore Belostecinic, de regulă, ca viziting profesor: în SUA (1998 și 2003); în Germania (1994 și 2005); în Marea Britanie, Italia, Elveția, Irlanda. Lor li se adaugă participări la numeroase manifestări științifice cu comunicări pe diverse teme.

De bun augur este, faptul că ASEM are relații de asociere cu numeroase instituții universitare străine noi. Astfel, Academia este membru al Asociației Universităților Europene, al Asociației Universităților Francofone, al Rețelei Universitare Central-Europene etc. În cadrul Facultății de Relații Economice Internaționale funcționează prima filieră francofonă, deschisă în Republica Moldova. În aceeași ordine de importanță se înscrie organizarea în cadrul Academiei a unor centre de relații cu străinătatea: Centrul de cultură britanică, Centrul Moldo-American pentru inițiativa privată, precum și aderarea Academiei la Procesul de la Bologna.

În fine, o a treia componentă a relațiilor internaționale ale ASEM o reprezintă colaborarea cu instituții din alte țări în domeniul cercetării științifice. Un loc aparte, în acest sens, îl ocupă colaborarea moldo-română, ASEM având asemenea relații cu Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române, cu ASE București și cu universitățile de stat din Iași, Târgoviște, Sibiu, Constanța, „Spiru Haret” din București etc. Relațiile Academiei cu partenerii săi din străinătate au constituit – remarcă domnul Grigore Belostecinic – *un suport durabil pentru implementarea metodelor performante de predare și promovare a principiilor economiei moderne.*

Activitatea științifică a domnului Grigore Belostecinic se concretizează, până în 2007, în peste 70 de lucrări publicate, în afară lucrărilor de strictă specialitate, cea de marketing și

studiul forțelor pieței, cercetătorul Grigore Belostecinic are, de asemenea, studii despre integrare economică și globalizare, productivitate și competitivitate, colaborare moldo-română etc.

În anii recentți, economistul Grigore Belostecinic și-a concentrat eforturile științifice asupra problematicii dezvoltării durabile și competitive a Republicii Moldova în condițiile integrării economice europene și globalizării contemporane. Participând la marea confruntare internațională de idei din acest domeniu, autorul încearcă și reușește să definească conceptul de dezvoltare durabilă și competitivă de care are nevoie Moldova. Aceasta are nevoie, spune autorul, în principiu, „*de o dezvoltare durabilă care satisface nevoile generațiilor prezente fără a compromite posibilitățile generațiilor viitoare de a-si satisface propriile nevoi*”. Aceasta, în general. Practic, însă, lucrurile se complică în mod considerabil când, coborând de la general la particular, se evaluează premisele interne și externe ale acestei dezvoltări, care-i determină nu numai necesitatea ca atare, ci și posibilitatea realizării sale.

Pornind de la necesitatea înlăturării marilor decalaje economice și tehnico-științifice, moștenite și agravate în perioada de tranziție, ca și de la cerințele dezvoltării durabile, Republica Moldova a adoptat, în 2004, strategia creșterii economice și reducerii sărăciei, în cadrul căreia protecția mediului face obiectul unui capitol aparte. În realizarea acestei strategii, profesorul Grigore Belostecinic subliniază în mod deosebit, ca o tendință de bun augur, implicarea tot mai activă a R. Moldova în procesele economice europene și internaționale.

Analizând această tendință, autorul evidențiază prezența, mai ales după 2000, a unor schimbări considerabile în structura geografică a comerțului exterior al Republicii Moldova, accentuându-se tot mai mult o orientare pro-Uniunea Europeană a acestuia. Chiar dacă CSI continuă să dețină ponderea principală în comerțul exterior, această pondere cunoaște, în perioada 1997-2006, o diminuare continuă: la exporturi – de la 69,6 la 40,3 la sută și la importuri de la 51,61 la 37,9 la sută. Concomitent se constată o creștere esențială a ponderii statelor UE în relațiile

comerciale externe, respectiv la exporturi – de la 13,4 la 35,0 la sută și la importuri – de la 24,5 la 31,1 la sută.

După o analiză temeinică a necesității de prim ordin a dezvoltării competitivității, necesitate care capătă dimensiunea unei cauze naționale, autorul își încheie studiul cu următoarea concluzie: *„Trebuie să conștientizăm faptul că integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană nu trebuie să reprezinte un scop în sine, ci o cale posibilă de dezvoltare economică și socială a țării, de creștere a nivelului de trai al populației. Și, astfel, precum declarația de orientare strategică a RM spre aderarea la UE a consolidat, într-un fel, întreaga societate, competitivitatea țării, sub toate aspectele care o definesc, poate deveni o idee națională, care ne-ar permite atingerea acestui obiectiv”.*

Urmărindu-i activitatea atât de cuprinzătoare și complexă, rezultă că domnul Grigore Belostecinic aparține acelor oameni pentru care *„Cel mai mare lucru în viață – cum spunea, cu multă îndreptățire, Romain Rolland – este să-ți faci datoria”.* Este o datorie civică elementară, dar esențială, a cărei împlinire dă sens însăși vieții, îi imprimă frumusețe și demnitate. Pentru Grigore Belostecinic, această datorie își soarbe seva dintr-un permanent neastâmpăr care-i caracterizează sinele și-l împinge mereu spre acțiune: preferă să se consume decât să „ruginească”. Este clar, de asemenea, că domnul Grigore Belostecinic, ajuns în vârful unei piramide, nu uită pentru ce a urcat. Nu uită că adevărata măsură cu care te judecă oamenii când ai ajuns la o anumită putere este cât bine reușești să faci instituției pe care o conduci și celor din jur, și nu cât zgomot faci. Acesta este dl Grigore Belostecinic.

*Prof. dr., DHC al ASEM Nicolae BELLI, Academia
Română*

GRIGORE BELOSTECINIC – SAVANT NOTORIU ȘI TOP-MANAGER ISCUSIT

Atașat trup și suflet destinului ASEM, pe care o conduce de câțiva ani buni, Grigore Belostecinic a adus rezultate speciale și spectaculoase atât echipei sale de universitari, cât și construcției instituționale, managementului universitar și funcțional din această instituție.

Formația intelectuală academică, structura sa de diplomat și de dascăl cu responsabilități în actul managerial al învățământului superior, rafinamentul și profunzimea în înțelegerea a ceea ce înseamnă economie în ansamblul sau, dar și în semnificațiile ei cele mai adânci, pasiunea în abordarea tuturor temelor la care participă – fie că este vorba de editarea propriilor opusuri, fie de cercetările complexe, colective, de epistemologia economică – îi conferă operei profesorului Grigore Belostecinic un caracter aparte, acela al unei probități profesionale și științifice rare, purtătoare a unei incontestabile vocații de savant și cărturar de cea mai aleasă valoare.

Grigore Belostecinic este un profesor și un cercetător de excepție, expert internațional în domeniul academismului universitar și al relațiilor economice, în coordonarea de mari proiecte științifice și editoriale. Este autor a mai bine de 70 de lucrări științifice, între care sunt remarcate tratate, monografii științifice originale, zeci de studii și articole, Tematica cercetărilor personale este una de largă amplitudine, de la problemele globale ale economicului și socialului până la tratatele de marketing strategic, management structural și logistică.

În ultimii ani, prof. univ. Grigore Belostecinic și-a axat cercetările pe problemele competitivității comparate a economiei Republicii Moldova cu țările europene, pe studierea căilor de reducere a decalajelor care fac diferența de compatibilitate și competitivitate a Moldovei cu statele dezvoltate.

Colaborarea profesorului cu Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române durează încă de dinaintea

asumării de către domnia sa a conducerii ASEM, materializându-se în programe și proiecte de cercetare fundamentală: potențialul competitiv al economiilor naționale din România și RM – posibilități de valorificare pe piața internă, europeană și mondială; investițiile străine directe în România și Moldova – oportunități și efecte; dezvoltarea durabilă a României și RM în context european și mondial.

Fiecare dintre aceste proiecte, la care și-a adus contribuții atât manageriale, cât și științifice, au făcut, an de an, tematica unor ample dezbateri academice bilaterale cu institutul nostru.

Este și meritul profesorului Grigore Belostecinic de a se afla în primele rânduri ale relațiilor de colaborare științifică a cercetării economice românești cu cea din R. Moldova, colaborare care durează de mai bine de un deceniu și jumătate.

Profesorul Belostecinic s-a dovedit a fi un catalizator al acestei colaborări, căreia i-a adus un suflu nou, o tinerețe a spiritului în abordarea tematică și organizatorică.

Acceptarea prof. dr. hab. Grigore Belostecinic în calitate de membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei ar fi o recunoaștere a personalității excepționale, sub raport cultural și științific, dar și un câștig pentru AȘM, care s-ar consolida și îmbogăți cu un academician merituos, capabil să contribuie, prin puterea sa de muncă și opera viitoare, la exprimarea deplină a vocației academismului național.

Prof. univ. dr. Mircea CIUMARA, Director general;

*Prof. dr. Valeriu IOAN-FRANC, Director adjunct
științific,*

*Institutul Național de Cercetări Economice, Academia
Română*

**RECTORUL ACADEMIEI DE STUDII
ECONOMICE DIN MOLDOVA – DOCTOR
HONORIS CAUSA
AL UNIVERSITĂȚII „LUCIAN BLAGA” DIN SIBIU**

Marți, 13 ianuarie, în Aula „Avram Iancu” a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu a avut loc ceremonia de decernare a titlului de Doctor Honoris Causa distinsului profesor universitar, doctor habilitat Grigore Belostecinic – Rectorul Academiei de Studii Economice din Moldova.

Prin acordarea acestei distincții, ULBS și-a exprimat respectul și admirația față de realizările științifice ale unui dascăl renumit și ale unui om de știință important pentru mediul nostru universitar, economic și social.

În sistemul relațiilor internaționale, întreținute de Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, un loc aparte îi revine Academiei de Studii Economice din Moldova.

În promovarea acestor legături și în realizarea acestor obiective, un rol determinant l-a avut personal distinsul profesor universitar, doctor Grigore Belostecinic. Acest lucru are importanța și semnificație în sine, întrucât este vorba de implicarea unei personalități, care se bucură de o reputație rar întâlnită în viața științifică și universitară, nu numai în propria sa țară, ci și în plan internațional.

Vasta creație științifică a domnului profesor universitar, doctor habilitat Grigore Belostecinic are la bază o solidă și temeinică pregătire. Specialist consacrat, un marcant cadru didactic și cercetător științific reputat, un foarte important conducător de doctorat în domeniul marketingului, profesorul universitar doctor Grigore Belostecinic se bucură de o binemeritată recunoaștere internă și internațională.

În baza activității sale științifice, o serie de organisme și asociații naționale și internaționale l-au ales membru, multe chiar și la conducerea lor. Prof. univ. dr. hab. Grigore Belostecinic este Membru corespondent al Academiei Româno-

Americane de Științe și Arte, Membru de Onoare al Institutului Național de Cercetări Economice al Academiei Române, Membru de Onoare al Asociației Italiene de Logistică, al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte, este Membru corespondent al Academiei Internaționale de Management, al Academiei de Științe a Moldovei, este Doctor Honoris Causa al Universității „Ovidius”, Constanța.

Pentru a aduce un plus de cunoaștere domeniului economic și mediului universitar, prof. univ. dr. hab. Grigore Belostecinic a participat la o serie de stagii de pregătire în: Germania, SUA, Polonia, Marea Britanie și Suedia, Olanda, Irlanda de Nord, Lituania și Elveția.

Eforturile pe care profesorul Grigore Belostecinic și le-a asumat pentru a pregăti exemplar mai multe generații de studenți, masteranzi și doctoranzi, realizările notabile ale numeroaselor generații de absolvenți și specialiști, formațiunea sa intelectual-academică, structura sa de diplomat, calitățile sale de dascăl cu responsabilități determinante în actul managerial din învățământul superior, rafinamentul deosebit, atât în abordarea problemelor economiei în ansamblul, cât și în particularitățile și detaliile ei cele mai profunde, au fost apreciate și răsplătite de către membrii Academiei de Studii Economice din Moldova prin alegerea domniei sale în funcția de Rector din anul 2001.

Performanța și succesul nu pot fi atinse decât în baza unei bogate activități științifice, rezultate în studiile sale, prin publicarea a peste 90 de lucrări științifice și metodice, abordând temele de bază ale marketingului, logisticii, competitivității economice, pornind de la cercetarea surselor primare și ajungând, de cele mai multe ori, la concluzii certe, formulate argumentat și convingător.

În anul 2004, într-o sesiune solemnă a Consiliului Științific, Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române a aprobat în unanimitate decernarea domnului profesor universitar, doctor Grigore Belostecinic titlul de Membru de Onoare. Evaluându-i activitatea și performanțele, Consiliul Științific al INCE al Academiei Române a evidențiat vocația sa

de profesor, cercetător, conducător de doctorat și expert internațional în domeniul academismului universitar și al relațiilor economice, în coordonarea de mari proiecte științifice și editoriale.

Demn de remarcat este și faptul că în semn de recunoaștere a competenței și autorității sale științifice, domnul profesor Grigore Belostecinic a fost ales în comitetele de redacție ale unor prestigioase publicații, respectiv: Președinte al colegiului de redacție a ediției anuale „Analele Academiei de Studii Economice din Moldova”; Membru al consiliului de redacție al revistei „Fin-Consultant”; Membru al consiliului de redacție al revistei „Sănătate publică. Economie și management în medicină”; Co-editor științific al proceedings-ului „The 30th Annual Congress of the American Romanian Academy of Arts and Sciences”. – Chișinău, Central Publishing House; Membru al colegiului de redacție al revistei „Marketing. Management”, editată de Asociația Română de Marketing; Membru al Colegiului de redacție al revistei „Romanian Journal of Economics”, editată de Institutul de Economie Națională al Academiei Române, redactor-șef al revistei științifico-didactice Economica”, ASEM.

LAUDATIO
cu prilejul decernării titlului de
DOCTOR HONORIS CAUSA
al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu
Domnului Profesor universitar, doctor habilitat
GRIGORE BELOSTECINIC

Stimate Domnule Rector al Academiei de Studii Economice din

Moldova, prof. univ. dr. Grigore Belostecinic;

Stimate Domnule Rector al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, prof. univ. dr. ing. Constantin Oprean;

Distinși membrii ai Senatului Universității „Lucian Blaga” din Sibiu;

Distinși membrii ai Facultății de Științe Economice;

Distinse cadre didactice și studenți ai Universității Sibiene;

Stimați invitați,

Onorat auditoriu!

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu înregistrează astăzi, deopotrivă, un moment de mare trăire emoțională, dar și de aleasa valoare științifică, ca urmare a hotărârii Senatului de a acorda înalta distincție de Doctor Honoris Causa distinsului profesor universitar, doctor habilitat Grigore Belostecinic – rectorul Academiei de Studii Economice din Moldova.

Prin acordarea acestei distincții ne exprimăm respectul, recunoștința și admirația față de realizările științifice ale unui dascăl renumit și ale unui om de știință important pentru mediul universitar, economic și social.

Am convingerea că textul Laudațio, pe care am onoarea să-l prezint acum în fața dumneavoastră, în această zi foarte importantă pentru comunitatea universitară sibiană, reprezintă adevărul de necontestat al unanimei accețiuni, și anume că opțiunea noastră, a Universității noastre, de a-l cinsti în acest mod pe distinsul profesor universitar doctor Grigore Belostecinic, este una de prețuire și una îndreptățită.

În sistemul relațiilor internaționale, întreținute de Universitatea noastră, un loc aparte îi revine Academiei de Studii Economice din Moldova. Raporturile dintre universitățile noastre s-au instituționalizat treptat. Au fost încheiate acorduri de cooperare, care s-au dovedit operaționale și funcționale, oferind cadre adecvate pentru colaborări. Acestea s-au concretizat prin derularea unor schimburi de profesori și studenți, prin organizarea în comun a unor manifestări științifice, prin lansarea unor programe și proiecte comune, dintre care unele înseamnă demersuri la organismele internaționale.

În promovarea acestor legături și în realizarea acestor obiective, fără îndoială, un rol determinant l-a avut personal distinsul profesor universitar, doctor habilitat Grigore Belostecinic. Acest lucru are importanță și semnificație în sine, întrucât este vorba de implicarea unei personalități, care se bucură de o reputație rar întâlnită în viața științifică și universitară, nu numai în propria sa țară, ci și în plan internațional.

Vasta creație științifică a domnului profesor universitar Grigore Belostecinic are la bază o solidă și temeinică pregătire.

S-a născut la data de 7 ianuarie 1960, în satul Voinova, raionul Strășeni din Republica Moldova. Pentru că nu a trecut foarte mult timp de la serbarea zilei de naștere, să-i urăm din suflet domnului profesor Grigore Belostecinic un sincer și călduros „La mulți ani!”, multă sănătate, putere de muncă, bucurii și multe împliniri, alături de cei dragi.

„Spiritul economiei generale este umanist, creator, responsabil, deschis și generator de speranțe”. Suntem convinși că aceste cuvinte au deschis drumul profesional al domnului profesor Grigore Belostecinic spre științele economice, urmând astfel, în perioada 1975-1979, cursurile Colegiului Industrial-Economic din Chișinău, ca apoi, în perioada 1979-1983, cursurile Universității de Stat din Moldova, Facultatea de Economie a Comerțului. În urma stagiului de doctorantură, desfășurat la Institutul Economiei Naționale „G.V. Plehanov” din Moscova, între 1986-1989, domnia sa a obținut gradul științific de doctor în științe tehnice.

Specialist consacrat, un marcant cadru didactic și cercetător științific reputat, un foarte important conducător de doctorat în domeniul Marketingului, domnul profesor universitar, doctor habilitat Grigore Belostecinic se bucură de o binemeritată recunoaștere internă și internațională.

Pe baza activității sale științifice, o serie de organisme și asociații naționale și internaționale l-au ales drept membru, multe chiar și la conducerea lor.

Astfel este:

- Membru corespondent al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte (2003),
- Membru de Onoare al Institutului Național de Cercetări Economice al Academiei Române (2004),
- Membru de Onoare al Asociației Italiene de Logistică (2005),
- Membru de Onoare al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte (2005),
- Membru corespondent al Academiei Internaționale de Management (2006),
- Membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei (2007),
- Doctor Honoris Causa al Universității „Ovidius”, Constanța (2008).

Prin aceste titluri deținute se recunoaște înaltul profesionalism al unui dascăl prin vocație și aplicație, care, întotdeauna, fără să-și fi propus acest lucru, a impresionat pe toți și în toate; se recunoaște munca neobosită, perseverența și meticulozitatea cu care profesorul universitar, doctorul habilitat Grigore Belostecinic și-a construit o carieră profesională, care din multe puncte de vedere este unică.

William Merrill spunea: „Dacă nu te dăruiești unei cauze mărețe, încă n-ai început să trăiești”. În acest sens, convingerea domnului profesor universitar, doctor Grigore Belostecinic, este aceea că „prin dezvoltarea învățământului și științei economice în țara noastră, prin însușirea acesteia de către toți specialiștii și marea majoritate a populației, se va putea promova interesul național: dezvoltarea puternică a potențialului economic al țării.

Știința economică și pregătirea economiștilor trebuie privite ca pârghii principale ale schimbării mersului reformelor”.

Aflându-se la cârma Academiei de Studii Economice din Moldova, domnia sa afirmă: „Avem nevoie de o știință economică care să reflecte veridic și profund realitățile actuale și de perspectivă ale țării noastre. Avem nevoie de o mai bună colaborare între universități, instituții de cercetare, agenți economici. Avem nevoie de o implicare mai mare a potențialului științific economic în mersul reformelor. E de datoria noastră comună – să ne concentrăm eforturile pentru a obține fiecare succesul său și astfel să alcătuim succesul general”.

Toate aceste aspecte l-au determinat pe domnul profesor universitar, doctor habilitat Grigore Belostecinic, să participe la o serie de stagii de pregătire în străinătate, pentru a aduce un plus de cunoaștere domeniului economic și mediului universitar.

Domeniile vizate au fost:

- restructurarea întreprinderilor (Germania –1994);
- managementul și marketingul întreprinderilor mici și mijlocii (SUA –1995);
- organizarea și managementul business-incubatoarelor (Polonia – 2002);
- dezvoltarea curriculei universitare în învățământul economic (Marea Britanie și Suedia – 2003);
- administrarea învățământului superior (SUA-2003);
- promovarea activității antreprenoriale și transferului tehnologic în universități (Germania și Olanda – 2004);
- dezvoltarea economică regională (Irlanda de Nord și Lituania – 2004);
- logistica și managementul lanțului de aprovizionare-livrare (Elveția – 2006).

Profesorul Grigore Belostecinic are privilegiul de a fi unul dintre cadrele didactice și cercetătorii științifici, nu foarte mulți, care au îmbinat în mod benefic munca de investigație și cea de la catedră cu activitatea practică de conducere în domenii de mare importanță pentru viața unei țări.

Astfel,

- din decembrie 2001 este președinte al Asociației Economiștilor din Moldova;
- din septembrie 2002 este membru al Plenarei și membru al Comisiei de Atestare a Consiliului Național de Acreditare și Atestare al Republicii Moldova;
- din decembrie 2002 este membru al Consiliului de Conducere al Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova;
- din martie 2003 este membru al Colegiului Ministerului Economiei și Comerțului al Republicii Moldova;
- din noiembrie 2004 este membru al Plenarei și Consiliului pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al Academiei de Științe a Moldovei;
- din aprilie 2006 este președinte al Asociației Moldo-Italienne de Logistică (AMILOG);
- din iulie 2006 este membru al Biroului Executiv al Consiliului Economic pe lângă Prim-ministrul Republicii Moldova.

Eforturile pe care profesorul Grigore Belostecinic și le-a asumat pentru a pregăti în mod exemplar mai multe generații de studenți, masteranzi și doctoranzi, realizările notabile ale numeroaselor generații de absolvenți și specialiști, formațiunea sa intelectuală academică, structura sa de diplomat, calitățile sale de dascăl cu responsabilități determinante în actul managerial din învățământul superior, rafinamentul deosebit, atât în abordarea problemelor economiei în ansamblul ei, cât și în particularitățile și detaliile cele mai profunde, determinarea și entuziasmul manifestat în numeroasele și variatele activități în care este parte indispensabilă, au fost apreciate și răsplătite de către membrii Academiei de Studii Economice din Moldova prin alegerea domniei sale în funcția de Rector din anul 2001. De atunci, conduce o instituție mare, cu obligații și responsabilități deosebite, dar, conturând planuri de activitate incluse în programul intitulat sugestiv „Să continuăm împreună”, reușește să fie reperul performanței și al succesului.

Performanța și succesul nu pot fi atinse decât în baza unei bogate activități științifice. Chiar și o simplă parcurgere a bogatei liste de lucrări a domnului profesor Grigore Belostecinic ne convinge că dânsul, în studiile sale, abordează temele de bază ale marketingului, logisticii, competitivității economice, pornind de la cercetarea surselor primare și ajungând, de cele mai multe ori, la concluzii certe, formulate argumentat și convingător.

Din impresionanta cronologie a operei științifice a domnului profesor universitar, doctor habilitat Grigore Belostecinic (peste 90 de lucrări științifice și metodice), voi prezenta în continuare doar o parte, subliniind faptul că tehnicile și instrumentele cercetărilor au permis formulări de generalizări analitice și concluzii practice asupra unor fenomene complexe ale vieții economico-sociale.

Demne de remarcat sunt lucrările:

- Utilizarea modelului Fishbein-Rozenberg și a metodei ordonării rangurilor în testarea produselor (Ed. ASEM, Chișinău, 1997);
- Marketing (Ed. ASEM, Chișinău, 1998);
- Concurență. Marketing, Competitivitate (Ed. ASEM, Chișinău, 1999);
- Parteneriatul în distribuție (Ed. ASEM, Chișinău, 2002);
- Globalizarea, regionalizarea și competitivitatea economică – Probleme regionale în contextul procesului de globalizare (Simpozion internațional, ASEM, Chișinău, 2002);
- Investițiile străine directe și competitivitatea națională (Rev. „Economica”, nr.3(51), 2005);
- Globalizarea, integrarea europeană și competitivitatea ca idee națională pentru Republica Moldova (Academos: Revistă de Știință, Inovare, Cultură și Artă, nr.1, 2006);
- Ratingul orașelor din Republica Moldova despre mediul de afaceri ca instrument de evaluare a competitivității urbane naționale (Rev. „Economica”, nr. 4, 2006);

- Competitivitatea economică – obiectiv strategic al Republicii Moldova (Rev. „Economica”, nr. 1, 2007);
- Marketingul și logistica în noile condiții ale mediului economic (Analele Academiei de Studii Economice din Moldova, Chișinău, ASEM, 2007);
- Cunoașterea și inovarea – calea spre competitivitate (Academos: Revistă de Știință, Inovare, Cultură și Artă, nr.2-3, 2007);
- Metode și tehnici de scalare în cercetările de marketing (Ed. ASEM, Chișinău, 2008).

Cercetările efectuate au la bază elaborarea și fundamentarea teoretică a conceptului de evaluare, asigurare și dezvoltare a competitivității activității economice în condițiile de tranziție la o economie de tip concurențial, în baza *conceptelor moderne de marketing și logistică și în contextul proceselor de globalizare și integrare, care au loc în prezent în Europa și în lume, și se concretizează preponderent în:*

- analiza fenomenului de globalizare economică, internaționalizare a afacerilor și consecințelor acestora pentru economia națională, inclusiv în contextul orientării strategice a Republicii Moldova spre o eventuală aderare la Uniunea Europeană;
- concretizarea esenței și particularităților generale ale concurenței în etapa actuală, argumentarea necesității cunoașterii, protecției, menținerii și stimulării concurenței;
- conturarea premiselor și factorilor cu o influență deosebită asupra formării și funcționării unui mediu economic concurențial în Republica Moldova;
- argumentarea necesității implicării statului în protecția, stimularea și menținerea concurenței prin elaborarea unui cadru legislativ adecvat economiei de piață;
- concretizarea esenței și conținutului conceptului modern de marketing și a rolului marketingului în asigurarea și dezvoltarea competitivității economice;
- specificarea relației marketing-competitivitate în politica de marketing a întreprinderii și argumentarea

necesității orientării de marketing a întreprinderilor în scopul asigurării și dezvoltării competitivității economice;

- conturarea premiselor și factorilor care creează premise favorabile aplicării conceptului de marketing în activitatea agenților economici;
- argumentarea științifică a necesității creării în cadrul întreprinderilor a unui sistem informațional de marketing;
- concretizarea noțiunilor de competitivitate națională, competitivitate a întreprinderii și competitivitate a produsului, evidențierea relațiilor dintre diferite niveluri de competitivitate și argumentarea necesității abordării sistemice și continue a acestora;
- stabilirea unor noi tendințe în evoluția comerțului exterior al Republicii Moldova cu impact nemijlocit asupra competitivității naționale;
- abordarea logisticii ca o resursă strategică a întreprinderilor și un important mijloc concurențial și sursă importantă de asigurare și dezvoltare a competitivității;
- evaluarea competitivității comparate a economiei Republicii Moldova cu țările europene, studierea căilor de reducere a decalajelor care fac diferența de competitivitate a Republicii Moldova în statele dezvoltate;
- conturarea unor direcții și strategii mai importante de asigurare și dezvoltare a competitivității la nivelul economiei naționale și a agenților economici în condițiile Republicii Moldova.

Rezultatele cercetărilor întreprinse au un caracter conceptual, metodologic și operațional și pot fi utile pentru elaborarea politicii macroeconomice a statului, activitatea întreprinderilor producătoare de bunuri și prestatoare de servicii, procesul de cercetare și instruire, contribuind astfel la aprofundarea și dezvoltarea teoriei și practicii de marketing, logistică și competitivitate economică.

Urmărind lista lucrărilor profesorului universitar, doctor Grigore Belostecinic, se poate evidenția amploarea ariei tematicii cercetărilor științifice în care domnia sa s-a implicat.

Una din marile realizări ale profesorului Grigore Belostecinic este aceea de a deține calitatea de Președinte al Consiliului Științific Specializat D 32.08.00.06 din cadrul ASEM, Chișinău, cu dreptul de susținere a tezelor de doctor în științe economice la specialitatea 08.00.06 - Marketing; logistică.

Prin intermediul tezelor de doctorat coordonate, domnia sa, ca minunat dascăl și om de știință, a devenit deschizător de drumuri și formator de caractere. *Temele de cercetare coordonate au vizat:*

- Evaluarea mediului concurențial și a competitivității în viziunea de marketing;
- Direcții și posibilități de implementare a marketingului în prestarea serviciilor de asigurare;
- Direcții de optimizare a sistemului logistic în procesul de distribuție a mărfurilor;
- Marketingul parteneriatului în procesul de distribuție; Promovarea consultanței de marketing ca factor de relansare economică în Republica Moldova;
- Investigarea comportamentului de cumpărare și consum și exploatarea rezultatelor în practica de marketing;
- Managementul marketingului serviciilor medicale;
- Marketingul urban și competitivitatea orașelor.

Ca un corolar al întregii sale activități de cercetare, este necesar de a menționa că domnul profesor universitar, doctor habilitat Grigore Belostecinic și-a pus o puternică amprentă asupra teoriei și practicii marketingului, logisticii și competitivității economice.

De asemenea, trebuie menționat și faptul că, în anul 2004, într-o sesiune solemnă a Consiliului Științific, Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române a aprobat în unanimitate decernarea domnului profesor universitar Grigore Belostecinic titlul de Membru de Onoare.

Evaluându-i activitatea și performanțele, Consiliul Științific al Institutului Național de Cercetări Economice al Academiei Române a evidențiat vocația de profesor, cercetător, conducător de doctorat și expert internațional în domeniul academismului universitar și al relațiilor economice, în coordonarea de mari proiecte științifice și editoriale.

Colaborarea domnului profesor universitar, doctor habilitat Grigore Belostecinic cu Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române durează de mai bine de 10 ani și se materializează în *programe și proiecte de cercetare fundamentală, cum ar fi:*

- potențialul competitiv al economiei naționale din România și Republica Moldova – posibilități de valorificare pe piața internă, europeană și mondială;
- investițiile străine – oportunitate și efecte,
- dezvoltarea durabilă,
- studierea fenomenelor cu risc major asupra economiei.

Fiecare din aceste proiecte, în baza contribuțiilor manageriale și științifice, au făcut tematica unor ample dezbateri academice.

Demn de remarcat este și faptul că în semn de recunoaștere a competenței și autorității sale științifice, domnul profesor Grigore Belostecinic a fost ales în *comitetele de redacție a unor prestigioase publicații, respectiv:*

- Președinte al Colegiului de redacție al ediției anuale „Analele Academiei de Studii Economice din Moldova”;
- Membru al consiliului de redacție a revistei „Fin-Consultant”; Membru al consiliului de redacție a revistei „Sănătate publică. Economie și management în medicină”;
- Membru al Colegiului de redacție al revistei „Marketing. Management”, editată de Asociația Română de Marketing;
- Membru al Colegiului de redacție al revistei „Romanian Journal of Economics”, editată de Institutul de Economie Națională al Academiei Române;

- Membru al Colegiului de redacție al Buletinului Universității Petrol-Gaze din Ploiești, seria „Științe Economice”;
- Membru al Colegiului de redacție al revistei „Management general”, editată de Facultatea de Management din Brașov a Universității „Spiru Haret”.

Stimate doamne și stimați domni, am prezentat în fața dumneavoastră un portret, care s-a dorit cât mai complet și cât mai reprezentativ, al activității pe tărâmul științei, învățământului și practicii economice a unui om dedicat în totalitate, cu determinare și devotament altor oameni, pe care i-a format ca doctori în științe, specialiști, manageri sau simpli truditoresi într-o țară care are mare nevoie de ei.

Cuvintele pe care le-am rostit, dedicându-le în exclusivitate sărbătoritului nostru de astăzi, care pentru Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, pentru Facultatea de Științe Economice și pentru noi toți, cei care îl cunoaștem, îi suntem colaboratori, reprezintă motivația oficială, este sorginea Hotărârii Senatului de a conferi domnului profesor universitar, doctor Grigore Belostecnic titlul de *Doctor Honoris Causa* al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu.

În contextul celor arătate, credem că acest titlu, conferit unuia dintre cei mai distinși dascăli ai Academiei de Studii Economice din Moldova, unuia dintre cei mai prestigioși cercetători ai Republicii Moldova de astăzi, vine să consolideze disponibilitățile pentru intensificarea conlucrării între instituțiile noastre, între învățământul superior din România și cel din Republica Moldova, contribuind astfel la amplificarea procesului democratizării și modernizării, la integrarea științifică și instituțională în Europa a țărilor noastre.

Acceptând să intre în comunitatea noastră academică, distinsul domn profesor universitar, doctor Grigore Belostecnic onorează Sibiul universitar. Îl asigurăm de considerația, admirația și gratitudinea noastră, care sunt și sperăm să fie reciproce. Sunt considerația și admirația pe care le merită spiritele nobile.

Stimate domnule profesor universitar, doctor habilitat Grigore Belostecinic, apreciind cu responsabilitate, obiectivitate și considerație contribuțiile dumneavoastră de deschizător de drumuri din domeniul marketingului, logisticii și competitivității economice, mă simt onorată și emoționată să vă transmit cuvenitele felicitări din partea comunității noastre academice și să vă rog să primiți din mâna Domnului Rector, profesor universitar, doctor inginer Constantin Oprean, Diploma de *Doctor Honoris Causa* a Universității noastre.

*Prof. univ. dr. Carmen COMANICIU,
Decanul Facultății de Științe Economice, Sibiu,
13.01.2009*

**RECTORUL ACADEMIEI DE STUDII
ECONOMICE DIN MOLDOVA – DOCTOR
HONORIS CAUSA
AL UNIVERSITĂȚII „OVIDIUS”**

Prof. univ. dr. hab. Grigore Belostecinic a transmis studenților economiști de la „Ovidius” un mesaj în care îi îndeamnă „să fie precum economia din ultimul timp: activi, dinamici, insistenți, în permanentă pregătire. Într-o economie care se află în continuă schimbare, de obicei reușește nu doar cel care face mai bine un lucru, ci acela care îl face și mai repede. Timpul devine un factor foarte important în asigurarea succesului unui individ și, implicit, al economiei”.

Senatul Universității „Ovidius” Constanța a acordat recent titlul de Doctor Honoris Causa prof. univ. Grigore Belostecinic, doctor habilitat în științe economice, rector al Academiei de Studii Economice din Moldova.

„Grigore Belostecinic este un mai vechi prieten de-al nostru și unul dintre cadrele didactice din Republica Moldova care au deschis punțile între România și Moldova pe tărâm științific. Îi

purtăm un deosebit respect. Este o personalitate științifică și culturală a R. Moldova și sunt fericit că avem prilejul să îi decernăm titlul de Doctor Honoris Causa. Formația intelectuală academică, structura sa de diplomat și de dascăl cu responsabilități în actul managerial al învățământului superior, rafinamentul și profunzimea în înțelegerea a ceea ce înseamnă economia în ansamblul ei, dar și în semnificațiile ei cele mai adânci, pasiunea în abordarea tuturor temelor la care participă, conferă operei domniei sale un caracter aparte, acela al unei probități profesionale și științifice rare, purtătoare a unei incontestabile vocații de savant și cărturar de cea mai aleasă valoare”, a precizat prof. univ. dr. Ion Botescu, decanul Facultății de Științe Economice.

Prof. univ. dr. hab. Grigore Belostecinic a urmat cursurile Universității de Stat din Moldova, Facultatea de Economie a Comerțului, în perioada 1979-1983, iar doctoratul l-a obținut la Institutul Economiei Naționale „G.V. Plehanov” din Moscova.

Printre titlurile deținute de prof. rectorul Grigore Belostecinic se numără acelea de membru de onoare al Institutului Național de Cercetări Economice al Academiei Române, membru de onoare al Asociației Italiene de Logistică, membru de onoare al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte, membru-corespondent al Academiei Internaționale de Management și membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei.

Prof. univ. dr. hab. Grigore Belostecinic este în prezent președinte al Asociației Economiștilor din Moldova, membru al Plenarei și al Comisiei de Atestare a Consiliului Național de Acreditare și Atestare al Republicii Moldova, membru al Consiliului de Conducere al Camerei de Comerț și Industrie a RM și al Colegiului Ministerului Economiei și Comerțului al Republicii Moldova, membru al Plenarei și Consiliului pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM, Președinte al Asociației Moldo-Italienne de Logistică (AMILOG), membru al Biroului Executiv al Consiliului Economic pe lângă prim-ministrul Republicii Moldova.

Domeniile de activitate științifică în care prof. univ. dr. hab. Grigore Belostecinic se bucură de largă recunoaștere internațională sunt: marketing, logistică, competitivitatea economică și factorii care o determină.

Cercetările efectuate au la bază elaborarea și fundamentarea teoretică a conceptului de evaluare, asigurare și dezvoltare a competitivității activității economice în condițiile de tranziție la o economie de tip concurențial în baza conceptelor moderne de marketing și logistică și în contextul proceselor de globalizare și integrare, care au loc în prezent în Europa și în lume.

Rezultatele cercetărilor au un caracter conceptual, metodologic și operațional și pot fi utile pentru elaborarea politicii macroeconomice a statului, activitatea întreprinderilor producătoare de bunuri și prestatoare de servicii, procesul de cercetare și instruire, contribuind astfel la aprofundarea și dezvoltarea teoriei și practicii de marketing, logistică și competitivitate economică.

Prof. univ. dr. hab. Grigore Belostecinic a publicat peste 80 de lucrări științifice și metodice și a participat cu comunicări științifice la 12 congrese și conferințe științifice internaționale și naționale în anii 2005-2006.

În ceea ce privește activitatea editorial-redacțională a prof. univ. dr. Grigore Belostecinic, acesta este Președinte al Colegiului de redacție al ediției anuale „Analele Academiei de Studii Economice din Moldova”, Membru al consiliului de redacție al revistei „Fin-Consultant” și al revistei „Sănătate publică. Economie și management în medicină”, Coeditor științific al proceedings-ului „The 30th Annual Congress of the American Romanian Academy of Arts and Sciences” și Membru al Colegiului de redacție al revistei „Marketing. Management”, editată de Asociația Română de Marketing.

GRIGORE BELOSTECINIC – UN PROMOTOR AL MARKETINGULUI OFENSIV

Astăzi Grigore Belostecinic este unul dintre cei mai cunoscuți cercetători în domeniul teoriei și practicii marketingului și a competitivității din Republica Moldova. Îmbinând armonios activitatea științifică cu cea didactică, din anul 2001 îndeplinește și funcția de rector al celei mai prestigioase instituții de învățământ economic superior din țara noastră – ASEM. În anul 2001 a fost ales și în funcția de președinte al Asociației Economiștilor din Moldova.

Născut în anul 1960, în satul Voinova, județul Chișinău, după absolvirea Tehnicumului Industrial-Economic din Chișinău (în 1979), devine student al Universității de Stat din Chișinău, Facultatea de Economie a Comerțului și Merceologie, pe care o termină în anul 1983. Pregătește și susține teza de doctor în științe economice la Institutul Economiei Naționale „G. Plehanov” din Moscova (1989). În anul 2000 devine doctor habilitat și profesor universitar.

Profesorul Grigore Belostecinic a activat toată viața în domeniul învățământului superior, mai întâi la Universitatea de Stat din Chișinău, apoi, din 1991, la ASEM, parcurgând calea de la asistent, șef-catedră, decan, până la rector, funcții în care a dat dovadă atât de competență, cât și de caracter.

În activitatea sa științifico-didactică a publicat atât lucrări de cercetare, cât și manuale și alte materiale didactice. Cea mai cunoscută lucrare didactică este manualul *Marketing*, scris împreună cu profesorul universitar S. Petrovici (1998, 380 p.). Principala lucrare științifică a profesorului-cercetător Grigore Belostecinic este intitulată *Concurență, marketing, competitivitate* (1999, 287 p.) și este în principal consacrată fundamentării teoretice a conceptului de competitivitate, precum și elaborării unor strategii de asigurare și dezvoltare a competitivității produselor moldovenești pe piața internă și externă.

Profesorul Grigore Belostecinic a pus la baza studiilor realizate principiul unității dintre competitivitatea națională, competitivitatea întreprinderii și competitivitatea produsului și al interdependenței acestora cu conceptul de marketing. În lucrările sale sunt conturate premisele și factorii cu o influență deosebită asupra formării și funcționării unui mediu concurențial în R. Moldova, a fost analizată relația marketing-competitivitate în politica de marketing a întreprinderii. Sunt definite unele demersuri metodologice și metodice de evaluare a competitivității naționale a Republicii Moldova și a întreprinderilor autohtone.

*Prof. univ. dr. hab. Dumitru MOLDOVAN,
membru corespondent AȘM,
Decanul Facultății „Relații Economice Internaționale”,
ASEM*

FELICITĂRI CU OCAZIA JUBILEULUI

*Domnului Grigore Belostecinic,
Membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei,
Prof. univ. Dr. hab. și Doctor Honoris Causa,
Rector al Academiei de Studii Economice din Moldova*

MULT STIMATE DOMNULE PROFESOR,

Cu prilejul admiterii Domniei Voastre în rândurile cincuzecuarilor, vă rog să-mi permiteți ca, în numele colectivului profesoral al Centrului Universitar Brașov al Universității „Spiru Haret” și al meu personal, să Vă adresez cele mai sincere urări de bine. La această vârstă atât de frumoasă, să nu Vă lipsească fericirea de a fi sănătos, energia vulcanică și nesecată, și noile realizări în toate domeniile pe care le conduceți și, mai ales, în definitivarea impunătorului Palat al științei, culturii și educației economice moldovenești, la realizarea căruia ați pus atâta suflet și pasiune, energie și combativitate.

La această zi aniversară, Vă asigurăm că ne simțim onorați să Vă avem de prieten pe dumneavoastră – o personalitate polivalentă care îmbină armonios și eficient activitatea de academician cu munca de investigație și cea de catedră, cu admirabila prestație de lider de înaltă factură universitară.

Cu sentimente de admirație, atașare spirituală și recunoștință, exprim sincerele mele mulțumiri pentru excepționala colaborare pe care o avem în plan științific și didactic, materializată în numeroase acțiuni bilaterale ce au avut un răsunet deosebit pe plan național și internațional, contribuind la creșterea prestigiului Academiei de Studii Economice din Moldova și a Universității „Spiru Haret” din România.

Pe viitor, suntem încrezători că se vor deschide noi orizonturi în relațiile de colaborare dintre instituțiile noastre, care sperăm că vor fi în continuă ascensiune și că împreună vom reuși să obținem noi realizări în domeniul pregătirii cadrelor pentru propășirea Republicii Moldova și României.

La Mulți Ani!

Cu stimă și aleasă considerație

Ion PETRESCU,

Doctor Honoris Causa al Academiei de Studii Economice din Moldova, Prof. Univ. Dr., Director Coordonator al Centrului Universitar Brașov al Universității „Spiru Haret”.

Brașov, 7 ianuarie 2010

GRIGORE BELOSTECINIC – UN RECTOR TENACE CU SPIRIT COMPETENT

*„Lucrurile au valoare, dar persoanele au demnitate”
Immanuel Kant*

Când am fost invitat să scriu aceste rânduri, am înțeles care este rolul meu și am acceptat să prezint, poate să apăr un principiu: al elocvenței și elocinței unui coleg, prieten și, totodată, Rector al unei instituții care este prin înființare, statură și statut „soră” cu Academia de Studii Economice din București.

Din acest motiv, mi-am propus să esențializez o serie de critici de marcă umanistă care să redea, cred eu, existența unor atitudini profunde și permanente, încrustate în natura umană a profesorului Grigore Belostecinic, și pe care le voi prezenta din aceste considerente sub forma unui decalog.

Este un rector tenace și tânăr pentru instituția în care s-a afirmat și pe care cu demnitate o conduce.

Grigore Belostecinic a continuat cu succes proiectul inițiat, în 1991, de către rectorul-fondator al Academiei de Studii

Economice din Moldova, profesorul universitar, doctorul Paul Bran, rector al Academiei de Studii Economice din București, și anume acela de a dezvolta în Republica Moldova o instituție națională de învățământ economic superior de tip nou. Proiectul, elaborat și realizat de către ctitorii ASEM, are în vedere pregătirea unor specialiști de înaltă calificare și variată specializare în condițiile tranziției, reformării și afirmării economiei de piață.

Este un profesor atașat idealurilor universitare, calificând instituția pe care o conduce, plasând-o în rândul celor mai onorante universități din spațiul moldovenesc și nu numai.

Economistul și profesorul Grigore Belostecinic s-a lansat, împreună cu alți economiști valoroși ai perioadei de după 1989, într-o acțiune meritorie de susținere a fondării unei instituții de învățământ economic superior în Moldova. A făcut, de la început, parte din corpul profesoral universitar care s-a remarcat prin susținerea unor discipline economice ce au devenit fundamentale în Academia de Studii Economice din Moldova.

Este susținătorul marii școli economice moldovenești. A preluat acele idei din spectrul larg științific internațional, la care se făceau doar referințe sub forma unor cursuri și le-a transformat în discipline, unele din acestea cu caracter fundamental pentru științele economice. Atent în ceea ce privește organizarea și funcționarea curriculei universitare, a perfecționat-o în permanență pentru a putea răspunde cerințelor, dar și provocărilor în fața cărora se găsesc tinerii în actuala piață concurențială a forței de muncă din R. Moldova și din alte țări europene.

Academia de Studii Economice din Moldova a putut evita politizarea în pofida tuturor presiunilor care s-au exercitat în ultimii opt ani, sistemul de învățământ punând accent pe pregătirea tinerilor specialiști în economie conform standardelor central și vest europene. O bună parte din această reușită îi revine și Rectorului Grigore Belostecinic.

Are o preocupare constantă și programatică în ceea ce privește dezvoltarea colecțiilor Bibliotecii Științifice a ASEM, astfel încât aceasta a ajuns să fie cea mai bogată în domeniu din Republica Moldova: recent a fost deschisă o sală modernă de

literatură economică în limbi străine, care poartă numele rectorului-fondator al instituției, profesorul Paul Bran.

Profesorul Grigore Belostecinic este preocupat de domeniul cercetării, fiind conducătorul al numeroase programe și proiecte de cercetare, conducător științific al tezelor de doctorat și desfășoară o susținută activitate științifică pentru dezvoltarea învățământului universitar economic în Republica Moldova.

Rectorul Academiei de Studii Economice din Moldova acordă o importanță deosebită relațiilor de colaborare cu alte instituții de învățământ și centre de cercetare din țară și de peste hotare, care au deja tradiții valoroase în domeniul studiilor economice. Astfel, în rândul acestor instituții, având o semnificație aparte, se găsește Academia de Studii Economice din București.

La 50 de ani, te poți gândi la vârsta unei *jumătăți de trăire*.

* * *

Mă simt onorat că Rectorul Grigore Belostecinic a acordat Rectorului Academiei de Studii Economice din București titlul de *Doctor Honoris Causa*, în anul 2006. Semnificația acestui eveniment a fost cu atât mai importantă, cu cât ea marca și împlinirea a 15 ani de la înființarea Academiei din Moldova și, implicit, a 15 ani de reușită colaborare între cele două prestigioase instituții de învățământ.

Dacă acceptăm noțiunea de familie, trebuie să menționăm: ASE București și ASE Moldova sunt surori. *Surori bune*.

*Profesor doctor Ion Gh. ROȘCA, Rector,
Academia de Studii Economice din București*

*Ректору
Молдавской Экономической Академии
проф., д.э.н. Григоре Белостечнику*

УВАЖАЕМЫЙ ГОСПОДИН РЕКТОР!

Позвольте мне от имени академического руководства и от себя лично поздравить с прекрасным днем в Вашей жизни – **50-летием**.

На протяжении многих лет Вы отдаете ум, талант, силы развитию науки, делу обучения студентов.

Рожденные в столь холодный месяц, как правило, люди закаленные и готовые к трудностям, самоотдаче; в душе Вы остаетесь человеком – романтиком, способным и верным искренней дружбе.

Мне очень приятно поблагодарить Вас за развитие плодотворного сотрудничества между нашими двумя вузами и выразить надежду на его дальнейшее процветание.

Желаю Вам крепкого здоровья, творческих успехов, большого личного счастья!

Есть у метких французов
Золотые слова:
«Если б молодость знала,
Если б старость могла».
Но бывает отрезок
В середине пути,
Когда опыт и сила
Могут рядом идти.
Этот возраст счастливый
Сочетают в себе
Два хорошеньких слова:
«Еще» и «Уже».
Так, что жить в это время
И легко, и приятно:
Вам еще все доступно.
Вам уже все понятно.

Если жизнь Вам предложит
Трудных ребусов ряд,
То решайте их смело –
Вам уже пятьдесят!
Если юность окликнет,
Становитесь с нею в ряд.
Становитесь, не бойтесь –
Вам еще пятьдесят!!!!

*Ректор Хозяйственной академии им. Д. А. Ценова
доцент, д-р В. АДАМОВ*

*Ректору Молдавской экономической академии
члену-корреспонденту Академии наук Молдовы
Белостечнику Г.Л.*

УВАЖАЕМЫЙ ГРИГОРИЙ ЛЕОНОВИЧ!

В день Вашего юбилея примите самые искренние и сердечные поздравления.

Пройдя хорошую жизненную школу, сегодня Вы по праву можете гордиться результатами своего труда. За те годы, что Вы возглавляете Академию, значительно укрепилась ее материальная база и кадровый потенциал, выросла численность обучающихся. Она еще больше упрочила свои позиции одного из ведущих вузов Молдовы, подлинной кузницы кадров для всех сфер экономической жизни страны.

Вы направляете все свои силы и энергию как на посту ректора, так и в качестве политического деятеля, на дальнейшее развитие высшего образования в Молдове, обеспечивая подготовку высокопрофессиональных специалистов по десяткам специальностей.

От всей души желаю Вам, уважаемый Григорий Леонович, крепкого здоровья, неиссякаемой жизненной энергии, счастья и дальнейших успехов в Вашей деятельности.

*С искренним уважением,
Ректор Белорусского государственного
экономического университета (БГЭУ)
В. Н. ШИМОВ*

UN BUN MANAGER AL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ECONOMIC – GRIGORE BELOSTECINIC

E greu, e ușor să vorbești despre cel ce este astăzi Rectorul ASEM, Chișinău.

Faptele de zi cu zi vorbesc, „plămădește” în sfera economică oameni, schimbul de mâine pentru economie. Mă încumet, totuși, să spun câteva cuvinte având în vedere dorința mea de a face cunoscută prezența lui în sufletul celui care a fost Rectorul ASEM – prof. univ. dr. Paul Bran.

„Acest tânăr – spunea Paul Bran – are un spirit de continuator al procesului didactic, este ca o ploaie bine venită și binecuvântată după o arșiță de vară”.

El, la cei 50 de ani ai săi, gândește viu, iar viața este un univers de căutări, ce șerpuiește paralel cu tumultul zilelor și nopților ce se scurg.

În activitatea profesorului Grigore Belostecinic găsim multiple activități dinamice de a duce mai departe tradiția managerială pentru consolidarea adevăratului învățământ economic.

Lumea lui Grigore Belostecinic este o lume a viitorului economic. Stilul său de bun manager face din el un personaj direct, care prezintă problemele clar, pline de conținut.

Ofer aceste rânduri cu sinceră dorință ca fiecare să găsească zestrea sufletească pe care o are Grigore Belostecinic. O vedem

materializată cu multă dragoste și continuitate a visurilor acestui om minunat.

Minunați sunt și cei ce îl sprijină în munca sa, acei oameni de omenie și cu suflet de aur.

La mulți ani! Cu ocazia celor „50 de primăveri”, – tărie, putere de muncă și să nu uite de cei care au fost oameni între oameni.

Să-i dea Dumnezeu putere și visuri împlinite în realizarea tuturor idealurilor în viața sa, cu multe împliniri profesionale.

Să fie puternic, „mai puternic decât leul” și să rămână un om deosebit, așa cum îl cunosc.

La Mulți Ani!

*Cu dragoste și sinceritate,
Prof.univ.dr. Florina BRAN,
Academia de Studii Economice București*

STIMATE DOMNULE GRIGORE BELOSTECINIC!

Plin de speranțe și dornic de noi realizări, V-ați afirmat în continuare ca un promotor al noului, ca un spirit competitiv. Merită toată admirația insistența și dăruirea de sine, pe care le manifestați zi de zi, grație capacităților deosebite, atitudinii și calităților excepționale, obținând autoritatea și stima binemeritată din partea tuturor.

La ceas aniversar, Vă doresc sănătate, să aveți parte de clipe de reală fericire, realizări remarcabile și frumoase împliniri!

Vă urez tradiționalul

LA MULȚI ANI!

Cu respect,

*Valeriu LAZĂR,
Viceprim-ministru,
Ministrul Economiei RM*

**STIMATE DOMNULE
ACADEMICIAN BELOSTECINIC,**

Cotidianul, de regulă, nu ne permite să ne expunem mai plenar, limitându-ne la abordarea în grabă a unor probleme impuse de circumstanțe sau șefi. Și numai cu ocazii mai speciale – sărbători comune sau ale unor persoane – reușim (dacă reușim) să le expunem celora, cărora de mult o meritau, stima, aprecierea, recunoștința.

Nu sunt nici eu original și, numai cu ocazia acestor zile mai libere, încerc să Vă spun cât de mult apreciez faptul că am ocazia să colaborez cu Domnia voastră, că Vă cunosc.

Iar evenimentul, Jubileul (scriu cu majusculă!), dar și sărbătorile de iarnă, îmi dau posibilitatea să Vă urez sănătate, bucurii, fericire și noi realizări.

La mulți ani!

*Cu profund respect și prietenie,
Constantin GAINDRIC, m.c. al AȘM*

STIMATE DOMNULE RECTOR

al Academiei de Studii Economice din R. Moldova,
Grigore Belostecinic,

Din numele colectivului Primăriei municipiului Chișinău și al meu personal primiți cele mai sincere felicitări cu ocazia Jubileului de 50 de ani.

Eforturile și experiențele Dumneavoastră întru consolidarea cadrului educațional în domeniul economiei v-au remarcat ca o personalitate notorie cu înalte calități profesionale. Perseverența și performanța sunt calitățile Dumneavoastră zilnice, cu contribuții semnificative la formarea și dezvoltarea continuă a cadrelor în domeniul economiei, manifestate prin abordarea clară și intelectuală a sarcinilor pe care le transmiteți colectivului administrativ și didactic al Academiei de Studii Economice, dar și prin modul de colaborare în afara instituției.

Jubileul de 50 ani este o frumoasă ocazie de nominalizare a succeselor, dar și de lansare a obiectivelor pentru activitatea Dumneavoastră la formarea viitorilor economiști.

În această zi frumoasă și plină de semnificație, Vă adresez cele mai sincere cuvinte de felicitare, sănătate, fericire, prosperitate și realizări fructuoase în activitatea Dumneavoastră.

Cu respect,
Primarul general al municipiului Chișinău
Dorin CHIRTOACĂ

Domnului Grigore Belostecinic,
Rector al Academiei de Studii Economice,
Doctor habilitat, Profesor universitar,
Membriu al Consiliului Camerei de Comerț
și Industrie a Republicii Moldova

MULT STIMATE DOMNULE RECTOR,

Am deosebită plăcere să Vă adresez sincere felicitări cu ocazia frumosului jubileu de 50 de ani, mulțumindu-Vă pentru activitatea eficientă din cadrul Consiliului CCI și pentru aportul adus la dezvoltarea sistemului cameral din Moldova.

Popasul aniversar marcat chiar în ziua Crăciunului îmi oferă plăcutul prilej de a accentua, încă o dată, poziția civică foarte pronunțată, caracterul deschis și inventiv, harul și inteligența Dvs. Aceste calități V-au adus respectul tuturor, plasându-Vă printre cele mai remarcabile personalități pe care le cunosc. Apreciez înalt faptul că sunteți alături de noi toți acești ani, realizând împreună multe lucrări marcante.

Cu o dăruire totală ați dezvoltat și școala economică din Moldova, iar astăzi Vă aduc omagiul mai multe generații de economiști.

Vă doresc ani mulți, trăiți în armonie sufletească, sănătate și noi realizări care să Vă întregască deplin fericirea.

*Cu profund respect,
Gheorghe CUCU,
Președinte al Camerei de Comerț și Industrie
a Republicii Moldova*

SUB LAURII ONOAREI ACADEMICE

Răsfoind documentele vremii, retrăim cu emoție momente ale începutului, în care mintea luminată, dorința sinceră de propășire a neamului și inima curată a celor care au fost și a celor care sunt și azi au pus bazele **Academiei de Studii Economice din Moldova**. La „primul început” al ei a stat și Grigore Belostecinic, pe atunci în calitate de decan al facultății „Marketing”.

Încercarea noastră de a contura, în cele ce urmează, un elogiu acestei tinere, dar proeminente personalități, care-și duce rostul și povara la răscruce de milenii doi și trei, este prilejuită, formal, de un popas aniversar al acesteia, care se întâmplă an de an pe **șapte ianuarie**: spargerea celui de-al șaselea deceniu dintr-o viață activă, doldora de împliniri, adunate zi de zi, printr-o muncă pertinentă, manifestare de inteligență, vocație și dăruire de sine aproape 30 de ani.

Grigore Belostecinic, *profesor universitar, doctor habilitat în științe economice, membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei*, ajuns la miezul unei activități marcate de popularitate, este considerat azi, pe bună dreptate, „cel mai tânăr și inteligent rector” din Republica Moldova.

Dacă din cei 50 de ani, pe care îi împlinește profesorul nostru la început de 2010, douăzeci sunt trăiți cu intensitate maximă la ASEM, unde s-a confirmat ca profesor didactic, savant, economist, abil administrator – fidelitatea nu este un miracol.

Feciorul unor buni părinți, coboară de pe frumoasele meleaguri strășenene cu o nestăvilită sete de carte, poposind mai întâi la primul izvor de cunoștințe economice – *Colegiul Industrial Economic (or. Chișinău)*, absolvind ulterior *Facultatea de Economie a Comerțului (USM)*, urmând mai apoi studiile de doctorat la *Institutul Economiei Naționale „G.V.Plehanov” (or.Moscova)* și susținând cu succes tezele de doctor și de doctor habilitat în științe economice, **Grigore Belostecinic** își leagă destinul pentru totdeauna de ASEM, urcând toate treptele ierarhiei universitare: *lector universitar, conferențiar, profesor universitar, șef-catedră „Marketing”, decan al facultății “Marketing” și, în prezent, rector al Academiei de Studii Economice din Moldova.*

La început de itinerariu didactic, tânărul profesor **Grigore Belostecinic** nu și-a putut îndrepta pașii decât spre cei care l-au chemat spre a le oferi strop din harul său. Orele de curs ale înzestratului dascăl au fost și rămân atât lecții de adâncă învățatură metodico-științifică pentru oricine, cât și lecții de conduită din cele mai inteligente. Prelegerile și seminarele profesorului Grigore Belostecinic îi captivează pe studenți prin profunzimea argumentului științific, prin limbajul adecvat, prin prospețimea fenomenelor economice discutate și, totodată, prin accesibilitatea și volubilitatea excepțională. Abilitățile Dumnealui de dascăl și savant își au sorginea în aceeași sete de autoperfecționare și de descoperire a ineditului, care l-a îndreptat spre *Germania, Polonia, Lituania, Suedia, Olanda, Elveția, Marea Britanie, SUA*, pentru a-și perfecționa metodologiile de predare și cercetare și a-și împărtăși ideile inovatoare în economie și a le promova prin cecetări substanțiale noi în cele mai actuale și dificile probleme din domeniile: *restructurarea întreprinderilor, managementul și marketingul întreprinderilor mici și mijlocii, incubarea afacerilor, dezvoltarea curriculumului universitar al învățământului economic, administrarea învățământului superior, promovarea activității antreprenoriale și transferului tehnologic în universități, dezvoltarea economiei regionale, logisticii și managementului lanțului de aprovizionare etc.*

Vin să întregască prodigioasa activitate științifică și didactică a sărbătoritului nostru peste 90 de lucrări notorii: manuale, studii și articole consacrate atât instruirii economice, cât și renașterii economiei în Republica Moldova. În privința conținutului operei sale științifice, trebuie remarcat, în primul rând, stilul limpede de expunere a ideilor și puterea deosebită de sintetizare a acestora.

Activitatea științifică a profesorului **Grigore Belostecinic** este condiția *sine qua non* a statutului de profesor universitar, Dumnealui reușind să creeze o adevărată școală științifică de marketing, grupând în juru-i tineri talentați, care îi împărtășesc concepțiile economice, doritori de a le aprofunda și a le continua. Astfel, profesorul Grigore Belostecinic a „scos în lume” 10 doctori în științe economice și tot atâția urmează să-i devină discipoli.

Grija permanentă pentru menținerea prestigiului ASEM i-a adus respectul colegilor săi, care i-au acordat încrederea de a conduce această instituție din 2001 până în prezent. Căci abilitatea și priceperea de care dă dovadă rectorul Grigore Belostecinic în administrarea acestei instituții, într-o perioadă deosebit de dificilă, când învățământul din Republica Moldova își realizează primii pași spre modernizare și europenizare, i-a determinat pe profesorii ASEM-lui să-l aleagă pe respectatul dascăl și economist în această înalta funcție. Astfel, grație calităților sale, profesorului Grigore Belostecinic îi revine marea onoare, dar și dificila misiune, de a conduce una dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ economic superior din Moldova. Academia de Studii Economice a devenit în perioada mandatului său de rector o instituție de învățământ superior modern, multiculturală, de tip european.

La justa valoare, distinsul profesor universitar, doctor habilitat, Grigore Belostecinic, a avut un rol personal determinant în promovarea și realizarea acordurilor de cooperare între ASEM și universitățile din afara Moldovei, acorduri care s-au dovedit a fi operaționale și funcționale. Acestea s-au concretizat prin derularea unor schimburi de profesori și studenți, prin organizarea în comun a unor manifestări științifice, prin lansarea

unor programe și proiecte comune, dintre care unele înseamnă demersuri la organisme internaționale.

Dăruirea și munca asiduă a sărbătoritului sunt apreciate după merit, profesorul **Grigore Belostecinic** fiind recunoscut și în afara granițelor Moldovei. Domnia sa devine **Membru corespondent și de Onoare** al *Academiei Româno-Americane de Științe și Arte*, **Membru de Onoare** al *Institutului Național de Cercetări Economice al Academiei Române*, **Membru de Onoare** al *Asociației Italiene de Logistică*, fiind onorat și cu înaltul titlu de **Doctor Honoris Causa** al *Universității „Ovidius” din Constanța* și al *Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, România*. Aceste titluri încununează, predominant calitativ, o carieră excelentă în activitățile didactică, științifică, administrativă și în tenacitatea de promovare a unor idei și metode noi, în dorința de a performa și a persevera în muncă. La aceste calități se mai adaugă înaltul sentiment al demnității, dragostea de valorile neamului, de țară – caracteristici care „i-au alimentat” creșterea.

Născut în ziua de 7 ianuarie 1960, în zodia capricornului, nativ al pământului, ce i-a dăruit hărnicie și disciplină, **Grigore Belostecinic**, la numai 50 de ani, își merită, pe bună dreptate, toate onorurile și elogierile, căci pe toate le-a făcut cu ordonare, chibzuință, tenacitate, având simțul profund al datoriei. Azi, Domnia Sa nu-și poate reproșa că nu și-a făcut din plin datoria de pedagog, savant, economist, conducător abil.

Nisipul din clepsidra vieții Profesorului Grigore Belostecinic abia a început să curgă: Dumnealui este plin de tinerețe sufletească, de planuri creatoare, de idei noi în domeniul activității didactice și științifice.

Îi admirăm perseverența, harul, îndemânarea și, mai presus de toate, calitatea de a fi om, din care profesorul Grigore Belostecinic și-a făcut un *credo*.

Cu mult drag, ne exprimăm respectul, recunoștința și admirația față de realizările Dumnealui: *rector recunoscut, dascăl apreciat, om de știință important pentru mediul universitar, economic și social*.

Ne încheiem mesajul omagial, urându-i domnului profesor Grigore Belostecinic, multă sănătate, respectul și căldura sufletelor tinere, dornice de cartea Dumnealui, considerațiune sinceră din partea colegilor. Iubirea și înaltul nume să fie întotdeauna cu Dumneavoastră!

Rugăm să primiți asigurarea prețuirii și admirației noastre, urându-vă putere de muncă întru progresul științei și al culturii!

Și, deoarece omagierea domnului profesor este încununată de aura zilelor creștine, pline de lumină sufletească, ne întregim căldura cuvintelor cu această urare:

*„La mulți ani cu sănătate
Și să reușiți în toate!
Să aveți teren de afirmare,
Să progresați la scară mare.
Vitalitate, bună, constructivă,
Rezervă de foc nedistructivă.
Să înaintați cu optimism marțian,
Dumnezeu să Vă apere din an în an!
Respirați bucuria de-a trăi,
Fiți fericiți în orice clipă, zi de zi!”*

Dr. hab. Ala COTELNIC, Prim-prorector;

Dr. Tatiana MIȘOVA, Prorector; Dr. Raisa

BORCOMAN;

Dr. Silvia GHINCULOV; Dr. hab. Ludmila COBZARI;

Dr. hab. Dumitru MOLDOVAN; Dr.hab. Ion BOLUN;

Dr. Valentina PALADI; Dr. Angela SOLCAN;

Dr. Dorin VACULOVSKI; Dr. Vasile ȘOMARU, ASEM

MULT STIMATE DOMNULE PROFESOR GRIGORE BELOSTECINIC,

Momentele jubiliare oferă ocazii fericite de a ne cunoaște mai bine personalitățile marcante ale neamului, de a le admira și a le transmite gândurile și sentimentele de aleasă admirație celor care și-au dedicat întreaga lor viață unei activități nobile, puse în serviciul societății.

Astăzi, venim pe unda recunoștinței, pentru a-i oferi cuvinte ce exprimă întreaga noastră considerațiune celui care s-a născut în aceeași noapte cu Iisus, eveniment purtător de noroc, vreme a colindelor, vreme a bucuriei, când minunea nașterii Mântuitorului cuprinde sufletele și le înobilează – *Domnului Grigore Belostecinic, profesor universitar, doctor habilitat în economie, membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, rector al ASEM.*

Dacă am încerca să reconstituim itinerariul de gândire și de activitate a economistului, profesorului, savantului, managerului Grigore Belostecinic, am menționa următoarele: doar 50 de ani, dar cu atâtea realizări care Vă încununează atât de frumos!

Apreciindu-Vă prestația și calitățile, vom evoca doar câteva crâmpoie din traiectoria nobilei Dumneavoastră activități: Colegiul Industrial-Economic (or.Chîșinău), Facultatea de Economie a Comerțului (USM), studiile doctorale la Institutul Economiei Naționale „G.V.Plehanov” (or.Moscova), teza de doctor habilitat. În plan profesional, ați urcat toate treptele unei instituții de învățământ superior: lector universitar, conferențiar, profesor universitar, șef catedră „Marketing”, decan al facultății „Marketing”, rector al Academiei de Studii Economice din Moldova.

Ați fost și rămâneți dedicat, cu multă pasiune și exigență, activității didactice, ați contribuit și continuați să contribuiți la formarea numeroșilor specialiști în domeniul marketingului, cărora le transmiteți, cu generozitate, cunoștințele acumulate în îndelungata Dumneavoastră activitate.

V-ați ridicat pe podiumul profesionalismului didactic și științific, creând în jurul Dumneavoastră o adevărată școală a cercetării în domeniul marketingului, la care s-au format și s-au perfecționat nenumărați specialiști.

Dotat cu o deosebită putere de muncă, V-ați valorificat vasta experiență de dascăl și vocația de cercetător științific prin elaborarea numeroaselor lucrări: manuale, cursuri universitare, studii și articole publicate în literatura de specialitate. Nu ne propunem să prezentăm în exhaustivitate valoroasa Dvs. operă științifică, care V-a consacrat, atât în țara noastră, cât și în străinătate drept o figură reprezentativă în domeniul marketingului, deoarece fiind la o vârstă „de aur”, suntem siguri că veți avea noi realizări covârșitoare, spre bucuria tuturor.

Stimate Domnule Grigore Belostecinic,

Din numele tuturor profesorilor ASEM, vă adresăm cele mai calde și sincere urări de bine cu ocazia frumoasei aniversări pe care o sărbătoriți! Vă dorim ca anii ce-i împliniți să vă aducă strălucirea și frumusețea stelelor, înțelepciunea și puterea zeilor, dorința de a iubi și de accepta să fiți iubit și tot ce are această lume mai bun în ea!

Mulți ani fericiți!

Corpul profesoral – didactic al ASEM

Aș vrea să transmit cele mai sincere salutări în această zi specială unui OM SPECIAL, pe care am avut norocul să-l cunosc acum câțiva ani.

Rectorul Belostecinic este un mare economist, care, prin cu calitățile sale profesionale și manageriale, conferă prestigiu Academiei și Țării. Vreau să-l felicit pe Dl Belostecinic, cu care am avut onoarea să mă împrietenesc, dorindu-i multă sănătate și în speranța de a-l revedea cât mai degrabă.

*Domenico NETTI,
Torino, 7 ianuarie 2010*

Dle Belostecinic,

Vă felicit cu ocazia jubileului dvs., dorindu-va multă sănătate, puteri să înfrunțați greutățile prin care trece țara (și care se răsfrâng și asupra Academiei).

Sunt convinsă că numai datorită personalităților importante, cum sunteți și dvs., vom putea să înfruntăm multe greutăți și să devenim o Țară de care ne vom mândri oriunde în lume.

Bunăînțelegere și liniște în casă, ca persoanele iubite să vă aducă numai bucurii!

*Cu profund respect,
Viorica Fala, Moscova
11 ianuarie 2010*

CONTRIBUTION
on the occasion of the Rector
of Academy of Economic Studies of Moldova (ASEM)
Prof. Dr. habil. Grigore Belostecinic's 50th birthday –
From Harry Gebhardt

It is an honor and privilege for me to have this opportunity to contribute on this very special and happy occasion. Thank you for allowing me to be part of a group of people committed to Rector of ASEM Prof. Dr. habil. Grigore Belostecinic's birthday celebration.

I want to say at the outset how stimulated I am about the work of the Rector of ASEM Prof. Dr. habil. Grigore Belostecinic, known for his interdisciplinary dedication that draws together experts in economics and scholars from many different fields, besides his experience as a collaborative academic leader with a deep commitment to scientific education, implementing the objective to build a new mentality in the spirit of freedom of thought, action, pragmatism and life efficiency.

The message that I would like to convey is that the ASEM can be proud of the pursuit of excellence by its students. The ASEM students are the leaders of tomorrow. In this context, it is satisfying to know that the ASEM has a major role in the education and training of those who in the future will assume leading roles in government, economy, business and the community. It is not a surprise then that the ASEM is proud when its students become high achievers because high achievement is an indication of the quality of the work that is performed by Rector of ASEM Prof. Dr. habil. Grigore Belostecinic and his staff in the ASEM. Good to know that ASEM is developing strong and exiting professional relationships and closer cooperation between universities, research institutions, economic agents as well as a deep involvement of the economic scientific community that enhance the implementation of the reforms.

The changing nature of the world of work and careers means that an increasing number of students wish to know that their degrees will be valued, not only in their home country, but also in other countries across the world. Consequently, the international credibility of a university's qualifications is an important factor in attracting the best students in a competitive environment. Aside from the formal accreditation of qualifications handled by the implementation of the Bologna Declaration stipulations at ASEM the reputation of a university is a key differentiating factor. The reputation is one of the most precious assets of ASEM as a higher education institution. In his role as guardian of academic excellence of a higher education institution the Rector of ASEM Prof. Dr. habil. Grigore Belostecinic actively engaged in debates on rankings and ratings makes a contribution to how quality should be best assessed in changing times.

I wish to congratulate the Rector of ASEM Prof. Dr. habil. Grigore Belostecinic on his considerable achievements since 2001. I also wish to congratulate him for the important leadership role that he plays in creating the enabling conditions for academics to perform at the highest level together with the special emphasis that is placed on cooperation with other higher education institutions and research centers from more than 20 countries worldwide. The Rector of ASEM Prof. Grigore Belostecinic's exceptional performance and outstanding support in enhancing the overall mission of ASEM strives for to be a symbol of national aspiration, hope and pride, as one would expect of a leading higher education institution in this country. He changed academic life, challenged academic assumptions, unleashed academic imagination, or inspired choices someone might have made.

I have a great admiration for Rector of ASEM Prof. Dr. habil. Grigore Belostecinic. He writes with a clear and understandable language, and has made such an outstanding contribution as a researcher. His publications over the years have really supported the development of advanced scientific research, and he has a deep understanding of the field in science of economics and the professional development of economists.

We all benefit from his knowledge and his enthusiasm. May the Rector of ASEM Prof. Dr. habil. Grigore Belostecinic stay forever young and dynamic!

Congratulations to the Rector of ASEM Prof. Dr. habil. Grigore Belostecinic on reaching this significant milestone in his life. And grateful thanks for all that he continues to do for ASEM, and for the wonderful memories, personal and academic, that I associate with him.

I wish to thank the Rector of ASEM Prof. Dr. habil. Grigore Belostecinic for his original and truly pioneering work, and I am pleased to see that his life work will be honored in this anniversary publication.

Thank You Sir and Congratulations. Happy Birthday!

*Harry GEBHARDT, Dr.h.c. AESM,
Germany*

ACADEMICIANUL GRIGORE BELOSTECINIC LA AL 50-LEA CRĂCIUN

Anul 2010 va fi pentru Domnul Grigore Belostecinic, membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, rector al ASEM, profesor universitar, un an deosebit măcar prin faptul că Domnia Sa, chiar la început de an, va marca vârsta de 50 de ani. Apoi, în titlul micului meu răvaș, am utilizat noțiunea de academician, deși persoana în cauză deține numai titlul de membru corespondent. Academician va fi la sfârșitul anului, în cel mai rău caz – în prima jumătate a anului 2011. Această previziune a mea este generată de faptul că, în primul rând, știința economică academico-universitară impune societatea științifică de la noi să avem, cel puțin, unu-doi academicieni. Până în prezent aceasta nu dispune de nici un academician. În al doilea rând, nu atât profesorul Grigore Belostecinic are nevoie de acest titlu, Slavă Domnului, și așa are multe, de un academician ca Grigore Belostecinic are nevoie, mai întâi de toate, Academia de Științe, care, credem că deja s-a convins că, odată cu venirea în această Academie a profesorilor universitari Grigore Belostecinic și Dumitru Moldovanu, știința economică academică a reînviat.

Profesorul universitar, în cazul de față folosesc anume această noțiune, deoarece este cel mai înalt și apreciat titlu științific în plan mondial, mai este și un om deosebit, are ceva de la Dumnezeu – a fost adus pe lume anume în ziua nașterii lui Iisus Hristos. Puțini fericiți de aceștia sunt nu numai în Basarabia, dar și în lumea creștină. Fericirea lor, dacă ei pe bună dreptate conștientizează faptul, are și o misiune deosebită. Ei, ca și toți ceilalți, își duc crucea până la capăt, însă pe ei Domnul i-a înzestrat, probabil, și cu niște valori de a duce „turma” omenească pe calea credinței de neam și a susținerii acestui neam la greu și primejdie.

Grigore Belostecinic este orășean venit de la țară, din codrii Basarabiei, unde tradițiile populare și hărnicia sunt la ele acasă, veșnice. Această hărnicie, fiecare din noi o vede la orișice pas de când Domnia Sa a preluat funcția de rector. Academia avansează, deși societatea moldovenească cam a bătut pasul pe loc în ultimii opt ani de guvernare antinațională. În această perioadă, cam a bătut pasul pe loc și școala preuniversitară – „fabrică” universală de pregătire a „materiei prime” pentru a plămădi ceea ce numim intelectualitate și materie cenușie, fără de care societatea nu e în stare să se dezvolte normal și civilizată. Această stare de lucruri se simte și în școala universitară, inclusiv în Academie. Cum afirma renumitul matematician Nikolai Lobacevski (1793-1858): „язык народа – свидетельство его образованности, верное доказательство степени его просвещения”. Or la noi mulți studenți și „intelectuali” încă mai vorbesc (mulți dintre ei chiar „vorghesc”) așa cum se vorbește la ei acasă, dar nu cum ar trebui să vorbească un intelectual. E și aceasta, domnule Rector, o încercare ce se cere a fi schimbată. Dumneavoastră ați adus schimbarea în ASEM, când aceasta se impunea de la sine. Vă doresc să aduceți schimbarea și în domeniul despre care vorbesc. Să vă dea Domnul sănătate, curaj aveți și știți ce e de făcut. Să aveți parte de bucurii și susținere din partea celor ce vă înconjoară.

Sergiu I. CHIRCĂ,

*Om Emerit în știință din Republica Moldova,
membru de onoare al Academiei Române*

***

Года летят, как будто ветром подгоняются,
Растут деревья, дети и цветы,
И юность не спешит, не возвращается,
Годами мудрости остановилась на пути.
О, сколько дел успел ты переделать!
Решил учиться, и достиг больших высот!
Исследователем стал, стремясь к наукам смело,
И шел всегда вперед, и не страшась невзгод.

Бояться не умеешь, стремишься только к правде,
Ее ты видишь в счастье для народа своего,
Любви к родной земле, а не в пустой браваде,
Отображать слова, которые не тронут никого.
Судьба тебя хранит, и подарила радость жизни
Трем чудным детям и благополучие в семье.
Есть покровительство Святое – это признак,
Что будешь ты здоров и счастлив на земле!
Нам повезло быть рядом и у тебя учиться,
И уважать коллег, и как уметь дружить,
Как верить в будущее и к нему стремиться!

Желаю много лет таким же быть!

*Профессор, д-р Татьяна МИШОВА,
Проректор МЭА*

*P.S. Уважаемый Григорий Леонович, от всей души
поздравляю Вас с юбилеем!*

*Прошу прощения, за обращение на «ты» в моем
посвящении – этого требовал стихотворный размер.*

O PERSONALITATE EXCEPȚIONALĂ

Îl cunosc pe domnul Grigore Belostecinic încă din timpul când activam în cadrul Universității de Stat din Chișinău, dar pe atunci mai puțin, deoarece eram profesori la facultăți diferite, care se aflau la distanță (de Economie în sectorul Râșcani, iar cea de Comerț, în centrul capitalei) și nu prea aveam tangențe de serviciu.

L-am cunoscut mai aproape când am început activitatea în cadrul Academiei de Studii Economice, dar mai însemnate au fost două momente. În anul 1995, am fost împreună la stagiu în Universitatea din Omaha, statul Nebraska, SUA. Atunci am observat că tânărul profesor, doctor Grigore Belostecinic dispune de competențe teoretice și practice profunde nu numai în marketing, dar și la general în economie. M-a impresionat, de asemenea, curajul și caracterul ambițios al lui în sensul pozitiv al cuvântului.

În chestiuni directe de serviciu am făcut cunoștință în anul 1996, în procesul de perfectare a documentelor pentru susținerea tezei de doctor habilitat, când domnia sa îndeplinea funcția de secretar al Consiliului științific specializat. Mi-a plăcut comportamentul și calitățile sale de a face lucrurile în mod operativ, fără birocrație și cunoașterea bună a tuturor procedurilor organizatorice de susținere a tezelor. Chiar mi-a sugerat o idee de îmbunătățire a redacției temei tezei, pentru care fapt îi sunt recunoscător și astăzi.

În continuare am avut ocazia să îndeplinim aceleași funcții – de șef-catedră, de decan. Și vreau să menționez că, deși domnul Belostecinic era unul din cei mai tineri în aceste funcții, întotdeauna rezultatele activității subdiviziunilor pe care le conducea erau bune, iar el personal se evidenția prin idei progresiste și critici „tăioase”, chiar și la adresa conducerii, atunci când observa o nedreptate.

Fiind membru al Consiliului administrativ și al Senatului ASEM, foarte des venea cu propuneri concrete în vederea perfecționării procesului de studii, pregătirii specialiștilor,

îmbunătățirii lucrului administrativ.

Și nu întâmplător, în 2001, când a candidat la postul de rector al ASEM, în condiții destul de complicate, spre bucuria multor, a câștigat alegerile. Îmi amintesc că a prezentat un program cu idei progresiste, bogat de acțiuni concrete, care aveau scopul de a schimba spre bine nu numai activitatea în toate direcțiile a instituției, dar și atmosfera de lucru a salariaților și studenților. Acele teze electorale nu au fost doar goale promisiuni, dar ulterior s-au transformat în realizări concrete pe parcursul a celor două mandate de rector.

Astfel „asaltul” întreprins de către Grigore Belostecinic în decursul numai a 10 ani (șef de catedră, decan, doctor habilitat, profesor universitar, rector) se poate înscrie în cartea recordurilor Guinness.

Cu toate că domnul Belostecinic a fost și este cel mai tânăr în componența Colegiului rectorilor, a reușit în scurt timp să aducă ASEM-ul în rândul celor mai prestigioase instituții din cadrul învățământului superior din republică. Este de menționat că, în această perioadă, Academia de două ori a fost acreditată; cu o evaluare înaltă a trecut, fără probleme, și acreditarea științifică. Al doilea an instituția funcționează în baza Managementului calității, proces implementat la inițiativa și cu aportul rectorului. Este important și faptul că ASEM este cunoscută în multe țări, având relații de colaborare cu diferite universități de peste hotare, iar absolvenții facultăților se bucură de succes la încadrarea în câmpul muncii la entități din toate ramurile economiei naționale.

Prestigiul înalt al ASEM-ului se datorează și faptului că rectorul permanent, foarte activ și convingător, promovează imaginea instituției în organele statale, în Academia de Științe a Moldovei, în rândul celor care doresc să-și continue studiile în cadrul învățământului superior.

Calitățile sale de manager iscusit se pot vedea nu numai la îndeplinirea funcției de Rector, dar și a Președintelui Consiliului Administrativ și a Președintelui Senatului, unde trebuie luate decizii importante și corecte, ceea ce nu este întotdeauna ușor, dar de fiecare dată Grigore Belostecinic găsește și propune cele mai raționale soluții. Aceasta se referă și la discuțiile care au loc la

diverse întruniri de rang mai înalt, în afara instituției.

Printre multiple ocupații care le are în calitate de conducător, domnia sa întotdeauna găsește timp să acorde atenție cuvenită îndeplinirii angajamentelor de profesor, cercetător, organizator al manifestărilor culturale și sportive.

Se spune că angajații vor executa toate lucrurile și la nivelul necesar nu numai atunci când conducătorul emite ordine și dispoziții respective, dar mai mult atunci când demonstrează prin acțiunile sale exemple cum trebuie de executat. Dacă ne referim la predarea cursurilor, la editarea materialelor metodico-didactice, la prezentarea unor referate științifice, la organizarea unor concursuri și competiții, domnul Belostecinic toate acestea le face cu mare profesionalism și responsabilitate. De aceea, în ASEM lucrurile merg bine, iar rectorul se bucură de un înalt respect atât în rândurile studenților, cât și angajaților.

Eforturile depuse de către Grigore Belostecinic în domeniul dezvoltării instruirii și științei economice sunt binemeritat apreciate, acordându-i-se titlul de membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, de Doctor Onoris Causa a două universități din România și alte distincții.

Toate realizările domnului Belostecinic nu puteau avea loc fără calitățile personale excelente, de care dispune și pe care nu putem să nu le menționăm: colegialitatea, principialitatea, toleranța, omenia, onestitatea, sinceritatea și altele.

– Drag coleg și prieten, Grigore Belostecinic!

Fiecare din noi când rotunjește o dată oarecare, face bilanțul faptelor realizate pe parcursul unei perioade. Dumneavoastră puteți să fiți satisfăcut și mândru de tot ce ați îndeplinit, cum suntem și noi satisfăcuți și ne mândrim că Vă avem în fruntea instituției noastre.

Vă felicit din toată inima cu împlinirea acestei vârste frumoase – 50 de ani din ziua nașterii și vă doresc mult bine și sănătate, realizări mari, să rămâneți în continuare un bun conducător, un exemplar pedagog, celebru savant, un soț și părinte iubit.

Cu considerație,

Prof. univ. dr. hab. Viorel ȚURCANU, ASEM

MULT STIMATE DOMNULE GRIGORE BELOSTECINIC!

De există pe undeva anotimpuri veșnice, în care sufletul atinge eternitatea, dacă există sincere bucurii ce dăinuiesc în timp și dacă există fericire, am dori să Vi le dăruim pe toate în această zi, adunate într-un buchet care să Vă lumineze viața, și în această lumină să găsiți Stima și Respectul pe care Vi-l purtăm.

Putem afirma cu certitudine că profesionalismul pe care l-ați manifestat în tot ceea ce ați făcut exprimă fermitatea calității pe care ați plasat-o drept etalon, standard și punct de reper în fiecare lucrare efectuată, la fiecare lecție și pentru fiecare coleg și discipol în parte.

Perseverența, munca asiduă, continuă, spiritul activ, inițiativa, erudiția, inteligența, multilateralitatea aptitudinilor, onestitatea și principialitatea de care dați dovadă sunt doar câteva dintre calitățile definitorii prin care s-a edificat autoritatea personalității Dumneavoastră.

Realizând o retrospectivă a ultimilor ani, putem afirma cu certitudine că Dvs. sunteți o personalitate notorie, precum definea geneticianul francez Jacques Monod, laureat al Premiului Nobel: *„Contribuția unei personalități la dezvoltarea profesiei nu poate fi decât întâlnirea personalității creatoare cu cerințele timpului său”*. Dumneavoastră ați știut să fiți în permanență în pas cu cerințele actuale, fiind exigent și corect la acest capitol față de sine, dar și față de semenii, colegii și studenții.

Notorietatea personalității Dumneavoastră a căpătat contur în contextul relațiilor profesionale și interpersonale. Grație deschiderii, interesului manifestat pentru fiecare persoană, ați devenit nu un simplu profesor universitar, dar un dascăl, un coleg de nădejde și un Om de omenie.

Imperativul moral și etic de care ați dat dovadă pe parcursul timpului, ne determină să spunem cu fermitate că afirmația-îndemn a sculptorului Constantin Brâncuși – *„Trebuie să încerci neconținut să urci foarte sus, dacă vrei să poți să vrei foarte departe... și merită să încerci să faci totul”*, se potrivesc perfect destinului cu numele Grigore Belostecinic.

Pășind pe această treaptă a vieții, Vă dorim să aveți timp să visați, căci visul este muzica sufletului; să aveți timp să sperați, căci viața fără speranță e lipsită de sens; să aveți timp pentru a vă ruga, căci ruga este tăria omului; să aveți timp să munciți, căci munca este prețul succesului; să aveți timp să iubiți și să fiți iubit, căci iubirea este grația lui Dumnezeu! Bucurați-vă de fiecare clipă, zâmbiți și amintiți-vă un lucru: azi e ziua cea mai specială din an, așa că trăiți-o la maxim! Numai așa vă veți simți fericit și împlinit, pentru că viața e șansa ce trebuie să fie acceptată și e frumusețea ce trebuie admirată!

Cu respect și recunoștință:

*În numele colectivului, decanul Facultății „Finanțe”,
prof. univ. dr. hab. **Ludmila COBZARI, ASEM***

MULT STIMATE DOMNULE RECTOR!

Vă aducem la cunoștință că contabilitatea reprezintă un mijloc de culegere, sintetizare și prezentare a informațiilor privind activitatea agentului economic și a rezultatelor înregistrate de acesta.

Reieșind din acest adevăr istoric, noi, principalii contabili ai ASEM-lui, am întocmit Bilanțul Aniversar al celui mai principal Agent Economic din sfera învățământului economic superior din țară – Domnului Grigore Belostecinic.

Analizând activul Bilanțului întocmit, putem menționa că ponderea principală le revine activelor pe termen lung, care se deosebesc prin particularitatea lor aparte, având durată de funcționare cu un grad înalt de utilitate. Aceste active au fost create cu forțele proprii ale Agentului Economic și au necesitat o îndelungată și asiduă muncă organizatorică, didactică, științifică, precum și aptitudini și eforturi deosebite, combinate cu înțelepciune, inteligență, energie, noblețe și performanțe de care a dat dovadă în toți acești ani Aniversarul.

Cel mai de preț activ nematerial, cu drept de proprietate deplin al Agentului Economic, este *goodwill-ul* său, care și

reprezintă prestigiul cu care se asociază și renumele de care se bucură astăzi ASEM pe piața educațională a Republicii Moldova.

Pe cealaltă parte a Bilanțului Aniversar, observăm un capital propriu impunător, format dintr-o frumoasă și armonioasă familie cu copii, care în termenii contabili ai Bilanțului reprezintă acțiuni privilegiate și exclusive, cu drept de proprietate pe viață.

La data întocmirii Bilanțului, Agentul Economic nu înregistrează datorii pe termen lung sau pe termen scurt față de alți parteneri. Prin urmare, egalitatea și echilibrul bilanțier sunt respectate.

Examinând rezultatele activității desfășurate de „Agentul Economic” Grigore Belostecinic, în toți acești ani, în sfera socială, economică, educațională, observăm înregistrarea unor profituri considerabile cu multe zerouri. Profiturile au fost reinvestite, astfel încât de ele se vor bucura multe generații viitoare.

Vestea bună este aceea că, grație acțiunilor filantropice și umanitare de care a dat dovadă în toți acești ani Agentul Economic în educarea noilor generații de economiști, acest contribuabil se scutește de plata impozitelor pentru următorii 50 de ani.

Data întocmirii prezentului bilanț – 07.01.2010. Garantăm corectitudinea datelor prezentate și ne angajăm să întocmim următorul Bilanț Aniversar la 07.01.2060.

Nu putem încheia aceste rânduri fără a vă ura în continuare să păstrați aceeași energie debordantă pe care ați manifestat-o și până acum în atingerea noilor performanțe și realizări, precum și mult succes în activitatea Dumneavoastră dedicată dezvoltării continue a învățământului superior și economiei în ansamblu.

În această zi plină de semnificație, Vă adresăm cele mai sincere urări de sănătate, prosperitate în toate direcțiile de dezvoltare spirituală și intelectuală.

*Cu profund respect,
în numele Colectivului facultății “Contabilitate”,
Decan, conf. univ. dr. **Valentina PALADI**,
ASEM*

GRIGORE BELOSTECINIC – PERSONALITATE MULTIDIMENSIONALĂ

Nu cunosc multe exemple de realizare a unei personalități la vârsta de 50 de ani până la nivelul pe care l-a atins Grigore Belostecinic, membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, doctor habilitat în economie, profesor universitar, rector al Academiei de Studii Economice din Moldova. Deși sunt multe lucruri frumoase de spus despre dumnealui, nu e ușor să-l apreciezi la justa valoare într-o scurtă prezentare.

Pentru prima dată am avut onoarea să fac cunoștință cu domnul Grigore Belostecinic la o etapă importantă a vieții, când trebuia să iau o decizie serioasă în cariera mea. După restructurările esențiale care au avut loc în societate, în primii ani de independență a Republicii Moldova (care au influențat multe destine), și după o stagiune de un an academic, efectuată de mine într-o universitate din SUA, am hotărât să mă concentrez în continuare pe domeniul pregătirii cadrelor în informatică, transferându-mă din industrie în învățământul superior. Am avut mai multe oferte foarte ademenitoare în diferite universități din Moldova, dar am dat prioritate celei de la ASEM.

Printre argumentele principale au fost potențialul deja recunoscut al Academiei de Studii Economice, prestigiul în creștere al acestei universități specializate, colectivul frumos de cadre universitare, pe mulți dintre care îi cunoșteam deja și îi stimam pentru profesionalismul și integritatea personală a lor. Dar argumentul hotărâtor, care m-a decis să fac alegerea în favoarea ASEM-lui a fost entuziasmul care domina în acea perioadă aici, condiționat de alegerea la postul de rector a unui tânăr savant și pedagog, Grigore Belostecinic, care a prezentat un program ambițios de dezvoltare a Academiei.

Atunci am înțeles că a apărut o șansă reală pentru creșterea esențială a efectului sinergetic al potențialului universitar, că Academia poate să-și sporească imaginea pe fundalul altor instituții din Moldova.

Acum, după mai mulți ani de activitate în ASEM, sunt fericit că toate așteptările mele, precum și ale colegilor mei, au fost realizate cu prisosință. Domnul Grigore Belostecinic s-a manifestat ca o personalitate multidimensională, care poate cu succes îmbina cele mai diferite activități, demonstrând în practică că este nu doar un teoretician bun, dar și un manager-practician iscusit de instituție universitară, cu toate aspectele ei caracteristice: economice, didactice, științifice etc. În această perioadă, sub conducerea dumnealui, ASEM a atins noi rezultate frumoase în mai multe domenii, principalele fiind: îmbunătățirea calității procesului didactic, dezvoltarea infrastructurii universitare și consolidarea climatului moral în colectivul profesoral, dar mai ales, sporirea interesului față de instituție, ceea ce s-a manifestat în creșterea esențială a numărului celor care doresc să-și facă studiile aici.

Întotdeauna am fost uimit de capacitățile de lucru enorme ale domnului Belostecinic, care, fiind la un post administrativ atât de înalt și complicat în calitate de rector al unei instituții universitare din cele mai prestigioase din țară, poate cuprinde și controla practic toate aspectele funcționării acestei unități social-economice. În aceeași zi îl poți vedea îmbinând cu succes mai multe activități foarte diferite din șirul nesfârșit al celor obișnuite pentru dumnealui: participarea la o ședință în Academia de Științe a Moldovei sau la ședința plenară a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare, la o conferință științifică, organizată în ASEM, o ședință cu decanii și șefii de catedre, orientată spre perfecționarea de mai departe a procesului didactic sau inspectând lucrurile la construcția blocului nou al ASEM, verificând și calitatea reparațiilor care au loc în Academie etc., etc.

Se observă nu numai un interes profund față de toate aspectele vieții academice din ASEM, dar și o implicare activă personală în cele mai importante dintre ele în măsura permisă de resursele limitate de timp. Se simte mâna dumnealui de gospodar adevărat în sensul larg al cuvântului. Acest fapt se manifestă, în primul rând, prin stabilitatea relativă a stării

economice a ASEM și a climatului moral în colectiv, chiar și în situația actuală de criză ce ne-a afectat.

Dar și în exterior, în mediul academic, vocea economistului Grigore Belostecinic e deseori auzită și apreciată, părerea dumnealui în diferite situații complicate pentru sistemul de învățământ universitar, dar și pentru sistemul social-economic din țară, sunt foarte bine formulate și argumentate nu numai din punctul de vedere al celor mai avansate teorii și practici mondiale din domeniu, dar și din cel al factorilor locali (naționali) de influență.

Eu, ca specialist în informatică, țin să menționez că, deși ASEM este o universitate specializată în domeniul economiei, rectorul cunoaște bine rolul tehnologiilor moderne informaționale în formarea specialiștilor economiști, astfel dezvoltarea infrastructurii informaționale universitare este una din grijile permanente ale dumnealui. Datorită eforturilor organizatorice, orientării corecte în acest context, ASEM posedă acum una din cele mai dezvoltate infrastructuri de tehnologii informaționale în mediul universitar din Moldova: asigurarea tehnică include o rețea de peste 1000 de calculatoare moderne; Centrul multimedia, construit în această perioadă, este foarte solicitat de studenți, biblioteca a devenit o subdiviziune modernă științifică, cu acces la bazele de date electronice internaționale, fiind una din cele mai dotate biblioteci universitare din țară. În prezent, în unele aspecte, ASEM poate fi comparată cu universitățile moderne de peste hotare.

Inițiind colaborări cu universități prestigioase din alte țări, rectorul Belostecinic promovează activ imaginea ASEM în mediul universitar internațional. Iar ca procesul de dezvoltare a sistemului de învățământ în universitatea, pe care o conduce, să devină sigur și ireversibil, dumnealui a organizat implementarea sistemului de management al calității, care e menit să asigure adaptarea continuă a procesului de pregătire a cadrelor la cerințele mediului, în care vor activa viitorii specialiști.

E plăcut să vezi receptivitatea domnului Belostecinic la tot ce-i frumos și bun, ce le află și le vede în deplasările dumnealui în universitățile din alte țări. De fiecare dată, după reîntoarcere

din delegații, te poți aștepta să apară ceva nou în Academie: un havuz simpatic, un gazon de iarbă verde (tunsă îngrijit ca în SUA), o sală de teleconferințe, un monument modern, o sală de studii specializată într-un anumit domeniu etc., etc.

Știe să pună accentele pe orice problemă complicată, găsimdu-le un echilibru sistemic constructiv între soluțiile posibile, dar întotdeauna cu rezultat real și garantat.

Activitatea științifică a doctorului habilitat, profesorului universitar Grigore Belostecinic a fost înalt apreciată în mediul academic prin decernarea titlului onorific de membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, iar activitatea practică managerială a dumnealui a fost încununată de blocul nou al ASEM, construit din inițiativa și sub conducerea dumnealui. Acest bloc va fi nu numai un pas nou în dezvoltarea infrastructurii Academiei, dar va deveni și un nou simbol atractiv al acestei universități prestigioase.

Mă simt onorat că sunt printre cei care au posibilitatea să-l felicite pe domnul Belostecinic cu frumoasa ocazie – jubileul de 50 de ani de la naștere. Suntem convinși că, deși dumnealui a obținut rezultate remarcabile în activitatea neobosită până în prezent, cele mai frumoase realizări ale dumnealui încă vor urma mulți ani spre binele ASEM și al societății întregi. Noi îi dorim, din tot sufletul, noi realizări frumoase în activitatea dumnealui multidimensională, multă sănătate și fericire.

*Prof. univ. dr. hab. în informatică **Ilie COSTAȘ**,
șef-catedră „Cibernetică și Informatică Economică”,
ASEM*

**MANAGER, CERCETĂTOR, PEDAGOG
(consacrat doctorului habilitat, Grigore Belostecinic,
profesor universitar, membru-corespondent AȘM,
rector ASEM)**

Pentru multe persoane a fost greu să conștientizeze că profesorul Grigore Belostecinic, la numai 43 de ani, a devenit rector al unei instituții atât de prestigioase din Republica Moldova, cum este Academia de Studii Economice. A ajuns la această înălțime Domnia sa grație mai multor calități profesionale și umane. Am menționat, mai întâi, capacitatea de lucru și marea lui dorință de a-și realiza proiectele asupra cărora a meditat pe parcurs de mai mulți ani. Aceasta l-a determinat să devină un bun profesionist în domeniul său de cercetare, soluționând paralel mai multe probleme didactice și științifice.

O particularitate distinctă a Domniei sale este comportamentul echilibrat și constructiv. Prin aceasta a câștigat încrederea colegilor de activitate nu numai din cadrul facultății, dar și din întreaga Academie. Drept afirmație a celor spuse servește și faptul că este considerat drept cel mai calificat manager din cadrul ASEM. Mai mult decât atât, a fost reales pentru al doilea termen în calitate de rector, dovadă a încrederii în dumnealui a colectivului profesoral.

Rectorul Grigore Belostecinic este cunoscut de societatea academică și drept o personalitate cu un mare potențial științific. În acest sens, subliniem alegerea dumnealui ca membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei. Totodată, savantul Grigore Belostecinic, pe parcurs de mai mulți ani, a prezentat Republica Moldova la mai multe foruri științifice internaționale (România, Rusia, Ucraina, Polonia, Italia, Germania, Franța etc.).

Înalta competență științifică și profesională în domeniul de cercetare economică și în calitate de bun administrator i-a permis d-lui Grigore Belostecinic să creeze un colectiv științific, capabil să se încadreze în realizarea unor cercetări de nivel internațional. Sub conducerea Domniei sale, actuala

ASEM a stabilit relații științifice cu mai multe universități din România, Rusia, Ucraina, Polonia, Italia, Germania, Franța etc.

Profesorul Grigore Belostecinic este un om moral, cu ținută etică și profesională de intelectual, apreciat de noi toți. Drept rezultat, în Academie domină o atmosferă binevoitoare și prietenoasă. Pentru remarcabile realizări Domnia sa este recunoscut și apreciat nu numai de colectivul ASEM, dar și de comunitatea științei economice atât din R. Moldova, cât și din mai multe state, devenind Doctor Honoris Cauza al mai multor universități din Europa.

De la numele profesorilor de la Catedra „Geografie și Economia Mediului”, venim astăzi cu urări de sănătate, prosperitate și succese în continuare pentru dl Grigore Belostecinic, cu prilejul remarcabilului jubileu de 50 de ani, exprimându-i și de această dată recunoștința noastră pentru sacrificiile aduse pe altarul științei și în pregătirea cadrelor de înaltă calificare pentru țara noastră.

*Prof. univ. dr. hab. Constantin MATEI,
șef-catedră „Geografie și Economia Mediului”, ASEM*

LAUDATIO PROFESOREM GRIGORE BELOSTECINIC

Așa cum fac de multe ori în atare circumstanțe, cu o deosebită dimensiune emoțională, caut și astăzi un cuvânt-cheie care să-l definească pe distinsul nostru coleg, dar mă întreb ce formulă alcătuită din cuvinte ar reuși să cuprindă arderea neîncetată a universitarului consacrat și managerului inegalabil, domnul Grigore Belostecinic?! Ce fraze ar surprinde neconținută sa luptă pentru idealuri greu de atins pentru alții, dar simple și evidente pentru puterile domniei sale inepuizabile?

Figură proeminentă în viața academică și spirituală din spațiul românesc, domnul Grigore Belostecinic și-a construit un

itinerar intelectual complex, alimentat în permanență cu inteligență nativă, eleganță și creativitate. Prin anvergura personalității și activităților sale multiple, domnia sa depășește de departe cadrul unei etichete restrictive. Domnul Grigore Belostecinic evoluează firesc și inspirat deopotrivă între economie și cercetare, între didactică și administrare.

Direct și ambițios, puternic și flexibil, consecvent și meticulos, carismatic și eficient, domnului este un model demn de urmat pentru mai multe generații. Vocația de economist, rarissima asiduitate, rigoarea intelectuală și nețărmuita-i pasiune pentru tot ceea ce face i-au permis să „colonizeze” domeniul extrem de complicate în plan profesional, asigurându-și un loc meritoriu în știința națională și internațională.

După cum bine se știe, în marile culturi, interesul pentru cercetare se concretizează în cărți. Ei bine, domnul Grigore Belostecinic este un om cu carte și un om cu cărți. În acest sens, suntem cu toții tributari ai cărților pe care le-a „forjat” în laboratorul său distinsul nostru coleg. Lucrările domniei sale, având un caracter problematic pronunțat, se deosebesc printr-un aparat conceptual coerent, prin logica argumentării, prin subtilitatea și profunzimea analizei și conțin numeroase opinii personale, prin care autorul reușește să aducă un punct de vedere novator, convergent cu cele cunoscute și, totuși, inedit.

O mențiune specială pentru calitățile manageriale de excepție ale dlui Grigore Belostecinic: în calitate de Rector al ASEM, domnia sa dă dovadă de tenacitate, exigență, promptitudine și colegialitate în luarea deciziilor, moralitate, etică profesională, motivație și dedicație.

În relațiile cu lumea exterioară a ASEM, domnul Grigore Belostecinic a știut să se ridice la înălțimea așteptărilor corpului profesoral-didactic și ale personalului auxiliar, reprezentând instituția, în care avem privilegiul să activăm, cu abilitatea, erudiția, fermitatea și carisma care îl caracterizează. Pregătirea profesională temeinică, flerul managerial, imaginația și perspicacitatea domniei sale i-au permis să ridice imaginea

ASEM la un nivel net superior față de alte instituții de învățământ din țară.

În relațiile cu subalternii, domnul Grigore Belostecinic dă dovadă de mult tact, onestitate și deschidere, calități care îi permit să înlăture orice rămășiță a suspiciunilor. Domnia sa este omul argumentelor: știe să asculte și să audă, susținând ideile novatoare și reformatoare, respingând în același timp mediocritatea. Domnul Grigore Belostecinic știe să modeleze colectivul ASEM, transformându-l într-un spațiu de relații echilibrate, unde fiecare își aduce contribuția și completează, astfel, interesele profesionale. Grație calităților umane și manageriale excepționale, rectorul Grigore Belostecinic a deschis o filă nouă în marșul triumfător al colectivului ASEM spre piste de cunoaștere, reorganizând procesul de instruire și cercetare în conformitate cu standardele europene ale calității.

– Mult stimate Domnule Profesor, vă rog să primiți acest exercițiu de admirație din partea unui coleg, care vă felicită pentru dinamismul, competența profesională și dimensiunea umană de înaltă probă. Trăgând o ultimă linie la această succintă schiță de portret, nu-mi rămâne decât să vă urez multă sănătate și noi împliniri purtătoare de bucurii și împliniri utile intelectului conaționalilor, mai ales tinerilor studioși, dornici de a merge sigur și eficient prin labirintul anevoios al științei și carierei, cu perseverență și același curaj în ascensiunea dificilă spre „Everestul” academic și științific.

VIVAT, CRESCAT, FLOREAT!

*Dr. hab. Gheorghe MOLDOVANU,
șef-catedră „Limbi Moderne de Afaceri”, ASEM*

INEGALABILUL GRIGORE BELOSTECINIC

Este absolut dificil să vorbești despre personalitatea Dlui Grigore Belostecinic datorită multitudinii de activități: profesor, cercetător, manager etc., pe care le desfășoară cu mult pragmatism, dar și cu o plăcere deosebită.

Domnul Grigore Belostecinic este una din puținele personalități marcante din mediul economic și cel academic din Republica Moldova, care se bucură de admirația studenților datorită calităților oratorice deosebite și orelor interesante și captivante pe care le citește în rolul de profesor universitar.

În rolul de savant, Dl Grigore Belostecinic este perceput de către lumea academică drept o persoană desăvârșită datorită înaltei culturi și a inteligenței deosebite cu care este înzestrat. Aceasta îi permite să adopte o abordare multidimensională a problemelor și fenomenelor, fapt care face să se distingă de alți cercetători.

Personal îl cunosc mai mult în calitate de manager (Rector al ASEM), eu fiind unul din multitudinea de subalterni cu care Domnia Sa colaborează. În această perioadă de timp i-am marcat mai multe calități manageriale, necesare pentru a fi un manager eficient.

În primul rând, este vorba de capacitățile intelectuale – vivacitatea, creativitatea și suplețea minții – ceea ce îl face să identifice probleme și, în același timp, să găsească și soluții, precum și să genereze idei care pot fi valorificate.

În al doilea rând, este o persoană deschisă, un foarte bun comunicator pentru subalterni, parteneri și clienți, precum și o mare voință și capacitate de a lucra în echipă, fapt pentru care are respectul și considerațiunea tuturor colaboratorilor.

În al treilea rând, este o persoană perspicace, ceea ce îl ajută să anticipeze foarte multe lucruri și fenomene înainte ca acestea să apară și, prin urmare, ASEM-ul să depășească mai ușor anumite probleme.

În al patrulea rând, este o persoană care pune accentul pe obiective concrete, datorită spiritului dezvoltat de a întreprinde acțiuni noi și perseverența de a le finaliza prin decizii adecvate.

În al cincilea rând, are dezvoltat destul de evident simțul responsabilității, fapt pentru care orice lucru sau activitate reușește să le realizeze cu o rentabilitate cât mai înaltă și la timpul oportun.

În al șaselea rând, Domnia Sa este înzestrat cu capacitatea de a asculta, calitate indispensabilă unui manager de succes. Dumnealui știe să asculte cu atenție atât colaboratorii, cât și clienții (de fapt, așa le spune studenților), pentru a fi informat permanent și obiectiv în vederea folosirii propriei intuiții și percepții la luarea unor decizii constructive.

Astea fiind spuse, Vă doresc multă sănătate, realizări frumoase în toate domeniile de activitate, multă stimă și recunoștință din partea celor apropiați, colegi, prieteni, studenți etc.

*Cu toată considerația și profundă recunoștință:
conf. univ. dr. Alic BÎRCĂ,
șef-catedră „Management social”, ASEM*

O PIATRĂ LA TEMELIA UNEI NOI CIVILIZAȚII

*„Dacă faceți proiecte pentru un an -
plantați o sămânță,
Dacă le faceți pentru zece -
Plantați un arbore,
Dacă le faceți pentru o sută -
Instruiți”.*
Confucius (551-479 î.e.n.)

De la Confucius până astăzi au rămas drept cele mai valoroase valențele instruirii.

Prin instruire, omenirea are drept obiectiv constituirea Societății Informaționale, Societății Cunoașterii și, ca urmare, a Societății Conștiinței.

O piatră la temelie acestora a pus-o și va urma să mai zidească mulți ani înainte edificiul unei noi civilizații membrul

corespondent al AȘM, profesorul universitar, rectorul ASEM, Dl Grigore BELOSTECINIC.

...Copleșită de meditații și emoții la gândul de a găsi cele mai potrivite cuvinte pentru a exprima sentimentele de omagiu și grațitudine celui care este o personalitate ilustră, un savant notoriu, un bun coleg și un șef înțelept, un orator iscusit și un om de omenie – Dl Grigore Belostecinic, cu ocazia frumosului jubileu de 50 de ani, am încercat să adun în cuvinte câteva din caracteristicile distinse ale Domniei sale.

Inteligent, carismatic, onest, nobil, laborios, novator, optimist, colegial... Aceste calități i-au permis să-și croiască un destin special, pe care comunitatea științifică din țară a știut să-l aprecieze prin întronarea Domniei sale în rândurile academicienilor, iar comunitatea academică, apreciindu-i calitățile manageriale, l-a întronat în fotoliul de rector al uneia dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior din țară – Academia de Studii Economice din Moldova. Colegii de breaslă și studențimea l-au calificat peste ani de muncă didactică și științifică ca cel mai ilustru profesor universitar și doctor habilitat în științe economice, bibliotecile și editurile i-au atestat munca creativă prin numeroase apariții de carte, care au îmbogățit tezaurul național cu valoroase scrieri ale unui savant novator.

Jubileul sărbătorit obiectivează nu doar acumulările științifice notorii, dobândite pe parcursul itinerarului, încununează nu doar o perioadă rodnică, ci și binecuvântează un nou început al zbuciumului desăvârșit al valorosului destin, început care se cuvine a fi semnalat, fiindcă posesorul acestui destin merită, pe deplin, omagiul tuturor celor care știu să prețuiască o mare valoare și un mare înaintaș al unei culturi, înaintaș al științei naționale și nu numai.

Să „planați” în continuare, stimate Jubiliar, la înălțimea aspirațiilor D-voastre personale și celor profesionale!

Să vă mențineți pe acele pedestale pe care ați reușit să vă întronați prin munca D-voastră perseverentă!

Iar dacă mai există înălțimi care vă tentează, să le cuceriți și pe acestea în cel mai scurt timp și cu cele mai mici eforturi,

păstrându-vă ceva timp pentru niște simple și pămâtenes satisfacții: călătorii, cules de ciuperci, pescuit, sărbători în sânul familiei, hramuri pe la rude, vizite la teatru ....

Steaua D-voastră și Ochiul Celui de Sus să Vă vegheze și să vă lumineze drumul spre noi ascensiuni de la o zi de naștere la cealaltă mulți, mulți ani înainte...

La Mulți Ani Fericiți !

*Cu aleasă considerațiune, prof.univ. dr.hab.
Rodica HÎNCU, șef-catedră „Investiții și Piețe de
capital”, ASEM*

OMUL DE IDEI ȘI OMUL DE ACȚIUNE – GRIGORE BELOSTECINIC – LA 50 DE ANI

Grigore Belostecinic reprezintă generația pe care „întâmplarea” a așezat-o la intersecția mileniilor. A copilărit și a învățat în perioada postbelică, a fost martor și a participat activ la transformările radicale produse la finele veacului XX, la procese istorice de anvergură, ce au condus la sfârșitul totalitarismului sovietic și instaurarea democrației. S-a remarcat ca un luptător și învingător în promovarea valorilor democratice, a promovat învățământul și cercetarea științifică din domeniul economic, în conexiune cu mutațiile profunde în sistemul financiar-bancar, social-politic și practica economică din țară.

În calitate de rector al ASEM, stimulează cercetarea științifică, oferind libertate catedrelor să-și definească tematica, contribuind astfel la potențarea preocupărilor științifice ale cadrelor didactice, a aportului de idei și soluții a fiecărei persoane.

Sub auspiciile profesorului universitar, rectorului Grigore Belostecinic, Academia de Studii Economice a realizat remarcabile progrese pe toate planurile: metodic-didactic, instructiv-educativ și științific, devenind astăzi instituția în care

fiecare se valorifică pe deplin, în care fiecare student poate învăța atât cât poate.

– La cei doar 50 de ani, ați reușit să vă afirmați nu doar ca un bun manager, ci și ca un excelent profesor universitar, creator de știință, un informator și un deschizător de orizonturi în specialitate, un povățuitor metodic în munca discipolilor, un crez pentru care ei să simtă că merită să trăiască și să muncească.

Prin „*A fi zilnic frumos și simplu*” ați câștigat, stimate Grigore Belostecinic, respectul oamenilor ce V-au cunoscut și afecțiunea miilor de studenți - discipoli de ieri și de azi.

La mulți ani !

*Conf. univ. dr. Nadejda BOTNARI,
șef-catedră „Finanțe și asigurări”, ASEM*

LAUDATIO
pentru Grigore BELOSTECINIC, prof. univ. dr. hab.,
m. c. AȘM, Rector al ASEM,
la împlinirea vârstei de 50 de ani

Activitatea profesională, angajarea managerială, efortul plinar și permanent de soluționare a relațiilor interumane într-o instituție de învățământ superior și de cercetări, ce reunește un număr mare și important de personalități din domeniul didacticii universitare și cel științific, așa cum este Academia de Studii Economice din Moldova, se constituie drept repere fundamentale ce pot caracteriza pe deplin personalitatea domnului *Grigore* BELOSTECINIC.

Inteligența, erudiția și creația științifică vastă a prof. univ. dr. hab. *Grigore* BELOSTECINIC are la bază o pregătire temeinică și solidă. Studiile la Tehnicumul (Colegiul) Industrial-Economic din Chișinău, Universitatea de Stat din Moldova (Facultatea de Economie a Comerțului) și Institutul Economiei Naționale „G. V. Plehanov” din Moscova au fost

însoțite și de o performanță activitate profesională și științifică la catedra “Marketing”, Academia de Studii Economice din Moldova.

Fiindu-i recunoscut talentul deosebit de manager universitar, *Grigore* BELOSTECINIC a fost promovat, în 1991, ca Decan al Facultății de Marketing, în 1994, în calitate de șef al Catedrei de Marketing, iar în 2001 – ca Rector al Academiei de Studii Economice din Moldova, funcție deținută de Dumnezeu și în prezent.

Creativitatea, obiectivitatea și elocvența – aceste atribute specifice numai persoanelor erudite – se manifestă, în egală măsură, în exercitarea de către *Grigore* BELOSTECINIC a vocației sale de profesor, autor de studii științifice și manager universitar.

Desfășurând o activitate remarcabilă în domeniul științelor economice, *Grigore* BELOSTECINIC a adus contribuții importante în evoluția unor domenii de mare impact pentru economia națională, și anume - marketing, logistică și competitivitate economică. Lucrările Domniei sale se remarcă prin bogăție ideatică și conținut dens, caracterizându-se prin abordări făcute cu mare circumspecție și sensibilitate, dar și cu o impresionantă argumentație documentară. Astfel, acestea reprezintă un important izvor bibliografic, chiar și de meditație pentru cercetătorii interesați. Meritele științifice ale prof. univ. dr. hab. *Grigore* BELOSTECINIC au fost recunoscute pe plan național prin alegerea Domniei Sale, în anul 2007, Membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei.

Adevărata personalitate a oricărui om se evidențiază în momente dificile, generate de crize sociale, umane, profesionale, economice, politice, fie pe rând, fie simultan. De toate acestea a avut parte și domnul *Grigore Belostecinic*, care a reușit să păstreze echilibrul necesar pentru evoluția reușită a Academiei.

Bucurându-se de reputație internațională, *Grigore Belostecinic* este membru de onoare al Institutului Național de Cercetări Economice al Academiei Române, al Asociației Italiene de Logistică, al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte, membru-corespondent al Academiei

Internaționale de Management. Deține titlul de Doctor Honoris Causa, conferit de Senatul Universității „Ovidius”, Constanța, România.

Implicat profund în activități editoriale, profesorul *Grigore Belostecinic* este președinte al colegiului de redacție al ediției anuale „Analele Academiei de Studii Economice din Moldova”, membru al consiliului de redacție al revistei „Fin-Consultant”, membru al consiliului de redacție al revistei „Sănătate publică. Economie și management în medicină”, co-editor științific al proceedings-ului „The 30th Annual Congress of the American Romanian Academy of Arts and Sciences, membru al colegiului de redacție al revistei „Marketing. Management”, editată de Asociația Română de Marketing.

Întreaga activitate a domnului *Grigore Belostecinic* exprimă seriozitate și profunzime științifică, o mare corectitudine îmbinată cu o neobișnuită putere de muncă, impresionând prin dorința de căutare a noului, soluțiile avansate în problematica cercetării științifice, adaptarea și modernizarea procesului de învățământ.

Elogierea personalității domnului *Grigore Belostecinic* se constituie ca un act de recunoștință profundă pentru tot ceea ce a reușit să facă pentru studenții și corpul profesoral-didactic din Academia de Studii Economice din Moldova.

Față de cele de mai sus, noi, împreună cu colegii, îl omagiem pe domnul *Grigore Belostecinic* cu tot respectul și profunda apreciere.

– Domnule Rector *Grigore Belostecinic*,

Vă dorim sincere urări de activitate fructuoasă și frumoasă, de continuă și sporită recunoaștere; să aveți tăria și voința să depășiți obstacolele inerente; Vă urăm sănătate și La mulți ani!

Prof. univ. dr. Oleg STRATULAT,

șef-catedră;

prof. univ. dr. hab. Angela SECRIERU,

catedra „Bănci și Activitate Bancară”, ASEM

MULT STIMATE DOMNULE RECTOR

La acest moment aniversar, venim cu mesajul de felicitare pentru a Vă arăta prețuirea noastră OMULUI care sunteți – cald, în relațiile cu semenii, săritor la nevoie, în sprijinul celor care vă solicită ajutorul, stăruitor a îndruma pe cei merituoși, gata să vă implicați oriunde simțiți că puteți fi de folos. Ținuta morală, umanismul, înțelepciunea și noblețea sufletească, exteriorizată permanent prin modestia ce Vă caracterizează, constituie pentru noi toți motive de mobilizare, de încredere, respect și dragoste ce vi le purtăm. Talentul, perseverența și dăruirea pe care le manifestați zi de zi se materializează în succesele ASEM-ului, iar realizările acesteia sunt parte a efortului pe care îl depuneți necondiționat și cu responsabilitate.

Apreciem în mod deosebit felul în care îmbinați armonios cercetarea științifică și asistența economică cu procesul administrativ și instructiv, contribuind astfel la pregătirea temeinică a cadrelor de economiști.

Ne exprimăm toată mulțumirea noastră față de energia și abnegația de care ați dat dovadă permanent în munca D-voastră administrativă, organizatorică, științifică și pedagogică, pentru tot ceea ce V-ați asumat și ați realizat, pentru sprijinul permanent ce ni l-ați acordat.

Cu acest prilej de sărbătoare, Vă adresăm urări de sănătate și viață lungă, plină de realizări și bucurii, pentru D-voastră și întreaga familie.

*Cu mult respect: în numele Catedrei „Contabilitate”,
șef catedră, conf. univ. dr. **Liliana Grigori**, ASEM*

MULT STIMATE GRIGORE BELOSTECINIC!

Cu prilejul împlinirii a 50 ani de la naștere, Vă transmitem cele mai sincere felicitări și Vă dorim succese în activitatea de conducere, didactică și științifică, fericire și noroc în viața personală.

Cunoaștem și apreciem înalt aportul D-stră la dezvoltarea învățământului superior în Republica Moldova; eforturile depuse în funcția de rector, pentru ca ASEM să devină o instituție prestigioasă nu numai la noi în țară, dar și peste hotarele ei; acțiunile întreprinse întru ridicarea calității pregătirii economiștilor de înaltă calificare.

Pe tot parcursul dirijării Academiei, colectivul Catedrei a simțit grija și eforturile întreprinse de către D-stră în vederea îmbunătățirii bazei materiale a procesului de instruire, perfecționării planurilor de studii, pregătirii și ridicării calificării cadrelor didactice.

Datorită capacităților de care dispuneți, în cadrul ASEM sunt organizate la nivel înalt manifestări științifice și social-culturale, care contribuie la dezvoltarea multilaterală a studenților și profesorilor.

Valorificând totul ce ați făcut până la această aniversare, Vă urăm sănătate, multă energie și curaj, ca în continuare să faceți și mai mult pentru prosperarea instituției noastre, inclusiv a catedrelor, iar noi, profesorii, suntem întotdeauna gata să Vă susținem în atingerea scopurilor propuse.

*Cu mult respect,
colectivul catedrei „Contabilitate și Audit”, ASEM*

AUTOGRAF/ LAUDATIO
pentru Profesorul și Savantul economist
Grigore Belostecinic

Pe parcursul a mai multor ani de activitate prodigioasă, Profesorul, Savantul și Omul Gr. Belostecinic răspândește lumină, înțelepciune, dragoste de muncă și căldură în aulele studențești și alături de colegi. Nu încetează nici pentru o clipă să cultive sacrele valori morale și spirituale, să perfecționeze procesul de instruire și cercetare economică, managementul universitar, înscriindu-se astfel în galeria celor mai calificate și remarcabile cadre didactice de la ASEM, cea mai prestigioasă instituție economică din țară.

Personalitate de excepție, Domnul profesor Gr. Belostecinic se bucură de autoritate și de apreciere binemeritată atât în colectivul mare al ASEM, în mediul academic din țară, cât și în alte instituții de peste hotare (deține titlul de Doctor Honoris Cauza al Universităților „Ovidius” din Constanța (04.12.08) și „Lucian Blaga” din Sibiu (13.01.09)).

Toată activitatea Domniei sale se bazează pe un excepțional nivel de profesionalism, demonstrând un atașament constant față de învățământul economic superior, promovarea calității continue.

Prin potențialul său creativ, aportul științifico-didactic, cercetările științifice, prin competența profesională susține activ procesele de studii și cercetare în domeniul economiei, contribuie la frumoase realizări și performanțe, la recunoașterea ASEM în țară și dincolo de hotarele ei.

Domnul Gr. Belostecinic are un mare talent de manager, este un conducător eficient, cu multe idei inovatoare și spirit întreprinzător, materializate cu mare perseverență de-a lungul anilor în practică. Apreciem, uneori, modurile neașteptate, chiar îndrăznețe, de abordare a problemelor stringente. De asemenea, inițiativa, creativitatea, energia debordantă, ambiția sănătoasă în realizarea obiectivelor trasate sunt demne de tot respectul.

Nobila misiune de valorificare a potențialului uman, de formare, instruire și educare a unor buni specialiști în economie

este exercitată de Domnul profesor cu dăruire și mare suflet. Doresc să menționez, în acest context, și calitățile sale oratorice. Fiind un bun cunoscător al limbilor străine, Dumnealui posedă un limbaj elevat, dar în același timp accesibil tuturor. Domnul Gr. Belostecinic dezarmează nu doar prin inteligența sa, ci și prin rafinament, bun simț, curtoazie, demonstrând mereu stimă și respect reciproc în relațiile cu colegii și discipolii săi. Iar vocația pentru arta pedagogică și știință, originalitatea argumentelor sale îl face să fie inconfundabil.

– Entuziasmul Dumneavoastră, Domnule rector, optimismul copleșitor, perfecționarea continuă au devenit de mult timp pentru noi molipsitoare. Stilul de conducere participativ, spiritul de echipă, exigența și disciplina muncii sporesc sentimentul responsabilității noastre pentru realizarea obiectivelor comune, eficientizarea activităților, promovarea valorilor și principiilor sănătoase în cadrul ASEM.

Tactul pedagogic constituie pentru Dumneavoastră unul din indicatorii de bază în relațiile cu noi, subalternii. Nicio dată nu V-ați grăbit să pronunțați un verdict negativ vizavi de insuccesele noastre, ci dimpotrivă, ați tins să evaluați obiectiv străduințele noastre. Or, înțelepciunea de care dați dovadă mereu încurajează, recompensează, dar și dezaproabă superficialitatea în activitatea cotidiană.

– Sunteți un model de bărbăție, perseverență și rezistență civică, Domnule profesor, de abnegație și perfecțiune profesională. Frumos la chip și suflet, reușiți ușor să obțineți respectul, asentimentul și afecțiunea celor din preajmă. Demnitatea cu care acceptați viața cu toate succesele și insuccesele ei, trezește, indubitabil, admirația noastră. Ați știut mereu să ne cultivați cele mai nobile valori morale și spirituale, manifestând cumsecădenie, bunătate, omenie, onestitate, răbdare.

Aceste rânduri de venerație și omagiere pentru realizările notorii, munca rodnică, infatigabilă, contribuția considerabilă în afirmarea ASEM-lui drept cea mai prestigioasă instituție economică din țară vin să confirme, o dată în plus, talentul managerial de care dați dovadă.

– Aș dori să Vă mulțumesc din adâncul sufletului, Domnule rector, pentru susținerea morală pe calea sinuoasă a cercetărilor științifice care a marcat traseul carierei mele. Îndeosebi pentru sfaturile utile, îndrumare, încurajare, promovare și mobilizare la noi realizări.

Prin marea putere de convingere, voință și caracter, exigență, dar și toleranță, m-ați determinat, motivat să depun mai multă străduință și consecvență în activitatea profesională, științifică, managerială.

– Cu ocazia frumosului jubileu de 50 de ani, Vă adresez, stimate Domnule Grigore Belostecinic, cele mai alese urări de sănătate, viață lungă, fericire și dragoste, bucurii, prosperitate, împliniri și satisfacții. Să Vă bucurați din plin de respectul și recunoștința profundă a colegilor, studenților, discipolilor și ale celor dragi. Să Vă dea Domnul ani mulți, ca să beneficiați de tot ce ați realizat până acum, curaj, optimism întru împlinirea tuturor dorințelor.

Cu cele mai sincere sentimente de grațitudine și profundă recunoștință,

*Conf. univ. dr. Djulieta RUSU,
șef-catedră „Limbi Moderne Aplicate”, ASEM*

CUVINTE DE FELICITARE

La cei 50 de ani împliniți, Domnul Grigore Belostecinic este o personalitate distinctă cu trăsături deosebite, care a reușit să realizeze cât alții nu ating o viață.

Primordială este capacitatea enormă de muncă și tendința de perfecționare continuă.

Știe să fie responsabil și să-i învețe și pe alții responsabilitatea.

Demonstrează multă răbdare, înțelepciune și toleranță în activitatea ce o desfășoară.

Poate să spună adevărul, chiar și atunci când alții nu îndrăznesc.

Știe să se impună cu caracterul și pedantismul, astfel câștigând plus de respect.

Știe să meargă înainte, chiar și atunci când e foarte greu.

În plus, mai este chipeș și știe să se facă agreabil.

Cu siguranță este un bun tată și soț!

Până la urmă are atâtea virtuți, încât este greu să le descrii în câteva cuvinte.

– La mulți ani, Domnule academician, rector, profesor, coleg și prieten, Grigore Belostecinic!

– Sănătate, belșug, forță de izbândă, noi realizări, prieteni devotați, bucurii de la cei dragi și mult respect din partea noastră, la vârsta onorabilă pe care o atingeți!

Cordial,

*Conf. univ. dr. Oxana SAVCIUC,
șef-catedră „Marketing și Logistică”, ASEM
(fostă studentă și doctorandă a Dlui Gr.Belostecinic)*

STIMATE DOMNULE RECTOR,

Vă felicitam cu această zi frumoasă, când mai urcați o treaptă pe a vieții scară!

Să fiți întotdeauna însoțit de gândul că lucrurile mici pe care le facem și le spunem au o mare importanță în timp ce noi ne urmăm calea, astfel un gest frumos poate să ia povara umerilor obosiți pe drum, o vorba bună poate îndulci inima precum o ploaie de vară peste florile însetate; de aceea va uram să aveți parte numai de gesturi frumoase, însoțite de vorbe bune.

Vă dorim ca anii ce îi împliniți să vă aducă strălucirea și frumusețea stelelor, înțelepciunea și puterea zeilor și tot ce are lumea asta mai bun în ea.

Întotdeauna ați dat dovadă de personalitate, inteligență, înțelegere și toate acestea fiind dedicate meseriei.

Sub conducerea Dvs. a fost posibilă realizarea multor lucruri și lansarea diverselor proiecte în cadrul CDEAP, cum ar fi: „Logistics and Supply Chain Management” (Italia), Microsoft IT Academy în Moldova (SUA), Self-Reliance and Capacity Building Measures în Business Development (Austria), deschiderea centrelor internaționale de certificare ș.a.

Centrul de Dezvoltare Economică și Afaceri Publice întotdeauna a avut parte de sprijin și susținere din partea Dvs. De aceea vă suntem recunoscători și vă spunem cu plecăciune un mare „Mulțumesc”.

*- Un munte de sănătate și un ocean de fericire,
La mulți ani!*

*Conf. univ. dr. Sergiu TUTUNARU,
Centrul de Dezvoltare Economică și Afaceri Publice al
ASEM*

MULȚI ANI DLUI GRIGORE BELOSTECINIC

L-am cunoscut pe dl profesor universitar Grigore Belostecinic în anul 1982, atunci dumnealui fiind student al anului IV la Universitatea de Stat din Moldova, facultatea „Economie a Comerțului și Merceologie”, specialitatea „Merceologie și organizarea comerțului cu mărfuri nealimentare”. După absolvirea cu succes (diplomă roșie) a fost repartizat în calitate de asistent la catedra de Merceologie a Universității de Stat din Moldova.

Dl Gr. Belostecinic, fiind o persoană plină de inițiativă și creativitate, având mereu foarte multe idei, s-a hotărât să-și aducă aportul la dezvoltarea unei noi discipline didactice și științifice (pentru noi la momentul respectiv) – Marketing.

Cercetările efectuate în această etapă i-u dat posibilitatea să elaboreze un șir de manuale, monografii, articole, teze care au fost prezentate la diferite foruri științifice.

Un an deosebit pentru dl Gr. Belostecinic este anul 2000, când a susținut cu succes teza de doctor habilitat în științe economice.

Pe parcursul activității sale, în cadrul ASEM, dumnealui a demonstrat că este un om de omenie, sociabil și onest, un savant cu renume și, datorită acestor calități, în anul 2001 a fost ales de Senatul ASEM în calitate de Rector.

Pe parcursul activității sale în această postură a demonstrat că este, în primul rând, un mare savant, un bun conducător și un gospodar grijuliu.

E foarte vastă și bogată în rezultate finite și activitatea didactică a profesorului universitar Gr. Belostecinic. Dumnealui a participat la instruirea și promovarea a mai multor mii de studenți, actualmente specialiști în diferite ramuri ale economiei naționale, a pregătit mai mulți doctori în economie.

În ajunul aniversării, jubileul de jumătate de veac, îi dorim stimatului nostru coleg, multă, multă sănătate, succese frumoase în activitatea științifico-didactică, realizarea tuturor doleanțelor sale atât în plan profesional, cât și personal.

*Dr.conf.univ. Mihail CERNAVCA,
șef-catedră „Merceologie și Comerț”, ASEM*

POEM BIOGRAFIC

Grigore Belostecinic,
 Nativ al pământului înghețat,
 De planeta Saturn marcat.
 Înainte de a face ceva, mult chibzuiește,
 Nu e omul ce se avântă orbește.
 Ordonat, disciplinat și-are multă tenacitate,
 Cu ajutorul lor le realizează pe toate.
 Cu simțul profund al datoriei,
 Face totul performant, cu temeinicie.
 Scopul său e dedicat, în general,
 Domeniului material și profesional.
 Are siguranță materială, stabilitate,
 Și-aspiră mult la libertate.

E o persoană cuceritoare
A treptelor ierarhiei sociale.
Nu suportă să fie contrazis,
Fiind convins că e corect și precis.
Din ce cauză uneori își provoacă
Obstacole, dușmani, cu care însă mult nu se joacă.
Nu vă uitați că e rezervat,
Poate organiza și-i organizat.
E înțelept, respectat de toți și deștept,
Cu standard de viață riguros,
Este prevăzător și conștiincios.
Este frumos, tată blând, soț adorabil,
Calități validate – incontestabil.
În toate acțiunile viitoare
Își face planuri clare.
Are un grad mare de mobilitate,
Obiective fixate, realizate.
Spre CAP DE ȚARĂ – reală cale,
Pentru deplina manifestare a talentelor sale.
Deci Domnul i-a dat de toate,
Și de la noi toți – fidelitate!

*Conf. univ. dr. Raisa BORCOMAN,
șef – catedră „Instruire economică și comunicare de
afaceri”, ASEM*

PERSOANĂ COMUNICATIVĂ UNICĂ – GRIGORE BELOSTECINIC SAU O CĂLĂTORIE IMAGINARĂ PRIN BIBLIOTECĂ

„Nu mi se pare nimic mai interesant, mai atrăgător ca o colecție de foi tipărite, fâșuite, aranjate în grup sub forma unui volum și care cuprinde toată viața de inimă și de minte a unui om de elită. E ca condensarea parfumului tot într-o pastilă sau într-o picătură”

Vasile Alecsandri

Grigore Belostecinic împlinește 50 de ani, o aniversare care este întâmpinată cu bucurie în marea noastră familie de ASEM-iști. Acest eveniment este o onoare pentru noi toți. Grigore Belostecinic nu este doar un mare pedagog-economist, ci o personalitate completă. Viața lui este un maraton profesional, domnia sa se află în mișcare perpetuă, în activitatea de căutare a soluțiilor pentru economie, educație, cercetare și multe alte domenii. Grigore Belostecinic este un erudit în multe probleme, este capabil să asculte, să-și concentreze atenția pe punctul de vedere al adversarilor, pe nevoile lor, identitatea și interesele lor. El este un binemeritat conversaționalist, un maestru al dialogului, care a făcut să se gândească în ASEM conceptual și strategic. Nu există nici o îndoială că Grigore Belostecinic are farmec personal, carismă, capacitate de a comunica, adică capacitate și dorință de a stabili contacte cu ușurință și să le mențină ani lungi.

Mai bun ghid ne putem imagina cu greu. Se pare că poate zbura prin bibliotecă. Povestea lui este fascinantă, te uimește totalitatea de cunoștințe despre bibliotecă ca un organism viu. *Care este itinerarul rectorului Grigore Belostecinic prin biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova?*

Stația 1. Centrul Multimedia ASEM. Anul 2004, 23 septembrie. Necesitatea implementării Internetului în educație constituie o prioritate maximă, oferind noi soluții învățământului.

Prin inaugurarea Centrului Multimedia, serviciile și activitățile bazate pe tehnologii informaționale, furnizate de Biblioteca ASEM, vor ajuta studenții să-și dezvolte o atitudine pozitivă față de educație și informare. Oferta Centrului Multimedia este caracterizată de următoarele aspecte: asigură un mediu de educație în rețea, care stimulează și dezvoltă deprinderi pentru informare și instruire permanentă și creează facilități pentru lucrul individual. Colecția centrului include toate publicațiile bibliotecii în format electronic. Centrul Multimedia oferă spațiile celor mai diverse forme de manifestări științifice și culturale ale comunității universitare. Biblioteca Științifică ASEM, prin identificarea, selectarea și organizarea resurselor informaționale pe suport electronic, va contribui la crearea bibliotecii virtuale. Una din sarcinile bibliotecarului va fi de a pune în ordine informația electronică existentă, proiectând și creând servicii de bibliotecă de bună calitate, accesibile la distanță.

Stația 2. Sala de lectură „Paul Bran”. Anul 2005, 23 septembrie. Această sală a fost numită în cinstea primului rector al Academiei, profesor universitar, doctor în economie, care a contribuit la dezvoltarea învățământului economic în Republica Moldova, la instituirea ASEM și dezvoltarea patrimoniului documentar al Bibliotecii.

Stația 3. Centrul European de Documentare (CED). Anul 2006, 22 septembrie. Organizarea acestuia a adăugat bibliotecii o componentă nouă, a extins accesul la informație europeană și a oferit bibliotecii posibilitatea de a se implica mai mult în satisfacerea cerințelor utilizatorilor. Destinația acestui centru este perfecționarea accesului la informații și documente, furnizate de UE, și dezvoltarea serviciilor bazate pe noile tehnologii ale informației; asigurarea unei colecții de documente și informații adecvate susținerii programelor de învățământ și cercetare ce se desfășoară în cadrul universitar; participarea la diverse foruri consacrate problemelor Dezvoltării și Integrării Europene.

Stația 4. Centrul de Informare Publică a Băncii Mondiale. Anul 2008, 9 iunie. În cadrul programului „Biblioteci de depozitare și regionale”, Banca Mondială colaborează cu Biblioteca Științifică ASEM, care este un partener activ al Băncii

Mondiale în organizarea colecțiilor de publicații ale Băncii, în diseminarea informațiilor despre aceste publicații și în promovarea accesului la ele pentru diferite grupuri de utilizatori. La 3 decembrie 2007 a fost semnat *Memorandumul Acordului Pentru gestionarea Centrului de informare publică*. Conform acestuia, Biblioteca Științifică și Banca Mondială vor organiza acest centru în scopul difuzării cunoștințelor și diseminării informațiilor. Centru va distribui publicațiile Băncii Mondiale, rapoarte, proiecte și alte materiale ale BM destinate pentru biblioteca regională. Biblioteca Științifică ASEM va oferi utilizatorilor facilități ca spațiu pentru studii și informare.

Stația 5. Blocul nou. Anul 2009 (iunie și ceva din iulie). Stimai profesori, studenți, masteranzi, doctoranzi și toți utilizatorii de informații! Această nouă amplasare a bibliotecii are scopul de a vă ajuta să vă orientați în patrimoniul infodocumentar al Bibliotecii Științifice ASEM, să folosiți eficient resursele informaționale și să puteți ușor și repede să găsiți informația de care aveți nevoie în procesul de studiu și cercetare.

Stația 6. Casa Cunoștințelor de la Chișinău. Acest proiect își va desfășura lucrările în spațiile vechi ai bibliotecii, dar sperăm, că tot al bibliotecii va rămâne...

În concluzie: am încercat să subliniem doar câteva contribuții ale rectorului ASEM, Grigore Belostecnic, la dezvoltarea Bibliotecii Științifice ASEM.

La mai multe „stații”, domnule RECTOR! La Mulți Ani!

*În numele echipei,
doctor în economie Silvia GHINCULOV,
director;
Natalia CHERADI, director adjunct,
Biblioteca Științifică ASEM*

RECTORULUI GRIGORE BELOSTECINIC LA 50 DE ANI

„Nasc și la Moldova oameni”,
Verticali în cuget și știință.
Chiar de soarta i-a-ncecat la grele,
Au rămas tot la a lor credință.

Așa e Rectorul ASEM – promotor
Al valorilor europene mult visate.
Cursuri, ședințe și deplasări în zori –
El le dovedește chiar pe toate.

Profesor și savant de toți stimat:
Studenti, colegi, societate,
El, totuși, e modest și neîntinat,
Deși cu titluri multe-n spate.

Dar a venit și ziua de popas,
Pentru a-ntoarce fila înapoi.
Sperăm, la-acestea el n-a rămas –
Academician îl vedem noi.

Dar mai întâi, același om de omenie...
Deci, succes și sănătate îi dorim,
Să ne trăiască ani măcar o mie
Și noi alătura să-i fim!

Galina COTELEA,
din partea Departamentului Editorial-Poligrafic al ASEM

MULT STIMATE DOMNULE GRIGORE BELOSTECINIC, RECTOR ASEM!

Cu ocazia frumosului jubileu, vârstă a maturității și înțelepciunii, Vă adresez cele mai calde și sincere urări de bine, de sănătate și fericire, de voie bună, credință și de ani de viață lungă.

„Omul este măsura tuturor lucrurilor”, spuneau anticii.

Realizându-Vă harul și virtuțile Dumneavoastră, Domnule Grigore Belostecinic – om, savant, conducător, dascăl, personalitate – sunteți acel care Vă conduceți mereu anume de acest principiu, căci fără har omul este o ființă neîmplinită, iar virtutea lui se exprimă nu atât prin eforturi, cât prin realizările sale.

Domnule Rector, sunteți o personalitate care Vă evidențiați atât prin arta de a conduce, cât și de a formula ideii și principii, atât prin puterea de voință, cât și prin nivelul Dumneavoastră înalt de cultură și inteligență.

Din câte Vă cunosc, Vă caracterizează eforturile pentru a Vă realiza, dar Vă plac și biruințele; nu aveți frică de riscuri, Vă plac căutările și cercetările, Vă place adevărul.

Ceea ce completează personalitatea Dumneavoastră este, în opinia mea, că rămâneți mereu sigur pe sine, ferm în deciziile luate, calm și tacticos.

În acest context, Vă doresc multă stimă și susținere din partea tuturor celor care vă înconjoară, deoarece o meritați pe bună dreptate, și apoi, oricâte averi ar avea omul pe pământ, de câte bunuri s-ar bucura, el nu este satisfăcut, dacă nu este stimat, dacă nu este susținut și apreciat la justa valoare.

Vă mai doresc, Domnule Rector, o frumoasă continuare a vieții și carierei Dumneavoastră, plină de elan și belșug, de fericire și noroc.

La Mulți Ani !

*Conf. univ. dr. Tudor DUMITRAȘ, șef-catedră
„Filosofie și Politologie”, ASEM*

„Omul își influențează steaua”
Lucian Blaga

În acest prag al vieții,
Nu e timp pentru tristețe.
E doar o treaptă frumoasă,
Spre o etapă spectaculoasă.

Dinamismul și acțiunea,
Răbdarea și înțelepciunea,
V-au permis obstacole de a înfrunta
Și mărețe planuri de a realiza.

Dornic de a atinge succese,
Având multiple interese,
Deschis pentru orice activitate
Ați devenit distinsă personalitate.

Fiind exemplu de responsabilitate
În profunda dumneavoastră activitate,
Ați demonstrat curaj și ardoare,
Pe care rar cine o are.

Muncind cu abnegație,
Ați educat nu doar o generație.
Dând dovadă de flexibilitate,
N-ați uitat nici de verticalitate.

Persoană cu carismă și inteligență,
Ați demonstrat și multă perseverență.
Capacitatea excelentă de organizare
Vă permite de a conduce colectivul nostru mare.
Dorința de continuă perfecționare
Limite nu are.
Și fiecare dimineată
Deschide o nouă pagină de viață.

Deci fiți mereu așa cum noi Vă știm
Și din tot sufletul Vă dorim:
Ani prosperi și sănătate,
Frumoase realizări în toate.

Prieteni dragi alături să Vă fie
Și viața – o frumoasă melodie
Să decurgă în plină armonie.

Și în orice clipă care trece,
Să simțiți plăcerea vieții.
Plin de tinerețe sufletească și energie să fiți,
Sub stea norocoasă ani mulți să trăiți!

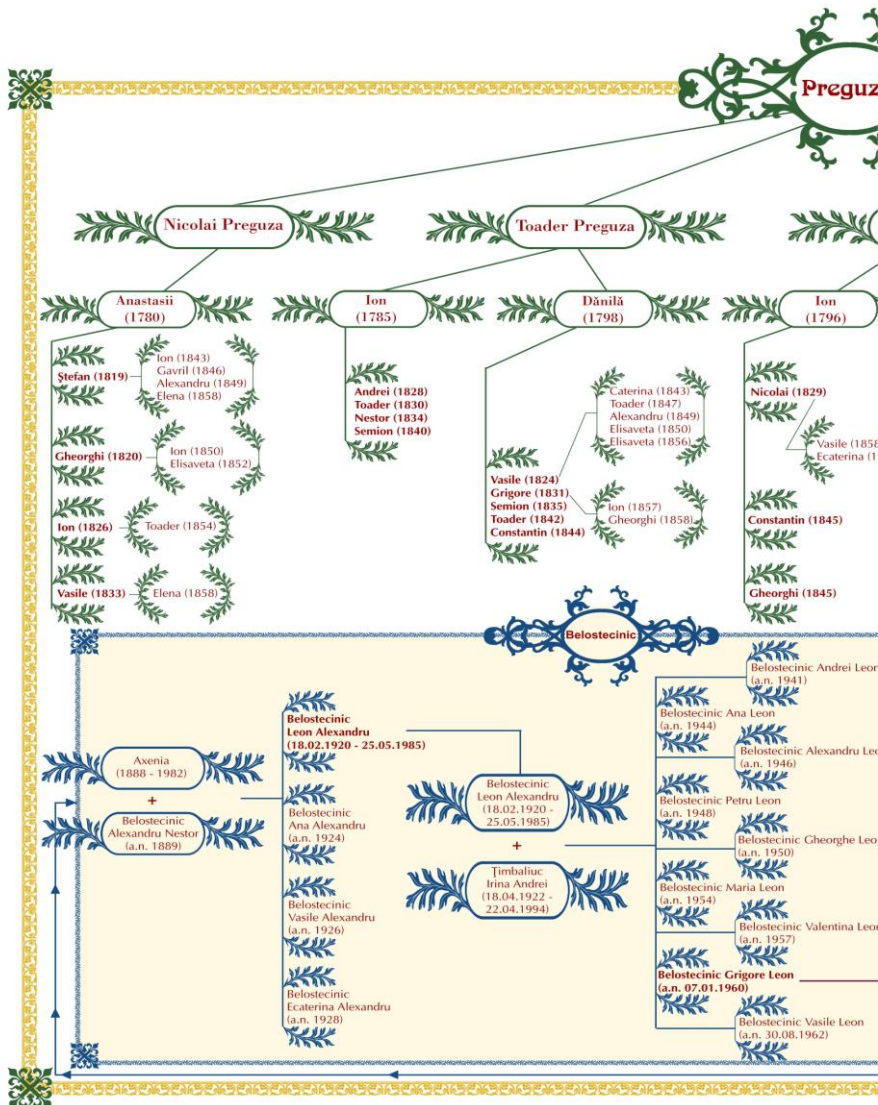
Primiți cele mai înalte omagii cu ocazia aniversării.

Cu profund respect,

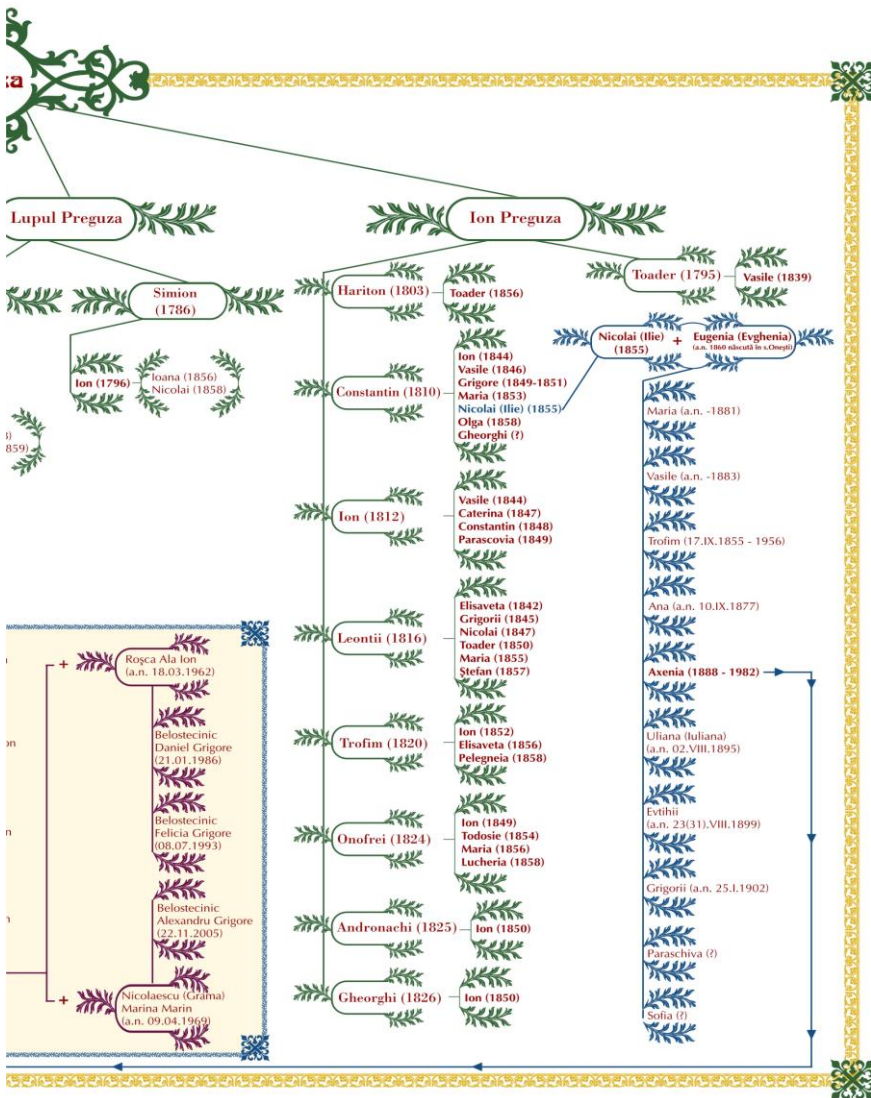
Marina COBAN, *prodecanul facultății*
“Business și Administrarea Afacerilor”, ASEM

ARBORELE

GENEALOGIC

*Familia Belostecinic, 1968
(în centru: părinții Leon și Irina, feciorii Grigore și Vasilică)*

Tata Leon

Pionier în 1969

Cu prietenul de copilărie Ion Macovei, 1970

Cu colegii de clasă, 1972

Activitate artistică, 1974

Mama Irina și sora mai mare Maria, 1975

*Student la Tehnicumul industrial-economic din Chișinău,
1976*

*Absolvent al Facultății de Economie a comerțului
a Universității de Stat din Moldova, 1983*

Proaspăt Decan al Facultății de Marketing, ASEM, 1991

*Prezentarea unor discursuri oficiale – componentă frecventă
în activitatea Rectorului ASEM*

*Ședința Solemnă „90 de ani de la fondarea ASE București”
(în prezidiu – Ion Iliescu, Mircea Geoană, Paul Bran,
Grigore Belostecinic ș. a.), ASE București, 2003*

Conferința Internațională NATO, ASEM, 2004

Cu colegii de la ASE București, Academia Română și Universitatea din Sibiu, participanți la Conferința Științifică Internațională, organizată în ASEM, 2005

Lansarea volumelor „România și Republica Moldova: Potențialul competitiv al economiilor naționale. Posibilități de valorificare pe piața internă, europeană și mondială”, elaborat în comun cu Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române, ASEM, 2005

Manifestare organizată cu studenții străini care își fac studiile la ASEM, 2005

Participanți la Seminarul Științific Internațional, organizat de Universitatea „Spiru Haret”, Brașov, 2005

*Primirea diplomei de Membru de Onoare al Asociației
Italiene
de Logistică, Roma, mai, 2005*

Cu carabinieri italieni, Roma, 2005

Calea „Sfântu Gregorio”, Roma, 2005

*Negocierea unor convenții de colaborare cu centre
universitare și de cercetare din străinătate*

Cu colegii de la ASE București, Academia Română, Universitatea din Sibiu, Universitatea „Ovidius” din Constanța și Universitatea „Spiru Haret” din Brașov – participanți la Conferința Științifică Internațională, organizată în ASEM, 2007

Conferința Științifică „15 ani de independență a Republicii Moldova”, Academia de Științe a Moldovei, 2006

*În vizită la Universitatea Centrală din Carolina de Nord,
SUA, 2006*

Împreună cu studentele din echipa de acrobatică ASEM, 2006

*Cu Theodor Stolojan și Domenico Netti, participanți la
Congresul Asociației Româno-Italienne de Logistică,
București, Palatul Poporului, 2006*

*Participare la Congresul Anual al Asociației Italiene de
Logistică,
Veneția, 2006*

Scriitorii Mihai Cimpoi și Nicolae Dabija în vizită la ASEM

La mormântul profesorului Paul Bran, București, 2007

*Președintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin,
în vizită la ASEM, 2007*

*Totalizarea rezultatelor Olimpiadei Republicane
la Economie, cu participarea ex-prim-ministrului Ion Sturza,
ASEM, 2007*

Lansarea de carte „Antologie a lucrărilor tinerilor condeieri”, prezentate la Concursul „Arca lui Noe II” pentru elevii din școlile raionului Strășeni, ASEM, 17 noiembrie 2007

Adunarea festivă a Asambleii AȘM, consacrată înmânării diplomelor noilor membri ai Academiei, aprilie 2007

Cu rectorul ASE București, profesorul universitar Ion Gh. Roșca, și Directorul Centrului de Cercetare Economică al ASEM, dr. Corneliu Guțu, București, 2007

Ministrul Educației Victor Țvircun, Ambasadorul Republicii Moldova în Marea Britanie, Mariana Durleșteanu, rectorul USM Gh. Rusnac și rectorul ASEM Gr. Belostecinic, participanți la întrunirea miniștrilor Educației ai statelor semnatare a Procesului de la Bologna, Londra, 2007

*Ambasadorul Republicii Belarus în Republica Moldova,
Vasile Sacovici, și rectorul Universității Economice din
Minsk,*

*V. Șimov, participanți la Conferința Științifică „Dezvoltarea
relațiilor economice dintre Belarus și Republica Moldova în
contextul integrării europene și regionale”, ASEM, martie
2007*

*Primul Congres al Asociației Moldo-Italienne de Logistică,
Chișinău, Palatul Republicii, 2007*

Semnarea Convenției de Colaborare cu Academia de Studii Economice „G. V. Plehanov” din Moscova (rector – prof. V. Videapin), Moscova, decembrie, 2007

Inaugurarea Centrului de Informare Publică a Băncii Mondiale, 2008

Absolenții ASEM, 2008

Președintele AȘM, academicianul Gheorghe Duca, în vizită la ASEM, 2008

Lansarea „Microsoft IT Academy” în ASEM, 2008

*Grigore Belostecnic – Doctor Honoris Causa al Universității
“Ovidius” din Constanța, noiembrie 2008*

*Felicitări adresate prof. univ. Ion Petrescu, Doctor Honoris
Causa ASEM, la aniversarea de 80 de ani, Brașov, 2008*

O primire deosebită la primăria orașului Seliște, județul Sibiu, România, împreună cu Valeriu Ioan-Franc și Mircea Ciumara de la Academia Română, 2008

Cu colegii de la Catedra „Marketing și Logistică”, ASEM, 2009

*Grigore Belostecinic – Doctor Honoris Causa al Universității
“Lucian Blaga” din Sibiu, ianuarie 2009*

*Concursul „Miss ASEM – Viitoarea femeie de afaceri”, ediția
2009*

Primul Președinte al Republicii Moldova, Mircea Snegur, și ex-prim-ministrul României, Petre Roman, participanții la lansarea cărții „Atitudini în ani de restriște”, autor Valeriu Muravschi, ex-prim-ministru al Republicii Moldova, ASEM, 2009

*În vizită la Universitatea Națională de Economie și Comerț din or. Kiev, 13-15 martie 2009.
În centru – rectorul Universității, acad. A. Mazarake*

*Participare la Conferința a 15-a a AUF, Bordeaux,
Franța, 15-18 mai 2009*

Semnarea Convenției de Colaborare cu Universitatea Clermont I, Clermont-Ferrand, Franța, 6 mai 2009. Al doilea din dreapta – rectorul Universității, prof. Philippe Dulbecco

Cu academicianul Gheorghe Zaman, director al Institutului de Economie al Academiei Române, și academicianul Ruslan Grinberg, director al Institutului de Economie al Academiei de Științe a Federației Ruse, Brașov, iunie 2009

*În vizită oficială la Universitatea Economică din orașul
Sviștov,
în centru – rectorul, docent, doctor Velicio Adamov,
Bulgaria, noiembrie 2009*

*Semnarea Convenției de colaborare cu Universitatea „Ștefan
cel Mare” din Suceava (rector – prof. univ. Adrian Graur),
Suceava, noiembrie, 2009*

Cu soția Marina, Paris, 2001

Venezia, 2006

Botezul fiului mezin Alexandru, 2006

Are tata doi feciori...Daniel și Alexandru

La pescuit în Delta Dunării, 2008

Copiii Daniel și Felicia Belostecinic, aprilie 2009

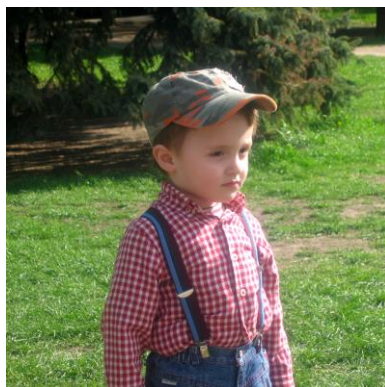
VISUL

Pe când eram un mic copil,
Și mă plimbam cu tata,
Aveam un vis:
Cât mai curând, să fiu ca el,
În toate!

Dar... anii trec,
Eu sunt cărunt,
Și tata nu mai este,
Copilul meu aleargă-n jur,
Cu același vis, firește.

Gr. Belostecinic
17 noiembrie 2009

La moartea Poetului

Plânge țara,
Plânge neamul,
Plâng maturii și copiii,
Plânge cerul,
Plâng salcâmi,
Plânge soarele și luna,
Plânge candela-n biserici,
Plâng izvoarele întruna...
Plâng că a murit Poetul,
Plâng că a murit Vieru...

Gr. Belostecnic,
Literatura și Arta, 22 ianuarie, 2009

BIBLIOGRAFIE

CĂRȚI:

1. Belostecinic, Grigore. Concurență. Marketing. Competitivitate/ Grigore Belostecinic. - Chișinău: Ed. ASEM, 1999. - 287 p.: il.
2. Belostecinic, Grigore. Chestionar / Grigore Belostecinic. - Chișinău: [s. n.], 1999. - 24 p.
3. Belostecinic, Grigore. Doctori Honoris Causa ai ASEM / Grigore Belostecinic (coord.), Nicolae Brânzilă, Andrei Prodan. - Chișinău: Ed. ASEM, 2007. - 71 p.
4. Belostecinic, Grigore. Grigore Belostecinic, dr. hab. în științe economice, prof. univ. pretendent la postul vacant de membru–corespondent al Academiei de Științe a Moldovei la specialitatea „Marketing și Logistică” / Grigore Belostecinic. - Ch., 2007. - 60 p.
5. Belostecinic, Grigore. Îndrumări metodice la executarea tezelor de licență pentru studenții specialității “Marketing” / Grigore Belostecinic, Victor Caun; Acad. de Sudii Econ. din Moldova, Catedra “Marketing”. - Chișinău, 1996. - 30 p. - Bibliogr.: p. 24-29.
6. Belostecinic, Grigore. Metode și tehnici de scalare în cercetările de marketing / Grigore Belostecinic; Acad. de Studii Econ. din Moldova. - Chișinău: Ed. ASEM, 2008. - 81 p.
7. Belostecinic, Grigore. Orientarea de marketing ca factor de asigurare și dezvoltare a competitivității în condițiile formării mediului concurențial în Republica Moldova: autoref. tz. dr. hab. în șt. econ.: 08.00.06 / Grigore Belostecinic; Acad. de Studii Econ. din Moldova. – Chișinău, 1999. - 51 p.
8. Belostecinic, Grigore. Orientarea de marketing ca factor de asigurare și dezvoltare a competitivității în condițiile formării mediului concurențial în Republica

- Moldova : tz. dr. hab. în șt. econ.: 08.00.06 / Grigore Belostecinic. – Chișinău, 1999. - 309 p.
9. Belostecinic, Grigore. Parteneriatul în distribuție / Grigore Belostecinic, Cazemir Buzichevici. - Chișinău: Dep. Ed.-Poligr. al ASEM, 2002. - 153 p.
  10. Belostecinic, Grigore. Program de activitate pentru candidare la postul de rector al Academiei de Studii Economice din Moldova / Grigore Belostecinic. - Chișinău: [s. n.], 2001. - 13 p.
  11. Belostecinic, Grigore. Programa analitică la disciplina „Marketing general și industrial” predată la facultatea „Marketing”, specialitatea „Marketing”, cu frecvență la zi și fără frecvență / Grigore Belostecinic. - Chișinău: Ed. ASEM, 1999. - 26 p.
  12. Belostecinic, Grigore. Să continuăm împreună: Program de activitate al candidatului la postul de rector al Academiei de Studii Economice din Moldova / Grigore Belostecinic. - Chișinău: [s. n.], 2006. - 20 p.
  13. Belostecinic, Grigore. Utilizarea modelului Fishbein-Rosenberg și a metodei ordonării rangurilor în testarea produselor / Grigore Belostecinic. - Chișinău: [s. n.], 1997. - 38 p.
  14. Belostecinic, Grigore. Voinova un sat din Codrii Moldovei: (o seamă de date istorice) / Gr. Belostecinic. - Chișinău: Ed. ASEM, 2005. - 33 p.
  15. Îndrumări metodice la executarea tezelor de curs la obiectul “Merceologia mărfurilor nealimentare” / Grigore Belostecinic [ș. a.]. - Chișinău: USM, 1990. - 34 p.
  16. Petrovici, Sergiu. Marketing / Sergiu Petrovici, Grigore Belostecinic. - Chișinău: Ed. ASEM; Universitas, 1998. - 380 p.
  17. Programa analitică la disciplina “Marketing general și business to business I și II” / Grigore Belostecinic, L. Mitnițaia, L. Saharneau, L. Chiriac. - Chișinău: Ed. ASEM, 2006. - 27 p.
  18. Programa analitică la disciplina “Marketing general și industrial”, predată la facultatea “Marketing”,

- specialitatea “Marketing”, frecvență la zi și fără frecvență / Grigore Belostecnic. - Chișinău: Ed. ASEM, 1999. - 45 p.
19. Programa practicii de producție la întreprinderile industriale pentru studenții anului IV de studii, facultatea „Marketing”, specialitatea „Marketing” / Acad. de Studii Econ., Catedra „Marketing”; alcăt. Grigore Belostecnic, Georgeta Zgherea. - Chișinău, 1996. - 9 p.
  20. Programa practicii economico-comerciale în comerțul cu ridicata pentru studenții anului IV ai facultății “Marketing” și “Management”, specialitatea “Economia, organizarea și conducerea în comerț” / Grigore Belostecnic. - Chișinău: Ed. ASEM, 1992. - 45 p.
  21. Todos, P. Studii doctorale: Experiență și perspective europene / P. Todos, I. Ciumac, Gr. Belostecnic. - Chișinău: UTM, 2008. - 195 p.
  22. Zambîțchi, Dumitru. Probabilități și statistică matematică cu aplicații în economie / Dumitru Zambîțchi, Boris Morcov, Grigore Belostecnic, Marcel Zambîțchi. - Chișinău: [s. n.], 1998. - Vol. 1. - 1998. - 75 p.; Vol. 2. - 1998. - 76-154 p.; Vol. 3. - 1998. - 156-233 p.; Vol. 4. - 1998. - 234-315 p.
  23. Белостечник, Григорий. Методические указания к проведению деловых игр с использованием ЭВМ по темам «Определение значимости потребительских свойств товаров народного потребления» и «Оценка уровня потребительских свойств и качества товаров народного потребления» / Григорий Белостечник, Е. Г. Куку. - Chișinău: Ed. USM, 1991. - 51 p.
  24. Белостечник, Григорий. Программа торгово-экономической практики для студентов 4-го курса дневного отделения спец. 0709 «Экономика и управление в торговле и общественном питании» / Григорий Белостечник, Ж. К. Згерея. - Chișinău: Ed. ASEM, 1992. - 31 p.

ARTICOLE

1988

25. Белостечник, Григорий. Товароведческие аспекты использования вторичных полимерных ресурсов / Г. Белостечник // Хозяйственный механизм интенсивного развития социалистической экономики: тез. докл. Плехановских чтений проф.-преп. состава, научных сотрудников, докторантов и аспирантов. - Москва, 1988. - Вып. 2. - с. 75-76.
26. К проблеме вторичного использования полимерной тары из товаров бытовой химии / Г. Белостечник [и др.] // Производство товаров бытовой химии и изделий из пластмасс. - Москва, 1988. - Вып 2. - с. 57-58.
27. Переработка полимерной тары из продукции бытовой химии / Г. Белостечник [и др.] // Экономия и рациональное использование сырьевых, топливно-энергетических и других материальных ресурсов. - Москва, 1988. - Вып. 6. - с. 56-57.

1989

28. Белостечник, Григорий. Исследование свойств резин, модифицированных вторичным полиэтиленом / Г. Белостечник, В. Протасов // Пути повышения эффективности использования вторичных полимерных ресурсов: тез. докл. II Всесоюз. конф. - Кишинев, 1989. - ч. 2. - с. 101-102.
29. Белостечник, Григорий. Модификация вторичного полимерного сырья в процессе измельчения / Г. Белостечник, В. Протасов // Пути повышения эффективности использования вторичных полимерных ресурсов: тез. докл. II Всесоюз. конф. - Кишинев, 1989. - ч. 1. - с. 56-57.
30. Полимерные материалы на основе отходов поливинилхлорида / Г. Белостечник [и др.] // Пути повышения эффективности использования вторичных

- полимерных ресурсов: тез. докл. II Всесоюз. конф. - Кишинев, 1989. - ч. 1. - с. 42-43.
31. Устройство для защиты саженцев от грызунов из отходов поливинилхлорида / Г. Белостечник [и др.] // Пути повышения эффективности использования вторичных полимерных ресурсов : тез. докл. II Всесоюз. конф. - Кишинев, 1989. - ч. 1. - с. 73-74.

1990

32. Анализ состояния рынка ССР Молдова строительными материалами / Григорий Белостечник [и др.] // Тез. докл. проф. - препод. состава и сотрудников по итогам науч.-исслед. работы за 12-ю пятилетку. - Chișinău: Ed. USM, 1990. - Vol. 1. - p. 51-53.
33. Белостечник, Григорий. Свойства полимерных материалов на основе отходов поливинилхлорида / Григорий Белостечник, В. Г. Протасов // Концепция развития экономической самостоятельности регионов и их производственно-структурных формирований. - М., 1990. - с. 231-231.
34. Некоторые направления оптимизации ассортимента швейных изделий / Григорий Белостечник [и др.] // Тез. докл. проф.-препод. состава и сотрудников по итогам науч.-исслед. работы за 12-ю пятилетку. - Chișinău: Ed. USM, 1990. - Vol. 1. - p. 51- 53.

1991

35. Три ступени познания / Григорий Белостечник [и др.] // Сов. Торговля. - 1991. - № 7. - с. 56-58.

1993

36. Belostecinic, Grigore. Tranziția la economia de piață și folosirea marketingului în practica economică / Grigore Belostecinic // Aspectele social-economice ale perioadei de tranziție la economia de piață în Republica Moldova: conf. șt. - Chișinău, 1993. - p. 84-85.

37. Белостечник, Григорий. Состояние потребительского рынка и некоторые направления реформирования торговли в Республике Молдова / Григорий Белостечник, Ж.К. Згеря // Актуальные проблемы развития торговли, гостиничного хозяйства и туризма в условиях рыночных отношений экономики: междунар. конф. - Киев, 1993. - с. 71-79.

1994

38. Belostecinic, Grigore. Crearea unei structuri de piață concurențiale - premisa favorabilă implicării marketingului în activitatea economică / Grigore Belostecinic, V. Moldovan // Evoluția reformelor economice în Republica Moldova: Realizări și probleme: simpoz. șt. al corpului didactico-șt.: (tz. ref.), 21-23 apr. 1994. - Chișinău, 1994. - p. 161-164.
39. Belostecinic, Grigore. Marketingul – o filosofie a businessului: [interviu cu G. Belostecinic, conf. dr. decanul Facultății Marketing a Academiei de Studii Econ. din Moldova] / Grigore Belostecinic; interlocutor M. Romanciuc // Făclia. - 1994. - 1 iul. - p. 6.
40. Belostecinic, Grigore. Marketingul și studiile privitoare la produs / Grigore Belostecinic, A. Bulican // Știința și învățământul - reformelor economice în cooperarea de consum din Moldova: simpoz. șt. - Chișinău, 1994. - p. 11-12.
41. Belostecinic, Grigore. Reclama de firmă – componentă a mixului de marketing / Grigore Belostecinic, V. Rusu // Știința și învățământul – reformelor economice în cooperarea de consum din Moldova : simpoz. șt. - Chișinău, 1994. - p. 16.
42. Belostecinic, Grigore. Reforma economică și conceptul de marketing / Grigore Belostecinic, Viorelia Moldovan // Economica. - 1994. - Nr. 3-4. - p. 103-108.

1995

43. Academia de Studii Economice / materiale au fost pregătite de Victor Mucerschi // Moldova Suverană. - 1995. - 14 oct. - p. 4-5. - Din cuprins: Să producem ceea ce se vinde / Grigore Belostecinic.
44. Belostecinic, Grigore. Principiile elaborării și selecționării strategiei concurențiale a întreprinderii / G. Belostecinic, V. Moldovan // Formarea economiei eficiente prin forțele pieței: simpoz. șt. (tz. ref.), 4-5 mai 1995. - Chișinău, 1995. - Vol. 1. - p. 256-260.
45. Belostecinic, Grigore. Să producem ceea ce se poate vinde / Grigore Belostecinic // Moldova Suverană. - 1995. - 14 oct.
46. Mitnițaia, L. Particularitățile activității economice externe și direcțiile reformării ei în perioada de tranziție / L. Mitnițaia, G. Belostecinic // Economica. - 1995. - Nr. 1. - p. 165-168.

1996

47. Belostecinic, Grigore. Marketingul în economia concurențială / Grigore Belostecinic, Mihai Paic // Economie și finanțe. - 1996. - Nr. 10-12. - p. 18-36.
48. Belostecinic, Grigore. Marketingul în reformă / Grigore Belostecinic // Economia (București). - 1996. - Nr. 3-4. - p. 36-43.

1997

49. Belostecinic, Grigore. Capacitatea concurențială a firmei ca determinant al competitivității naționale / Grigore Belostecinic, Viorelia Moldovan // Politica industrială și comercială în Republica Moldova: simpoz. șt., 25-26 sept. 1997. - Chișinău, 1997. - p. 181-184.
50. Belostecinic, Grigore. Demersul strategic al firmelor industriale în mediul concurențial / Viorelia Moldovan, Grigore Belostecinic // Politica industrială și comercială în Republica Moldova: simpoz. intern., 25-26 septembrie 1997. - Chișinău, 1997. - p. 199-202.

51. Belostecinic, Grigore. Direcții de asigurare a competitivității economiei în Republica Moldova / Grigore Belostecinic, Viorelia Moldovan // *Economica*. - 1997. - Nr. 4. - p. 55-68.
52. Belostecinic, Grigore. Strategii de marketing pentru sectorul industrial în promovarea vânzărilor / Grigore Belostecinic // *Estimări și previziuni în evoluția economică a cooperăției de consum: simpoz. șt., 20-21 mart. 1997. - Chișinău, 1997. - p. 28-29.*

1998

53. Belostecinic, Grigore. Marketingul – o condiție a prosperității / Grigore Belostecinic // *Moldova Suverană*. - 1998. - 26 mai.
54. Belostecinic, Grigore. Marketingul agresiv – condiție de supraviețuire în economia concurențială / Grigore Belostecinic // *Reformele economice în Republica Moldova și România: realizări, tendințe, probleme: simpoz. șt., 24-25 sept. 1998. - Vol. 2. - p. 13-16.*
55. Belostecinic, Grigore. Mediul concurențial ca atribut al economiei de piață / Grigore Belostecinic // *Economica*. - 1998. - Nr. 1. - p. 56-67; 1999. - Nr. 5. - p. 66-74.
56. Belostecinic, Grigore. Premisele și tendințele aplicării marketingului în Republica Moldova / Grigore Belostecinic, Sergiu Petrovici // *Economica*. - 1998. - Nr. 1. - p. 60-72.
57. Бузикевич, Каземир. Организация производственно-сбытовой деятельности предприятия на принципах маркетинга / Каземир Бузикевич, Григорий Белостечник // *Reformele economice în Republica Moldova și România: Realizări, tendințe, probleme: simpoz. șt., 24-25 sept. 1998. - Chișinău, 1998. - p. 65-68.*

1999

58. Belostecinic, Grigore. Considerații teoretico-metodologice privind competitivitatea națională / Grigore

Belostecinic // *Economica*. - 1999. - Nr. 2. - p. 75-82; Nr. 3. - p. 79-86; Nr. 4. - p. 86-91.

59. Belostecinic, Grigore. Orientarea de marketing – condiții de supraviețuire și dezvoltare în economia concurențială / Grigore Belostecinic // *Economie și finanțe*. - 1999. - Nr. 4. - p. 77-86.

2000

60. Belostecinic, Grigore. Aspecte teoretico-metodologice privind evaluarea orientării de marketing a întreprinderilor / Grigore Belostecinic // *Managementul tranziției: seminar inter.*, 27-28 oct. 2000. - Târgoviște, 2000. - Vol. 2. - p. 153-157.
61. Buzichevici, Kazemir. Parteneriatul – alternativă a conflictelor în procesul de distribuție / Kazemir Buzichevici, Grigore Belostecinic // *Strategii și modalități de intensificare a colaborării dintre Moldova și România în condițiile extinderii Uniunii Europene spre Est: simpoz. șt. int.*, 28-29 sept. - Chișinău, 2000. - Vol. 2. - p. 206-209.

2001

62. Academia de Studii Economice – un deceniu de ascensiune continuă / materiale pregătite de Natalia Porubin // *Moldova suverană*. - 2001. - 25 sept. - Din cuprins: “Vom menține, prin muncă, statutul de lider al învățământului superior”: [interviu cu Grigore Belostecinic, rector al Acad. de Studii Economice din Moldova] / Grigore Belostecinic.
63. Belostecinic, Grigore. Consultanța de marketing: evoluție, probleme, perspective pentru Republica Moldova / Grigore Belostecinic, Oxana Savciuc // *Analele Academiei de Studii Economice din Moldova*. - Chișinău, 2001. - Vol. 1. - p. 234-238.
64. Belostecinic, Grigore. Crearea ASEM este o realizare a aspirațiilor multor generații de economiști: [interviu cu G. Belostecinic, rectorul ASEM, dr. hab. în economie] /

- Grigore Belostecinic // Observator economic. - 2001. - Nr. 9. - p. 28-29.
65. Belostecinic, Grigore. Cu eforturi comune un obiectiv comun – Uniunea Europeană / Grigore Belostecinic // România și Republica Moldova: un deceniu de colaborare în cercetarea științifică economică. - 2001. - p. 14-16.
66. Belostecinic, Grigore. Deceniul evoluției și rezistenței: (ASEM: o primă și semnificativă aniversare): [interviu cu Grigore Belostecinic, rector al ASEM, dr. hab. în economie, prof. univ.] / Grigore Belostecinic; consemnare Marina Romanciuc // Făclia. - 2001. - 26 sept.
67. Belostecinic, Grigore. Direcții de perfecționare a implementării planurilor de marketing în cadrul întreprinderilor / Grigore Belostecinic, Vasile Golovco // Analele Academiei de Studii Economice din Moldova. - Chișinău, 2001. - Vol. 1. - p. 252-257.
68. Belostecinic, Grigore. Tendințe în dezvoltarea învățământului superior în Republica Moldova / Grigore Belostecinic // Perfecționarea sistemului de învățământ economic superior (din experiența franceză). - Chișinău, 2001. - Vol. 3. - 2003. - p. 18-21.
69. Belostecinic, Grigore. Tendințe în evoluția structurală a distribuției / Grigore Belostecinic, Kazemir Buzikevici // Analele Academiei de Studii Economice din Moldova. - Chișinău, 2001. - Vol. 1. - p. 262-267.
70. Belostecinic, Grigore. Trăim pe datorie: [interviu cu Gr. Belostecinic, dr. hab. în economie ASEM] / Grigore Belostecinic; a dialogat Alina Radu // Flux: cotid. naț. - 2001. - 29 mai.
71. Buzikevici, Kazemir. Conflicte și cooperare în procesul de distribuție / Kazemir Buzikevici, Grigore Belostecinic // Economica. - 2001. - Nr. 1. - p. 58-68.
72. Белостечник, Григорий. Григорий Белостечник: „Нужно верить своим ученым”: [интервью с председателем Ассоциации экономистов Молдовы, ректором МЭА Григорий Белостечник] / Grigore Belostecinic; consemnare Eugenia Amambaeva //

Экономическое обозрение „Логос-Пресс”. - 2001. - 21 dec. - p. 16.

2002

73. Belostecinic, Grigore. “Avem nevoie de o evoluție a schimbărilor spre progres, inteligență, profesionalism, spre consolidarea unei școli economice naționale prestigioase”: [interviu cu dl Grigore Belostecinic, rector al ASEM, doctor hab. în economie, prof. univ.] / Grigore Belostecinic; Maia Marin // Dezvoltarea. - 2002. - 28 febr. - p. 5.
74. Belostecinic, Grigore. Capital pentru toate timpurile: [activitatea Academiei de Studii Economice din Moldova] / Grigore Belostecinic // Capital. - 2002. - Nr. 55(174). - p. 1, 8.
75. Belostecinic, Grigore. Competitivitatea prin prisma integrării economice / Grigore Belostecinic // Moldova Suverană. - 2002. - 7 febr.
76. Belostecinic, Grigore. Economiiștii trebuie să promoveze interesele noastre naționale: [interviu cu Grigore Belostecinic, prof. univ. dr. hab. rector al ASEM / Grigore Belostecinic; interviu realizat de Galina Chiorsac // Făclia. - 2002. - 7 dec. - p. 1, 7.
77. Belostecinic, Grigore. Globalizarea, regionalizarea și competitivitatea economică / Grigore Belostecinic // Probleme regionale în contextul procesului de globalizare: simpoz. intern. (9-10 octombrie 2002). - Chișinău, 2002. - p. 19-23.
78. Belostecinic, Grigore. Grigore Belostecinic: „Nu le-am interzis studenților să participe la protestele anticomuniste”: [interviu cu rectorul Acad. de Studii Econ. din Moldova] / Grigore Belostecinic; a consemnat Irina Gurduza // Țara. - 2002. - 12 sept.
79. Belostecinic, Grigore. Grigore Belostecinic: “Oferim studii care garantează un viitor prosper” / Grigore Belostecinic // Moldova Suverană. - 2002. - 15 iun.

80. Belostecinic, Grigore. Opiniile studenților trebuie auzite și luate în considerare / Grigore Belostecinic; interviu realizat de Tatiana Roșca // Moldova Suverană. - 2002. - 3 dec.
81. Belostecinic, Grigore. Republica Moldova în contextul proceselor de globalizare și integrare economică / Grigore Belostecinic // Economica. - 2002. - Nr. 5. - p. 6-17.
82. De la calitate spre internaționalizare: [realizarea proiectului Tempus-Tacis “Acreditarea și asigurarea calității în învățământul superior din Moldova”] // Făclia. - 2002. - 23 noiem. - p. 6. - Din cuprins: Metamorfoze inevitabile / Grigore Belostecinic.

2003

83. Belostecinic, Grigore. Academia de Studii Economice București la 90 de ani / Grigore Belostecinic // Curierul economic. - 2003. - Nr. 1.
84. Belostecinic, Grigore. Aspecte metodologice privind evaluarea competitivității economice / Grigore Belostecinic // România și Republica Moldova: potențialul competitiv al economiilor naționale și posibilități de valorificare pe piața internă, europeană și mondială. - București, 2003. - Vol. 1. - p. 13-18.
85. Belostecinic, Grigore. Economia este fundamentul țării, iar economistul este meșterul acestui fundament: [alocuțiunea rectorului ASEM Grigore Belostecinic la ședința festivă cu prilejul Zilei Economistului, Palatul Național, 26 sept. 2003] / Grigore Belostecinic // Capital. - 2003. - Nr. 42(218). - p. 4.
86. Belostecinic, Grigore. Grigore Belostecinic: “Am fost și sînt receptiv la doleanțele studenților” / Grigore Belostecinic // Săptămâna. - 2003. - 28 mart. - p. 11.
87. Belostecinic, Grigore. Grigore Belostecinic: ”ASEM vă oferă toate specialitățile de profil economic”: [interviu cu rectorul Acad. de Studii Econ. din Moldova] / Grigore Belostecinic // Jurnal de Chișinău. - 2003. - 13 iun. - p. 11.

88. Belostecinic, Grigore. Grigore Belostecinic: ”Oferim studii care garantează un viitor prosper” / Grigore Belostecinic // Făclia. - 2003. - 7 iun. - p. 4; Glasul națiunii. - 2003. - 12 iun. - (Supl. “Fermierul”; Nr 63).
89. Belostecinic, Grigore. Învățământul economic universitar din Republica Moldova la 50 de ani / Grigore Belostecinic // Economica. - 2003. - Nr. 4. - p. 5-8.
90. Belostecinic, Grigore. Știința și învățământul economic - piloni ai creșterii economice / Grigore Belostecinic // Rolul științei și învățământului economic în realizarea reformelor economice din Republica Moldova: conf. intern. (25-26 sept. 2003). - Chișinău: Dep. Ed.-Poligr. al ASEM, 2003. - p. 632-633.
91. Belostecinic, Grigore. SUA – model de autonomie universitară: [relatarea pe marginea vizitei în SUA] / Grigore Belostecinic // Făclia. - 2003. - 20 dec. - p. 7.
92. Belostecinic, Grigore. Vă invită Academia de Studii Economice din Moldova: “Oferim cunoștințe care garantează un viitor prosper” / Grigore Belostecinic; Pagina pregătită de Natalia Porubin // Moldova Suverană. - 2003. - 28 mai. - p. 2.
93. Galben, Andrei. Moldova și învățământul universitar european / Andrei Galben, Ion Bostan, Grigore Belostecinic // Moldova și lumea = Moldova i mir. - 2003. - Nr. 5-6. - p. 7-11.
94. Белостечник, Григорий. Региональная экономическая интеграция Республики Молдова в процессе глобализации / Григорий Белостечник // Проблемы и перспективы сотрудничества между странами Юго-Восточной Европы в рамках Черноморского Экономического Сотрудничества и ГУУАМ: сб. науч. тр. - Донецк; Свиштов; Албена (Болгария), 2003. - с. 110-112.
95. Белостечник, Григорий. Григорий Белостечник: „Мы ответственны за трудоустройство наших выпускников” / Григоре Белостечник // Кишин. Обозреватель. - 2003. - 12 июня. - с. 4.

96. Галбен, Андрей. Молдова и Европейская система университетского образования / Андрей Галбен, Ион Бостан, Григорий Белостечник // Независимая Молдова. - 2003. - 15 окт.

2004

97. Belostecinic, Grigore. Academicianul Sergiu Chircă în al 70-lea an / Grigore Belostecinic // Moldova Suverană. - 2004. - 12 oct. - p. 6.
98. Belostecinic, Grigore. Aspecte metodologice privind evaluarea competitivității economice / Grigore Belostecinic // România și Republica Moldova: potențialul competitiv al economiilor naționale. Posibilități de valorificare pe piața internă, europeană și mondială. - 2004. - Vol. 1. - p. 13-18.
99. Belostecinic, Grigore. Calitatea învățământului superior în contextul procesului de la Bologna / Grigore Belostecinic // Curierul economic. - 2004. - 23 dec. - p. 7.
100. Belostecinic, Grigore. E timpul să stabilim domeniile prioritare de dezvoltare a economiei noastre: [dialog cu Gr. Belostecinic, rector al Acad. de Studii Economice din Moldova] / Grigore Belostecinic, a dialogat Nicolae Misail // Ora satului. - 2004. - Dec. (Nr. 21). - p. 8-10.
101. Belostecinic, Grigore. Eficientizarea politicii promoționale – garant al succesului pe piață / Grigore Belostecinic, Ionela-Roxana Vișan // Analele Academiei de Studii Economice din Moldova. - Chișinău, 2004. - Vol. 2. - p. 111-117.
102. Belostecinic, Grigore. Grigore Belostecinic: “Oferim studii care garantează un viitor strălucit”: [interviu cu rectorul Acad. de Studii Economice din Moldova] / Grigore Belostecinic; consemnare Natalia Porubin // Moldova Suverană. - 2004. - 28 mai.
103. Belostecinic, Grigore. Integrarea Moldovei în UE – o cale posibilă de dezvoltare economică și socială a țării / Grigore Belostecinic // Moldova Suverană. - 2004. - 12 oct. - p. 5.

104. Belostecinic, Grigore. Moldova între Est și Vest / Grigore Belostecinic // Demnitatea Umană și Națională în contextul integrării europene a Republicii Moldova: conf. șt. - Chișinău, 2004. - p. 145-148.
105. Belostecinic, Grigore. Știința și învățământul economic – piloni ai creșterii economice / Grigore Belostecinic; interviu Natalia Porubin // Moldova Suverană. - 2004. - 5 mai.

2005

106. Belostecinic, Grigore. Calitatea învățământului superior în contextul procesului de la Bologna / Grigore Belostecinic // Analele Academiei de Studii Economice din Moldova. - Chișinău, 2005. - Vol. 3. - p. 8-15.
107. Belostecinic, Grigore. Ce este și ce va mai fi la ASEM? / Grigore Belostecinic // Curierul economic. - 2005. - Nr. 23. - p. 2-3.
108. Belostecinic, Grigore. Competitivă poate fi considerată țara în care dorești să trăiești și să-ți dezvolți o afacere / Grigore Belostecinic // Moldova Suverană. - 2005. - 5, 6 oct.; Curierul economic. - 2005. - 7, 14 oct. - p. 3.
109. Belostecinic, Grigore. Eficacitatea vinificației în UTA Gagauz-Yeri în condițiile economiei de piață / Grigore Belostecinic, Z. Aricova, B. Găină // Transferul de tehnologii în agricultură și industria alimentară: conf. șt., 10-11 iun. 2005. - Chișinău, 2005. - p. 153-154.
110. Belostecinic, Grigore. Integrarea europeană și competitivitatea universităților / Gr. Belostecinic // Annual Congress of the American Romanian Academy of Arts and Sciences (ARA): The Academy of Economic Studies of Moldova: July 5-10, 2005: proceedings. - Chișinău, 2005. - p. 11-15.
111. Belostecinic, Grigore. Investițiile străine directe și competitivitatea națională / Grigore Belostecinic // Administrarea Publică. - 2005. - Nr. 4. - p. 53-66; Economica. - 2005. - Nr. 3. - p. 6-22.

112. Belostecinic, Grigore. Logistica ca factor de creștere a competitivității în condițiile integrării europene / Grigore Belostecinic // *Economica*. - 2005. - Nr. 4. - p. 6-12.
113. Белостечник, Григорий. Дипломы академии действительны в мире, но лучше работайте с ними на родине / Григорий Белостечник // *Комсомольская правда*. Молдова. - 2005. - 24 июня.

2006

114. Academia de Studii Economice din Moldova – 15 ani // *Moldova Suverană*. - 2006. - 22 sept. - Din cuprins: [Mesaj de felicitare al Rectorului ASEM] / Grigore Belostecinic.
115. Belostecinic, Grigore. Calitatea, productivitatea și evaluarea competitivității întreprinderii / Grigore Belostecinic // *Economica*. - 2006. - Nr. 3. - p. 5-12.
116. Belostecinic, Grigore. Competitivitatea economică și promovarea investițiilor străine orientate spre export – o provocare pentru economia Republicii Moldova / Grigore Belostecinic // *Intelectus*. - 2006. - Nr. 3. - p. 6-20.
117. Belostecinic, Grigore. Concurența – mobilul calității / Grigore Belostecinic [Sursă electronică]. – URL: www.almamater.md/articles/76/index.html
118. Belostecinic, Grigore. Cuvânt înainte / Grigore Belostecinic // *Academia de Studii Economice din Moldova* / red.-șef Grigore Belostecinic. - Chișinău, 2006. - p. 1.
119. Belostecinic, Grigore. Globalizarea, integrarea europeană și competitivitatea ca idee națională pentru Republica Moldova / Grigore Belostecinic // *Akademios*. - 2006. - Nr. 1. - p. 22-25.
120. Belostecinic, Grigore. Învățământul universitar: evoluție și tendințe de reformare în context european / Grigore Belostecinic // *Fin-Consultant*. - 2006. - Nr. 10. - p. 43-49.
121. Belostecinic, Grigore. Învățământul universitar din Republica Moldova: dezvoltare și tendințe de reformare

- în context european / Grigore Belostecinic // *Învățământul universitar din Republica Moldova: dezvoltare și tendințe de reformare în context european: materialele conf. metod.-șt.* (19 apr. 2006). - Chișinău, 2006. - p. 8-12.
122. Belostecinic, Grigore. Managementul lanțului de aprovizionare – livrare și strategia competitivă a întreprinderii / Belostecinic Grigore, Nicolaescu Marina // *Asigurarea unui export de succes prin managementul eficient al aprovizionării: conf. int.* (19-20 apr. 2006). - Chișinău, 2006. - p. 7-24.
123. Belostecinic, Grigore. Promit că voi face tot posibilul pentru a nu-mi dezamăgi colegii și studenții / Grigore Belostecinic // *Curierul economic.* - 2006 .- Nr. 29. – 8 oct.-3 noiem. - p. 3.
124. Belostecinic, Grigore. Ratingul orașelor din Republica Moldova după mediul de afaceri ca instrument de evaluare a competitivității urbane naționale / Grigore Belostecinic, Irina Ioniță // *Economica.* - 2006. - Nr. 4. - p. 6-11.
125. În memoriam Paul Bran: [prof. univ., primul rector al Acad. de Studii Econ. din Moldova, (1940-2006)] // *Lit. și Arta.* - 2006. - 27 iul. - p. 3. - Semnat: Grigore Belostecinic [ș.a.].

2007

126. Belostecinic, Grigore. Competitivitate economică – obiectiv strategic pentru Republica Moldova: [pe marginea conceptului Planului Naț. de Dezvoltare a Rep. Moldova] / Grigore Belostecinic // *Moldova Suverană.* - 2007. - 16 mart.
127. Belostecinic, Grigore. Competitivitatea economică - obiectiv strategic al Republicii Moldova / Grigore Belostecinic // *Economica.* - 2007. - Nr. 1. - p. 5-6.
128. Belostecinic, Grigore. Direcții de dezvoltare a logisticii în Republica Moldova / Grigore Belostecinic // *Logistica în Moldova. Obstacole și oportunități în cadrul scenariului Europei integrate: Prima Conferință Moldo-Italiană de Logistică* (3 noiemb. 2006). - Chișinău, 2007. - p. 9-11.

129. Belostecinic, Grigore. Managementul inofensivității produselor horticole / Grigore Belostecinic // Akademos. - 2007. - Nr. 4. - p. 49-50.
130. Belostecinic, Grigore. Marketingul și logistica în noile condiții ale mediului economic / Grigore Belostecinic // Analele Academiei de Studii Economice din Moldova. - Chișinău, 2007. - Vol. 5. - p. 8-12.
131. Belostecinic, Grigore. Secolul XXI impune o optică științifică și în afaceri / Grigore Belostecinic // Info Pro Business. - 2007. - Nr. 9. - p. 11-12.
132. Belostecinic, Grigore. Știința – direcție prioritară a CCI / Grigore Belostecinic // Dezvoltarea. - 2007. - 24 aug.
133. Gaina, Boris. Managementul inofensivității produselor horticole: [în complexul agro-industrial al Rep. Moldova] / Boris Gaina, Grigore Belostecinic, Marina Lobodiuc // Akademos. - 2007. - Nr. 4. - p. 49-50.
134. Un an fără Paul Bran: [în memoriam rectorului, ctitorului Acad. de Studii Economice din Moldova] / Grigore Belostecinic, Silvia Ghinculov, Ghenadie Ciobanu, ... // Lit. și Arta. - 2007. - 26 iul. - p. 16.
135. Белостечник, Григорий. Молдова – Беларусь: раздельно, но вместе / Григорий Белостечник // Развитие экономического сотрудничества между Беларусью и Молдовой в рамках европейской и региональной интеграций: материалы конф. - Chișinău, 2007. - с. 7-27.
136. Белостечник, Григорий. Наука – приоритетное направление ТПП / Григорий Белостечник // Dezvoltarea. - 2007. - 14 sept. - с. 7. - (Прилож. “Digest Dezvoltarea”; Nr 36).
137. Белостечник, Григорий. Палата должна играть на опережение / Григорий Белостечник // Dezvoltarea. - 2007. - 24 aug.
138. Белостечник, Григорий. Торгово-экономическое сотрудничество Республики Молдова и Республики Беларусь в контексте европейской и региональной интеграции / Григорий Белостечник, Корнелиу Гуцу //

Беларусь – Молдова: 15 лет дипломатических отношений: междунар. практ. конф., 16 нояб. 2007. - Chișinău, 2007. - p. 67-69.

2008

139. Belostecinic, Grigore. Competitiveness management in economy based on knowledge / Gr. Belostecinic, C. Guțu // Proceeding of VII international conference on the improvement of the quality, reliability and long use of technical systems and technological processes, 7-14 dec. 2008, Sharm el Sheikh (Egipt). - Sharm el Sheikh, 2008. - p. 151-154.
140. Belostecinic, Grigore. Competitivitatea economică în contextul dezvoltării durabile a Republicii Moldova / Grigore Belostecinic, Corneliu Guțu // Economica. - 2008. - Nr. 2. - p. 73-87.
141. Belostecinic, Grigore. Dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere – factor-cheie al creșterii competitivității Republicii Moldova / Grigore Belostecinic, Corneliu Guțu // Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii: probleme și soluții pentru România și Republica Moldova: conf. șt. int. (26-27 sept. 2008). - Chișinău, 2008. - Vol. 1. - p. 158-166.
142. Belostecinic, Grigore. Mesaj de felicitare: [cu prilejul Zilei Economistului] / Grigore Belostecinic // Moldova Suverană. - 2008. - 26 sept.
143. Belostecinic, Grigore. Metodologia identificării profilului localităților urbane din RM prin prisma abilităților de competiție / Grigore Belostecinic, Irina Ioniță // Analele Academiei de Studii Economice din Moldova. - Chișinău, 2008. - Vol. 6. - p. 8-14.
144. Belostecinic, Grigore. Premises and oportunities of the Republic of Moldova for sustenable development in European context / Grigore Belostecinic, Corneliu Guțu // Romanian Journal of Economices. - 2008. - Vol. 2, Nr. 1(35). - p. 5-32.

145. Bran, Florina. The quality management of education / Florina Bran, Gr. Belostecinic // Ecological performance in a competitive economy: intern. conf., Bucharest, 20-21 nov. 2008): proceedings. - Bucharest, 2008. - Vol. 1. - p. 122-126.
146. Gaina, Boris. Managementul calității vinurilor și rolul trasabilității produselor tehnologice / Boris Gaina, Grigore Belostecinic, Marina Lobodiuc // Viticultura și Vinificația în Moldova. - 2008. - Nr. 1. - p. 22-23: fot., tab. - Idem și în lb. rusă.
147. Белостечник, Григорий. Доллар себя покажет / Григорий Белостечник // Независимая Молдова. - 2008. - 28 mart. - p. 4.
148. Белостечник, Григорий. Инвестиции в образование: [о новостях и проблемах Молдавской Экономической Академии] / Григорий Белостечник; рубрику вел Иван Святченко // Экономическое обозрение „Логос-Пресс” . - 2008. - 3 oct. - p. 16-17.
149. Белостечник, Григорий. Низкая стоимость образования приведет к его низкому качеству! / Григорий Белостечник // Комсомольская правда. Молдова. - 2008. - 27 июня.
150. Ректоры государственных вузов не согласны с сокращением количества платных мест обучения [Электронный ресурс] / Григорий Белостечник [и др.]. - URL: <http://www.omg.md/Content.aspx?id=553&lang=3> 11 ноября 2008 г.

2009

151. Belostecinic, Grigore. Basarabeanul cu ochi de vultur, gândire de economist și inimă de patriot [Vasile Șoimaru] / Gr. Belostecinic, S. Ghinculov, A. Bârcă // Lit. și Arta. - 2009. - 30 apr. - p. 6.
152. Belostecinic, Grigore. Criza mondială și consecințele pentru economia Republicii Moldova / Grigore Belostecinic, Cornel Guțu // Competitivitatea și inovarea

- în economia cunoașterii: conf. șt. inter., 25-26 sept. 2009. - Chișinău, 2009. - p. 10-17.
153. Belostecinic, Grigore. Declarația rectorului privind politica ASEM în domeniul calității: Către beneficiari, corpul profesoral, personalul și partenerii ASEM: [din 15 apr.] / Grigore Belostecinic // Moldova Suverană. - 2009. - 30 apr. - p. 4.
154. Belostecinic, Grigore. Dezvoltarea economică a Republicii Moldova / Grigore Belostecinic // Akademos. - 2009. - Nr. 1(12). - p. 52-54.
155. Belostecinic, Grigore. Dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere - obiectiv strategic pentru Republica Moldova = Развитие экономики основанной на знании – стратегическая цель Республики Молдова = Developing a knowledge-based economy - strategic goal for the Republic of Moldova / Grigore Belostecinic // Fin – Consultant. - 2009. - Nr. 2. - p. 40-48.
156. Belostecinic, Grigore. Economia cunoașterii: unele realități și perspective pentru Republica Moldova / Grigore Belostecinic // Akademos. - 2009. - Nr. 2(13). - p. 34-37.
157. Belostecinic, Grigore. Financial support of environmental policy in the Moldavian Republic / Grigore Belostecinic, M. Dinu // Ecological performance in a competitive economy: inter. conf., 12-13 nov. 2009. - Bucharest, 2009. - p. 91-95.
158. Belostecinic, Grigore. La moartea Poetului [Grigore Vieru] / Grigore Belostecinic // Lit. și Arta. - 2009. - 22 ian. - p. 5.
159. Belostecinic, Grigore. Managementul competitivității în economia bazată pe cunoaștere – obiectiv strategic pentru Republica Moldova / Grigore Belostecinic // Fin-Consultant. - 2009. - Nr. 2. - p. 40-48.
160. Belostecinic, Grigore. Sugestii privind modernizarea economică și europeanizarea Republicii Moldova / Grigore Belostecinic // Akademos. - 2009. - Nr. 3(14). - p. 64-67.

161. Belostecinic, Grigore. Terenul interferențelor Silviei Ghinculov / Grigore Belostecinic // Sub zodia cărții: promovarea schimbărilor în domeniul infodocumentar / Silvia Ghinculov. - Chișinău, 2009. - p. 9-11.
162. Belostecinic, Grigore. Valeriu Muravski – la cules de lauri: [omagiul economistului] / G. Belostecinic, R. Borcoman, V. Șoimaru // Lit. și Arta. - 2009. - 28 iul. - p. 6.
163. Regretatului prof. univ. dr. Paul Bran / Grigore Belostecinic, Silvia Ghinculov, Ghenadie Ciobanu, Vasile Șoimaru // Economistul. - 2009. - Nr. 2923(3949). - 29 iul. - p. 3.
164. Белостечник, Григоре. Хороших экономистов Молдове еще не хватает / Григорий Белостечник // Комсомольская правда. Молдова. - 2009. - 16 июня

REDACTOR ȘI COAUTOR

165. Analele Academiei de Studii Economice din Moldova / Min. Educației al Rep. Moldova, Acad. de Studii Econ. din Moldova; col. red.: Grigore Belostecinic (preș.) [ș.a.]. – Chișinău: ASEM, 2001- . Vol. 2. - 2004. - 442 p.; Vol. 3. - 2005. - 367 p.; Vol. 4. - 2006. - 496 p.; Vol. 5. - 2007. - 423 p.; Vol. 6. - 2008. - 401 p.
166. Annual Congress of the American Romanian Academy of Arts and Sciences (ARA): The Academy of Economic Studies of Moldova: July 5-10, 2005: proceedings / Acad. de Studii Econ. din Moldova; ed. Grigore Belostecinic, Dumitru Todoroi. - Chișinău: Ed. ASEM, 2005. - 953 p.
167. Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii: probleme și soluții pentru România și Republica Moldova: conf. șt. intern. (26-27 sept. 2008) / col. red. Grigore Belostecinic (preș.) [ș. a.]. - Chișinău: ASEM, 2008. - Vol. 1. - 382 p.; Vol. 2. - 372 p.
168. Dezvoltarea durabilă a României și Republicii Moldova în context european și mondial: conf. șt. inter., 22-23 sept. 2006, Chișinău / col. red. Grigore Belostecinic [ș.a.].

- Chișinău: ASEM, 2007. - Vol. 1. - 460 p.; Vol. 2. - 386 p.
169. Integrarea Europeană și Competitivitatea economică: simpoz. intern. (23-24 sept. 2004) / com. ogr. Grigore Belostecinic (preș.) [ș.a.]. - Chișinău: ASEM, 2004. - Vol. 1. - 371 p.; Vol. 2. - 345 p.; Vol. 3. - 216 p.
170. Prima Conferință Moldo-Italiană de Logistică „Logistica în Moldova. Obstacole și oportunități în cadrul scenariului Europei integrate” (3 noiemb. 2006) / com. org.: Grigore Belostecinic [ș. a.]. - Chișinău, 2007. - 141 p.
171. Republica Moldova: ed. consacrată împlinirii a 650 de ani de la întemeierea statului moldovenesc / col. red. Gr. Duca [ș.a.], ... Gr. Belostecinic.— Chișinău: Enciclopedia Moldovei, 2009. - 736 p.
172. Rolul științei și învățământului economic în realizarea reformelor economice din Republica Moldova (25-26 sept. 2003): conf. intern. / Acad. de Studii Econ. din Moldova; col. red. Grigore Belostecinic [ș.a.]. - Chișinău: Editura ASEM, 2003. – Vol. 1. – 613; Vol. 2. 617-784 p.
173. Securitatea informațională 2005: conf. intern., 21-22 apr., 2005 / Acad. de Studii Econ. din Moldova; com. org. Grigore Belostecinic [ș. a.] ; coord. ed.. S. Ohrimenco. - Ed. a 2-a. - Chișinău: ASEM, 2005. - 67 p.
174. Securitatea informațională 2006: conf. intern., 14-15 apr. 2006: / Acad. de Studii Econ. din Moldova; com. org. Grigore Belostecinic [s.a.]; coord. ed. S. Ohrimenco. - Ed. a 3-a. - Chișinău: ASEM, 2006. - 56 p.
175. Securitatea informațională 2007: conf. intern., 26-27 apr., 2007 / Acad. de Studii Econ. din Moldova; com. org. Grigore Belostecinic [ș. a.]; coord. ed. S. Ohrimenco . - Chișinău: ASEM, 2007. - 67 p.
176. Securitatea informațională 2008: conf. intern., 16-17 apr. 2008) / Acad. de Studii Econ. din Moldova; com.org. Grigore Belostecinic [s.a.]; coord. ed. S. Ohrimenco. - Ed.a 5-a jubiliară. - Chișinău: ASEM, 2008. - 76 p.

177. Securitatea informațională 2009: conf. intern., 20-21 mai 2009 / Acad. de Studii Econ. din Moldova; com. org. Grigore Belostecinic [s.a]; coord. ed. S. Ohrimenco. - Ed. a 6-a. - Chișinău: ASEM, 2009. - 107 p.
178. Tendințe de Dezvoltare a Societății Informaționale = Tendencias of the Information Society Development: conf. intern., 9-10 dec., 2004) / Acad. de Studii Econ. din Moldova; com de org. Grigore Belostecinic [ș. a.]. - Chișinău: ASEM, 2004. - 189 p.

REFERINȚE PRIVIND PERSONALITATEA ȘI ACTIVITATEA

179. Belli, Nicolae. Grigore Belostecinic: doctor habilitat, profesor universitar, rector ASEM, președinte al Asociației Economistilor din Republica Moldova / Nicolae Belli // Economistul. Serie Nouă. - 2008. - Nr. 2691-3717. - 19 aug.
180. Ciumară, Mircea. Grigore Belostecinic – savant notoriu și top manager iscusit / Mircea Ciumară, Valeriu Ioan-Franc // Jurnal de Chișinău. - 2007. - 23 mart. - p.10.
181. Cotelnic, Ala. Training entrepreneurial culture in enterprises of the Republic of Moldova / Ala Cotelnic // Economia. Ser. Management. - 2008. - Vol. 11, Nr. 2. - p.21-29.
182. Cotelea, Galina // Grigore Belostecinic: „Economistii trebuie să promoveze interesele naționale” // Făclia. – 2002. - 7 dec. - P.1,7.
183. Grigore Belostecinic: profesor universitar, rectorul Academiei de Studii Economice din Moldova // Timpul. - 2007. - 5 ian.
184. Grigore Belostecinic [Resurs electronic]. - URL: <http://ro.wikipedia.org>.
185. Grigore Belostecinic a fost reales rector al ASEM // Curierul economic. - 2006. - Nr. 29. - 28oct. - 3 noiem. - p.1.

186. Lupașco, Liuba. În primăvară, ASEM ar putea avea propriul business-incubator [a declarat Grigore Belostecinic] / Liuba Lupașco // Curierul economic. - 2003. - 6 noiem.
187. Membri corespondenți ai AȘM aleși la 3 aprilie 2007 [Grigore Belostecinic] // Akademos. - 2007. - Nr 2-3(7). - p. 69.
188. Mișcoi, Gheorghe. Secția de științe economice și matematică: [raport de activitate 2007] // Akademos. - 2008. - Nr. 1-2 (9). - p. 16-19. - Din conținut: [Despre alegerea dlui Grigore Belostecinic membru-corespondent al AȘM].
189. Netti, Domenico. Sunt onorat să-l cunosc pe dl rector ASEM / Domenico Netti // Curierul economic. - 2007. - 17-23 mart. - p. 1.
190. Rectorul Academiei de Studii Economice din Moldova [Gr. Belostecinic] – Doctor Honoris Causa al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu: [Laudatio] // Academica. - 2009. - Ian. - p. 4-5.
191. Republica Moldova. Guvern. Hotărâre cu privire la confirmarea în funcție a dlui Belostecinic Grigore nr. 930, 5 septembrie 2001 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova. – 2001. - Nr. 108-109. - p. 62.
192. Robu, Tatiana. Experiența americanilor poate fi preluată și de noi / Tatiana Robu // Curierul economic. - 2003. - 5 noiem. - Din conținut: [Impresii de la vizita în SUA a rectorului ASEM Grigore Belostecinic].
193. Romanciuc, Marina. Grigore Belostecinic. Deceniul evoluției și rezistenței // Făclia. – 2001, 26 sept.
194. Roșca, Tatiana. Grigore Belostecinic a fost reales rector al ASEM / Tatiana Roșca // Lit. și Arta. - 2006. - 27 oct.; Curierul economic. - 2006. - 28 oct.
195. Roșca, Tatiana. Să continuăm împreună [din programul rectorului ASEM Grigore Belostecinic pentru următorii 5 ani] / Tatiana Roșca // Curierul economic. - 2006. - 28 oct.

196. Șerbu, Răzvan Sorin. Moldova – o dilemă geostrategică între Est și Vest / Răzvan Sorin Șerbu, Lucian Belășcu // *Euroeconomia XXI*. - 2005. - 30 sept. - p. 5. - Din conținut: [Despre alocațiunea rectorului ASEM, prof. dr. hab. Grigore Belostecinic la conf. șt. intern. „Politici economice de integrare europeană”, 23-24 sept. 2005].
197. Șoimaru, Vasile. Grigore Belostecinic, 1960 / Vasile Șoimaru // *Calendar Național*, 2010. - Chișinău, 2009. - p. 19-21.
198. Soltan, Petru. Recomandare : [pentru concursul de obținere a tit. de membru al Acad. de Șt. a Rep. Moldova] / Petru Soltan // *Lit. și Arta*. - 2007. - 25 ian. - p. 6.
199. Stihî, Ludmila. Absolvenții ASEM și-au creat propriul Club / Ludmila Stihî // *Curierul Economic*. - 2003. - 10 oct. - Din conținut: [Grigore Belostecinic consideră deschiderea Clubului oportunitate pentru stabilirea unei relații durabile dintre studenții și absolvenții ASEM].
200. Viziru, Andrei. Cei șapte ani de acasă sau cele șapte miracole ale copilăriei / Andrei Viziru // *Valențele spiritului uman și temelia vieții noastre ... (dialog cu Grigore Belostecinic, rectorul Academiei de Studii Economice) / Andrei Viziru*. - Chisinau, 2004. - p. 158-159.
201. Chestionar „L.A.”: Cu ce sentimente vă despărțiți de anul 2009? Ce așteptați de la 2010? : [Interviu cu Grigore Belostecinic, prof. univ., dr. hab., m.c. al AȘM, rector ASEM] / Grigore Belostecinic // *Literatura și Arta*. – 2009. - 31 dec. (Nr. 52). – P. 3.
202. Sub laurii onoarei academice: [Grigori Belostecinic la 50 de ani] / Ala Cotelnic, Tatiana Mișova, Raisa Borcoman, Silvia Ghinculov, Ludmila Cobzari, Dumitru Moldovan, Ion Bolun, Valentina Paladi, Angela Solcan, Dorin Vaculovschi, Vasile Șoimaru // *Literatura și Arta*. – 2010. - 14 ian. (Nr. 1-2). – P. 11.

INDEX DE NUME

- Amambaeva, Eugenia 72
 Aricova, Z. 109
 Bârcă, A. 151
 Belașcu, Lucian 194
 Belli, Nicolae 179
 Borcoman, 162
 Bostan, Ion 93
 Bran, Florina 145
 Bran, Paul (125), (134), (163)
 Brânzilă, Nicolae 3
 Bulican, A. 40
 Buzichevici, Cazimir 6, 61, 69, 71
 Caun, Victor 5
 Cotelea-Chiorsac, Galina 76
 Chircă, Sergiu (97)
 Chiriac, L. 17
 Ciobanu, Ghenadie 134, 163
 Ciumac, I. 21
 Ciumară, Mircea 180
 Cotelnic, Ala 181
 Dinu, M. 157
 Duca, Gr. (171)
 Găină, B. 109, 133, 146
 Galben, Andrei 93
 Ghinculov, Silvia 134, 151, 163
 Golovco, Vasile 67
 Gurduza, Irina 78
 Guțu, Corneliu 13, 140, 141, 144, 152
 Ioan-Franc, Valeriu 180
 Ioniță, Irina 124, 143
 Lobodiuc, Marina 133, 146
 Lupașco, Liuba 185
 Marin, Maia 73
 Misail, Nicolae 100
 Mișcoi, Gheorghe 187
 Mitnițcaia, L. 17, 46
 Moldovan, Viorelia 38, 42, 45, 49, 50, 51
 Morcov, Boris 22
 Mucerschi, Victor 43
 Muravschi, Valeriu 162
 Netti, Domenico 188
 Nicolaescu, Marina 122
 Ohrimenco, S. 17, 174, 175, 176, 177
 Paic, Mihai 47
 Petrovici, Sergiu 16, 56
 Porubin, Natalia 62, 92, 102, 105
 Prodan, Andrei 3
 Robu, Tatiana 191
 Romanciuc, M. 39
 Roșca, Tatiana 80
 Roșca, Tatiana 80, 192, 193
 Rusu, V. 41
 Saharneau, L. 17
 Savciuc, Oxana 63
 Șerbu, Răzvan Sorin 194
 Șoimaru, Vasile (151), 162, 163, 195
 Soltan, Petru 196
 Stîhi, Ludmila 197
 Todoroi, Dumitru 166
 Todos, P. 21
 Vieru, Grigore 158
 Vișan, Ionela-Roxana 101
 Viziru, Andrei 198

Zambițchi, Dumitru 22	Гуцу, Корнелиу 138
Zambițchi, Marcel 22	Згерея, Ж. К. 24, 37
Zgherea, Georgeta, 19	Куку, Е. Г. 23
Бостан, Ион 96	Протасов, В. 28, 29, 33
Бузикевич, Казимир 57	Святченко, Иван 148
Галбен, Андрей 96	

INDEX DE TITLURI

Absolvenții ASEM și-au creat propriul Club 197
Academia de Studii Economice – un deceniu de ascensiune continuă 62
Academia de Studii Economice 43
Academia de Studii Economice București la 90 de ani 83
Academia de Studii Economice din Moldova – 15 ani 114
Academicianul Sergiu Chircă în al 70-lea an 97
Analele Academiei de Studii Economice din Moldova 165
Annual Congress of the American Romanian Academy of Arts and Sciences 166
Aspecte metodologice privind evaluarea competitivității economice 84
Aspecte metodologice privind evaluarea competitivității economice 98
Aspecte teoretico-metodologice privind evaluarea orientării de marketing a întreprinderilor 60
Avem nevoie de o evoluție a schimbărilor spre progres, inteligență, profesionalism, spre consolidarea unei școli economice naționale prestigioase 73
Basarabeanul cu ochi de vultur, gândire de economist și inimă de patriot 151

- Calitatea învățământului superior în contextul procesului de la Bologna 99
- Calitatea învățământului superior în contextul procesului de la Bologna 106
- Calitatea, productivitatea și evaluarea competitivității întreprinderii 115
- Capacitatea concurențială a firmei ca determinant al competitivității naționale 49
- Capital pentru toate timpurile: [activitatea Academiei de Studii Economice din Moldova] 74
- Ce este și ce va mai fi la ASEM? 107
- Cei șapte ani de acasă sau cele șapte miracole ale copilăriei 198
- Chestionar 2
- Competitivă poate fi considerată țara în care dorești să trăiești și să-ți dezvolți o afacere 108
- Competitiveness management in economy based on knowledge 139
- Competitivitate economică – obiectiv strategic pentru Republica Moldova 126
- Competitivitatea economică – obiectiv strategic al Republicii Moldova 127
- Competitivitatea economică în contextul dezvoltării durabile a Republicii Moldova 140
- Competitivitatea economică și promovarea investițiilor străine orientate spre export – o provocare pentru economia Republicii Moldova 116
- Competitivitatea prin prisma integrării economice 75
- Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii: probleme și soluții pentru România și Republica Moldova 167
- Concurența – mobilul calității 117
- Concurență. Marketing. Competitivitate 1
- Conflicte și cooperare în procesul de distribuție 71

Considerații teoretico-metodologice privind competitivitatea națională 58

Consultanța de marketing: evoluție, probleme, perspective pentru Republica Moldova 63

Crearea ASEM este o realizare a aspirațiilor multor generații de economiști 64

Crearea unei structuri de piață concurențiale – premisa favorabilă implicării marketingului în activitatea economică 38

Criza mondială și consecințe pentru economia Republicii Moldova 152

Cu eforturi comune un obiectiv comun - Uniunea Europeană 65

Cuvânt înainte 118

De la calitate spre internaționalizare: [realizarea proiectului Tempus-Tacis „Acreditarea și asigurarea calității în învățământul superior din Moldova”] 82

Deceniul evoluției și rezistenței: (ASEM: o primă și semnificativă aniversare) 66

Declarația rectorului privind politica ASEM în domeniul calității: Către beneficiari, corpul profesoral, personalul și partenerii ASEM 153

Demersul strategic al firmelor industriale în mediul concurențial 50

Developing a knowledge-based economy – strategic goal for the Republic of Moldova 155

Dezvoltarea durabilă a României și Republicii Moldova în context european și mondial 168

Dezvoltarea economică a Republicii Moldova 154

Dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere – factor-cheie al creșterii competitivității Republicii Moldova 141

Dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere – obiectiv strategic pentru Republica Moldova 155

Direcții de asigurare a competitivității economiei în Republica Moldova 51

- Direcții de dezvoltare a logisticii în Republica Moldova 128
- Direcții de perfecționare a implementării planurilor de marketing în cadrul întreprinderilor 67
- Doctori Honoris Causa ai ASEM 3
- E timpul să stabilim domeniile prioritare de dezvoltare a economiei noastre 100
- Economia cunoașterii: unele realități și perspective pentru Republica Moldova 156
- Economia este fundamentul țării, iar economistul este meșterul acestui fundament 85
- Economiștii trebuie să promoveze interesele noastre naționale 76
- Eficacitatea vinificației în UTA Gagauz-Yeri în condițiile economiei de piață 109
- Eficientizarea politicii promoționale – garant al succesului pe piață 101
- Experiența americanilor poate fi preluată și de noi 191
- Financial support of environmental policy in the Moldavian Republic 157
- Globalizarea, integrarea europeană și competitivitatea ca idee națională pentru Republica Moldova 119
- Globalizarea, regionalizarea și competitivitatea economică 77
- Grigore Belostecinic – savant notoriu și top manager iscusit 180
- Grigore Belostecinic: “Am fost și sînt receptiv la doleanțele studenților” 86
- Grigore Belostecinic: “Oferim studii care garantează un viitor prosper” 79
- Grigore Belostecinic: “Oferim studii care garantează un viitor strălucit” 102
- Grigore Belostecinic: ”ASEM vă oferă toate specialitățile de profil economic” 87

Grigore Belostecinic: ”Oferim studii care garantează un viitor prosper” 88

Grigore Belostecinic: „Nu le-am interzis studenților să participe la protestele anticomuniste” 78

Grigore Belostecinic: doctor habilitat, profesor universitar, rector ASEM, președinte al Asociației Economistilor din Republica Moldova 179

Grigore Belostecinic: profesor universitar, rectorul Academiei de Studii Economice din Moldova 182

Grigore Belostecinic 183

Grigore Belostecinic a fost reales rector al ASEM 184

Grigore Belostecinic a fost reales rector al ASEM 192

Grigore Belostecinic dr. hab. în științe economice, prof. univ. pretendent la postul vacant de membru–correspondent al Academiei de Științe a Moldovei la specialitatea “Marketing și Logistică” 4

Grigore Belostecinic, 1960 195

În memoriam Paul Bran 125

În primăvară, ASEM ar putea avea propriul business-incubator 185

Îndrumări metodice la executarea tezelor de curs la obiectul “Merceologia mărfurilor nealimentare” 15

Îndrumări metodice la executarea tezelor de licență pentru studenții specialității “Marketing” 5

Integrarea Europeană și Competitivitatea economică 169

Integrarea europeană și competitivitatea universităților 110

Integrarea Moldovei în UE – o cale posibilă de dezvoltare economică și socială a țării 103

Învățământul economic universitar din Republica Moldova la 50 de ani 89

Învățământul universitar : evoluție și tendințe de reformare în context european 120

Învățământul universitar din Republica Moldova: dezvoltare și tendințe de reformare în context european 121

- Investițiile străine directe și competitivitatea națională 111
- La moartea Poetului [Grigore Vieru] 158
- Logistica ca factor de creștere a competitivității în condițiile integrării europene 112
- Managementul calității vinurilor și rolul trasabilității produselor tehnologice 146
- Managementul competitivității în economia bazată pe cunoaștere – obiectiv strategic pentru Republica Moldova 159
- Managementul inofensivității produselor horticole 133
- Managementul inofensivității produselor horticole 129
- Managementul lanțului de aprovizionare - livrare și strategia competitivă a întreprinderii 122
- Marketing 16
- Marketingul – o condiție a prosperității 53
- Marketingul – o filosofie a businessului 39
- Marketingul agresiv - condiție de supraviețuire în economia concurențială 54
- Marketingul în economia concurențială 47
- Marketingul în reformă 48
- Marketingul și logistica în noile condiții ale mediului economic 130
- Marketingul și studiile privitoare la produs 40
- Mediul concurențial ca atribut al economiei de piață 55
- Membri corespondenți ai AȘM aleși la 3 aprilie 2007 186
- Mesaj de felicitare : [cu prilejul Zilei Economistului] 142
- Mesaj de felicitare al Rectorului ASEM, Grigore Belostecinic 114
- Metamorfoze inevitabile 82
- Metode și tehnici de scalare în cercetările de marketing 6
- Metodologia identificării profilului localităților urbane din RM prin prisma abilităților de competiție 143
- Moldova – o dilemă geostrategică între Est și Vest 194

- Moldova între Est și Vest 104
- Moldova și învățământul universitar european 93
- Opiniile studenților trebuie auzite și luate în considerare 80
- Orientarea de marketing - condiții de supraviețuire și dezvoltare în economia concurențială 59
- Orientarea de marketing ca factor de asigurare și dezvoltare a competitivității în condițiile formării mediului concurențial în Republica Moldova: autoref. tz. 7
- Orientarea de marketing ca factor de asigurare și dezvoltare a competitivității în condițiile formării mediului concurențial în Republica Moldova: tz. dr. 8
- Организация производственно-сбытовой деятельности предприятия на принципах маркетинга 57
- Parteneriatul - alternativă a conflictelor în procesul de distribuție 61
- Parteneriatul în distribuție 9
- Particularitățile activității economice externe și direcțiile reformării ei în perioada de tranziție 46
- Premisele și tendințele aplicării marketingului în Republica Moldova 56
- Premises and oportunities of the Republic of Moldova for sustainable development in European context 144
- Prima Conferință Moldo-Italiană de Logistică „Logistica în Moldova. Obstacole și oportunități în cadrul scenariului Europei integrate” 170
- Principiile elaborării și selecționării strategiei concurențiale a întreprinderii 44
- Probabilități și statistică matematică cu aplicații în economie 22
- Program de activitate pentru candidare la postul de rector al Academiei de Studii Economice din Moldova 10
- Programa analitică la disciplina “Marketing general și industrial” predată la facultatea “Marketing”, specialitatea “Marketing”, cu frecvență la zi și fără frecvență 11

Programa analitică la disciplina “Marketing general și business to business I și II” 17

Programa analitică la disciplina “Marketing general și industrial”, predată la facultatea “Marketing” specialitatea “Marketing”, frecvență la zi și fără frecvență 18

Programa practicii de producție la întreprinderile industriale pentru studenții anului IV de studii, facultatea „Marketing”, specialitatea „Marketing” 19

Programa practicii economico-comerciale în comerțul cu ridicata pentru studenții anului IV ai facultății “Marketing” și “Management”, specialitatea “Economia, organizarea și conducerea în comerț” 20

Promit că voi face tot posibilul pentru a nu-mi dezamăgi colegii și studenții 123

Ratingul orașelor din Republica Moldova după mediul de afaceri ca instrument de evaluare a competitivității urbane naționale 124

Reclama de firmă – componentă a mixului de marketing 41

Recomandare: [pentru concursul de obținere a tit. de membru al Acad. de Șt. a Rep. Moldova] 196

Rectorul Academiei de Studii Economice din Moldova [Gr. Belostecinic] 189

Reforma economică și conceptul de marketing 42

Regretatului prof. univ. dr. Paul Bran 163

Republica Moldova: ed. consacrată împlinirii a 650 de ani de la întemeierea statului moldovenesc 171

Republica Moldova în contextul proceselor de globalizare și integrare economică 81

Republica Moldova. Guvern. Hotărâre cu privire la confirmarea în funcție a dlui Belostecinic Grigore nr. 930, 5 septembrie 2001 190

Rolul științei și învățământului economic în realizarea reformelor economice din Republica Moldova 172

Să continuăm împreună: Program de activitate al candidatului la postul de rector al Academiei de Studii Economice din Moldova 12

Să continuăm împreună [din programul rectorului ASEM Grigore Belostecinic pentru următorii 5 ani] 193

Să producem ceea ce se poate vinde 45

Să producem ceea ce se vinde 43

Secolul XXI impune o optică științifică și în afaceri 131

Secția de științe economice și matematice 187

Securitatea informațională 2005 173

Securitatea informațională 2006 174

Securitatea informațională 2007 175

Securitatea informațională 2008 176

Securitatea informațională 2009 177

Știința - direcție prioritară a CCI 132

Știința și învățământul economic - piloni ai creșterii economice 90

Știința și învățământul economic – piloni ai creșterii economice 105

Strategii de marketing pentru sectorul industrial în promovarea vânzărilor 52

Studii doctorale: Experiență și perspective europene 21

SUA – model de autonomie universitară : [relatarea pe marginea vizitei în SUA] 91

Sugestii privind modernizarea economică și europenizarea Republicii Moldova 160

Sunt onorat să-l cunosc pe dl rector ASEM 188

Tendencies of the Information Society Development 178

Tendințe de Dezvoltare a Societății Informaționale 178

Tendințe în dezvoltarea învățământului superior în Republica Moldova 68

Tendințe în evoluția structurală a distribuției 69

Terenul interferențelor Silviei Ghinculov 161

- The quality management of education 145
- Trăim pe datorie 70
- Training entrepreneurial culture in enterprises of the Republic of Moldova 181
- Tranziția la economia de piață și folosirea marketingului în practica economică 36
- Un an fără Paul Bran 134
- Utilizarea modelului Fishbein-Rosenberg și a metodei ordonării rangurilor în testarea produselor 13
- Vă invită Academia de Studii Economice din Moldova: “Oferim cunoștințe care garantează un viitor prosper” 92
- Valeriu Muravschi – la cules de lauri: [omagiul economistului] 162
- Voinova un sat din Codrii Moldovei: (o seamă de date istorice) 14
- Vom menține, prin muncă, statutul de lider al învățământului superior 62
- Хороших экономистов Молдове еще не хватает 164
- Анализ состояния рынка ССР Молдова строительными материалами 32
- Григорий Белостечник: „Нужно верить своим ученым” 72
- Григорий Белостечник: „Мы ответственны за трудоустройство наших выпускников” 95
- Дипломы академии действительны в мире, но лучше работайте с ними на родине 113
- Доллар себя покажет 147
- Инвестиции в образование 148
- Исследование свойств резин, модифицированных вторичным полиэтиленом 28
- К проблеме вторичного использования полимерной тары из товаров бытовой химии 26
- Методические указания к проведению деловых игр с использованием ЭВМ по темам «Определение значимости потребительских свойств товаров народного потребления»

и «Оценка уровня потребительских свойств и качества товаров народного потребления» 23

Модификация вторичного полимерного сырья в процессе измельчения 29

Молдова – Беларусь: отдельно, но вместе 135

Молдова и Европейская система университетского образования 96

Наука – приоритетное направление ТПП 136

Некоторые направления оптимизации ассортимента швейных изделий 34

Низкая стоимость образования приведет к его низкому качеству! 149

Палата должна играть на опережение 137

Переработка полимерной тары из продукции бытовой химии 27

Полимерные материалы на основе отходов поливинилхлорида 30

Программа торгово-экономической практики для студентов 4-го курса дневного отделения спец. 0709 «Экономика и управление в торговле и общественном питании» 24

Развитие экономики, основанной на знании, – стратегическая цель Республики Молдова 155

Региональная экономическая интеграция Республики Молдова в процессе глобализации 94

Ректоры государственных вузов не согласны с сокращением количества платных мест обучения 150

Свойства полимерных материалов на основе отходов поливинилхлорида 33

Состояние потребительского рынка и некоторые направления реформирования торговли в Республике Молдова 37

Товароведческие аспекты использования вторичных полимерных ресурсов 25

Торгово-экономическое сотрудничество Республики Молдова и Республики Беларусь в контексте европейской и региональной интеграции 138

Три ступени познания 35

Устройство для защиты саженцев от грызунов из отходов поливинилхлорида 31

Redactare: **Galina Cotelea**

Corectare: **Natalia Ivanova** (l. rusă)

Rectificare computerizată: **Tatiana Vais,**

Natalia Ivanova,

Vera Chiruță

Au colaborat:

Natalia Cheradi,

Ala Iarovaia,

Elena Pancratov,

Ana Gudima,

Nona Ionaș,

(Biblioteca Științifică ASEM)

Maria Vatamanu,

Svetlana Studzinski,

Stela Pascal,

Victoria Postolachi,

Elena Railean

Semnat pentru tipar 31.12.09

Coli editoriale 13,65. Coli de autor 12,28

Coli de tipar 20,75. Tirajul 100 ex.

Tipografia Departamentului Editorial-Poligrafic al ASEM

Tel. 402-986